

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
และการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เยาวลักษณ์ อภิชาติวัลลภ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีปัญญา ใจใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติ์กำจร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิ จังสถิตย์กุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี อายุวัฒน์

ดร. ปทุมรัตน์ ต่อบงศ์

พฤษภาคม 2549

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
และการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เยาวลักษณ์ อภิวัดลภ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีปัญญา ใจใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติ์จากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิ จังสถิตย์กุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดุษฎี อายุวัฒน์

ดร. ปทุมรัตน์ ต่อวงศ์

สังกัด

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชุดโครงการนโยบายการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยเรื่อง ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการการใช้ภาษาต่างประเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และความต้องการความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับต่างๆ และทักษะต่างๆ ของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการศึกษาระยะหนึ่งในสองส่วน ได้แก่ การศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาในฐานะแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ และส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการศึกษาจากแหล่งงานเพื่อสะท้อนความสามารถด้านภาษาต่างประเทศที่เป็นผลผลิตจากสถานศึกษา ในการวิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบตัดขวาง (Cross-sectional Design) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิจัยที่ใช้ศึกษาปรากฏการณ์ ณ เวลาจุดใดจุดหนึ่ง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และความต้องการความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นประชากรที่ใช้ในการวิจัยจึงประกอบด้วย 2 ส่วน กลุ่มแรกได้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ และผู้เรียนภาษาต่างประเทศในสถานศึกษา ในพื้นที่จังหวัดตัวอย่างของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มที่สองประกอบด้วยเจ้าของสถานประกอบการ ในภาคการผลิตอุตสาหกรรมและบริการ ผู้บริหารองค์กรภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัด และ ผู้แทนกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้แก่ ผู้รับรถรับจ้าง กรรมกร พนักงานขาย ข้าวราขการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของสถานประกอบการ พนักงานองค์กรพัฒนาเอกชน ช่างซ่อม กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเลือกมาจากการกำหนดสัดส่วนจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็นสองส่วน ในส่วนของการวิจัยที่ตอบคำถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน และปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการเป็น 3 โครงการวิจัยย่อยในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดให้แต่ละโครงการวิจัยย่อยใช้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 385 คน ดังนั้นจำนวนตัวอย่างในส่วนของกรวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศในพื้นที่วิจัยทุกเขตพื้นที่การศึกษาเท่ากับ 1,155 คน สุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) กล่าวคือ สุ่มแบบเจาะจงเลือกเขตอำเภอของจังหวัดตัวอย่าง สุ่มแบบเจาะจงเลือกสถานศึกษาในแต่ละอำเภอตัวอย่างให้ครอบคลุมประเภทของสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชน จากนั้นสุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศและผู้เรียนทุกระดับ

ในส่วนของการวิจัย ความต้องการความสามารถ และทักษะภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้ขนาดตัวอย่างจากการคำนวณสัดส่วนประชากร ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 385 คน เลือกตัวอย่างจากกลุ่มประชากรที่เป็นผู้ประกอบการในภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมและบริการ และผู้บริหารกลุ่ม

องค์กรระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการพาณิชย์ในระดับจังหวัด ผู้บริหารองค์กรภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัด ส่วนการสุ่มตัวอย่างกลุ่มอาชีพต่างๆ ใช้การสุ่มแบบโควตา เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่วิจัยให้มากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ 3 ชุด สำหรับการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนภาษาต่างประเทศ และผู้เรียน ส่วนที่สองเป็นแบบสัมภาษณ์ความต้องการและการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ 2 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร และแบบสัมภาษณ์การใช้ทักษะภาษาต่างประเทศและความต้องการพัฒนาทักษะภาษาสำหรับกลุ่มอาชีพ ในการเก็บข้อมูล นักวิจัยหลัก และนักวิจัยของสถาบันเครือข่าย ตลอดจนผู้ช่วยวิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการไปในเวลาเดียวกัน แต่ต่างสถานที่กันเพื่อความเป็นอิสระในการตอบ นักวิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อคำถามตามแบบสัมภาษณ์ และได้สังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาบ้างเท่าที่เวลาเอื้ออำนวย และพูดคุยเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา ต่างประเทศของสถานศึกษาดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมาประกอบแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ในระดับตัวแปรเดียว (Univariate Analysis) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และการวิเคราะห์ระดับสองตัวแปร (Bi-variate Analysis) ด้วยการวิเคราะห์ตารางไขว้ (Contingency Table) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม เขมร และภาษาลาว ในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาจีนในบางโรงเรียน ในภาพรวมแล้วภาษาต่างประเทศที่มีการเรียนการสอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ เป็นที่สังเกตว่า ภาษาฝรั่งเศสซึ่งเคยได้รับความนิยมในอดีตนั้น ในปัจจุบันได้รับความสนใจน้อยมาก เมื่อเทียบกับภาษาจีนและญี่ปุ่น

ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในภาพรวม สถานศึกษาส่วนใหญ่มีห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการภาษา อย่างไรก็ตาม มีสถานศึกษาเพียงส่วนน้อยที่สามารถจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่กำหนดนโยบายการสอนภาษาตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร และติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เกี่ยวข้องกรอกแบบประเมินเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของการรับผู้สอน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้การรับเข้าจากบัญชีรายชื่อจากส่วนกลางเป็นหลัก ทำให้สถานศึกษาไม่มีโอกาสเลือกบุคคลเข้าสอนด้วยการทดสอบอื่นๆ ในด้านกิจกรรม

สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับสนับสนุนผู้สอนในด้านการเข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาคือการเข้าร่วมประชุมสัมมนา

ในด้านการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการปรับปรุงหลักสูตร หรือเปลี่ยนแปลงรายวิชา ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้สอนทุกระดับมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอาชีวศึกษา ประเด็นที่ผู้สอนระดับประถมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยถึงน้อยที่สุดในการพัฒนาหลักสูตร สะท้อนให้เห็นปัญหาของการไม่ได้นำเอาหลักสูตรจากส่วนกลางเข้าไปประยุกต์ใช้ในระดับท้องถิ่น

ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ยังไม่มั่นใจในทักษะทางภาษาต่างประเทศ ทักษะที่ผู้สอนส่วนใหญ่มีความถนัดมากที่สุดคือทักษะการอ่าน รองลงมาคือทักษะการพูด ส่วนทักษะที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศถนัดน้อยที่สุดคือการเป็นล่าม รองลงมาคือทักษะการเขียน ผู้สอนในทุกระดับต้องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดมากที่สุด รองลงมาเป็นทักษะการเขียน เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สอนมีความมั่นใจในทักษะภาษาของตนเองมากที่สุดเพียงทักษะเดียวคือ การอ่าน

สำหรับกิจกรรมในชั้นเรียน ในภาพรวมผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ฝึกพูดและฝึกฟัง อย่างไรก็ตาม ผู้สอนทุกระดับยังนิยมใช้การบรรยายและอภิปรายไวยากรณ์ ผู้สอนใช้กิจกรรมการใช้บทบาทสมมติ และการให้ผู้เรียนทำโครงการ ในระดับน้อย

สำหรับกิจกรรมเสริมทักษะ ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการเรียนภาษามากที่สุด คือการพูดหน้าชั้นเรียนหรือในที่ชุมชน การเล่นเกมสัทภาษา และการร้องเพลง แต่กิจกรรมที่ใช้จริงในทุกระดับนิยมใช้กิจกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน การแปลให้ผู้เรียนฟัง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในด้านการวัดผลการศึกษา ผู้สอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ใช้ข้อสอบแบบปรนัยมากที่สุด ในขณะที่ผู้สอนระดับอุดมศึกษาใช้ข้อสอบแบบอัตนัย เครื่องมือวัดผลที่ใช้น้อยที่สุดในทุกระดับการศึกษา คือการประเมินจากชิ้นงาน หรือแฟ้มสะสมงาน

เมื่อพิจารณาความสามารถด้านทักษะภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ผู้เรียนให้ความเห็นว่า ตนถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะการเขียน ส่วนทักษะที่ตนถนัดน้อยที่สุดคือ ทักษะฟัง และพูด อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนต้องการปรับปรุง ผู้เรียนกลับมองเห็นว่าตนต้องการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด ทักษะพูดเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาคือทักษะฟัง ทักษะเขียน และทักษะอ่าน

เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนให้ข้อมูลว่า ตนเองมีพฤติกรรมการเข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงาน/การบ้านตรงเวลา เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนจะปรึกษาอาจารย์และเพื่อน แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมส่วนใหญ่ได้จากสื่อ ห้องสมุด และอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ผู้เรียนส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่จะทำให้มีทักษะในการใช้ภาษาดีขึ้นได้แก่ การทำแบบฝึกหัด การฝึกพูด และการฝึกฟังในชั้นเรียน สำหรับการไปศึกษานอกสถานที่และการทำโครงการนั้น มีผู้เรียนเพียงส่วนน้อยที่คิดว่าเป็นประโยชน์ ส่วนกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ผู้เรียนคิดว่าช่วยให้มีทักษะในการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ การอ่านตำราเรียน รองลงมา คือการใช้คอมพิวเตอร์/

อินเทอร์เน็ต และการสนทนากับชาวต่างประเทศ ตามลำดับ ในด้านแหล่งต้นแบบภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนยึดผู้สอนชาวต่างประเทศเป็นแหล่งต้นแบบในการใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือผู้สอนชาวไทย และผู้เรียนมีโอกาสนำภาษาต่างประเทศในชุมชนในระดับน้อย

สำหรับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอน คือการที่ผู้เรียนขาดการฝึกฝนนอกชั้นเรียน รองลงมา คือปัญหาผู้สอนไม่เพียงพอ และงบประมาณไม่เพียงพอ สำหรับผู้สอน สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ความพร้อมของผู้เรียน และภาระงาน ผู้สอนภาษาต่างประเทศคิดว่าตนเองมีภาระงานมาก และมีงานอื่นนอกจากงานสอนมาก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องสื่อและอุปกรณ์การสอนตลอดถึงความเหมาะสมของห้องเรียน

ผลการวิจัยความต้องการทักษะภาษาต่างประเทศของแหล่งงาน พบว่า สถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน โดยภาษาต่างประเทศที่ใช้มากที่สุดคือภาษาอังกฤษ รองลงมา คือ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนตามลำดับ สำหรับทักษะภาษาที่ใช้มากในหน่วยงาน เรียงตามลำดับ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ลักษณะงานในสถานประกอบการ/องค์กร ที่ส่วนใหญ่บุคลากรใช้ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษ ในระดับมาก ถึงมากที่สุด คืองานการให้บริการ และการต้อนรับ รองลงมา คือใช้มากและมากที่สุดในงานการประชุมสัมมนาและการตลาด ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว (เวียงจันทน์) และภาษาเขมร มีการใช้มากและมากที่สุด เป็นสัดส่วนต่ำ ผลจากการวิเคราะห์ด้านระดับความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ พบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่พอใจในระดับน้อยต่อความสามารถ และการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษของบุคลากร สำหรับภาษาจีนนั้น ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการในสาขาการท่องเที่ยวและการต้อนรับมีความพอใจต่อความสามารถและทักษะของบุคลากรในระดับมาก

สำหรับปัญหาการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรนั้น บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กร มีปัญหาการใช้ทักษะทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านการฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน อย่างไรก็ตาม พบว่าสถานประกอบการกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่เคยพัฒนาหรือส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรเลย

สำหรับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศของสถานประกอบการ/องค์กรนั้น ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สถานประกอบการ/องค์กรต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น สำหรับทักษะที่ต้องการมากที่สุด คือ ทักษะด้านการพูดและการฟังในสัดส่วนที่เท่าๆกัน สำหรับทักษะด้านการอ่านและเขียนก็เป็นที่ต้องการมากเช่นกันในสัดส่วนที่รองลงมา

ข้อเสนอแนะสำหรับนโยบายการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ภาษาเอเชียได้แก่ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นกำลังได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น ทั้งจากหน่วยงาน/สถานประกอบการและจากผู้เรียน (ภาษาอื่นๆที่มีแนวโน้มผู้เรียนเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือภาษาเกาหลี และภาษาเวียดนาม) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาดังกล่าวเพิ่มขึ้น เช่น การเปิดสอนในระดับต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นการเปิดช่อง

ทางในการได้งานทำและสามารถแข่งขันในตลาดแรงงาน นอกจากนี้ ควรจัดทำสื่อการเรียนรู้ภาษาดังกล่าว เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาทักษะภาษาด้วยตนเองได้

ในด้านการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การรับผู้สอนภาษามักรับมาจากรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้ จึงอาจตั้งคำถามในการสอบคัดเลือกผู้สอนภาษาว่า ได้มีกระบวนการวัดความสามารถด้านทักษะการพูดและการฟังเพียงพอหรือไม่ ทั้งนี้ ทักษะทั้งสองอย่างเป็นทักษะที่ผู้สอนส่วนใหญ่ถนัดน้อยที่สุด ขณะเดียวกันก็เป็นทักษะที่ผู้เรียนอ่อนด้อยและต้องการพัฒนามากที่สุดเช่นกัน

ในประเด็นปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนมีทัศนะสอดคล้องกันว่า ปัญหาสำคัญที่สุด คือผู้เรียนขาดความพร้อม ขาดการฝึกฝนนอกชั้นเรียน การขาดความพร้อมของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่ทำให้การเรียนไม่ได้ผลเต็มที่ ผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น จัดการสอนเพิ่มเติม จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนสนใจใฝ่ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มขึ้น เป็นต้น

สำหรับผู้สอน โดยภาพรวมยังมีวุฒิการศึกษาเพียงระดับปริญญาตรี ประสบการณ์สอนน้อย ขาดความมั่นใจในทักษะและความสามารถทางภาษา ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการทดสอบความสามารถทางภาษาเพิ่มเติมหลังจบการศึกษา ดังนั้น จึงควรมีนโยบายและวิธีการส่งเสริมศักยภาพผู้สอนภาษาต่างประเทศอย่างจริงจัง มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรอบรมต่างๆ ที่กระทรวงจัดขึ้น และส่งเสริมหรือขยายโอกาสให้ผู้สอนภาษาได้เข้ารับการทดสอบทางภาษาอย่างต่อเนื่อง

ในด้านกิจกรรมการสอนในและนอกชั้นเรียน แม้ผู้สอนภาษาจะได้รับการอบรมเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แต่ในความเป็นจริงยังใช้วิธีการสอนแบบเดิมอยู่มาก เช่น การการบรรยายและอภิปรายไวยากรณ์ ใช้โปรแกรมช่วยสอนน้อย เมื่อผนวกกับการที่ผู้เรียนยังมีลักษณะที่เป็น passive learner จึงอาจทำให้การเรียนภาษาต่างประเทศไม่บรรลุผล อนึ่ง แม้สถานศึกษาหลายแห่งจัดกิจกรรมค่ายภาษา แต่ผู้เรียนก็ไม่เห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวช่วยให้การพัฒนาทักษะทางภาษาดีขึ้น จึงควรวิเคราะห์รูปแบบของกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาที่ดำเนินการอยู่ เพื่อหาแนวทางแก้ไขให้เป็นกลไกการฝึกทักษะทางภาษาอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ ควรมีนโยบายในการจัดทำสื่อสาธารณะที่จะช่วยพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ แก่บุคคลทั่วไป เนื่องจากผลการวิจัย พบว่าผู้ที่จบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพ มีความจำเป็นต้องใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ แต่ทักษะการใช้ภาษายังไม่เป็นที่พอใจของนายจ้าง บุคคลเหล่านี้ควรมีโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้เป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และพัฒนางานในความรับผิดชอบของตนเอง อันจะเป็นการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของภูมิภาคตะวันออกเฉยเหนือและประเทศชาติโดยรวม

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการการใช้ภาษาต่างประเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และความต้องการความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับต่างๆ และทักษะต่างๆ ของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการวิจัยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบตัดขวาง (Cross-sectional Design) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิจัยที่ใช้ศึกษาปรากฏการณ์ ณ เวลาจุดใดจุดหนึ่ง และใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ตอนได้แก่ การวิเคราะห์ในระดับตัวแปรเดียว (Uni-variate Analysis) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และการวิเคราะห์ระดับสองตัวแปร (Bi-variate Analysis) ด้วยการวิเคราะห์ตารางไขว้ (Contingency Table)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน กลุ่มแรกได้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียนภาษาต่างประเทศ กลุ่มที่สองประกอบด้วยเจ้าของสถานประกอบการ ในภาคการผลิตอุตสาหกรรมและบริการ ผู้บริหารองค์กรภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัด และ ผู้แทนกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้แก่ ผู้ขับรถรับจ้าง กรรมกร พนักงานขาย ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของสถานประกอบการ พนักงานองค์กรพัฒนาเอกชน ช่างซ่อม กลุ่มตัวอย่างในส่วนของกรวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) จากเขตพื้นที่การศึกษามีจำนวน 1,155 คน และในส่วนของกรวิจัยความต้องการความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้ขนาดตัวอย่างจากการคำนวณสัดส่วนประชากร ได้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 385 คน

ผลการวิจัยได้ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ดังนี้

1. สถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน สเปน จีน ญี่ปุ่น เกาหลี เวียดนาม เขมร และภาษาลาว ในระดับอนุบาลและประถมศึกษา มีการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาจีนในบางโรงเรียน ในภาพรวมแล้วภาษาต่างประเทศที่มีการเรียนการสอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ และผู้เรียนภาษาจีนและญี่ปุ่นมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สถานศึกษาส่วนใหญ่มีห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการภาษา อย่างไรก็ตาม มีสถานศึกษาเพียงส่วนน้อยที่สามารถจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. ด้านการจัดหลักสูตรและการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่กำหนดนโยบายการสอนภาษาตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการปรับปรุงหลักสูตร หรือเปลี่ยนแปลงราย

วิชาในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้สอนทุกระดับมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นว่าไม่ได้มีการปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ด้านการคัดเลือกผู้สอน สถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้การรับเข้าจากบัญชีรายชื่อจากส่วนกลางเป็นหลัก ทำให้สถานศึกษาไม่มีโอกาสเลือกบุคคลเข้าสอนด้วยการทดสอบอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับสนับสนุนผู้สอนในด้านการเข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด รองลงมาคือการเข้าร่วมประชุมสัมมนา อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดการติดตามการประยุกต์ใช้ความรู้จากการอบรมสัมมนาในการสอนของผู้สอน

4. ในด้านวิธีสอนและกิจกรรมในชั้นเรียน ในภาพรวมผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ฝึกพูด และฝึกฟัง อย่างไรก็ตาม ผู้สอนทุกระดับยังนิยมใช้การบรรยายและอภิปรายไวยากรณ์ ผู้สอนใช้กิจกรรมการจับบทบาทสมมติ และการให้ผู้เรียนทำโครงงาน ในระดับน้อย ผู้สอนส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการเรียนภาษามากที่สุด คือการพูดหน้าชั้นเรียนหรือในที่ชุมชน การเล่นเกมสัทภาษา และการร้องเพลง แต่กิจกรรมที่ใช้จริงในทุกระดับนิยมใช้กิจกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน การแปลให้ผู้เรียนฟัง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในด้านการวัดผลการศึกษา ผู้สอนระดับประถม มัธยม และอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ใช้ข้อสอบแบบปรนัยมากที่สุด ในขณะที่ผู้สอนระดับอุดมศึกษาใช้ข้อสอบแบบอัตนัยค่อนข้างมาก เครื่องมือวัดผลที่ใช้น้อยที่สุดในทุกระดับการศึกษา คือการประเมินจากชิ้นงาน หรือแฟ้มสะสมงาน

5. ศักยภาพของผู้สอนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนส่วนใหญ่ยังไม่มั่นใจในทักษะทางภาษา ทักษะที่ผู้สอนส่วนใหญ่มีความถนัดมากที่สุดคือทักษะการอ่าน รองลงมาคือทักษะการพูด ส่วนทักษะที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศถนัดน้อยที่สุด คือการเป็นล่าม รองลงมาคือทักษะการเขียน ผู้สอนในทุกระดับต้องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดมากที่สุด รองลงมาเป็นทักษะการเขียน เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สอนมีความมั่นใจในทักษะภาษาเพียงทักษะเดียวคือการอ่าน

6. พฤติกรรมของผู้เรียน ผู้เรียนมีพื้นฐานทักษะทางภาษาอ่อนมากในทุกทักษะ และต้องการได้รับการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด ทักษะพูดเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาคือทักษะฟัง ทักษะเขียน และทักษะอ่าน แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมทางภาษา ส่วนใหญ่ได้จากสื่อต่างๆ ห้างสมุด และอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ ผู้เรียนส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่จะทำให้มีทักษะในการใช้ภาษาดีขึ้นได้แก่ การทำแบบฝึกหัด การฝึกพูด และการฝึกฟังในชั้นเรียน สำหรับการไปศึกษานอกสถานที่และการทำโครงงานนั้น มีผู้เรียนเพียงส่วนน้อยที่คิดว่าเป็นประโยชน์ ส่วนกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ผู้เรียนคิดว่าช่วยให้มีทักษะในการใช้ภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ การอ่านตำราเรียน รองลงมา คือการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต และการสนทนากับชาวต่างประเทศ ตามลำดับ ในด้านแหล่งต้นแบบภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนยี้ดผู้สอนชาวต่างประเทศเป็นแหล่งต้นแบบในการใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือผู้สอนชาวไทย และผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในชุมชนในระดับน้อย

ผลการวิจัยความต้องการทักษะภาษาต่างประเทศของแหล่งงาน พบว่า สถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน โดยภาษาต่างประเทศที่ใช้มากที่สุดคือภาษาอังกฤษ รองลงมา คือ

ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนตามลำดับ สำหรับทักษะภาษาที่ใช้มากในหน่วยงาน เรียงตามลำดับ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ลักษณะงานในสถานประกอบการ/องค์กร ที่ส่วนใหญ่บุคลากรใช้ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษ ในระดับมาก ถึงมากที่สุด คืองานการให้บริการ และการต้อนรับ รองลงมา คือใช้มากและมากที่สุดในงานการประชาสัมพันธ์และการตลาด ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว (เวียงจันทน์) และภาษาเขมร มีการใช้มากและมากที่สุด เป็นสัดส่วนต่ำ ผลจากการวิเคราะห์ด้านระดับความพึงพอใจต่อความสามารถ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ พบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่พอใจในระดับน้อยต่อความสามารถและการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษของบุคลากร สำหรับภาษาจีนนั้น ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการในสาขาการท่องเที่ยวและการต้อนรับมีความพอใจต่อความสามารถและทักษะของบุคลากรในระดับมาก

สำหรับปัญหาการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรนั้น บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กร มีปัญหาการใช้ทักษะทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านการฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน อย่างไรก็ตาม พบว่าสถานประกอบการกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่เคยพัฒนาหรือส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรเลย สำหรับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศของสถานประกอบการ/องค์กรนั้น ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สถานประกอบการ/องค์กรต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น สำหรับทักษะที่ต้องการมากที่สุด คือ ทักษะด้านการพูดและการฟังในสัดส่วนที่เท่าๆ กัน สำหรับทักษะด้านการอ่าน และเขียนก็เป็นที่ต้องการมากเช่นกันในสัดส่วนที่รองลงมา

โดยสรุป สภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบหลายอย่าง ได้แก่ ปัญหาความไม่พร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วยอาคาร แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ขาดสื่อการเรียนการสอน และขนาดห้องเรียนที่มีผู้เรียนมากเกินไป ปัญหาในด้านหลักสูตร ซึ่งมักเป็นสูตรสำเร็จจากส่วนกลาง ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่น ปัญหาด้านตัวผู้สอน คือการมีภาระงานสอนมาก การขาดความมั่นใจในทักษะที่สอน ผู้สอนไม่ได้รับการทดสอบทักษะทางภาษา ผู้สอนขาดแรงกระตุ้นให้พัฒนาตนเอง ส่วนปัญหาด้านผู้เรียน คือพื้นฐานทางภาษาต่างประเทศอ่อน ขาดการค้นคว้าเพิ่มเติม ขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ เป็นต้น ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขด้วยการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการพัฒนาทักษะทางภาษาที่ชัดเจน รวมทั้งต้องกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ ในลักษณะเครือข่ายเพื่อการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

Abstract

The research project titled "Profile of Teaching and Learning Foreign Languages and Needs for the Use of Foreign Languages in the Northeast of Thailand" had two aims: (1) to study the existing situation and problems relating to foreign language teaching and learning in the northeast of Thailand and (2) to investigate the need for foreign language ability at different levels and in different kinds of jobs in the region. This survey research was designed to be cross-sectional, which is the design used to examine a particular phenomenon at a specific time. The instrument used for collecting data was interview schedules, and data analysis was conducted using SPSS (Statistical Package for the Social Science). The statistical method used was descriptive. The data analysis was divided into two stages: (a) a uni-variate analysis which included percentage, mean, standard deviation, mode, median, the maximum and minimum values, and (b) a bi-variate analysis, using contingency tables.

The research population consisted of two groups. The first comprised those concerned with teaching and learning foreign languages and included administrators, teachers, and learners. The other group was composed of owners of industrial and service businesses, administrators of governmental and non-governmental organizations, as well as representatives of the following professions: drivers, laborers, sales staff, officials, state-enterprise staff, non-governmental development staff, and mechanics. The sample group used to study the existing situation and problems relating to foreign language teaching and learning included 1,155 subjects and that used to study the need for foreign language ability at different levels and in different kinds of jobs in the region consisted of 385 subjects.

Research findings on the contexts of teaching and learning foreign languages were as follows.

1. The foreign languages offered by educational institutes in the northeast of Thailand were English, French, German, Spanish, Chinese, Japanese, Korean, Vietnamese, Cambodian, and Laotian. English and Chinese programs were offered in some kindergartens and elementary schools. Overall, the foreign language most widely taught in the region was English. However, it was found that the number of learners of Chinese and Japanese was increasing.

2. In the area of teaching and learning infrastructure, most educational institutes had a library, computers with and without Internet access, and a language laboratory. Only a few places had a self-access center.

3. Most administrators established language teaching and learning policies based on the national compulsory curriculum. Most institutes had adjusted or made some changes to program

courses in the previous five years. Nevertheless, it was found that teachers at all levels had very little participation in curricular improvement, particularly at the vocational level. This revealed that no curricula were revised in response to local needs.

Teachers at elementary and secondary schools were recruited using the reserved list provided by the central authority. In doing so, the schools had no chance to recruit staff by any other means. As for staff development, administrators at all levels supported teachers' participation in training and seminars.

4. In general, most teachers assigned learners to do exercises and practice speaking and listening. Despite such methods, teachers at all levels preferred to lecture and to assign learners to discuss grammar. They very rarely employed role-play and project activities. Activities most useful to language learning, according to the teachers, included speaking in front of the class or in public, translating for learners, and singing songs. However, it was found that the activities most often actually used in class at all levels were speaking in front of class, translating, and idea sharing. As for learning assessment, multiple-choice was the test format used the most among teachers at elementary, secondary and vocational levels. In contrast, most university lecturers preferred a written-test format.

5. Most teachers were not confident with their language skills ability. They believed that they had very good reading skills and good speaking skills. Their weak skills included interpretation and writing. Teachers at all levels desired to improve their listening and speaking skills the most, followed by their writing skills. It was noted that teachers were confident only with their reading skills.

6. Learners were poor in all language skills areas and very much needed to improve all four skills: speaking, listening, writing and reading. They believed language learning resources such as audio-visual media, libraries and the Internet helped upgrade their language skills. Most learners believed the activities helpful for improving language skills were doing exercises, practicing speaking and practicing listening in class. Only a small number of learners considered study trips and project work to be useful activities. Outside class activities learners believed to be very helpful included textbook reading, computer/Internet use, and conversations with foreigners. Learners looked to native speakers as their primary model, followed by Thai teachers.

The findings on need for language skills ability were as follows.

In most firms/organizations using foreign languages, the foreign language used most was English, followed by Japanese and Chinese, respectively. The skill used the most was listening, followed by speaking, reading and writing. Jobs requiring staff to use English the most included services and reception; public relations and marketing needed a lot of English use as well. Other foreign languages-French, German, Vietnamese, Laotian (Vientiane), and Cambodian-were also

used but in a small proportion of the work places. It was found that most firm owners/administrators were not satisfied with employees' English language ability. However, it was found that most administrators/owners were very satisfied with their employees' Chinese language ability in tourism firms and reception jobs

With respect to the problems concerning with the use of foreign languages, it was found that most staff had problems with all language skills. The most problematic skill was listening, followed by speaking, writing and reading skills, respectively. Nevertheless, more than half the organizations had never improved staff foreign language skills. It was found that most firms/organizations required those with English language ability, followed by those with Chinese and Japanese language abilities, respectively. The skills most needed were speaking and listening. Reading and writing skills were also much needed.

In conclusion, the existing situation and problems relating to foreign language teaching and learning in the northeast of Thailand are complicated and involve a lot of factors such as poor basic infrastructure, lack of learning resources in the local community, lack of teaching and learning materials, and large classes. Another factor is curriculum, which is specified by the central government. As a result, there is no integration of local content into the curriculum or participation of the local community. Problems for teachers include heavy teaching loads, the lack of confidence in the skills they teach, and no language skill assessment. Moreover, they have no motivation to improve their language skills. Problems for learners include a poor basic background of English, no searching for additional information from sources outside of class and the lack of opportunities to access learning resources. In order to solve the problems in teaching and learning foreign languages, a clear policy and practices for language skills improvement are essential. Also, cooperation in the form of networking for problem solutions has to be established.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และการใช้ภาษาต่างประเทศใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นหนึ่งในชุดโครงการวิจัยที่ต้องการสำรวจสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับประเทศ คงจะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ หากไม่ได้รับแรงบันดาลใจและกำลังใจจากศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ และกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ซึ่งให้การสนับสนุนงบประมาณในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ไม่เพียงแต่เปิดโอกาสให้คณະนักวิจัยซึ่งมาจากศาสตร์ต่างๆ และจากสถาบันต่างๆ ได้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ยังช่วยให้เกิดการสร้างเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาทุกระดับ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ และผู้เรียนภาษาต่างประเทศซึ่งได้ให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกอย่างเต็มที่ ในการเก็บข้อมูลของคณະนักวิจัย

สุดท้ายนี้คณะผู้วิจัยขอขอบคุณบุคคลผู้อยู่เบื้องหลัง นางสาวศิริพร ทองคนารักษ์ และนางสาวภัทรีร์ ประธานเกียรติ ซึ่งช่วยในด้านการประสานงาน การจัดทำงบประมาณ การจัดการประชุมระดมสมองรวมทั้งการจัดประชุมในระดับภูมิภาค ซึ่งช่วยให้การดำเนินกรวิจัยครั้งนี้เป็นไปได้อย่างราบรื่น

คณะผู้วิจัย

พฤษภาคม 2549

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	I
บทคัดย่อภาษาไทย	VI
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	VIII
กิตติกรรมประกาศ	XII
สารบัญ	XIII
สารบัญตาราง	XVIII
สารบัญภาพ	XXVII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4 ขอบเขตการวิจัย	2
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	2
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	4
2.1 ภาษาต่างประเทศกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมไทย	4
2.2 นโยบายชาติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	4
2.2.1 การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน	6
2.2.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ. 2544	
ระดับแรกประถมศึกษาและมัธยมศึกษา	7
2.2.3 หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับอาชีวศึกษา	10
2.2.4 หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษา	10
2.3 การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	10
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	13
2.4.1 งานวิจัยศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	13
2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	15
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	17
3.1 รูปแบบการวิจัย (Research Design)	17
3.2 พื้นที่วิจัย	17
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
3.3.1 ประชากรของการวิจัย	17
3.3.2 จำนวนตัวอย่าง	18
3.3.3 การสุ่มตัวอย่าง	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 สภาพการสอนและผู้สอนภาษาต่างประเทศ	48
4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	48
4.3.2 วุฒิการศึกษาของผู้สอนภาษาต่างประเทศ	49
4.3.3 ประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศ	51
4.3.4 ทักษะและเนื้อหาที่ผู้สอนถนัด	52
4.3.5 การผลิตผลงานทางวิชาการ	54
4.3.6 ประสบการณ์การทดสอบภาษาต่างประเทศ	55
4.3.7 วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	56
4.3.7.1 การวางแผนการสอนและการมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร	56
4.3.7.2 รูปแบบการสอน	57
4.3.7.3 การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน	60
4.3.7.4 การเลือกใช้เอกสารประกอบการสอน	61
4.3.7.5 การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ	62
4.3.7.6 กิจกรรมที่คิดว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษา	64
4.3.7.7 การใช้เครื่องมือวัดผล	65
4.3.7.8 การนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนการสอน	66
4.3.7.9 ทักษะ/เนื้อหาภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการพัฒนา	67
4.4 พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน	69
4.4.1 ข้อมูลเพศ อายุ ระดับการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง	69
4.4.2 ข้อมูลอาชีพ และรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	70
4.4.3 ระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน	71
4.4.4 ความต้องการปรับปรุงทักษะการใช้ภาษา	72
4.4.5 กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษา	73
4.4.5.1 กิจกรรมในชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	73
4.4.5.2 กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	76
4.4.6 การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาต่างประเทศ	79
4.4.7 การใช้สื่อต้นแบบภาษาต่างประเทศ	81
4.4.8 พฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ	83
4.4.9 โอกาสในการใช้ภาษาต่างประเทศ	85
4.4.10 กิจกรรมการใช้ภาษาต่างประเทศ	87

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียนภาษาต่างประเทศ	88
5.1 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา	88
5.2 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้สอน	89
5.3 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้เรียน	95
สรุป	97
บทที่ 6	
ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	98
6.1 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงาน	98
6.1.1 การใช้ภาษาต่างประเทศในองค์กร/หน่วยงาน	98
6.1.1.1 ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในองค์กร/หน่วยงาน	98
6.1.1.2 สำหรับประเภทและระดับความสามารถและทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน/องค์กรแต่ละประเภท	100
6.1.1.3 ลักษณะงานที่ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศ ในหน่วยงาน	105
6.1.2 ความพึงพอใจในความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ในหน่วยงาน	108
6.1.3 สภาพปัญหาและการพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของ บุคลากรในหน่วยงาน	111
6.1.3.1 สภาพปัญหาของบุคลากรที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ในหน่วยงาน	111
6.1.3.2 การพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษา ต่างประเทศให้กับบุคลากร	115
6.1.3.3 การมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะ ด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน	116
6.1.4 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	119
6.1.4.1 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานเป็นอันดับหนึ่ง และอันดับสอง	119
6.1.4.2 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศ	120
6.1.4.3 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะ ด้านภาษาต่างประเทศในหน่วยงานเป็นอันดับหนึ่ง และอันดับสอง	122
6.1.4.4 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศ	123

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.2 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ	125
6.2.1 การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานของกลุ่มอาชีพ	125
6.2.1.1 ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน	125
6.2.1.2 ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ในการทำงาน	126
6.2.2 ระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	132
6.2.3 การพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ของกลุ่มอาชีพ	136
6.2.4 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ของกลุ่มอาชีพสามารถแยกในแต่ละกลุ่มอาชีพ	138
6.2.4.1 ระดับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ	139
6.2.4.2 ทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการในการทำงาน	145
6.2.4.3 ความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน	147
6.2.4.4 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	153
บทที่ 7 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
7.1 สรุป และ อภิปรายผลการวิจัย	159
7.1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	159
7.1.1.1 ภาษาต่างประเทศที่มีการเรียนการสอนใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	159
7.1.1.2 การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	159
7.1.1.3 ระดับความสามารถ และความถนัดทางทักษะเนื้อหาของผู้สอน	159
7.1.1.4 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	160
7.1.1.5 พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน	162
7.1.2 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้บริหารสถาน ศึกษาผู้สอน และผู้เรียน	163
7.1.3 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ของแหล่งงาน	164

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7.2 ข้อเสนอแนะ	166
7.2.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	166
7.2.2 ข้อเสนอแนะต่อระดับสถานศึกษา	167
7.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	168
บรรณานุกรม	173
ภาคผนวก	174
ภาคผนวก ก	175
แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา	176
แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้สอน	182
แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้เรียน	191
ภาคผนวก ข	197
แบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร	198
แบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ ภาษาต่างประเทศของ แหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับกลุ่มอาชีพ	204
ภาคผนวก ค	209
รายชื่อคณะนักวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และนักวิจัยเครือข่าย	210

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ร้อยละของจำนวนผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร และกลุ่มอาชีพ จำแนกตามจังหวัดตัวอย่าง	20
ตารางที่ 2	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทขององค์กร/สถานประกอบการ ในจังหวัดที่เป็นพื้นที่การวิจัย	21
ตารางที่ 3	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของกลุ่มอาชีพในแต่ละจังหวัดที่ เป็นพื้นที่การวิจัย	21
ตารางที่ 4	จำนวนสถานศึกษารายจังหวัดจำแนกตามสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	31
ตารางที่ 5	ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และเขตการศึกษา	32
ตารางที่ 6	ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และสังกัด	33
ตารางที่ 7	ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และภาษาต่างประเทศที่เปิดสอน	33
ตารางที่ 8	ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และจำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อห้องเรียน	34
ตารางที่ 9	จำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อห้องในแต่ละระดับชั้น	34
ตารางที่ 10	แสดงสัดส่วนของผู้เรียนต่อผู้สอนภาษาต่างประเทศ จำแนกตามภาษาที่สอน กับระดับสถานศึกษา	36
ตารางที่ 11	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำแนกตามระดับสถานศึกษา และตำแหน่ง ทางการบริหาร	37
ตารางที่ 12	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และประเภทของแหล่ง เรียนรู้ในสถานศึกษา	38
ตารางที่ 13	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการกำหนดนโยบายการสอน ภาษาต่างประเทศ	39
ตารางที่ 14	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการกำหนดนโยบายการสอน ภาษาต่างประเทศ	39
ตารางที่ 15	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศ	40
ตารางที่ 15 ก.	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	40

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 15 ข.	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	41
ตารางที่ 16	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรม ติดตามและประเมินผลการ จัดการเรียนการสอน	41
ตารางที่ 17	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และแนวทางการ ติดตามและประเมินผลการ จัดการเรียนการสอน	42
ตารางที่ 18	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีการปรับปรุงหลักสูตร และหรือการเปลี่ยน แปลงรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละระดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา กับ ระดับสถานศึกษา	42
ตารางที่ 19	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรมสนับสนุน การจัดการเรียนการสอน	43
ตารางที่ 20	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรมสนับสนุน การจัดการเรียนการสอน	43
ตารางที่ 21	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และกิจกรรมสนับสนุน ผู้สอนภาษาต่างประเทศ	44
ตารางที่ 22	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรมหา ข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอนภาษาต่างประเทศ	44
ตารางที่ 23	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และลักษณะการหา ข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศ	45
ตารางที่ 24	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และการมีกิจกรรมพัฒนา ศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอน	45
ตารางที่ 25	ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และลักษณะกิจกรรมพัฒนา ศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอน	46
ตารางที่ 26	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่าง ประเทศในโรงเรียน/สถาบันกับระดับสถานศึกษา	47
ตารางที่ 27	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ ในโรงเรียน/สถาบันกับระดับสถานศึกษา	47
ตารางที่ 28	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และเพศ อายุ และ สถานภาพการทำงาน	48
ตารางที่ 29	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่สอน	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 30	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และวุฒิการศึกษาสูงสุด 49
ตารางที่ 31	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และสาขาวิชาเอก ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี 50
ตารางที่ 32	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และสาขาวิชาเอก ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท 50
ตารางที่ 33	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษาวิชาเอก ปริญญาตรีของ ผู้สอนภาษาอังกฤษ 50
ตารางที่ 34	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษาวิชาเอก ปริญญาโทของ ผู้สอนภาษาอังกฤษ 51
ตารางที่ 35	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และประสบการณ์ การสอนภาษาต่างประเทศ 51
ตารางที่ 36	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และทักษะ / เนื้อหาที่ถนัดมากที่สุด 52
ตารางที่ 36 ก.	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามทักษะ/เนื้อหาที่ถนัดมากที่สุดและน้อยที่สุดกับภาษา ต่างประเทศที่สอน 53
ตารางที่ 37	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการผลิตผลงานวิชาการ 54
ตารางที่ 37 ก.	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการผลิตผลงานวิชาการ 54
ตารางที่ 38	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมี ประสบการณ์การทดสอบเพื่อประเมินความสามารถทางภาษา 55
ตารางที่ 39	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และประสบการณ์การทดสอบทางภาษา 55
ตารางที่ 40	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการวางแผนการสอน 56
ตารางที่ 41	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 58
ตารางที่ 42	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้สื่ออุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน 60
ตารางที่ 43	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการเลือกใช้เอกสารการสอน 61
ตารางที่ 44	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ 62
ตารางที่ 45	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมที่คิดว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษาการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ 65

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 46	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และลำดับความสำคัญของการใช้เครื่องมือวัดผล	65
ตารางที่ 47	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนการสอน	67
ตารางที่ 48	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการนำประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	67
ตารางที่ 49	ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามทักษะ/เนื้อหาภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการพัฒนามากที่สุด (รวมทุกภาษา)	68
ตารางที่ 49 ก.	ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามทักษะ/เนื้อหาภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการพัฒนามากที่สุด (แยกภาษา)	68
ตารางที่ 50	ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และ เพศ อายุ	69
ตารางที่ 51	ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และ ระดับการศึกษา	70
ตารางที่ 52	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และอาชีพของบิดาหรือผู้ปกครอง	70
ตารางที่ 53	ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และอาชีพของมารดาหรือผู้ปกครอง	71
ตารางที่ 54	ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยรวมของบิดามารดา/ผู้ปกครองกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา	71
ตารางที่ 55	ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา	72
ตารางที่ 56	ร้อยละของผู้เรียนจำแนกตามความต้องการปรับปรุงทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	73
ตารางที่ 57	ร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด และกิจกรรมในชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	74
ตารางที่ 58	ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา และกิจกรรมในชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	75
ตารางที่ 59	ร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด และกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	76
ตารางที่ 59 ก.	ร้อยละของผู้เรียนแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา กับกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 60 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามการเคยเข้าร่วมกิจกรรมภาษาต่างประเทศกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา	79
ตารางที่ 61 ร้อยละของผู้เรียนจำแนกตามสถานที่ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา	80
ตารางที่ 62 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามกิจกรรมที่เข้าร่วมในประเทศและต่างประเทศกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา	80
ตารางที่ 63 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามแหล่งที่ใช้เป็นแบบอย่างการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับการใช้เป็นแบบอย่างและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	81
ตารางที่ 63 ก. ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามแหล่งที่ใช้เป็นแบบอย่างการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับการใช้เป็นแบบอย่างและระดับชั้นที่กำลังศึกษา (ต่อ)	82
ตารางที่ 64 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียนกับระดับพฤติกรรม	83
ตารางที่ 64 ก. ร้อยละของผู้เรียนแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา จำแนกตามพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียนกับระดับพฤติกรรม (ต่อ)	84
ตารางที่ 65 ร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศในกิจกรรมของชุมชน กับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ	85
ตารางที่ 65 ก ร้อยละของผู้เรียนในระดับชั้นที่กำลังศึกษา จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ	85
ตารางที่ 65 ข. ร้อยละของผู้เรียนตามกลุ่มภาษาต่างประเทศ จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ กับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ	86
ตารางที่ 66 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ	87
ตารางที่ 67 ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามระดับสถานศึกษาและทักษะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน ภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบัน	88
ตารางที่ 68 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศและระดับปัญหา	89
ตารางที่ 68ก ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศระดับปัญหากับระดับสถานศึกษา	91
ตารางที่ 68ข ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศระดับปัญหากับภาษาต่างประเทศที่สอน	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 69	ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามประเด็นปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบันกับระดับสถานศึกษา	94
ตารางที่ 70	ปัญหาที่สำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศ ในทัศนะของผู้เรียน	95
ตารางที่ 71	ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศกับระดับของปัญหาและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	96
ตารางที่ 72	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงาน	98
ตารางที่ 73	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ	99
ตารางที่ 74	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงานกับระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	101
ตารางที่ 75	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ	102
ตารางที่ 76	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	103
ตารางที่ 77	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ	104
ตารางที่ 78	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามลักษณะงานด้านต่างๆ กับระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	106
ตารางที่ 79	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานด้านต่างๆ ของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ	107
ตารางที่ 80	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อการให้ทักษะภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ	108
ตารางที่ 81	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานต่างๆ ของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ	109
ตารางที่ 82	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการมีปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน	111
ตารางที่ 83	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามสภาพปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน	112

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 84	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการมีปัญห การใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบ การ	113
ตารางที่ 85	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามสภาพปัญหา การใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/ สถานประกอบการ	114
ตารางที่ 86	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่าง ประเทศในหน่วยงาน	115
ตารางที่ 87	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพทางภาษา ต่างประเทศในหน่วยงาน	116
ตารางที่ 88	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่าง ประเทศ	117
ตารางที่ 89	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพทาง ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	117
ตารางที่ 90	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการพัฒนา ศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบ การ	118
ตารางที่ 91	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามความต้องการ พัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับ บุคลากรในหน่วยงาน	119
ตารางที่ 92	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามความต้องการ บุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานเป็น อันดับหนึ่งและอันดับสอง	119
ตารางที่ 93	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับ ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	120
ตารางที่ 94	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามความต้องการ บุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน กับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ	122
ตารางที่ 95	ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามทักษะภาษาต่างประเทศ ที่ต้องการกับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	123

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 96	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน กับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ	124
ตารางที่ 97	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	125
ตารางที่ 98	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามจำนวนการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	126
ตารางที่ 99	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	126
ตารางที่ 100	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	127
ตารางที่ 101	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงานกับภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน	128
ตารางที่ 102	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	129
ตารางที่ 103	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	131
ตารางที่ 104	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	131
ตารางที่ 105	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	132
ตารางที่ 106	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	134
ตารางที่ 107	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	135
ตารางที่ 108	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ	137
ตารางที่ 109	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามรูปแบบและนโยบายการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	138
ตารางที่ 110	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการเคยและการมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศกับกลุ่มอาชีพ	139

ตารางที่ 111	ร้อยละของกลุ่มอาชีพจำแนกตามความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถ และทักษะภาษาต่างประเทศ	139
--------------	--	-----

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 112	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	140
ตารางที่ 113	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	142
ตารางที่ 114	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานและภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน	143
ตารางที่ 115	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	143
ตารางที่ 116	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการกับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	144
ตารางที่ 117	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภท องค์กร/สถานประกอบการ	145
ตารางที่ 118	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการกับระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	146
ตารางที่ 119	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	146
ตารางที่ 120	ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรกับวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร	148
ตารางที่ 121	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	150
ตารางที่ 122	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ	151
ตารางที่ 123	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนาแรงงานเพื่อการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานกับกลุ่มอาชีพ	154

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 124	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนา แรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ในการทำงาน	155
ตารางที่ 125	ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนา แรงงานเพื่อการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ให้กับบุคลากรในหน่วยงานกับกลุ่มอาชีพ	157

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบมโนทัศน์ (Concept) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	8
ภาพที่ 2 ผังมโนทัศน์ของสาระการเรียนรู้พื้นฐาน	9
ภาพที่ 3 ขั้นตอนการสุมตัวอย่างสถานศึกษา ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียน	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่เทคโนโลยีการสื่อสาร และการคมนาคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้คนในทุกพื้นที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วขึ้น อย่างไรก็ตาม การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงองค์ความรู้ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มคน องค์กร และประเทศจะเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อบุคคลมีความสามารถในการใช้ภาษาสากล หรือภาษาต่างประเทศในการติดต่อสื่อสาร จึงอาจกล่าวได้ว่า ทักษะทางภาษาเป็นเสมือนต้นทุนของการพัฒนาประเทศ เนื่องจากความสามารถทางภาษาช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการถ่ายทอดประสบการณ์เป็นไปได้ง่ายและกว้างขวางมากขึ้น ช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมือทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

สำหรับประเทศไทย แม้จะมีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษอย่างเป็นทางการมานาน แต่คนไทยและนักศึกษาไทยโดยรวมก็ยังไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารได้ดีนัก ผลการวิจัยเมื่อเร็วๆ นี้ยืนยันว่านักเรียนไทยยังมีทักษะภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำและยังเป็นรองประเทศเพื่อนบ้านหลายๆ ประเทศ สำหรับภาษาต่างประเทศภาษาอื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน ยังมีผู้รู้และเชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศน้อยไม่สามารถนำไปใช้งานได้

หากพิจารณาตามความเป็นจริง สาเหตุของการด้อยทักษะทางภาษาต่างประเทศของคนไทย อาจจะเป็นเนื่องมาจากการที่เรามีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ เป็นเพียงภาษาต่างประเทศ ไม่ใช่ภาษาที่สอง อย่างไรก็ตาม เราไม่อาจปฏิเสธได้ว่า กระบวนการเรียนการสอนภาษามีอิทธิพลอย่างมากต่อทักษะและความสามารถใช้ภาษาของผู้เรียน การเพิ่มสมรรถนะทางภาษาของคนไทย จำต้องมีการกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศที่ชัดเจน เหมาะสมกับยุคสมัย โดยมีข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และข้อมูลความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาที่ถูกต้องเชื่อถือได้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภูมิภาคที่กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว นโยบายการเป็นศูนย์กลางของอินโดจีน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนค้าขายติดต่อสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น ผู้คนเริ่มมองเห็นความสำคัญของภาษาประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียและกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขง ความสนใจต่อภาษาของกลุ่มประเทศทางตะวันตกลดน้อยลง แต่ภาษาอังกฤษก็ยังคงความสำคัญในฐานะที่เป็นภาษาสากล การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะนำไปสู่การปรับกระบวนทัศน์หรือแนวคิด และวิธีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพและปัญหาของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในภูมิภาค จึงเป็นกลไกที่จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับเปลี่ยนดังกล่าว โครงการวิจัยเรื่อง ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงมุ่ง

ที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา มัธยมศึกษา และประถมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนความต้องการทักษะภาษาต่างประเทศของผู้ใช้ภาษา และผู้ประกอบการต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้ได้ข้อมูล อันจะนำไปสู่การวางนโยบาย การกำหนดแผน และยุทธศาสตร์การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทปัจจุบันของภูมิภาคและประเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.2.2 เพื่อศึกษาความต้องการความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับต่างๆ และทักษะต่างๆ

ของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ได้ฐานข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.2 ได้ข้อมูลความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของสถานประกอบการ และองค์กรประเภทต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.3 ได้ข้อเสนอแนะสำหรับการกำหนดนโยบายการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และแนวทางสำหรับปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1.4.1 ทักษะภาษาต่างประเทศที่ศึกษา ประกอบด้วย 4 ทักษะได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

1.4.2 ภาษาต่างประเทศที่ศึกษา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาอิตาลี ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า ภาษาลาว(เวียงจันทน์) ภาษาเขมร และภาษาอื่นๆ (ส่วย อาหรับ อีรัก) โดย จำแนกภาษาออกเป็นสองกลุ่ม คือ ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ภาษาต่างๆ ที่เปิดสอนในสถานศึกษาใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยกเว้นภาษาไทย

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลผู้มีหน้าที่บริหารควบคุมดูแลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นไปตามนโยบาย ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และ/หรือ คณบดีของคณะที่รับผิดชอบดูแลการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษาตัวอย่าง ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย จากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้สอน หมายถึง ครูและคณาจารย์ในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้เรียน หมายถึง นักเรียน / นักศึกษา ที่เรียนภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มอาชีพ หมายถึง กลุ่มอาชีพผู้ใช้แรงงาน กลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มอาชีพพนักงานบริษัท กลุ่มอาชีพค้าขาย/พนักงานขาย และกลุ่มอาชีพอื่นๆ

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่องข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและสภาพการใช้ทักษะ และความต้องการใช้ภาษาของแรงงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาในเรื่องดังกล่าวต่อไปนี้

- 2.1 ภาษาต่างประเทศกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมไทย
- 2.2 นโยบายชาติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
- 2.3 การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
- 2.4 งานวิจัยด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

2.1 ภาษาต่างประเทศกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสังคมไทย

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ อันเกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร เกิดการข้ามพรมแดนทั้งในทางกายภาพ วัฒนธรรม สังคม ส่งผลให้ “ภาษา” เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งเพื่อการทำมาค้าขายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ ของผู้คนในสังคม ดังนั้นภาษาจึงมีบทบาทในเชิงนโยบายของรัฐมาทุกยุคสมัย

นโยบายการศึกษาของประเทศไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2414 เป็นต้นมา เริ่มจัดการศึกษาตามรูปแบบสมัยใหม่ ที่มีโรงเรียน มีครู นักเรียน มีหลักสูตร ซึ่งมีความแตกต่างจากการจัดการศึกษาแบบดั้งเดิมอยู่มาก เพราะเดิมนั้นเป็นการจัดการศึกษาโดยชุมชนหรือท้องถิ่น อาศัยองค์กรหลักที่สำคัญคือ วัด ที่มีพระหรือผู้เฒ่า ผู้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน หมอชาวบ้าน ฯลฯ เป็นครูตามธรรมชาติ

การจัดการศึกษาตามรูปแบบสมัยใหม่มีความเข้มข้นมากยิ่งขึ้นนับตั้งแต่ มีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติเมื่อปี พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา มีลักษณะการจัดแบบรวมศูนย์ไว้ที่ส่วนกลาง ทั้งการบริหาร หลักสูตร งบประมาณ และบุคลากร ต่อมาเมื่อเกิดความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก การสื่อสารที่ทันสมัยและสะดวกรวดเร็ว การพัฒนาประเทศด้านฐานทรัพยากรธรรมชาติที่นับวันจะลดน้อยถอยลงไป หลายๆ ประเทศจึงหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นั่นคือการพัฒนาการศึกษาให้กับประชาชน ในประเทศไทยจึงเกิดกระแสความต้องการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ให้มีการกระจายอำนาจ เน้นการมีส่วนร่วมจากประชาชนมากขึ้น การปรับเปลี่ยนทิศทางและบทบาทของการศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมไทย

2.2 นโยบายชาติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ในประเทศไทยการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีมานานตั้งแต่ในอดีต ซึ่งเป็นผลจากการติดต่อสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ในระยะแรกการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเริ่มจากชนชั้นสูง แต่ในเวลาต่อมามีการปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5 ที่กระจายโอกาสให้ราษฎรมีการศึกษาตามอย่างตะวันตก จนกระทั่งเกิด

การเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยคณะราษฎร ในปี พ.ศ.2475 คณะราษฎรผู้เปลี่ยนแปลงการปกครองได้กำหนดให้หลักการศึกษา เป็นหลักหนึ่งในหลักหกประการที่จะบริหารกิจการบ้านเมือง รัฐบาลได้ตั้งกรรมการขึ้นชุดหนึ่งเพื่อจัดวางแผนการศึกษาชาติ และได้ประกาศใช้แผนการศึกษาชาติ ฉบับ พ.ศ.2475 และได้มีการปรับปรุงแผนการศึกษาชาติ ฉบับ พ.ศ.2475 เพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัย โดยได้ประกาศใช้แผนการศึกษาชาติ ฉบับ พ.ศ.2479 และแผนการศึกษาชาติ ฉบับ พ.ศ. 2494 ในเวลาต่อมา

ในแผนการศึกษาชาติ ฉบับ พ.ศ.2475 ในด้านการศึกษาภาษาต่างประเทศมีสาระสำคัญ คือ ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นอุดมศึกษา จะต้องรู้ภาษาต่างประเทศ 2 ภาษา ให้เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศที่ 1 ตั้งแต่มัธยมต้น และให้เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศที่ 2 ตั้งแต่มัธยมปลาย จะเป็นภาษาในปัจจุบัน เช่น ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน หรือภาษาโบราณ เช่น บาลีสันสกฤต ก็ได้ แต่ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษมาก โดยบรรจุภาษาอังกฤษในหลักสูตรแทบทุกฉบับและระดับชั้น

จากอดีตจนถึงปัจจุบันภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศที่มีการเรียนการสอนมาก เพราะเป็นภาษาที่ประเทศต่างุณิยมใช้กันทั่วไป รวมทั้งการยอมรับภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาสากลของโลก กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้เด็กไทยตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายขึ้นไป เรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาสามัญบังคับ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2503

ต่อมาในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2535 กำหนดให้ “ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศอย่างกว้างขวางเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า การติดต่อสื่อสารในด้านวิทยาศาสตร์ การค้า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม” รวมทั้งให้มี กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 คือ ภาษาเขมร จีน รัสเซีย ญี่ปุ่น อิตาลี เยอรมัน บาลี สเปน มลายู เยอรมัน อาหรับ ลาว อังกฤษ ฮินดู

จากมติรัฐคณะมนตรี เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2535 เรื่อง การกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ และโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศ

“อนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาต่างประเทศได้ทุกภาษา หรือเปิดสอนภาษาต่างประเทศได้ทุกภาษา ตามหลักสูตรสามัญศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ”

สำหรับนโยบายด้านภาษาต่างประเทศของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2538 ระบุว่ารัฐบาลจะสนับสนุนให้มีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอย่างกว้างขวางและมีคุณภาพ ให้กระทรวงศึกษาธิการพัฒนาหลักสูตรเพื่อเป็นกรอบในการสอนภาษาต่างประเทศในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา สนับสนุนให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่ และจัดทำแผนเร่งรัดพัฒนาคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ ทั้งนี้ให้มีการประเมินผลเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร และแนวทางในการดำเนินงานต่อเนื่อง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ และแนวทางการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ.2539-2550 ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยปฏิรูปการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2.2.1 การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน

ในการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนนั้น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อนโยบายการจัดการศึกษาในทุกระดับ แม้ว่าพระราชบัญญัติดังกล่าวจะไม่ได้ระบุเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยตรง แต่ก็มีกำหนดอย่างกว้างๆ ในบางมาตราคือ มาตรา 23 ข้อ 4 ที่ให้ผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา “มีความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง” และมาตรา 24 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ระบุให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่พึงปรารถนา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ในด้านหลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ มาตรา 28 ระบุว่าให้มีลักษณะหลากหลาย มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้มี “ความสมดุลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม” (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ส่วนสาระของหลักสูตรระดับอุดมศึกษานั้น นอกจากคุณลักษณะดังกล่าวแล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จะเห็นได้ว่าในพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าว ไม่มีมาตราใดกล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยตรง เพียงแต่เน้นให้จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์คือ มีความรู้เกี่ยวข้องกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติและสังคมโลก (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: มาตรา 23 หน้า 11) และให้ผู้เรียนใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: มาตรา 7, หน้า 5)

ส่วนการปฏิรูปหลักสูตรนั้น ในที่นี้จะกล่าวถึงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ.2544 แยกเป็นสามระดับคือ ระดับแรกประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ระดับที่สองอาชีวศึกษา และระดับสุดท้ายคือ อุดมศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรภาษาอังกฤษเท่านั้น เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษา ต่างประเทศหลักที่เปิดสอนทุกระดับการศึกษา ดังนี้

2.2.2 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ.2544 ระดับแรกประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ลักษณะสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พ.ศ. 2544 นี้มีสองประการ คือ ด้านการจัดการเรียนรู้เน้น ยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นหลัก (Standard-based Curriculum) (กรมวิชาการ, 2546) จุดเน้นคือสิ่งที่นักเรียนต้องเรียนรู้ไม่ใช่สิ่งที่ครูสอน ลักษณะอีกประการหนึ่ง คือ หลักสูตรมีความยืดหยุ่น ในการจัดทำหลักสูตร กล่าวคือ สถานศึกษาสามารถจัดทำและพัฒนาหลักสูตรที่เป็นเนื้อหาของท้องถิ่นเพิ่มเติม จากหลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการได้ 30% ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม เมื่อผู้เรียน เรียนจบ 12 ปี ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ซึ่งได้แก่ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะการงานอาชีพ เทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ

สำหรับโครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศนั้น กำหนดตามระดับความสามารถทางภาษา และพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency-based) เป็นสำคัญ โดยโครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ จัดแบ่งเป็น 4 ระดับคือ

- 1) ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
- 2) ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (Beginner Level)
- 3) ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
- 4) ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

และเนื้อหาสาระที่หลักสูตรกำหนดมี 4 สาระ คือ

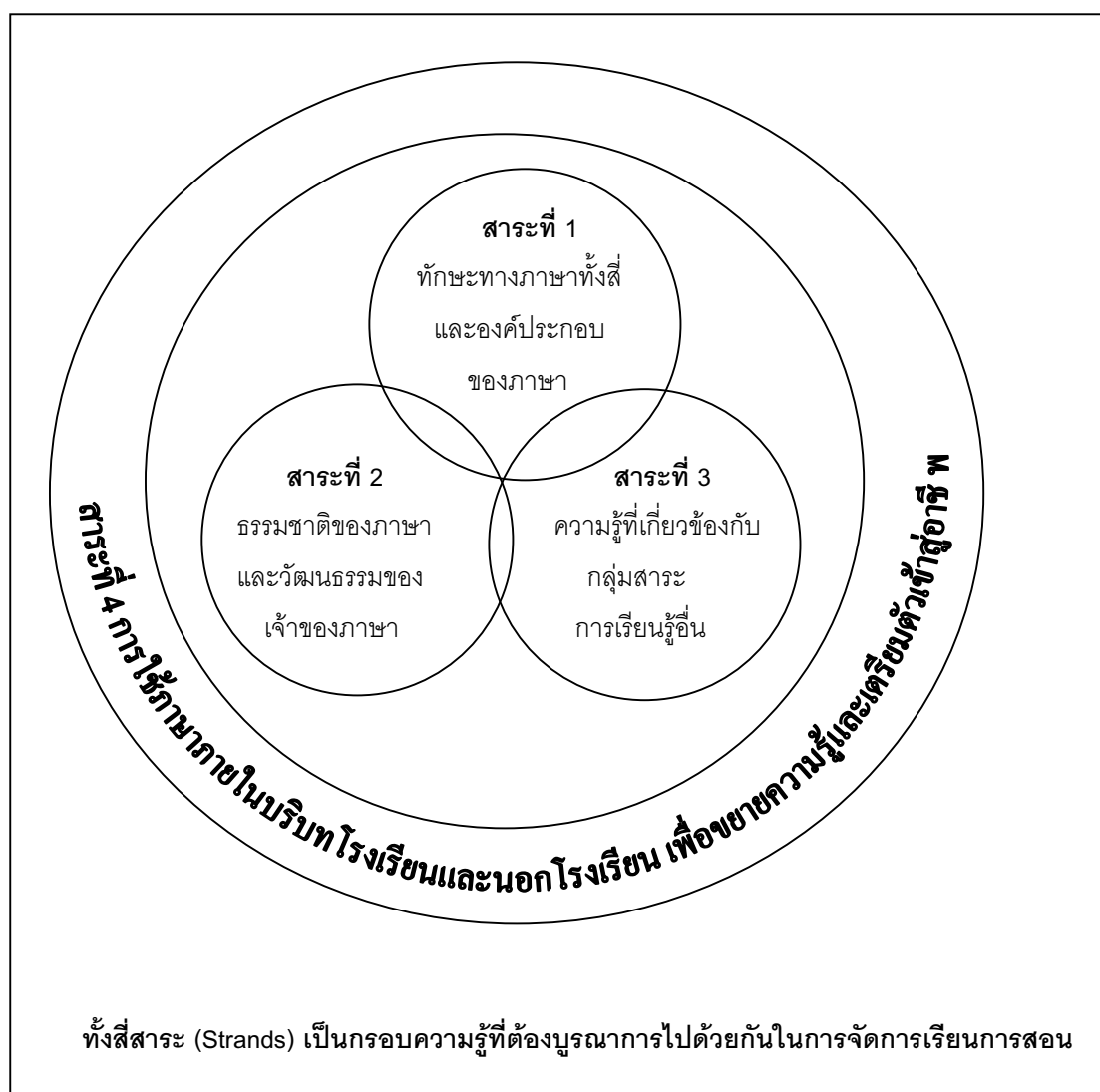
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communications)

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม (Cultures)

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (Connections)

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

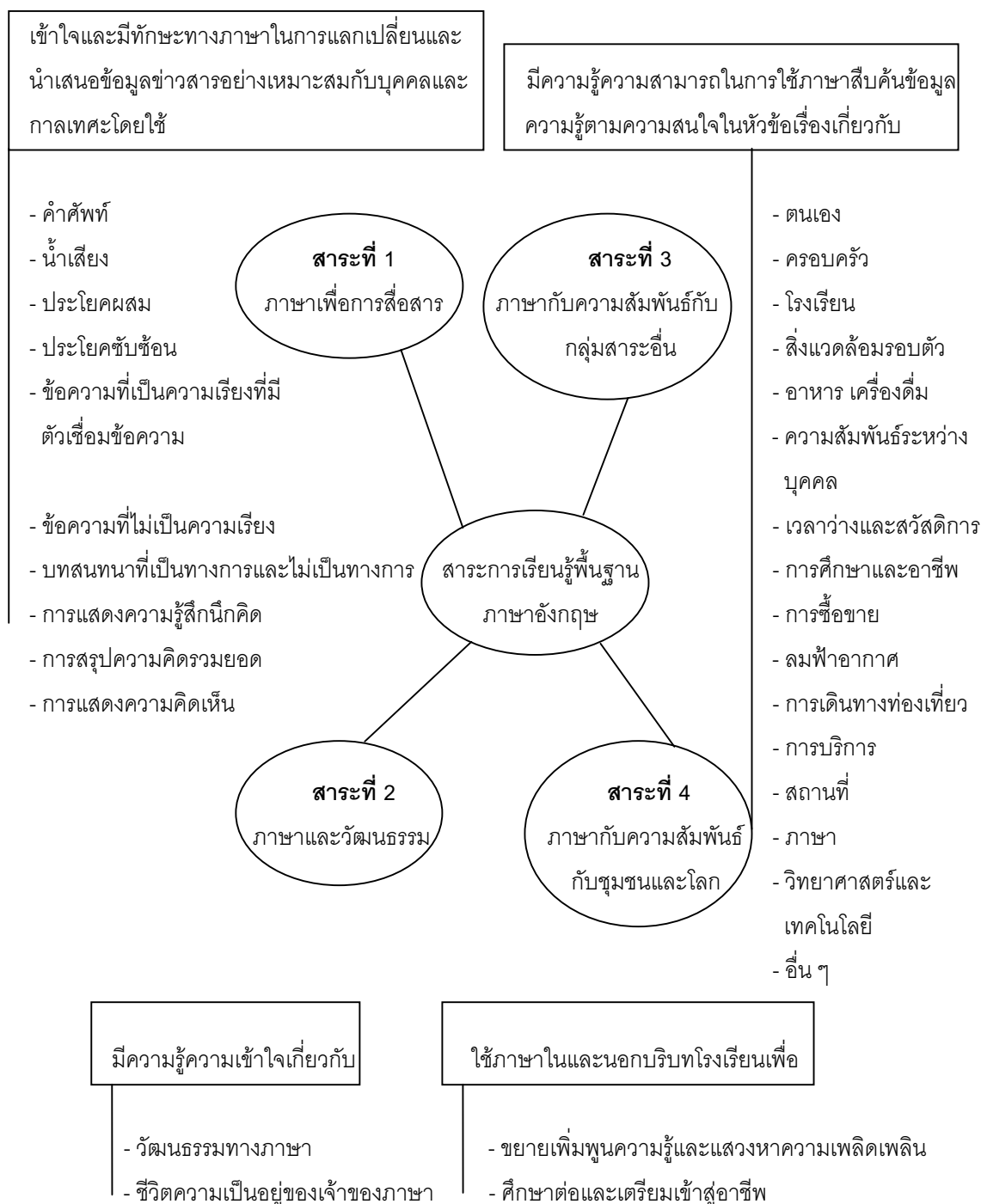
ในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นนั้น สาระทั้งหมดควรนำไปสอนในลักษณะผสมผสาน เข้าด้วยกันเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาทุกด้าน ดังแสดงตามแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบมโนทัศน์ (Concept) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ที่มา: (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

นอกจากนี้ หลักสูตรคาดหวังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมาย กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว จะมีความรู้ความสามารถขั้นต่ำตามผังมโนทัศน์ ของสาระการเรียนรู้พื้นฐานดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 ผังมโนทัศน์ของสาระการเรียนรู้พื้นฐาน

ที่มา: (กรมวิชาการ, 2546: หน้า 8)

2.2.3 หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับอาชีวศึกษา

ในระดับอาชีวศึกษา การจัดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ มีลักษณะเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษสำหรับงานด้านคหกรรม ภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจ โดยนักเรียนจะได้เรียนภาษาอังกฤษพื้นฐานก่อน และเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยใช้เวลาสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง

2.2.4 หลักสูตรภาษาต่างประเทศระดับอุดมศึกษา

ในระดับอุดมศึกษามีปรัชญาในการผลิตบัณฑิต ให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

จากปรัชญาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สิ่งที่จะช่วยให้บัณฑิตมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ และความสามารถสื่อสารได้ส่วนหนึ่งคือ วิชาภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งตามหลักสูตรแล้ว ภาษาอังกฤษจัดอยู่ในหมวดการศึกษาทั่วไป ซึ่งจัดให้เรียน 12 หน่วยกิต โดยจัดให้เรียนในชั้นปีที่ 1 และที่ 2

สรุปได้ว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับอุดมศึกษาประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ ภาษาอังกฤษสำหรับการใช้ในชีวิตประจำวัน และภาษาอังกฤษเทคนิคเฉพาะ สำหรับการศึกษาค้นคว้าทางด้านวิชาการในสาขาต่าง ๆ ของนักศึกษา

2.3 การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การสอนภาษาต่างประเทศแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนใหญ่ คือ การเรียนรู้เพื่อสร้างทักษะทางภาษา (Skills Getting) และการใช้ทักษะ (Skills Using) กิจกรรมที่ใช้เป็นลักษณะการสร้างทักษะ มีเป้าหมายให้ได้มาซึ่งความรู้ (Cognition) เกี่ยวกับเสียง ตัวอักษร การเรียงร้อยของเสียงและตัวอักษร ตลอดจนการเข้าสู่กฎเกณฑ์ โครงสร้างและหน้าที่ทางภาษา แม้ว่าจะมีการใช้ภาษาเพื่อสื่อความก็เป็นการสื่อความในลักษณะกึ่งจริง (Pseudo Communication) เพื่อฝึกให้ออกเสียงและใช้ตลอดจนเรียบเรียงประโยคเข้าสู่บริบท การสอนโดยขั้นตอนนี้ถูกควบคุมโดยลักษณะของกิจกรรมเอง การใช้ทักษะทางภาษาในขั้นตอนที่สองเป็นการใช้ภาษาที่มีความเป็นอิสระและมีความหลากหลายมากขึ้น กิจกรรมลักษณะการใช้ทักษะเป็นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่ม ดังนั้นจึงต้องสามารถรับรู้เข้าใจข้อความที่สื่อสารกัน และสามารถพุดในความหมายที่ต้องการ สื่อความได้

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทยนับเป็นสิ่งที่ยากที่ผู้เรียนต้องฝึกเพื่อให้เกิดทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสาร เพราะนอกชั้นเรียนแล้วผู้เรียนไม่มีโอกาสได้สัมผัสกับภาษานั้น ๆ เลย โดยเฉพาะทักษะการพูดและเขียน อย่างไรก็ตาม วิธีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดและสื่อความหมายทางภาษา ความจำเป็นที่ผู้เรียนต้องสร้างทักษะและใช้ทักษะทางภาษาต่างประเทศนอกชั้นเรียนเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ การจัดระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนช่วยส่งเสริมแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองในการเรียนรู้สิ่งที่มีอยู่ในหลักสูตร อีกทั้งเป็นการเสริมทักษะทางภาษาของผู้เรียนให้ดีขึ้น และมีโอกาสศึกษาสิ่งที่ผู้เรียนสนใจนอกเหนือหลักสูตรได้ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ การรู้จักวิธีที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงตนเอง รู้จัก

แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทำให้ผู้เรียนมีความเปลี่ยนแปลงในด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความกระตือรือร้นสนใจแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตัวเองต่อไปโดยไม่ต้องมีครูสั่งไม่ว่าจะเป็นการเรียนภาษาต่างประเทศหรือการเรียนอื่น ๆ

การเรียนรู้ภาษาที่สอง (Second Language Acquisition) เป็นกระบวนการเรียนรู้ภาษาหนึ่งนอกเหนือจากภาษาแม่ ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาต่างประเทศในเยอรมัน ภาษาที่สองที่ใช้เป็นภาษาราชการ และเป็นภาษาที่ใช้สอนในโรงเรียน เช่น ภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สองในสิงคโปร์ การเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่ภายใน มีอยู่ 3 ประการด้วยกัน (Dulay, Burt, and Krashen, 1982) ผู้เรียนมีการจัดระบบกฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งระบบนี้จะพัฒนาไปตามความลึกซึ้งในการเรียนรู้กระบวนการ ประการแรกเกี่ยวข้องกับสภาวะอารมณ์ และแรงจูงใจซึ่งรวมเรียกว่า Affective Filter กระบวนการที่สองคือ สภาวะที่มีการจัดการข้อมูลภาษาที่สอง ที่ได้รับรู้หรือเรียนรู้ ซึ่งมีการจัดให้เป็นโครงสร้างที่เป็นระบบและมีการประยุกต์ใช้เมื่อมีการใช้ภาษา ซึ่งเรียกว่า Organizer กระบวนการนี้จะมีลักษณะคล้ายกัน แม้ว่าผู้เรียนจะมาจากภาษาแม่ที่ต่างกัน กระบวนการสุดท้ายคือ Monitor เป็นกระบวนการปรับแต่งกฎเกณฑ์ทางภาษาในขณะที่มีการใช้ภาษา ความเข้มของการใช้ Monitor ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนมีความรู้สึกตระหนักรู้ (Conscious) ต่อการใช้ภาษาหรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นมากเท่าใด ถ้าผู้เรียนมีความรู้สึกตระหนักรู้ในส่วนนี้มาก กระบวนการ Monitor ก็จะทำนานนั่นเอง

ด้วยความคิดที่ว่าภาษาคือเครื่องมือในการสื่อความหมาย และผู้ที่รู้ภาษาคือผู้ที่สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม และถูกต้องตามประเพณีปฏิบัติของสังคมภาษานั้น ๆ ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารขึ้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนรู้ทั้งไวยากรณ์ของภาษา และรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ภาษาอย่างเหมาะสม ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศคือ ความสามารถเลือกรูปแบบของภาษาไปใช้ได้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการสื่อสาร สามารถเชื่อมโยงประโยคต่าง ๆ เข้ากันให้เป็นข้อความที่สัมพันธ์กันได้ดี และผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีการใช้ภาษาในสภาพการณ์ปกติได้อย่างเหมาะสม (Widdowson, 1978)

ในกระบวนการเรียนการสอน มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่สามรูปแบบ คือ 1) ผู้สอนเป็นผู้กำหนดรูปแบบการเรียนรู้ 2) ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้บางส่วน 3) ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในที่นี้จะขอกล่าวถึงรูปแบบที่สองและสาม ซึ่งสัมพันธ์กับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การจัดรูปแบบของการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญในตัวผู้เรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้เรียนเรียนรู้เนื้อหาวิชาและได้รับการแนะนำไปตามกระบวนการ ผู้เรียนถูกสอนให้รู้จักวางแผน และจัดการเรียนรู้ รู้จักทำงานร่วมกับผู้เรียนคนอื่น และรู้จักลงมือกระทำเพื่อการเรียนรู้ รู้จักตรวจสอบความก้าวหน้าและจัดแบ่งเวลา รูปแบบการเรียนรู้รูปแบบนี้เป็นลักษณะการปรึกษาและการให้ความสะดวกในการเรียนรู้ ฉะนั้นบทบาทของผู้สอนน่าจะครอบคลุมด้านต่างๆ ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ในเชิงบวกระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การวิเคราะห์ให้เห็นถึงความต้องการของผู้เรียนและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ การให้ข้อมูลเนื้อหาที่ช่วยให้เกิดความสะดวกในการเรียนรู้ การเสนอแนะเอกสารกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ การรับฟังความคิดและปัญหาของผู้เรียนตอบสนองและให้ข้อคิดเห็น การปรับตัวผู้เรียนให้รู้จักควบคุมตนเองในการเรียนรู้และรู้จักประเมินผล

การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเปิดโอกาสให้มีทางเลือกในการเรียนรู้ การให้ความสนับสนุนเพื่อให้เกิดความสะดวกในการเรียนรู้

ในส่วนตัวผู้เรียนเองต้องเป็นผู้มีแรงจูงใจ ตื่นตัวและว่องไว กระนั้นก็ดีสิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นไปไม่ได้ ถ้าผู้สอนไม่จัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นเพียงพอ

รูปแบบการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่ง คือผู้เรียนกำหนดและรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนได้รับการสอนให้รู้จักคิด และตัดสินใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องเรียนรู้ รู้จักกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ของตนเอง และนำพาตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนรู้ว่าตัวเองจะจัดแบ่งเวลา จะใช้ความพยายามเท่าใดและใช้แหล่งความรู้ใดเพื่อประโยชน์ของการเรียนรู้ รวมทั้งรู้ว่าจะประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างไร อีกทั้งผู้เรียนยังจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้บางส่วนหรือทั้งหมดด้วย นั่นก็คือ ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมโดยตรงในการดำเนินการเรียน ในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งในที่สุดแล้วกระบวนการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้กับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของตัวเอง โดยบทบาทของผู้สอนควรจะเป็นผู้ฝึกผู้เรียนให้รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าสั่งให้ผู้เรียนทำ ควรจะแสดงให้เห็นว่าควรเรียนอย่างไรมากกว่าบอกว่าควรเรียนอะไร รวมทั้งสอนผู้เรียนให้รู้จักทักษะของการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและให้คำแนะนำผู้เรียนเมื่อมีอุปสรรค (Gibbons, 1993)

วิธีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความคิดและสื่อความหมายทางภาษา การจัดระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนมีส่วนช่วยส่งเสริมแนวคิดของการศึกษาด้วยตนเองมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองในการเรียนรู้สิ่งที่มีอยู่ในหลักสูตร อีกทั้งเป็นการเสริมทักษะทางภาษาของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น และมีโอกาสศึกษาสิ่งที่ผู้เรียนสนใจนอกเหนือหลักสูตรเพิ่มเติมได้ ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์

อย่างไรก็ตามค่านิยมในสังคมของเรากำหนดว่าในการศึกษา ผู้เรียนต้องได้รับการสั่งสอน ฉะนั้นบทบาทของครูจึงเป็นลักษณะผู้ควบคุม ผู้ถ่ายทอดความรู้เนื้อหาและเป็นผู้เลือกและกำหนดกิจกรรมในการเรียนการสอน ระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนก้าวขึ้นเป็นขั้นๆ ตามที่ถูกกำหนดกรอบไว้ การเรียนการสอนแบบนี้ไม่ปูพื้นฐานที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนภาษาของผู้เรียนให้รู้จักฝึกตนเอง และมีความรับผิดชอบ ทำให้การเรียนรู้วิชาประเภททักษะถูกขวางกั้นด้วยการไม่ได้เข้าร่วม และขาดการเสริมแรงด้วยตัวเอง ในกระบวนการเรียน ความสำเร็จในการเรียนรู้ส่วนหนึ่งที่สำคัญมาจากความรับผิดชอบ แรงจูงใจ และทัศนคติของผู้เรียน ปัจจุบันบทบาท ของผู้สอนเปลี่ยนแปลงไปโดยเป็นทั้งผู้กำกับดูแล และผู้ให้ความสะดวก (Facilitator) เพื่อให้ผู้เรียนมีความเป็นอิสระและมีความรับผิดชอบในกระบวนการเรียนมากขึ้น

ดังนั้นการสอนภาษาคือการสร้างองค์ความรู้ซึ่งเป็นผลจากการจัดการเรียนการสอน และมีความยืดหยุ่นเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากประเด็นต่าง ๆ การเรียนแบบที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม (Student Involvement) ทำให้ผู้เรียนสัมผัสถึงความสำเร็จในการเรียนรู้และมีแรงจูงใจต่อเนื่อง (Resultative Motivation) เช่น ใช้ภาษาได้อ่านเข้าใจ เขียนรู้เรื่อง หรือฟังออก ในความเป็นจริงผู้เรียนไทยส่วนมากไม่กล้าพูดภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษเพราะเกรงว่าจะผิด ส่วนหนึ่งเกิดจากความคาดหวังในชั้นเรียนที่เน้นความถูกต้องแม่นยำในการใช้

ภาษา ดังนั้นการเรียนการสอนต้องเปิดโอกาสให้มีการใช้ภาษาของผู้เรียน (Interlanguage) เพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความเป็นอัตโนมัติ หรือความเป็นธรรมชาติในการเข้าใจหรือใช้ภาษาได้มากขึ้น

ผลกระทบจากองค์ความรู้ใหม่ที่มีต่อองค์กรและบุคคลในองค์กรมีดังนี้ ในส่วนของผู้สอนมีภาระการสอนโดยตรงลดลง ซึ่งก็จะส่งผลทำให้อาจารย์ได้ทำหน้าที่อื่นได้มากขึ้นคือ การวิจัยและบริการวิชาการต่อชุมชน

ผลกระทบต่อผู้เรียน คือ สร้างการเชื่อมต่อช่องว่างการเรียนรู้ (Learning Gap) ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการค้นพบและเกิดประสบการณ์การใช้ภาษาจากการปฏิสัมพันธ์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เช่น งานวิจัยที่ศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

2.4.1 งานวิจัยศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่มีการศึกษาในรายงานวิจัยต่างๆ ได้แก่ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านผู้สอน ปัญหาด้านผู้เรียน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่หลักสูตร มีเนื้อหาไม่เหมาะสมกับนักเรียนในท้องถิ่น และสภาพสังคมไทย เนื้อหาในหลักสูตรมีมากเกินไป กิจกรรมบางเรื่องปฏิบัติไม่ได้ เนื้อหาไม่เรียงลำดับความยากง่ายและไม่ทันสมัย (สนใจ ไชยบุญเรือง และคณะ, 2536) ส่วนการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษของครู ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาไม่สัมพันธ์กัน และมีปัญหาเรื่อง มีเวลาไม่เพียงพอ ในการสอนให้ครบตามหลักสูตร (ชวน โปร่งจิตต์, 2532)

สำหรับประเด็นปัญหาในส่วนของผู้สอนนั้นพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาส่วนมากยังขาดความรู้ ความมั่นใจ และทักษะในการสอน (กรมวิชาการ, 2542; 2546; อรพิน พจนานนท์, 2537; สุพัฒน์ สุกมลสันต์, 2533) ครูบางคนไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ (กรมวิชาการ, 2542) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การสอนน้อย และไม่มีความชำนาญในการสอน (วรพงษ์ สุภตะโยธิน, 2542; เพลินจิต หิรัญคำ, 2544) ครูผู้สอนขาดบุคลากรผู้ให้คำแนะนำ (สยาม บุตรศรี, 2541) การพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ทางภาษา หรือเทคนิคการสอน แทบจะไม่มีโอกาส เพราะมีภาระงานสอนมาก (กรมวิชาการ, 2539; สาคร คมจันทร์, 2540) และยังมีงานพิเศษอื่นนอกเหนือจากภาระงานสอน (สนใจ ไชยบุญเรือง และคณะ, 2536) นอกจากนี้ความรู้ความเข้าใจของครู ส่วนใหญ่ในด้านการสร้างเครื่องมือวัดผลที่หลากหลายยังมีไม่มากนัก (ชวน โปร่งจิตต์, 2532; กรมวิชาการ, 2542)

สำหรับปัญหาในส่วนของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนขาดความพร้อมที่จะเรียน ขาดแรงจูงใจ ไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษา (กรมวิชาการ, 2542) ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานไม่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน (สนใจ ไชยบุญเรือง และคณะ, 2536) มีความเคยชินกับการเรียนการสอนที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ขาดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (อังคณา ดีศรี และจอมรัตน์ พัฒนสร, 2545)

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น พบว่า โรงเรียนส่วนมากไม่มีความพร้อมในด้านของอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน (สยาม บุตรศรี, 2541) กล่าวคือ อุปกรณ์และสื่อมีไม่พอเพียงต่อจำนวนผู้เรียน (วัฒนาวรรณ จันทกุล, 2536; สุภาวดี นวมทอง, 2539; สยาม บุตรศรี, 2541; วีรพล สารบรรณ, 2539; วรพงษ์ สุภูตะโยธิน , 2542) สื่อการเรียนการสอนไม่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้เรียน สื่อสาระนิเทศที่มีอยู่ไม่ตรงกับความต้องการ (เพลินจิตต์ หิรัญคำ, 2544) ผู้สอนไม่มีความรู้ความสามารถในการผลิตสื่อ รวมไปถึงขาดงบประมาณในการผลิตสื่ออีกด้วย ผู้สอนมีปัญหาในการรับและเข้าถึงสื่อ และไม่มีความรู้ความสามารถที่จะประยุกต์ใช้สื่อที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน รวมไปถึงไม่มีการประชาสัมพันธ์การใช้สื่อการเรียนการสอนให้ผู้สอนทราบ (เพลินจิตต์ หิรัญคำ, 2544; วัฒนาวรรณ จันทกุล, 2536; สุภาวดี นวมทอง, 2539; วีรพล สารบรรณ, 2539) ขาดความสะดวกในการจัดการสื่อ เป็นต้นว่าไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง (วัฒนาวรรณ จันทกุล, 2536; สุภาวดี นวมทอง, 2539; วีรพล สารบรรณ, 2539) ผู้สอนไม่มีโอกาสในการเสนอความคิดเห็นในการเลือก การยืม การจัดซื้อ การประเมินค่า และการเก็บรักษาสื่อการสอน รวมไปถึงทางต้นสังกัดไม่มีการสอบถามความต้องการของผู้สอนและไม่มีบุคลากรให้คำแนะนำแก่ผู้สอน (วีรพล สารบรรณ, 2539)

สำหรับประเด็นการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น พบปัญหาต่างๆ เช่น ในการจัดศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนนั้น ไม่มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ทำให้ขาดแนวทางการพัฒนาในการติดตามประเมินผล มีความขาดแคลนข้อมูลและบุคลากรในการดำเนินงาน รวมไปถึงขาดงบประมาณ (ศิริวรรณ เป้นรินทร์, 2535) ซึ่งการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรปี 2539 ใช้งบประมาณสูงมาก (เมตตา ดวงขาว ,2540)

อนึ่ง การจัดการเรียนการสอน ยังเป็นไปในลักษณะที่ไม่เอื้อให้ผู้เรียนได้ใช้ศักยภาพของตนเอง โดยยังเน้นที่ตัวครูผู้สอน ด้วยมุมมองที่ว่าความรู้ความสามารถเป็นสิ่งที่ได้จากการสอนของครูอย่างเดียว ผู้เรียนจึงยึดครูเป็นหลัก (Teacher Dependent) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเท่าที่ควร ซึ่งการจัดกิจกรรมที่หลากหลายควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (Student Involvement) ซึ่งจะสนองตอบความสามารถที่ต่างกันของผู้เรียนได้ดี ดังนั้นบทบาทที่ครูเป็นผู้สอนโดยตรงจะลดลง ทำให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่เน้นการใช้ภาษาได้มากขึ้น เช่น การอภิปรายกลุ่ม การนำเสนอด้วยการพูดหรือเขียน ในการเรียนลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนตระหนักว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นผลจากการฝึกและการใช้ภาษา ซึ่งการเรียนรู้ภาษาโดยการซึมซับทีละน้อยและอาศัยการฝึกฝนเป็นปริมาณมากเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง (สมศีล วัฒนวงศ์, 2548)

นอกจากนี้ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ควรคำนึงถึงหลักการหรือวิธีการที่จะช่วยให้บรรลุผลสูงสุด ดังเช่นที่ Vale, Scarino & McKay (2000) ได้เสนอแนะไว้ว่าการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจะได้ผลดีที่สุดถ้า (1) มีการตระหนักถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคล (2) ผู้เรียนมีโอกาสใช้ภาษาเป้าหมายเพื่อการสื่อสารในกิจกรรมหลากหลายลักษณะ (3) ผู้เรียนมีโอกาสสัมผัสและซึมซับลักษณะภาษาที่ใช้ในการสื่อสารซึ่งตรงกับความต้องการและความสนใจของตน (4) ผู้เรียนมุ่งมั่นที่จะฝึกรูปแบบทักษะและกลยุทธ์ที่หลากหลายของภาษาเพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ (5) ผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรมรวมทั้งประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับวัฒนธรรมซึ่งแทรกอยู่ในภาษาเป้าหมาย (6) ผู้เรียนรับรู้บทบาท

และธรรมชาติของภาษาและวัฒนธรรม (7) ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับที่เหมาะสมเกี่ยวกับพัฒนาการของตน และ(8) ผู้เรียนมีโอกาสที่จะจัดการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง

ปัญหาอีกประการหนึ่งได้แก่ การประเมินผลวิชาภาษาต่างประเทศยังเน้นการประเมินความรู้ใน ลักษณะของการสอบข้อเขียน แทนที่จะเน้นการประเมินตามสภาพจริงและมีความต่อเนื่องในกระบวนการ ประเมิน Harris & McCann (1994) และผู้เรียนได้ข้อคิดเห็นย้อนกลับ (Feedback) ในระหว่างการเรียนรู้มิใช่ เฉพาะตัวคะแนนในท้ายที่สุด

ในด้านสิ่งแวดล้อมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยประการแรกมีผู้สอนส่วนใหญ่ เป็นคนไทยและการไม่มีสภาพแวดล้อมแบบเจ้าของภาษา (Non-native Language Environment) ทำให้ผู้เรียน อยู่ในสภาวะด้อยโอกาส และขาดต้นแบบของเจ้าของภาษา (Native Model)

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

สื่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน สามารถเผยแพร่ได้รวดเร็วและกว้างไกล ประกอบกับในปัจจุบันมีการ พัฒนาปรับปรุงรูปแบบการเรียนการสอนมากขึ้น มีทั้งที่พัฒนาขึ้นเองและบทเรียนสำเร็จรูป โดยสำนักพิมพ์ต่างๆ ในประเทศไทย ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อการค้าขึ้น และจัดจำหน่ายในรูปแบบของซีดีรอมและ บทเรียนออนไลน์ (Web Based) ซึ่งได้นำไปสู่การศึกษาค้นคว้าและวิจัยบทเรียนต่างๆ ตลอดจนถึงการทดสอบ ประสิทธิภาพของบทเรียนที่ผลิตขึ้น ซึ่งมีผลการศึกษาวิจัยผลการใช้สื่อประเภทนี้ในการเรียนการสอนทั้งในและ ต่างประเทศที่น่าสนใจดังนี้

จากผลการศึกษาความต้องการบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในโรงเรียน ปี 2542 ศูนย์ เทคโนโลยีทางการศึกษา ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ขึ้น และได้ติดตามประเมินคุณภาพบทเรียนดังกล่าวโดยใช้แบบสอบถามครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพฯ และนักเรียนโรงเรียนสามเสนวิทยาลัยที่กำลัง เรียนในชั้น ม.1- ม.3 ได้ข้อสรุปตามรายงานการประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเว็บไซต์ วิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาว่า บทเรียนที่พัฒนาขึ้นในรูปแบบแบบทดสอบนั้นมีคุณภาพดีทุกด้าน ทั้ง เรื่องบทนำของบทเรียน ด้านการออกแบบหน้าจอ ด้านการแสดงผลการทดสอบ ด้านบทเรียนหมวดไวยากรณ์ หมวดคำศัพท์ และสถานการณ์ และผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า บทเรียนดังกล่าวมีประโยชน์ในการช่วยให้ผู้เรียน เข้าใจและเป็นการทบทวน ตลอดจนเพิ่มทักษะการเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพและเสียงประกอบช่วย ให้เข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น แต่ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงด้านภาพประกอบให้มีขนาดที่ เหมาะสมและน่าสนใจ และควรเพิ่มจำนวนข้อทดสอบและความซับซ้อนของเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดสอบตนเอง และสามารถเพิ่มทักษะได้มากขึ้น

สุพานี วรรณการ (2548) ได้ทำการศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชา ภาษาอังกฤษ 3 และ 4 สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยในส่วนของ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์และทัศนคติของผู้เรียน ปรากฏว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะการอ่าน ด้านความรู้เรื่องศัพท์ การเดาความหมายจากบริบท การอ้างอิงและโครงสร้าง ของข้อความ และพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเนื้อหาจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพิ่มขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ด้วย

คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีระดับความน่าสนใจระดับ ดี อันนำไปสู่การทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ซึ่งการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถือเป็นการเสริมแรงและเป็นการให้ข้อมูลกลับแก่ผู้เรียน ให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตน ซึ่งในทางการเรียนภาษาถือว่าการให้ข้อมูลกลับนี้จะช่วยให้ผู้เรียนแก้ไข ข้อผิดพลาดของตนได้

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (2542) ได้สร้างและพัฒนาโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบสื่อหลากหลาย เพื่อใช้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน 1 สำหรับนักศึกษาปีที่ 1 คณะนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าโปรแกรมบทเรียนดังกล่าว สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของกลุ่มตัวอย่างได้

Mayer & Moreno (1998) ได้ทำการศึกษาถึงความคงทนของความทรงจำ (Retention) จากการเรียนด้วยสื่อประสมซึ่งเชื่อมโยงภาพกับเสียง พบว่า การใช้สื่อประสมที่มีการนำเสนอทั้งข้อความ ภาพ และเสียง ตลอดจนภาพเคลื่อนไหว มีผลต่อการเรียนรู้และทรงจำซึ่งดีกว่าการอ่านข้อความธรรมดา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการใน 2 ส่วน ได้แก่ การศึกษาสภาพการเรียนรู้การสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งศึกษาจากสถานศึกษาในฐานะแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ และส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการศึกษาจากแหล่งงาน เพื่อสะท้อนความสามารถด้านภาษาต่างประเทศที่เป็นผลผลิตจากสถานศึกษาในการวิจัยกำหนดระเบียบวิธีดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 รูปแบบการวิจัย (Research Design)

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบตัดขวาง (Cross-sectional Design) ซึ่งเป็นรูปแบบการวิจัยที่ใช้ศึกษาปรากฏการณ์ ณ เวลาจุดใดจุดหนึ่ง

3.2 พื้นที่วิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในฐานะแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ด้านทักษะภาษาต่างประเทศ ดังนั้นผู้วิจัยจึงพิจารณาการเลือกพื้นที่ที่ใช้เขตพื้นที่การศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 3 เขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาคือกลุ่มจังหวัดต่างๆ ดังนี้

เขตการศึกษา 5	ประกอบด้วยจังหวัด นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และมหาสารคาม
เขตการศึกษา 6	ประกอบด้วยจังหวัด ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย และสกลนคร
เขตการศึกษา 7	ประกอบด้วยจังหวัด นครพนม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร อุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ

เมื่อดำเนินการสุ่มตัวอย่างจังหวัดในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ได้พื้นที่วิจัยคือกลุ่มจังหวัดต่างๆ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ ขอนแก่น เลย กาฬสินธุ์ มุกดาหาร และ อุบลราชธานี และเพื่อให้สามารถได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอย่างครอบคลุม ที่สะท้อนผ่านผู้ใช้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ จึงเลือกพื้นที่วิจัยที่เป็นพื้นที่ตัวอย่างของทุกเขตพื้นที่การศึกษา

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากรของการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และความต้องการความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นประชากรที่ใช้ในการวิจัยจึงประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1) บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ และผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษา ในพื้นที่จังหวัดตัวอย่างของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา

2) เจ้าของสถานประกอบการ ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการในภาคการผลิตอุตสาหกรรมและบริการ ผู้บริหารองค์กรภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัด และ ผู้แทนกลุ่มอาชีพต่างๆ ได้แก่ ผู้เข้ารับจ้าง กรรมกร พนักงานขาย ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานของสถานประกอบการ พนักงานองค์กรพัฒนาเอกชน ช่างซ่อม

3.3.2 จำนวนตัวอย่าง

ในการวิจัยนี้กำหนดหาขนาดตัวอย่างจาก

สูตร $n = Z^2 pq/d^2$ (Roscoe, 1969)

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

Z = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ตรงกับค่าความเชื่อมั่นที่กำหนด ในที่นี้

กำหนด 0.05 ดังนั้นค่า Z มีค่าเท่ากับ 1.96

P = สัดส่วนประชากรที่คาดประมาณ ในที่นี้ใช้ 0.5 เพื่อให้ได้ขนาด

ประชากรที่เหมาะสมจำนวนมากที่สุด

$q = 1 - p = 0.5$

d = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่กำหนด หรือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้

ในการวิจัยนี้ กำหนดเท่ากับ 0.05

แทนค่าในสูตร $n = (1.96)^2 (0.50 \times 0.50) / (0.05)^2$

= 385 คน

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เมื่อแทนค่าในสูตรมีค่าเท่ากับ 385 คน ในการวิจัยนี้ดำเนินการเป็น

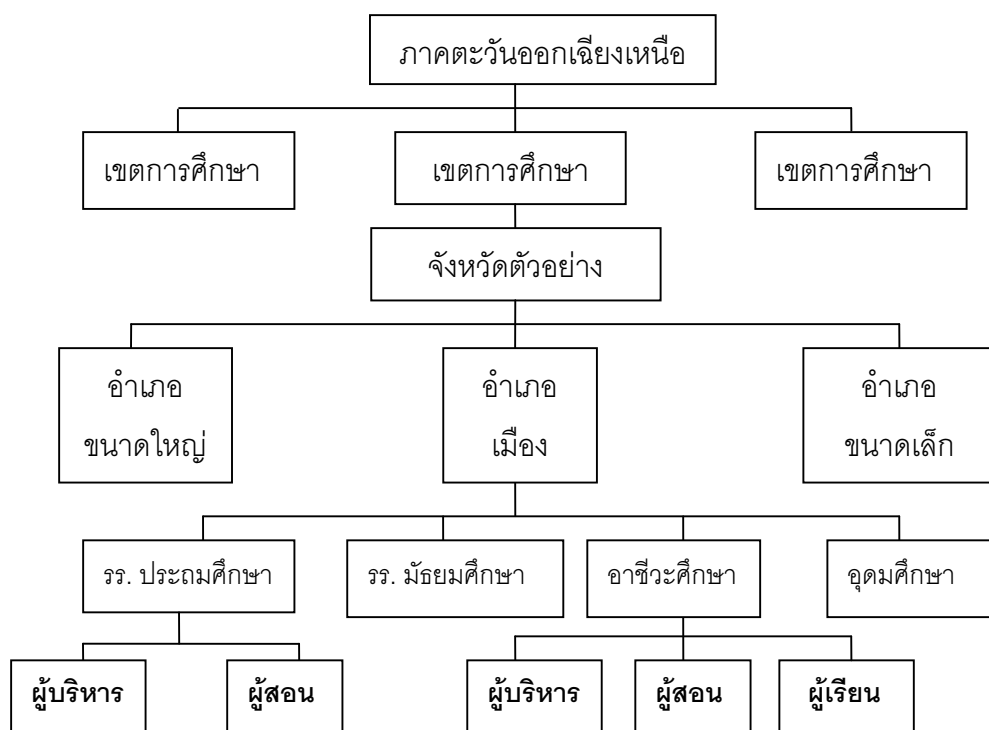
3 โครงการวิจัยย่อยในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา และโครงการวิจัยย่อยเรื่องความต้องการความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงกำหนดให้แต่ละโครงการวิจัยย่อยใช้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 385 คน ดังนั้นจำนวนตัวอย่างในส่วนของกรวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในพื้นที่วิจัยทุกเขตพื้นที่การศึกษาเท่ากับ 1,155 คน และในส่วนของกรวิจัยความต้องการความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 385 คน ดังนั้นจำนวนขนาดตัวอย่างของทั้งโครงการวิจัย เท่ากับ 1,540 คน

3.3.3 การสุ่มตัวอย่าง

ในขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่าง การวิจัยนี้ดำเนินการเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ในส่วนของการวิจัยที่ตอบคำถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนและปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำเป็นต้องได้ข้อมูลที่ครอบคลุมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ที่อยู่ในสถานศึกษาที่หลากหลายระดับ และมีความหลากหลายในเชิงพื้นที่ของจังหวัดที่เป็นตัวอย่าง จึงกำหนดการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยดำเนินการดังแสดงในแผนภาพที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

- 1) สุ่มแบบเจาะจงเลือกเขตอำเภอเมืองของจังหวัดตัวอย่าง เพราะเชื่อว่าสถานศึกษาในเขตเมืองดังกล่าวน่าจะมีมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ก้าวหน้า มีความทันสมัย ขณะเดียวกันก็สุ่มแบบเจาะจงเลือกอำเภอตัวอย่างจากอำเภอขนาดใหญ่ และ อำเภอขนาดเล็ก ทั้งนี้ใช้เกณฑ์พิจารณาจากจำนวนประชากร การเติบโตทางเศรษฐกิจ
- 2) สุ่มแบบเจาะจงเลือกสถานศึกษาในแต่ละอำเภอตัวอย่าง ให้ครอบคลุมประเภทของสถานศึกษา ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาทั้งของรัฐบาล และเอกชน(ถ้ามี)
- 3) สุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศ และ ผู้เรียนทุกระดับ (ยกเว้นระดับประถมศึกษา) จากแต่ละสถานศึกษาที่เลือกเป็นตัวอย่างแบบโควต้า (Quota Sampling)

แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างสถานศึกษา ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียน

หนึ่งในกรวิจัยนี้ กำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละระดับของสถานศึกษา ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

ในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ คณบดี หัวหน้าภาควิชา หรือ บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากคณะหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือ บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้สอน

ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา มัธยมศึกษา และประถมศึกษา ได้ให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดหากลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุม ทุกสาขาวิชาภาษาต่างประเทศที่เปิดสอนในสถานศึกษา สาขาวิชาละ 1-2 คน

3. ผู้เรียน

ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา อาชีวศึกษา และมัธยมศึกษา ให้สถานศึกษาจัดหากลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนที่กำหนด หนึ่งในระดับประถมศึกษาไม่มีการศึกษาจากผู้เรียน เนื่องจากอาจมีข้อจำกัดด้านวัยวุฒิ

ตอนที่ 2 สำหรับในส่วนของการวิจัย ความต้องการความสามารถ และทักษะภาษา ต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เลือกตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบเจาะจงในกลุ่มประชากรที่เป็นผู้ประกอบการในภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมและบริการ

ส่วนการสุ่มตัวอย่างกลุ่มอาชีพต่างๆ ใช้การสุ่มแบบโควตา เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่อยู่ในพื้นที่วิจัยให้มากที่สุด โดยมีกลุ่มตัวอย่างแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ร้อยละของจำนวนผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร และกลุ่มอาชีพ จำแนกตามจังหวัดตัวอย่าง

เขตพื้นที่การศึกษา	จังหวัดตัวอย่าง	จำนวนผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร	กลุ่มอาชีพ	รวม
5	นครราชสีมา	24	47	71
	บุรีรัมย์	13	36	49
	รวม	37	83	120
6	ขอนแก่น	22	55	77
	เลย	11	36	47
	รวม	33	91	124
7	อุบลราชธานี	23	46	69
	มุกดาหาร	13	36	49
	กาฬสินธุ์	12	38	50
	รวม	55	120	168

ในกลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการกำหนดจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของกลุ่มประเภทสถานประกอบการที่จำแนกไว้ในระบบอุตสาหกรรม ประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มการผลิต กลุ่มก่อสร้าง กลุ่มยานยนต์ กลุ่มโรงแรมและบริการ กลุ่มขนส่ง กลุ่มการเงิน กลุ่ม อสังหาริมทรัพย์ กลุ่มบริการชุมชนและสังคม แล้วจึงสุ่มอย่างง่ายเลือกสถานประกอบการตัวอย่างจากแต่ละกลุ่ม ได้จำนวนตัวอย่างที่เป็นสถานประกอบการทั้งสิ้น 83 แห่ง

ส่วนองค์กรระดับจังหวัดใช้การเลือกแบบเจาะจงในแต่ละจังหวัดโดยพิจารณาว่าเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หรือมีโอกาสให้ข้อมูลกับบุคคลที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานประชาสัมพันธ์

จังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด โรงพยาบาลประจำจังหวัด และ หอการค้าจังหวัด รวมทั้งสิ้น 35 แห่ง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทขององค์กร/สถานประกอบการในจังหวัดที่เป็นพื้นที่การวิจัย

ประเภทขององค์กร/ สถานประกอบการ	จังหวัด							รวม
	นครราชสีมา	บุรีรัมย์	ขอนแก่น	เลย	อุบลฯ	มุกดาหาร	กาฬสินธุ์	
องค์กรรัฐ	3	4	5	4	5	4	7	30
องค์กรเอกชน	1	1	1	1	1	0	0	5
สถานประกอบการ อุตสาหกรรม	8	6	7	4	9	5	4	43
สถานประกอบการ บริการ	10	1	8	2	7	3	3	34
สถานประกอบการ โรงแรม	2	1	1	0	1	1	0	6
รวม	22	11	24	13	23	13	12	118

สำหรับการเลือกตัวอย่างที่เป็นกลุ่มอาชีพ ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับ บุคลากรในองค์กร พนักงานในสถานประกอบการ ผู้ขับรถรับจ้าง พนักงานขาย/ค้าขาย พนักงานรัฐวิสาหกิจ ช่างซ่อม ตำรวจท่องเที่ยว/สภ.เมือง ไกด์/ล่าม/เจ้าของสำนักงาน/ลูกจ้าง ซึ่งกลุ่มอาชีพทั้งหมด คือ 294 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทของกลุ่มอาชีพในแต่ละจังหวัดที่เป็นพื้นที่การวิจัย

กลุ่มอาชีพ	จังหวัด							รวม
	นครราชสีมา	บุรีรัมย์	ขอนแก่น	เลย	อุบลฯ	มุกดาหาร	กาฬสินธุ์	
ผู้ใช้แรงงาน (ช่างซ่อม)	9	6	12	6	8	6	12	59
ผู้ขับรถรับจ้าง	7	7	7	7	7	7	6	48
ไกด์/ล่าม	0	0	0	1	0	1	0	2
ค้าขาย/พนักงานขาย	0	0	5	3	0	7	2	17
พนักงานบริษัท	24	15	21	12	24	6	12	114
ข้าราชการ	4	7	8	5	6	5	4	39
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2	1	2	1	1	3	2	12
เจ้าของสำนักงาน	1	0	0	0	0	0	0	1
ลูกจ้าง	0	0	0	1	0	1	0	2
รวม	47	36	55	36	46	36	38	294

3.4 เครื่องมือวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมี 2 ส่วน ได้แก่

- 1) แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ 3 ชุด สำหรับการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียน (ภาคผนวก ก)
- 2) แบบสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ 2 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้บริหาร/เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร และแบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับกลุ่มอาชีพ (ภาคผนวก ข)

3.4.1 ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือวิจัย

สำหรับขั้นตอนของการพัฒนาแบบสัมภาษณ์ ทั้งสองส่วน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างข้อคำถาม คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามจากโครงการวิจัย " ข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและความต้องการการใช้ภาษาต่างประเทศในภาคเหนือ" มาเป็นแนวทางในการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์ โดยการประชุมกับคณะผู้วิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิจาก สกว. และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสม ปรับข้อคำถามให้ตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของข้อคำถาม และการสื่อความหมายเมื่อใช้ในการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้แก้ไขสมบูรณ์แล้วนั้นไปทำการทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ (Reliability) โดยหาความเชื่อถือได้ของแบบสัมภาษณ์ทั้งสองส่วน โดยการใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ได้ค่าความน่าเชื่อถือของแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในส่วนของผู้เรียนเท่ากับ 0.9115 ส่วนแบบสัมภาษณ์ผู้สอนมีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.8091 ซึ่งถือว่ามีความน่าเชื่อถือได้ ส่วนแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารไม่นำมาหาค่าความเชื่อถือได้เพราะข้อคำถามทั้งหมดเป็นคำถามข้อเท็จจริง

ส่วนแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวิเคราะห์ความเชื่อถือได้มีค่าเท่ากับ 0.8916 สำหรับแบบสัมภาษณ์ของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร และ 0.8118 สำหรับแบบสัมภาษณ์ของกลุ่มอาชีพ ซึ่งถือว่าแบบสัมภาษณ์ทั้งสองชุดมีคุณภาพ สามารถใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ อนึ่งในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าว ดำเนินการในเดือนธันวาคม 2547

ขั้นตอนที่ 4 นำข้อเสนอแนะและข้อค้นพบที่ได้จากการทดลองใช้มาแก้ไขแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์ที่สุด

3.4.2 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์

1) แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 3 ชุด ได้แก่

1.1) แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน มีทั้งหมด 6 หน้า แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีทั้งหมด 13 ข้อ ได้แก่ ชื่อโรงเรียน/สถาบัน สังกัดของสถานศึกษา อายุผู้ให้สัมภาษณ์ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง และประสบการณ์เกี่ยวกับภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นคำถามในลักษณะเติมคำตอบและเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ มีทั้งหมด 10 ข้อ เป็นคำถาม แบบมีคำตอบ 5 ตัวเลือกคือ ไม่เลย น้อยที่สุด น้อย มาก และมากที่สุด ประเด็นที่ถาม ประกอบด้วย

1. ระดับของทักษะภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
2. ระดับความต้องการปรับปรุงทักษะภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
3. ระดับความจำเป็นของภาษาเป้าหมายที่มีต่อชีวิตของผู้ให้สัมภาษณ์
4. ระดับความต้องการทำงานในสถานที่ที่มีการใช้ภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
5. ระดับของประโยชน์ของกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่างๆ ที่เป็นกิจกรรมในและนอกชั้นเรียนของผู้ให้สัมภาษณ์
6. ระดับการใช้แหล่งต่างๆ เป็นแบบอย่างการใช้ภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
7. ระดับของพฤติกรรมเรียนภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
8. ระดับของปัญหาต่างๆ ในการเรียนภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
9. ระดับของโอกาสที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้ภาษาเป้าหมายในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน
10. ระดับของโอกาสที่ผู้ให้สัมภาษณ์ใช้ภาษาเป้าหมายกับชาวต่างประเทศในกิจกรรมต่างๆ

1.2) แบบสัมภาษณ์ผู้สอน มีทั้งหมด 9 หน้า แบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีทั้งหมด 9 ข้อ ได้แก่ ชื่อโรงเรียน/สถาบัน สังกัด สถานการณ์ทำงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์และระดับการใช้ภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ในกิจกรรมการสอน ในงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอน และในกิจกรรมประจำวัน เป็นคำถามแบบมีคำตอบ 5 ตัวเลือกคือ ไม่ใช้เลย ใช้น้อยที่สุด ใช้บ่อย ใช้มาก และใช้มากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ มีทั้งหมด 14 ข้อ เป็นคำถามแบบมีคำตอบ 5 ตัวเลือกคือ ไม่เลย น้อยที่สุด น้อย มาก และมากที่สุด และคำถาม ชนิดปลายเปิด ประเด็นที่ถามประกอบด้วย

1. ระดับการศึกษาหลักสูตรหรือรายละเอียดกระบวนการนิเทศก่อนวางแผนการสอนของผู้ให้สัมภาษณ์
2. ระดับการวางแผนการสอนก่อนสอนของผู้ให้สัมภาษณ์
3. ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของผู้ให้สัมภาษณ์
4. ระดับการนำผลการสอนในภาคเรียนที่แล้วมาปรับปรุงแผนการสอนในภาคการศึกษาถัดไปของผู้ให้สัมภาษณ์
5. ระดับการใช้รูปแบบการสอนต่างๆ ในชั้นเรียนของผู้ให้สัมภาษณ์
6. ระดับการใช้สื่ออุปกรณ์ต่างๆ ในชั้นเรียนของผู้ให้สัมภาษณ์
7. ระดับการใช้กิจกรรมเสริมทักษะต่างๆ ในชั้นเรียนของผู้ให้สัมภาษณ์
8. การประเมินผลการเรียนนิเทศภาษาเป้าหมายจากคะแนนการสอบต่างๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์
9. การเรียงลำดับตามความมากน้อยของการใช้เครื่องมือวัดผลของผู้ให้สัมภาษณ์
10. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
11. ระดับปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
12. ที่มาของตำราและสื่อการเรียนที่ใช้ประกอบการสอนของผู้ให้สัมภาษณ์
13. ลักษณะของเอกสารประกอบการสอนของผู้ให้สัมภาษณ์
14. ผลงานทางวิชาการของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความสามารถด้านภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นคำถามชนิดเลือก ตอบตามความเป็นจริง มีทั้งหมด 3 ข้อ ประกอบด้วยประเด็น

1. ทักษะ/เนื้อหา ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ถนัดมากที่สุด
2. ทักษะ/เนื้อหา ที่ผู้ให้สัมภาษณ์ถนัดน้อยที่สุด
3. การเข้ารับการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถทางภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 5 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพและการสอนภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นคำถามชนิด ให้ตอบหรือเลือกตอบตามความเป็นจริง มีทั้งหมด 5 ข้อ ประเด็นที่ถามได้แก่

1. ข้อมูล ประสบการณ์การไปอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนา และเสนอผลงานวิชาการของ ผู้ให้สัมภาษณ์ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

2. การนำความรู้จากประสบการณ์ในข้อ 1 มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของผู้ให้สัมภาษณ์
3. ระดับการพัฒนาความรู้และทักษะภาษาเป้าหมายของผู้ให้สัมภาษณ์
4. ทักษะ/เนื้อหาภาษาเป้าหมายที่ผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการพัฒนามากที่สุด
5. ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมทักษะที่มีประโยชน์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาเป้าหมาย

1.3) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร มีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ มีทั้งหมด 3 ข้อ คือ ชื่อโรงเรียน/สถาบัน สังกัด ระดับที่เปิดสอนภาษาต่างประเทศ และจำนวนผู้เรียนภาษาในแต่ละระดับ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของผู้ให้สัมภาษณ์ มีทั้งหมด 13 ข้อ เป็นคำถามชนิดให้ตอบตามความเป็นจริงและเป็นคำถามชนิดปลายเปิด ครอบคลุมประเด็น

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
2. แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน/สถาบันที่ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของผู้ให้สัมภาษณ์
3. การกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
4. การจัดกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอนในโรงเรียน /สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
5. การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพภาษาต่างประเทศของผู้สอนในโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
6. การจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
7. แผนงานหรือการจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน /สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
8. แผนการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษา ต่างประเทศใน โรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
9. การปรับปรุงหลักสูตรและ/หรือการเปลี่ยนแปลงรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละระดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาของโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
10. การสนับสนุนผู้สอนภาษาต่างประเทศในด้านต่างๆ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาของโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
11. วิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์

12. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของโรงเรียน/สถาบันของผู้ให้สัมภาษณ์
13. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของผู้ให้สัมภาษณ์

2) แบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ 2 ชุดได้แก่

2.1) แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ในสถานประกอบการ/องค์กร แบบสัมภาษณ์ส่วนนี้เป็นคำถามปลายปิด และเติมข้อความ โดยเติมเครื่องหมาย / ใน ☐ หน้าข้อความที่กำหนด และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ 1) เพศ 2) อายุ 3) ประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการ/องค์กร 4) การศึกษา 5) ตำแหน่งในสถานประกอบการ/องค์กร ซึ่งประกอบด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ และข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ/องค์กร คือ 1) ประเภทของสถานประกอบการ/องค์กร 2) จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ/บุคลากรในองค์กร 3) การศึกษาของพนักงาน/บุคลากรและ 4) ลักษณะของสถานประกอบการ ณ ที่สัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ ได้แก่

- 1) ประเภทของสถานประกอบการ/องค์กร มีข้อความ 1 ข้อ
- 2) จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ/บุคลากรในองค์กรทั้งสิ้น มีข้อความ 1 ข้อ
- 3) การศึกษาของพนักงาน/บุคลากร มีข้อความ 7 ข้อ
- 4) ลักษณะของสถานประกอบการ ณ ที่สัมภาษณ์ มีข้อความ 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน แบบสัมภาษณ์ส่วนนี้เป็นคำถามปลายปิด และเติมข้อความ โดยเติมเครื่องหมาย / ใน ☐ หน้าข้อความที่กำหนด และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของการใช้ภาษาต่างประเทศในองค์กร/หน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยข้อความจำนวน 8 ข้อ แยกอธิบายได้ดังนี้

- 1) ภาษาต่างประเทศที่ใช้มากในหน่วยงาน มีข้อความ 11 ข้อ
- 2) จำนวนบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน มีข้อความ 11 ข้อ
- 3) ประเภทและระดับความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน มีข้อความ 11 ข้อ
- 4) ลักษณะงานที่ใช้บุคลากรที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน มีข้อความ 9 ข้อ
- 5) ความพึงพอใจของผู้บริหารองค์กร/เจ้าของสถานประกอบการต่อ

ความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 9 ข้อ

- 6) รูปแบบการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 6 ข้อ
- 7) นโยบายการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 6 ข้อ
- 8) สภาพปัญหาและอุปสรรคของบุคลากรที่ใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 4 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน แบบสัมภาษณ์ส่วนนี้เป็นคำถามปลายปิด และเติมข้อความ โดยเติมเครื่องหมาย / ใน ☐ หน้าข้อความที่กำหนด และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 4 ข้อ แยกอธิบายได้ดังนี้

- 1) ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 11 ข้อ
- 2) ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 11 ข้อ
- 3) ความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 11 ข้อ
- 4) ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน มีข้อคำถาม 2 ข้อ

2.2) แบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มอาชีพ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ส่วนนี้เป็นคำถามปลายปิด และเติมข้อความ โดยเติมเครื่องหมาย / ใน ☐ หน้าข้อความที่กำหนด และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน แบบสัมภาษณ์ ส่วนนี้เป็นคำถามปลายปิด และเติมข้อความ โดยเติมเครื่องหมาย / ใน ☐ หน้าข้อความที่กำหนด และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ ได้แก่

- 1) ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน มีข้อคำถาม 11 ข้อ
- 2) ระดับการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน มีข้อคำถาม 11 ข้อ

- 3) ประสพการณ์และรูปแบบการพัฒนาความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ มีข้อคำถาม 6 ข้อ
- 4) นโยบายการพัฒนาความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศในที่ทำงาน มีข้อคำถาม 6 ข้อ
- 5) ความคิดเห็นต่อระดับความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน มีข้อคำถาม 11 ข้อ

ส่วนที่ 3 ความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้

ภาษาต่างประเทศแบบสัมภาษณ์ส่วนนี้เป็นคำถามปลายเปิด และเติมข้อความ โดยเติมเครื่องหมาย / ใน □ หน้าข้อความที่กำหนด และเติมข้อความลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริงของความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยคำถามจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ได้ดังนี้

- 1) ความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศมีข้อคำถาม 11 ข้อ
- 2) ความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน มีข้อคำถาม 11 ข้อ
- 3) ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน มีข้อคำถาม 3 ข้อ

3.5 การเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลใช้แบบสัมภาษณ์สำหรับรวบรวมข้อมูลสภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่างมีการใช้เครือข่ายนักวิจัยในพื้นที่ดำเนินการร่วมกับนักวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น การดำเนินการมีรายละเอียดต่อไปนี้

3.5.1 กรณีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

- 1) นักวิจัย ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และสถาบันเครือข่าย (ภาคผนวก ค) และผู้ช่วยวิจัยอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ บทบาทนักวิจัย ความรับผิดชอบ และกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องแจ้งต่อกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย
- 2) ประสานงานนัดหมายสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยอย่างเป็นทางการ พร้อมแจ้งรายการข้อมูลที่ต้องการซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อให้สถานศึกษาได้เตรียมไว้ตอบ และแจ้งให้สถานศึกษาเลือกอาจารย์ผู้สอนและนักเรียนที่มีคุณลักษณะตรงตามที่กลุ่มวิจัยกำหนดเป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ข้อมูลตามวันเวลาที่กำหนดเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3) นักวิจัยและนักวิจัยของสถาบันเครือข่าย ตลอดจนผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยดำเนินการไปในช่วงเวลาเดียวกัน แต่ต่างสถานที่กันเพื่อความเป็นอิสระในการตอบ

4) นักวิจัยได้ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อคำถามตามแบบสัมภาษณ์ และได้สังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาบ้างเท่าที่เวลาเอื้ออำนวย และพูดคุยเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของสถานศึกษาดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมาประกอบแบบสัมภาษณ์

3.5.2 กรณีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร และกลุ่มอาชีพ

การวิจัยนี้มีรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะคือ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้เครือข่าย และ 2) การเก็บข้อมูลโดยคณะนักวิจัยเอง โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้เครือข่าย มีขั้นตอนคือ

1) การติดต่อประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่เป้าหมาย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อติดต่อหาบุคลากรที่รับผิดชอบสอนในสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ และมีหน้าที่นเทศกการจัดการเรียนการสอนระดับพื้นที่และยินดีเป็นเครือข่าย

2) ดำเนินการติดต่อประสานงานกับบุคคลที่เป็นเครือข่ายอย่างเป็นทางการ โดยส่งจดหมายเชิญเข้าร่วมเป็นเครือข่ายระดับพื้นที่ เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการวิจัยบทบาทการทำหน้าที่ของเครือข่ายและขอคำยืนยันในการที่จะเข้าร่วมการเป็นเครือข่าย

3) ประสานงานเครือข่ายเพื่อให้เตรียมพนักงานสัมภาษณ์ 4-5 คน ที่ เป็นนักศึกษาในพื้นที่

4) คณะนักวิจัยพบปะเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อให้คำแนะนำกับพนักงานสัมภาษณ์เกี่ยวกับแบบสัมภาษณ์และกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งเทคนิคการสัมภาษณ์ ตลอดจนหาหรือเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของเครือข่าย ซึ่งประกอบด้วย ดำเนินการสัมภาษณ์กับผู้ประกอบการบางหน่วยงาน เพื่อให้เครือข่ายได้เรียนรู้ข้อมูลที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของตนเอง ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสัมภาษณ์ที่ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยพนักงานสัมภาษณ์แล้ว และเป็นผู้ที่สามารถอ้างอิงได้ในระดับพื้นที่หากพนักงานสัมภาษณ์มีปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5) ในการนี้คณะนักวิจัยได้เตรียมเอกสารเพื่อให้เครือข่ายใช้ดำเนินการประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 สำหรับเจ้าของสถานประกอบการ-ผู้บริหารองค์กร (ภาคผนวก ข) แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 สำหรับกลุ่มอาชีพ (ภาคผนวก ข) จดหมายขอความร่วมมือเจ้าของสถานประกอบการ ผู้บริหารองค์กรระดับจังหวัด เพื่อนัดหมายวัน เวลาในการสัมภาษณ์ แผ่นพับแนะนำโครงการวิจัย ข้อมูลที่หน่วยงาน องค์กร ควรเตรียมไว้ประกอบการสัมภาษณ์ รายชื่อสถานประกอบการที่สุ่มตัวอย่างได้ จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ในแต่ละหน่วยงาน องค์กร และกลุ่มอาชีพ

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเครือข่ายนี้ดำเนินการในพื้นที่ 4 จังหวัด คือ จังหวัดเลย นครราชสีมา อุบลราชธานี และบุรีรัมย์ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางด้านภาษาต่างประเทศในระดับพื้นที่ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเครือข่ายนี้ดำเนินการระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์- 25 มีนาคม 2548

6) เมื่อเครือข่ายโครงการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนแล้ว ให้ส่งแบบสัมภาษณ์กลับไปยังคณะนักวิจัยที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคณะนักวิจัยเอง

เนื่องจากเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษาไม่อยู่ศูนย์กลางของจังหวัดทำให้เกิดความไม่สะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะนักวิจัยจึงได้เก็บรวบรวมข้อมูลเอง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ดำเนินการอบรมพนักงานสัมภาษณ์ให้เข้าใจวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการวิจัย กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล เทคนิคในการสัมภาษณ์

2) ส่งจดหมายขอความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์กับหน่วยงานและสถานประกอบการต่างๆ พร้อมกับแผ่นพับแนะนำโครงการวิจัย ข้อมูลที่หน่วยงาน องค์กร ควรเตรียมไว้ประกอบการสัมภาษณ์ ก่อนวันนัดหมายสัมภาษณ์เป็นเวลา 7-10 วัน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จังหวัดขอนแก่นก่อน มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ ตามลำดับ ระหว่างวันที่ 19 กุมภาพันธ์- 15 มีนาคม 2548

3) ก่อนวันนัดหมายได้โทรศัพท์ติดต่อเพื่อขอคำยืนยันในการให้สัมภาษณ์ในวันและเวลาที่นัดหมาย ซึ่งพบว่าบางแห่งได้แจ้งชื่อบุคคลและขอปรับเปลี่ยนวัน เวลาที่นัดหมายใหม่ ทำให้คณะนักวิจัยต้องปรับเปลี่ยนแผนในการดำเนินงาน

4) คณะนักวิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ในพื้นที่ตามวันและเวลาที่นัดหมาย โดยในการสัมภาษณ์สถานประกอบการและองค์กรต่างๆ นั้น ส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากเจ้าของสถานประกอบการหรือผู้บริหารองค์กรในการให้สัมภาษณ์ มีเพียงบางส่วนที่เจ้าของสถานประกอบการหรือผู้บริหารองค์กรมอบหมายให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้สัมภาษณ์แทน

5) หลังการสัมภาษณ์ในแต่ละวัน คณะนักวิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์

ดังนั้น โดยรวมแล้วการเก็บรวบรวมข้อมูลของทั้งโครงการ ดำเนินการในระหว่างเดือน มกราคม-พฤษภาคม 2548

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบถ้วนแล้ว ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล และดำเนินการลงรหัสข้อมูล ในขั้นตอนนี้เพื่อให้ทั้งนักวิจัยทั้ง 4 โครงการย่อยมีความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน จึงมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการลงรหัสข้อมูลและการบันทึกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อลงรหัสข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ครบถ้วนแล้ว ได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้งหนึ่งเมื่อข้อมูลมีความสมบูรณ์แล้วจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป (Statistic Package for the Social Science) โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ตอนได้แก่

1) ดำเนินการวิเคราะห์ในระดับตัวแปรเดียว (Univariate Analysis) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด

2) ดำเนินการวิเคราะห์ระดับสองตัวแปร (Bi-variate Analysis) ด้วยการวิเคราะห์ ตารางไขว้ (Contingency Table)

3.7 การนำเสนอผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัยใช้การบรรยาย ประกอบตารางและแผนภูมิ

บทที่ 4

สภาพการเรียนการสอน และปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การนำเสนอผลการศึกษาในบทนี้ แบ่งเป็น 4 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนที่สองนำเสนอข้อมูลการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ส่วนที่สามเป็นผลการศึกษาสภาพการสอนและผู้สอนภาษาต่างประเทศ และส่วนที่สี่ เป็นผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ในการวิเคราะห์ แยกระดับสถานศึกษาออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการสอนภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาทุกระดับ จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 13,411 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 26 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 111 แห่ง สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน 1,099 แห่ง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน 334 แห่ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนสถานศึกษารายจังหวัดจำแนกตามสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัด	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน
กาฬสินธุ์	638	1	6	44	19
ขอนแก่น	1153	4	10	241	27
ชัยภูมิ	804	1	5	31	16
นครพนม	499	1	6	23	12
นครราชสีมา	1447	4	12	199	32
บุรีรัมย์	911	1	6	35	24
มหาสารคาม	631	2	6	30	13
มุกดาหาร	273	-	2	13	8
ยโสธร	413	-	3	33	10
ร้อยเอ็ด	861	1	8	58	20
เลย	485	1	4	16	14
ศรีสะเกษ	966	1	6	35	22
สกลนคร	672	1	4	54	19
สุรินทร์	841	1	7	26	18

ตารางที่ 4 จำนวนสถานศึกษารายจังหวัดจำแนกตามสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(ต่อ)

จังหวัด	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน
หนองคาย	545	-	5	41	17
หนองบัวลำภู	343	-	2	11	7
อำนาจเจริญ	282	-	2	16	8
อุดรธานี	884	3	9	92	20
อุบลราชธานี	1163	4	8	101	28
รวม	13,411	26	111	1099	334

4.2 การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาจำนวนรวมทั้งสิ้น 288 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาระดับประถมศึกษา 97 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 33.7 ระดับมัธยมศึกษา 133 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 46.1 ระดับอาชีวศึกษา 35 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.2 และระดับอุดมศึกษา 23 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.0 ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นสถานศึกษาในเขตการศึกษา เขต 5 เขต 6 และเขต 7 ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และเขตการศึกษา

เขตการศึกษา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
เขตการศึกษาที่ 5	29.9	36.8	37.1	30.4	34.0
เขตการศึกษาที่ 6	28.9	31.6	25.7	34.8	30.2
เขตการศึกษาที่ 7	41.2	31.6	37.1	34.8	35.8
รวม	100.0(97)	100.0(133)	100.0(35)	100.0(23)	100.0(288)

ด้านสังกัดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ สังกัดรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 77.4 นอกนั้น สังกัดภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 22.6 เมื่อพิจารณาตามระดับของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่สังกัดภาครัฐ ยกเว้นสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ส่วนใหญ่สังกัดภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 54.3 และสังกัดภาครัฐบาล ร้อยละ 45.7 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และสังกัด

สังกัด	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
รัฐบาล	83.5	82.7	45.7	69.6	77.4
เอกชน	16.5	17.3	54.3	30.4	22.6
รวม	100.0(97)	100.0(133)	100.0(35)	100.0(23)	100.0(288)

ในด้านภาษาต่างประเทศที่เปิดสอน ในระดับประถมศึกษา มีการสอนภาษาอังกฤษและภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ส่วนในระดับมัธยมศึกษา นอกจากภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีการเปิดสอนภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ในระดับอาชีวศึกษา มีการสอนภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่น และจีน ส่วนในระดับอุดมศึกษา นอกจากภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และภาษาจีนแล้ว ยังมีการสอนภาษาเยอรมัน เกาหลี สเปน เวียดนาม เขมร และลาว ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และภาษาต่างประเทศที่เปิดสอน

ภาษาที่เปิดสอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ภาษาอังกฤษ	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0 (228)
ภาษาฝรั่งเศส	-	8.3	-	8.7	4.5 (13)
ภาษาเยอรมัน	-	1.5	-	4.3	1.0 (3)
ภาษาญี่ปุ่น	-	9.6	11.8	37.5	8.0 (23)
ภาษาจีน	4.0	6.7	11.8	37.5	8.7 (25)
ภาษาเกาหลี	-	-	-	4.2	0.3 (1)
ภาษาสเปน	-	-	-	4.2	0.3 (1)
ภาษาเวียดนาม	-	-	-	4.2	0.3 (1)
ภาษาเขมร	-	-	-	4.2	0.3 (1)
ภาษาลาว	-	-	-	4.2	0.3 (1)

ในด้านจำนวนผู้เรียนและขนาดชั้นเรียน พบว่าชั้นเรียนภาษาต่างประเทศมีขนาดแตกต่างกันอย่างมาก โดยมีชั้นเรียนขนาดเล็ก 5 -10 ไปจนถึงชั้นเรียนขนาดใหญ่ 60 – 90 คน จำนวนนักเรียนต่อห้องในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 30 – 40 คน ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นห้องเรียนขนาดเล็ก ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ร้อยละของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และจำนวนผู้เรียน
ภาษาต่างประเทศต่อห้องเรียน

ผู้เรียนภาษาต่อห้อง/ ระดับชั้น	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด					
	ค่าเฉลี่ย	S.D	Mode	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวน
อนุบาล	30.54	13.16	30.00	7.00	91.00	63
ประถมศึกษา	32.41	11.80	30.00	6.00	90.00	137
มัธยมศึกษาตอนต้น	38.15	9.43	40.00	10.00	60.00	130
มัธยมศึกษาตอนปลาย	35.86	8.63	38.00	7.00	55.00	88
อาชีวศึกษา ปวช.	37.91	6.71	40.00	25.00	50.00	34
อาชีวศึกษา ปวส.	33.66	9.11	30.00	20.00	50.00	32
อาชีวศึกษา ปวท.	35.00	-	35.00	-	35.00	1
ปริญญาตรี	38.70	10.22	30.00	20.00	60.00	20
ปริญญาโท	25.89	16.39	5.00	5.00	60.00	9
ปริญญาเอก	8.50	3.53	6.00	6.00	11.00	2

เมื่อวิเคราะห์ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อชั้นเรียน พบว่า ในระดับอนุบาล ห้องเรียนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่มีจำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษประมาณ 30 คนต่อห้อง ส่วนห้องเรียนภาษาจีนมีจำนวนผู้เรียนประมาณ 40 คนต่อห้อง ห้องเรียนภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะมีผู้เรียนประมาณ 40 คนต่อห้อง ยกเว้นห้องเรียนภาษาฝรั่งเศส จะมีขนาดเล็กประมาณ 25 คนต่อห้อง ซึ่งอาจเป็นเพราะจำนวนผู้เรียนภาษาฝรั่งเศสลดน้อยลงเรื่อยๆ อย่างไรก็ตามสถานศึกษามัธยมศึกษาบางแห่งมีชั้นเรียนภาษาอังกฤษขนาดใหญ่ถึง 60 คนต่อห้อง สำหรับในระดับอาชีวศึกษา จะพบว่าชั้นเรียนภาษาต่างประเทศมีขนาดค่อนข้างเล็ก คือประมาณ 20 – 40 คนต่อห้อง ส่วนในระดับอุดมศึกษา พบว่าจำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียน มีขนาดตั้งแต่ 5 – 60 คน ค่าเฉลี่ยของจำนวนผู้เรียนต่อห้องอยู่ระหว่าง 20.0 – 38.52 ยกเว้นภาษาเวียดนาม ซึ่งมีผู้เรียนเพียง 7 คนต่อห้อง อย่างไรก็ตามอาจเป็นไปได้ว่าห้องเรียนขนาดเล็กดังกล่าวมีอยู่ในสถานศึกษาเพียงไม่กี่แห่งเท่านั้น ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อห้อง ดังในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อห้องในแต่ละระดับชั้น

จำนวนผู้เรียนต่อห้อง/ ระดับชั้น/ภาษา	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด					
	ค่าเฉลี่ย	S.D	Mode	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวน
อนุบาล						
-ภาษาอังกฤษ	29.92	13.00	30.00	7.00	91.00	61
-ภาษาจีน	39.00	10.15	30.00	30.00	50.00	3
ประถมศึกษา						
-ภาษาอังกฤษ	32.69	11.63	30.00	6.00	90.00	137
-ภาษาจีน	40.40	7.13	40.00	30.00	50.00	5

ตารางที่ 9 จำนวนผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อห้องในแต่ละระดับชั้น (ต่อ)

จำนวนผู้เรียนต่อห้อง ระดับชั้น/ภาษา	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด					
	ค่าเฉลี่ย	S.D	Mode	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวน
มัธยมศึกษาตอนต้น						
-ภาษาอังกฤษ	38.21	9.51	40.00	10.00	60.00	130
-ภาษาจีน	43.33	2.89	45.00	40.00	45.00	3
-ภาษาญี่ปุ่น	45.00	-	45.00	45.00	45.00	1
มัธยมศึกษาตอนปลาย						
-ภาษาอังกฤษ	36.21	8.98	40.00	7.00	55.00	88
-ภาษาฝรั่งเศส	37.50	10.26	25.00	24.00	55.00	12
-ภาษาเยอรมัน	47.50	3.54	45.00	45.00	50.00	2
-ภาษาจีน	37.50	8.66	40.00	25.00	45.00	4
-ภาษาญี่ปุ่น	38.00	9.51	40.00	20.00	45.00	9
อาชีวศึกษา ปวช.						
-ภาษาอังกฤษ	37.85	6.80	40.00	25.00	50.00	33
-ภาษาฝรั่งเศส	30.00	-	30.00	30.00	30.00	1
-ภาษาจีน	31.50	9.19	25.00	25.00	38.00	2
-ภาษาญี่ปุ่น	42.50	3.54	40.00	40.00	45.00	2
อาชีวศึกษา ปวส.						
-ภาษาอังกฤษ	33.75	9.01	30.00	20.00	50.00	32
-ภาษาจีน	23.33	5.77	20.00	20.00	30.00	3
-ภาษาญี่ปุ่น	31.67	10.41	20.00	20.00	40.00	3
อาชีวศึกษา ปวท.						
-ภาษาอังกฤษ	35.00	-	35.00	35.00	35.00	1
ปริญญาตรี						
-ภาษาอังกฤษ	38.52	11.07	30.00	20.00	60.00	21
-ภาษาฝรั่งเศส	35.00	-	35.00	35.00	35.00	1
-ภาษาเยอรมัน	35.00	-	35.00	35.00	35.00	1
-ภาษาจีน	28.00	8.37	20.00	20.00	40.00	5
-ภาษาญี่ปุ่น	23.67	6.47	30.00	13.00	30.00	6
-ภาษาสเปน	20.00	-	20.00	20.00	20.00	1
-ภาษาเวียดนาม	7.00	-	7.00	7.00	7.00	1
-ภาษาลาว	31.00	-	31.00	31.00	31.00	1
ปริญญาโท						
-ภาษาอังกฤษ	25.89	16.39	5.00	5.00	60.00	9
ปริญญาเอก						
-ภาษาอังกฤษ	8.50	3.54	6.00	6.00	11.00	2

ในด้านของสัดส่วนของผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่อผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมแล้วมีค่าเฉลี่ย สัดส่วนจำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษ 163.82 คนต่อผู้สอน 1 คน โดยค่าที่พบมากที่สุดคือ 168 คนต่อผู้สอน 1 คน อย่างไรก็ตามพบว่ามีสัดส่วนผู้เรียนต่อผู้สอนสูงถึง 398 คนต่อผู้สอน 1 คน สำหรับภาษาต่างประเทศอื่นๆที่มี

สัดส่วนผู้เรียนต่อผู้สอนสูงเป็นลำดับรองลงมา คือภาษาจีน 164.21 คนต่อผู้สอน 1 คน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน และภาษาเกาหลี มีสัดส่วนผู้เรียนต่อผู้สอน 1 คน เป็น 96.44 96.13 และ 95.00 ตามลำดับ สำหรับภาษาประเทศเพื่อนบ้านคือภาษาเขมร ภาษาลาว และภาษาเวียดนาม มีสัดส่วนผู้เรียนต่อผู้สอนโดยเฉลี่ย 40 คน 30 คน และ 7 คนต่อผู้สอน 1 คนตามลำดับ

หากพิจารณาเฉพาะห้องเรียนภาษาอังกฤษในระดับต่างๆ จะเห็นว่าระดับอาชีวศึกษา มีสัดส่วนจำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษต่อผู้สอนมากที่สุด เมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่น คือ 332.96 คนต่อผู้สอน 1 คน รองลงมา คือ ระดับอุดมศึกษามีสัดส่วนจำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษต่อผู้สอน คือ 206.08 คนต่อผู้สอน 1 คน ระดับมัธยมศึกษา มีสัดส่วนจำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษต่อผู้สอน คือ 151.58 คนต่อผู้สอน 1 คน และระดับประถมศึกษา มีสัดส่วนจำนวนผู้เรียนภาษาอังกฤษต่อผู้สอน คือ 108.02 คนต่อผู้สอน 1 คน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงสัดส่วนของผู้เรียนต่อผู้สอนภาษาต่างประเทศ จำแนกตามภาษาที่สอนกับระดับสถานศึกษา

จำนวนผู้เรียนต่อผู้สอน 1 คน	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด					
	ค่าเฉลี่ย	S.D	Mode	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวน
รวมทั้งหมด						
ภาษาอังกฤษ	163.82	135.63	168.00	5.37	898.20	283
ภาษาฝรั่งเศส	84.56	103.68	24.00	24.00	417.00	13
ภาษาเยอรมัน	96.13	40.94	53.40	53.40	135.00	3
ภาษาญี่ปุ่น	96.44	101.92	24.00	4.33	500.00	22
ภาษาจีน	164.21	144.32	40.00	15.00	500.00	25
ภาษาเขมร	40.00	-	40.00	40.00	40.00	1
ภาษาเกาหลี	95.00	-	95.50	95.50	95.00	1
ภาษาสเปน	82.00	-	82.00	82.00	82.00	1
ภาษาเวียดนาม	7.00	-	7.00	7.00	7.00	1
ภาษาลาว	30.00	-	30.00	30.00	30.00	1
ระดับประถมศึกษา						
ภาษาอังกฤษ	108.02	87.40	168.00	11.00	426.75	95
ภาษาจีน	161.08	106.41	65.11	65.11	284.50	4
ระดับมัธยมศึกษา						
ภาษาอังกฤษ	151.58	76.63	151.00	7.75	525.00	130
ภาษาฝรั่งเศส	85.78	111.95	24.00	24.00	417.00	11
ภาษาเยอรมัน	111.50	24.75	100.00	100.00	135.00	2
ภาษาญี่ปุ่น	74.70	43.39	90.00	24.00	150.00	10
ภาษาจีน	189.23	145.79	30.00	30.00	355.67	8
ระดับอาชีวศึกษา						
ภาษาอังกฤษ	332.96	192.43	8.72	8.72	898.20	35
ภาษาญี่ปุ่น	263.9	208.52	105.00	105.00	500.00	3
ภาษาจีน	360.00	119.45	218.00	218.00	500.00	4

ตารางที่ 10 แสดงสัดส่วนของผู้เรียนต่อผู้สอนภาษาต่างประเทศ จำแนกตามภาษาที่สอนกับระดับสถานศึกษา (ต่อ)

จำนวนผู้เรียนต่อผู้ สอน 1 คน	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด					
	ค่าเฉลี่ย	S.D	Mode	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	จำนวน
ระดับอุดมศึกษา						
ภาษาอังกฤษ	206.08	223.16	5.37	5.37	737.28	23
ภาษาฝรั่งเศส	77.86	59.60	35.71	35.71	120.00	2
ภาษาเยอรมัน	53.40	-	53.40	53.40	53.40	1
ภาษาญี่ปุ่น	64.80	45.28	120.00	4.33	120.00	9
ภาษาจีน	56.35	37.53	40.00	15.00	127.00	9
ภาษาเขมร	40.00	-	40.00	40.00	40.00	1
ภาษาเกาหลี	95.00	-	95.50	95.50	95.50	1
ภาษาสเปน	82.00	-	82.00	82.00	82.00	1
ภาษาเวียดนาม	7.00	-	7.00	7.00	7.00	1
ภาษาลาว	30.00	-	30.00	30.00	30.00	1

4.2.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร

ผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ข้อมูล เป็นผู้บริหารในตำแหน่งต่างๆ รวมทั้งสิ้น 287 คน โดยเป็นผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนร้อยละ 42.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ร้อยละ 18.5 และรองผู้อำนวยการร้อยละ 17.4

ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ผู้บริหารที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.9 และ 36.4 ตามลำดับ ในระดับอาชีวศึกษา ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 40.0 และผู้บริหารสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสูงสุดของสถานศึกษา รองอธิการบดี และหัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 17.4 13.0 และ 13.0 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำแนกตามระดับสถานศึกษา และตำแหน่งทางการบริหาร

ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
หัวหน้าภาควิชา	-	-	-	4.3	.3
ผู้ช่วยอธิการบดี	-	.8	-	4.3	.7
ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่	61.9	36.4	25.7	17.4	42.2
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ	11.3	21.2	40.0	-	18.5
ผู้อำนวยการการศึกษาทั่วไป	-	-	-	4.3	.3
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา	-	-	-	13.0	1.0
คณบดีคณะศิลปศาสตร์	-	-	-	4.3	.3
หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	2.1	3.0	5.7	-	2.8
ผู้ช่วยฝ่ายบริหาร	1.0	3.0	5.7	4.3	2.8

ตารางที่ 11 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำแนกตามระดับสถานศึกษา และตำแหน่งทางการบริหาร (ต่อ)

ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
รองผู้อำนวยการ	15.5	22.0	11.4	8.7	17.4
หัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ	1.0	3.8	5.7	8.7	3.5
หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษ/ตัวแทน	-	3.8	2.9	13.0	3.1
ฝ่ายธุรการโรงเรียน	1.0	-	-	.-	.3
ผู้ช่วยฝ่ายปกครอง	1.0	-	-	-	.3
รองหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ	-	2.3	-	.-	1.0
ผู้แทนผู้อำนวยการ	5.2	3.0	2.9	4.3	3.8
ผู้อำนวยการฝ่ายบุคคล	-	-	-	4.3	.3
อธิการบดี	-	-	-	4.3	.3
ผู้ช่วยฝ่ายวิจัย	-	-	-	4.3	.3
อาจารย์สอนภาษาอังกฤษ	-	1.0	-	-	.3
รวม	100.0(97)	100.0(132)	100.0(35)	100.0(23)	100.0(287)

4.2.3 การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

4.2.3.1 การจัดแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน/สถาบัน เพื่อส่งเสริมการสอนภาษา ต่างประเทศ

สำหรับการจัดแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ พบว่าสถาบันระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เกินกว่าร้อยละ 80 มีห้องสมุด อินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการภาษา ร้อยละ 60.9 มีศูนย์เรียนภาษาด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม ในภาพรวม มีสถานศึกษาเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 25.3) ที่สามารถจัดให้มีศูนย์เรียนภาษาด้วยตนเอง และเพียงร้อยละ 44.1 มีโปรแกรมการสอนภาษาต่างประเทศใช้ ดังรายละเอียดใน ตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และประเภทของแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

ประเภทแหล่งเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ห้องสมุดของโรงเรียน/สถาบัน	95.9(93)	6.2(128)	97.1(34)	95.7(22)	96.2(277)
ห้องสมุดของหมวดวิชา มุมหนังสือทางภาษา	22.7(22)	60.9(81)	31.4(11)	43.5(10)	43.1(124)
คอมพิวเตอร์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้	73.2(71)	91.0(121)	97.1(34)	91.3(21)	85.8(247)
โปรแกรมการสอนภาษาต่างประเทศ	39.2(38)	42.1(56)	51.4(18)	65.2(15)	44.1(127)
ห้องปฏิบัติการทางภาษา	66.0(64)	69.9(93)	71.1(27)	95.7(22)	71.5(206)
ศูนย์เรียนภาษาด้วยตนเอง	11.3(11)	24.1(32)	45.7(16)	60.9(14)	25.3(73)
ศูนย์วิชาการ	-	0.8(1)	-	-	0.3(1)
ห้องชมภาพยนตร์/vcd/vdo/วิทยุ/เทป	-	1.5(2)	14.3(5)	-	2.7(7)
คอมพิวเตอร์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่ได้	3.1(3)	7.5(10)	-	-	4.5(13)

หมายเหตุ เลือกรับตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3.2 การกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์การกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่ กำหนดนโยบายการสอนภาษาตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 98.3 สำหรับการกำหนดนโยบายการสอนตามความต้องการของตลาดแรงงานนั้น ดำเนินการโดยสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาร้อยละ 60.9 ระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 45.7 และสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 25.6 เป็นที่น่าสังเกตว่า สถานศึกษาในระดับประถมศึกษา มีการกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศตามที่คุณสอนกำหนดเองอยู่บ้างเพียงส่วนน้อย และสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพียงร้อยละ 4.3 กำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศตามความต้องการของผู้ปกครอง แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาอุดมศึกษามีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองนักเรียนค่อนข้างน้อย ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ

การกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร	95.8(92)	100.0(133)	100.0(35)	95.7(22)	98.3(282)
ตามความต้องการของผู้เรียน	38.5(37)	40.6(54)	31.4(11)	47.8(11)	39.4(113)
ตามความต้องการของผู้ปกครอง	39.6(38)	38.3(51)	11.4(4)	4.3(4)	32.8(94)
ตามความต้องการของตลาดแรงงาน	15.6(15)	25.6(34)	45.7(16)	60.9(14)	27.5(79)
ตามที่คุณสอนกำหนดเอง	1.0(1)	-	-	-	0.3(1)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อจัดลำดับของลักษณะการกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ พบว่าสถานศึกษาทุกระดับให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายการสอนตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตรเป็นลำดับแรก ส่วนระดับรองจะแตกต่างกันในแต่ละระดับสถานศึกษา กล่าวคือ ระดับอุดมศึกษา และระดับอาชีวศึกษากำหนดนโยบายตามความต้องการของตลาดแรงงานเป็นลำดับรอง ส่วนระดับมัธยมศึกษาและระดับประถมศึกษาให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายตามความต้องการของผู้เรียน และ ตามความต้องการของผู้ปกครองไม่แตกต่างกันมากนัก ดูรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ

การกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	รวม
ตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร	50.3	48.9	53.0	45.8	49.6
ตามความต้องการของผู้เรียน	20.2	19.9	16.7	22.9	19.9
ตามความต้องการของผู้ปกครอง	20.8	18.8	6.1	2.1	16.5
ตามความต้องการของตลาดแรงงาน	8.2	12.5	24.2	29.2	13.9
ตามที่คุณสอนกำหนดเอง	0.5	-	-	-	0.2
รวม	100.0(183)	100.0(272)	100.0(66)	100.0(48)	100.0(596)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3.3 การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอน

สถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอน
ภาษาต่างประเทศ ดังในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอน
ภาษาต่างประเทศ

มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน	95.9	97.7	97.1	100.0	97.2
ไม่มีการจัดสรรงบประมาณ	4.1	2.3	2.9	-	2.8
รวม	100.0(97)	100.0(132)	100.0(35)	100.0(23)	100.0(287)

สำหรับสถานศึกษาที่มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ พบว่าสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อหนังสือและสื่อการสอน สถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 85.3 มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการอบรมและดูงาน และร้อยละ 85.3 จัดสรรงบประมาณเพื่อการส่งนักเรียนเข้าแข่งขัน หรือทดสอบทักษะทางภาษา นอกจากนี้ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในด้านอื่นๆ ได้แก่ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจ้างครูชาวต่างประเทศ การจัดรายการวิทยุเป็นภาษาอังกฤษ การตั้งชมรมภาษาต่างประเทศ และการติดตั้งอินเทอร์เน็ต เป็นต้น รายละเอียดดังในตารางที่ 15 ก

ตารางที่ 15 ก. ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียน
การสอนภาษาต่างประเทศ

การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ซื้อหนังสือ	91.3(84)	94.6(122)	97.1(33)	100.0(23)	94.2(262)
อบรม ดูงาน	76.1(70)	85.3(110)	79.4(27)	78.3(18)	80.9(225)
บำรุงศูนย์การศึกษา ห้องเรียน ห้องสมุด	32.6(30)	45.0(58)	41.2(14)	39.1(9)	39.9(111)
ส่งนักเรียนสอบแข่งขันทักษะทางภาษา	69.6(64)	85.3(110)	58.8(20)	60.9(14)	74.8(208)
ซื้อสื่อการสอน เช่น CD	90.2(83)	89.9(116)	91.2(31)	87.0(20)	89.9(250)
อื่นๆ	3.3(3)	9.4(12)	17.6(6)	12.9(3)	8.7(24)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อตรวจสอบลำดับลักษณะการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สถานศึกษาปฏิบัติมากที่สุด พบว่าสถานศึกษาทุกระดับจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อหนังสือมากเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ การซื้อสื่อการสอน ส่วนลำดับที่สามคือการสนับสนุนการอบรมดูงาน รายละเอียดดังในตารางที่ 15 ข

ตารางที่ 15 ข. ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามลักษณะการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ซื้อหนังสือ	25.1	23.1	25.2	26.4	24.3
อบรม ดูงาน	21.0	20.8	20.6	20.7	20.8
บำรุงศูนย์การศึกษา ห้องเรียน ห้องสมุด	9.0	11.0	10.7	10.3	10.3
ส่งนักเรียนสอบแข่งขันทักษะทางภาษา	19.2	20.8	15.3	16.1	19.3
ซื้อสื่อการสอน เช่น CD	24.9	22.0	23.7	23.0	23.1
อื่นๆ (กิจกรรมเสริมหลักสูตร/จ้างครูชาวต่างประเทศ/จัดรายการวิทยุเป็นภาษาอังกฤษ/ตั้งชมรมภาษาต่างประเทศ/ติดตั้งอินเตอร์เน็ต)	0.9	2.3	4.6	3.3	2.3
รวม	100.0(334)	100.0(528)	100.0(131)	100.0(87)	100.0(108)

4.2.3.4 การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ในด้านการติดตามและประเมินผล สถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่เกินกว่าร้อยละ 75 มีการกำหนดแผนงานและการติดตามประเมินผล โดยสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีกิจกรรมการติดตามและประเมินผลสูงถึงร้อยละ 96.2 และมีน้อยที่สุดในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา คือมีเพียงร้อยละ 77.1 รายละเอียดดังในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรมติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

มีกิจกรรมติดตามและประเมินผล	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
มี	92.8	96.2	77.1	91.3	92.3
ไม่มี	7.2	3.8	22.9	8.7	7.7
รวม	100.0 (97)	100.0(132)	100.0(35)	100.0(23)	100.0(287)

สำหรับแนวทางการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนนั้น พบว่าสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่ใช้วิธีการกรอกแบบประเมิน แนวทางอื่นๆ ที่นำมาใช้ในการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การสรุปผลจากผู้ปกครอง การสังเกตการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน นักศึกษา การจัดทำรายงานจากการติดตามในชั้นเรียน และแนวทาง PDCA (Plan, Do, Check, Act) เป็นต้น รายละเอียดดังในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และแนวทางการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

แนวทางการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
การกรอกแบบประเมิน	81.1(73)	81.9(104)	88.9(24)	100.0(21)	83.8(222)
การสรุปผลจากผู้ปกครอง	42.2(38)	30.7(39)	11.1(3)	4.8(1)	30.1(81)
สถานที่ที่นักศึกษาไปฝึกงานประเมิน	-	0.8(1)	-	4.8(1)	0.8(2)
แนวทางการสังเกตการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน / นักศึกษา	7.8(7)	5.5(7)	18.5(5)	-	7.2(19)
แนวทางการที่ผู้สอนจัดทำรายงานจากการติดตามในชั้นเรียน / การสอน	7.8(7)	12.6(16)	37.0(1)	-	9.1(24)
อื่นๆ	4.4(4)	3.9(5)	-	-	3.4(9)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3.5 การปรับปรุงหลักสูตร และ/หรือการเปลี่ยนแปลงรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละระดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

สถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่ มีการปรับปรุงหลักสูตร หรือเปลี่ยนแปลงรายวิชาในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา มีสัดส่วนจำนวนสถานศึกษาที่ไม่มีการปรับปรุงหลักสูตรในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับสถานศึกษาระดับอื่นๆ กล่าวคือ สถานศึกษาอุดมศึกษาร้อยละ 21.7 ไม่มีการปรับปรุงหลักสูตร หรือเปลี่ยนแปลงรายวิชาในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการมีการปรับปรุงหลักสูตร และ/หรือการเปลี่ยนแปลงรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละระดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา กับระดับสถานศึกษา

การมีการปรับปรุงหลักสูตรและ/หรือการเปลี่ยนแปลงรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละระดับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา	ระดับของสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
มี	87.6	93.2	88.6	78.3	89.6
ไม่มี	12.4	6.8	11.4	21.7	10.4
รวม	100.0 (97)	100.0 (133)	100.0 (35)	100.0 (23)	100.0 (288)

4.2.3.6 การจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การวิจัยพบว่าสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่เกินกว่าร้อยละ 90 มีการจัดให้มีแผนงานสนับสนุนการเรียนการสอน ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

มีกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
มี	94.8	99.2	97.1	91.3	96.9
ไม่มี	5.2	0.8	2.9	8.7	3.1
รวม	100.0 (97)	100.0(132)	100.0 (35)	100.0 (23)	100.0 (287)

สำหรับลักษณะกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนนั้น สถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่จัดกิจกรรมนิเทศการภาษาต่างประเทศมากเป็นอันดับต้นสำหรับการจัดให้มีการวางแผนการเรียนแบบบูรณาการนั้น พบว่ามีในสถานศึกษาทุกระดับ โดยพบมากในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 78.3) ระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 79.4) ระดับอาชีวศึกษา (ร้อยละ 73.5) แต่ในระดับอุดมศึกษา พบว่ามีเพียงร้อยละ 57.1 เท่านั้น นอกจากนี้ พบว่าสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายกับต่างประเทศมากกว่าสถานศึกษาระดับอื่นๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน

กิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
เข้าค่าย	50.0(46)	67.9(89)	38.2(13)	52.4(11)	57.2(159)
จัดนิเทศการภาษา	78.3(72)	84.7(111)	76.5(26)	81.0(17)	81.3(226)
วิจัยชั้นเรียน	55.4(51)	74.8(98)	64.7(22)	66.7(14)	66.5(185)
วางแผนการเรียนแบบบูรณาการ	78.3(72)	79.4(104)	73.5(25)	57.1(12)	76.6(213)
สร้างเครือข่ายกับต่างประเทศของบุคลากร	18.5(17)	35.1(46)	41.2(14)	61.9(13)	32.4(90)
งานปีใหม่ คริสต์มาส	60.9(56)	70.2(92)	52.9(18)	38.1(8)	62.6(174)
จัดแข่งขันภาษาต่างประเทศ	70.7(65)	80.9(106)	64.7(22)	66.7(14)	74.5(207)
อื่นๆ	16.4(15)	3.9(5)	8.7(3)	9.6(2)	9.0(25)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3.7 การจัดให้มีกิจกรรมสนับสนุนผู้สอนภาษาต่างประเทศ

โดยภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาที่มีการสนับสนุนผู้สอนภาษาต่างประเทศในด้านการฝึกอบรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.4 รองลงมาคือ การเข้าร่วมประชุมสัมมนา คิดเป็นร้อยละ 81.1 และการสนับสนุนการทำผลงานวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 71.3 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์แยกตามระดับการศึกษา พบว่าสถานศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษาจัดกิจกรรมสนับสนุนให้ผู้สอนเข้ารับการฝึกอบรมมากกว่ารูปแบบอื่นๆ ในขณะที่สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 81.3 สนับสนุนการเข้าร่วมประชุมสัมมนา กิจกรรมที่สถานศึกษาทำได้น้อยมากคือการสนับสนุนการดูงานต่างประเทศ ซึ่งเป็นเพราะว่าการดูงานต่างประเทศต้องใช้งบประมาณสูงไม่สามารถจัดดำเนินการได้ เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 72.7 มีการสนับสนุนการศึกษาต่อ ซึ่งนับว่าเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับสถานศึกษาระดับอื่นๆ รายละเอียด ดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับสถานศึกษา และกิจกรรมสนับสนุนผู้สอนภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมสนับสนุนผู้สอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษ	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ฝึกอบรม	95.9(93)	97.7(129)	85.7(30)	68.2(15)	93.4(267)
เข้าร่วมประชุมสัมมนา	73.2(71)	85.6(113)	82.9(29)	86.4(19)	81.1(232)
ดูงานต่างประเทศ	16.5(16)	20.5(27)	17.1(6)	40.9(9)	20.3(58)
ดูงานในประเทศ	47.4(46)	58.3(77)	37.1(13)	54.5(12)	51.7(148)
สนับสนุนการศึกษาต่อ	55.7(54)	63.6(84)	54.3(19)	72.7(16)	60.5(173)
สนับสนุนทำผลงานด้านวิชาการ	66.0(64)	76.5(101)	65.7(23)	72.7(16)	71.3(204)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3.8 การหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอน

ผลการวิเคราะห์ด้านการมีกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอน กับระดับสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาส่วนใหญ่มีกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 79.4 โดยสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา ส่วนใหญ่มีกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 82.3, 82.7, 65.7 และ 69.6 ตามลำดับ ดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอนภาษาต่างประเทศ

มีกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
มี	82.3	82.7	65.7	69.6	79.4
ไม่มี	17.7	17.3	34.3	30.4	20.6
รวม	100.0(96)	100.0 (133)	100.0 (35)	100.0 (23)	100.0 (287)

ผลการวิเคราะห์ด้านกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอนกับระดับสถานศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาทุกระดับ มีกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอนผ่านการอบรมหลักสูตร/การสอนมากที่สุด กิจกรรมระดับรองลงมา คือการหาข้อมูลจากกิจกรรมการสัมมนา เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาใช้วิธีการหาข้อมูลโดยการสอบถามอย่างไม่เป็นทางการ มีสัดส่วนเท่ากับการใช้แบบสำรวจความต้องการจากสถานศึกษาเอง คิดเป็น ร้อยละ 25.0 ดังรายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา และลักษณะการหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศ

ลักษณะการหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษ	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
แบบสำรวจความต้องการจากกรมวิชาการหรือสถานศึกษา	30.4(24)	26.1(29)	26.1(6)	25.0(4)	27.5(63)
แบบสำรวจความต้องการจากกรมอาชีวศึกษา	1.3(1)	-	4.3(1)	-	0.9(2)
กิจกรรมสัมมนา	54.4(43)	57.7(64)	52.2(12)	56.3(9)	55.9(128)
กิจกรรมอบรมหลักสูตร/การสอน	64.6(51)	71.2(79)	60.9(14)	75.0(12)	68.1(156)
จัดชมรมภาษาแล้วเสนอสิ่งที่ต้องการ	25.3(20)	25.2(28)	34.8(8)	18.8(3)	25.8(59)
การสอบถามแบบไม่เป็นทางการ หรือผู้สอนร้องขอเอง	7.6(6)	8.1(9)	4.3(1)	25.0(4)	8.7(20)

หมายเหตุ เลือกลงได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3.9 การจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอน

ในภาพรวม สถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่มีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของผู้สอนภาษาต่างประเทศคิดเป็นร้อยละ 95.1 ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และการมีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอน

มีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของผู้สอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
มี	94.8	94.7	100.0	91.3	95.1
ไม่มี	5.2	5.3	-	8.7	4.9
รวม	100.0 (97)	100.0 (132)	100.0 (35)	100.0 (23)	100.0 (287)

ผลการวิเคราะห์ด้านกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอนกับระดับสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษามีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอนโดยการประชุมสัมมนา อบรม มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 92.7 รองลงมา คือการพัฒนา ศักยภาพทางภาษาโดยการศึกษาเอกสาร คิดเป็นร้อยละ 56.7 และกิจกรรมการเข้าค่าย คิดเป็นร้อยละ 41.1 โดยสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษาและ ระดับอุดมศึกษามีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอนโดยการประชุมสัมมนา อบรม คิดเป็นร้อยละ 95.7 92.9 80.0 และ 100.0 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า กิจกรรมที่ทำน้อยที่สุดในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา คือการจัดส่งอาจารย์ไปต่างประเทศ แต่ในระดับอุดมศึกษา กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้สอนที่ทำน้อยที่สุด คือกิจกรรมการเข้าค่าย คือมีเพียงร้อยละ 19.0 ของกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา กิจกรรมพัฒนาศักยภาพอื่นๆ ที่พบได้แก่การสนับสนุนการเรียนต่อ เป็นต้น ดูรายละเอียดในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ร้อยละของสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา และลักษณะกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของผู้สอน

กิจกรรมพัฒนาศักยภาพภาษาต่างประเทศของผู้สอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
จัดส่งไปต่างประเทศ เช่น โครงการ AFS	7.6(7)	20.5(26)	14.3(5)	38.1(8)	16.7(46)
ศึกษาเอกสาร	52.2(48)	65.4(83)	45.7(16)	42.9(9)	56.7(156)
ประชุม สัมมนา อบรม	95.7(88)	92.9(118)	80.0(28)	100.0(21)	92.7(255)
กิจกรรมเข้าค่าย	38.0(35)	52.0(66)	22.9(8)	19.0(4)	41.1(113)
อื่นๆ	2.2(2)	2.4(3)	2.9(1)	4.8(1)	2.6(7)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.2.3.10 วิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบัน

กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาใช้วิธีการหลายอย่างผสมผสานกันในการรับอาจารย์ผู้สอนภาษา ได้แก่ การคัดเลือกจากบัญชีรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้ การสอบข้อเขียน การทดสอบสอน การสอบสัมภาษณ์ การพิจารณาจากผลการเรียน และการพิจารณาจากประวัติส่วนตัว เป็นต้น โดยภาพรวมแล้วส่วนใหญ่ใช้วิธีการรับจากบัญชีรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้ คิดเป็นร้อยละ 64.9 อย่างไรก็ตาม มีความแตกต่างกันอย่างมากในแต่ละระดับการศึกษา กล่าวคือ ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่ใช้วิธีการรับจากบัญชีรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้ ในขณะที่ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ใช้การสอบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 94.3 และ 95.7 ตามลำดับ ดังตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/
สถาบันกับระดับสถานศึกษา

วิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	รวม
จากบัญชีรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้	75.3(73)	75.2(100)	28.6(10)	17.4(4)	64.9(187)
สอบข้อเขียน	12.4(12)	26.3(35)	51.4(18)	69.6(16)	28.1(81)
ทดสอบการสอน	17.5(17)	27.1(36)	71.4(25)	60.9(14)	31.9(92)
สอบสัมภาษณ์	23.7(23)	44.4(59)	94.3(33)	95.7(22)	47.6(137)
พิจารณาจากผลการเรียน	21.6(21)	26.3(35)	74.3(26)	69.6(16)	34.0(98)
พิจารณาจากประวัติส่วนตัว	21.6(21)	32.3(43)	80.0(28)	82.6(19)	38.5(111)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดลำดับวิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศที่
สถานศึกษาระดับต่างๆเลือกใช้ พบว่า ในภาพรวม สถานศึกษาใช้วิธีการรับจากบัญชีรายชื่อมากที่สุด คิดเป็น
ร้อยละ 26.5 รองลงมาคือ การสอบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 19.4 และพิจารณาจากประวัติส่วนตัว คิดเป็นร้อย
ละ 15.7 ดังในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/
สถาบันกับระดับสถานศึกษา

วิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	รวม
จากบัญชีรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้	43.7	32.5	7.1	4.4	26.5
สอบข้อเขียน	7.2	11.4	12.9	17.6	11.5
ทดสอบการสอน	10.2	11.7	17.9	15.4	13.0
สอบสัมภาษณ์	13.8	19.2	23.6	24.2	19.4
พิจารณาจากผลการเรียน	12.6	11.4	18.6	17.6	13.9
พิจารณาจากประวัติส่วนตัว	12.6	14.0	20.0	20.9	15.7
รวม	100.0(167)	100.0(308)	100.0(140)	100.0(91)	100.0(706)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3 สภาพการสอนและผู้สอนภาษาต่างประเทศ

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.6 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.6 สถานภาพการทำงาน เป็นข้าราชการ หรือพนักงานประจำ ร้อยละ 77.6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และเพศ อายุ และสถานภาพการทำงาน

คุณลักษณะ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
เพศ					
ชาย	26.9	20.9	12.3	39.7	23.4
หญิง	73.1	79.1	87.7	60.3	76.6
รวม	100.0(104)	100.0(239)	100.0(65)	100.0(58)	100.0(466)
อายุ					
ต่ำกว่า 30 ปี	9.6	11.5	39.1	23.3	16.3
30-39 ปี	21.2	28.3	26.6	33.3	27.1
40-49 ปี	51.9	42.6	18.8	20.0	38.6
50-59 ปี	16.3	16.8	12.5	15.0	15.9
60 ปีขึ้นไป	1.0	0.8	3.1	8.3	2.1
รวม	100.0(104)	100.0(244)	100.0(64)	100.0(60)	100.0(472)
สถานภาพการทำงาน					
ข้าราชการ/พนักงานประจำ	84.0	86.8	50.0	59.3	77.6
อัตราจ้างประจำ	12.0	9.4	24.2	18.6	13.2
อัตราจ้างชั่วคราว	4.0	3.8	25.8	22.0	9.2
รวม	100.0(100)	100.0(234)	100.0(62)	100.0(59)	100.0(455)

สำหรับรายวิชาที่สอน ผู้สอนส่วนใหญ่สอนภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 90.8 ภาษาญี่ปุ่นร้อยละ 3.1 และภาษาจีนร้อยละ 2.5 ดังในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่สอน

ภาษาต่างประเทศที่สอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ภาษาอังกฤษ	96.2	94.3	90.8	66.7	90.8
ภาษาฝรั่งเศส	-	2.8	-	3.3	1.9
ภาษาญี่ปุ่น	-	1.6	6.2	11.7	3.1
ภาษาเยอรมัน	-	.8	-	1.7	.6

ตารางที่ 29 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่สอน (ต่อ)

ภาษาต่างประเทศที่สอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ภาษาจีน	3.8	.4	3.1	8.3	2.5
ภาษาเกาหลี	-	-	-	1.7	.2
ภาษาสเปน	-	-	-	1.7	.2
ภาษาเวียดนาม	-	-	-	1.7	.2
ภาษาลาว	-	-	-	1.7	.2
ภาษาเขมร	-	-	-	1.7	.2
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)

4.3.2 วุฒิการศึกษาของผู้สอนภาษาต่างประเทศ

ในด้านวุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษามีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.7 84.2 และ 72.3 ตามลำดับ ในระดับอุดมศึกษา ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี ร้อยละ 33.3 มีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาเอกเป็นส่วนน้อย เพียงร้อยละ 8.3 ดังในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ปริญญาตรี	85.7	84.2	72.3	33.3	76.5
ปริญญาโท	11.4	14.6	27.7	56.7	21.0
ปริญญาเอก	-	0.4	-	8.3	1.3
อื่นๆ	2.9	0.8	-	1.7	1.2
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)

เมื่อวิเคราะห์สาขาวิชาเอกของผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.9 จบวิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละกลุ่มระดับสถานศึกษา จะพบว่าในระดับประถมศึกษายังมีอาจารย์ที่จบวิชาเอกด้านมนุษยศาสตร์หรือด้านอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษาต่างประเทศ หรือวิชาด้านการศึกษารวมถึงร้อยละ 32.6 แม้ในระดับอุดมศึกษา ก็ยังพบว่าในกลุ่มผู้สอนที่จบระดับปริญญาตรีนั้น จบวิชาเอกด้านอื่นที่ไม่ใช่ภาษาต่างประเทศ หรือด้านการศึกษาถึงร้อยละ 23.6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และสาขาวิชาเอก ที่สำเร็จ การศึกษาในระดับปริญญาตรี

ปริญญาตรีวิชาเอก/	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
วิชาเอก					
วิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศ	37.8	81.8	85.7	74.5	71.9
วิชาทางการศึกษา	29.6	9.3	1.6	1.8	11.7
วิชาเอกด้านมนุษยศาสตร์ฯ	15.3	5.5	9.5	20.0	10.0
วิชาเอกอื่นๆ	17.3	3.4	3.2	3.6	6.4
รวม	100.0(98)	100.0(206)	100.0(63)	100.0(55)	100.0(452)

ในกลุ่มผู้สอนที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท พบว่า ในภาพรวมผู้สอนจบวิชาเอกด้านภาษา ต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 52.7 และจบวิชาเอกด้านอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 47.3 ในระดับประถมศึกษา ผู้จบ ปริญญาโท ส่วนใหญ่ร้อยละ 54.5 จบวิชาเอกทางการศึกษา ร้อยละ 27.3 จบวิชาเอกด้านมนุษยศาสตร์ และ เพียงร้อยละ 18.2 จบวิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศโดยตรง ดังรายละเอียดในตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และสาขาวิชาเอก ที่สำเร็จ การศึกษาในระดับปริญญาโท

ปริญญาโท วิชาเอก	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
วิชาเอก					
วิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศ	18.2	56.7	37.5	66.7	52.7
วิชาทางการศึกษา	54.5	30.0	43.8	13.9	29.0
วิชาเอกด้านมนุษยศาสตร์ฯ	27.3	13.3	6.3	8.3	11.8
วิชาเอกอื่นๆ	-	0	12.5	11.1	6.5
รวม	100.0(11)	100.0(30)	100.0(15)	100.0(36)	100.0(93)

เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มผู้สอนภาษาต่างประเทศที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี เป็นกลุ่มผู้สอน ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก และกลุ่มผู้สอนภาษาต่างประเทศอื่นๆเป็นภาษาหลัก พบว่ามีสัดส่วนของผู้จบวิชา เอกด้านภาษาต่างประเทศใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 71.8 และ 72.5 ตามลำดับ ดังในตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษาวิชาเอก ปริญญาตรีของผู้สอนภาษาอังกฤษ

ปริญญาตรีวิชาเอก	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอื่นๆ	รวม
วิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศ	71.8	72.5	71.9
วิชาด้านการศึกษา	12.6	2.5	11.7
วิชาเอกด้านมนุษยศาสตร์ฯ	8.7	22.5	10.0
วิชาเอกอื่นๆ	6.8	2.5	6.4
รวม	100.0(412)	100.0(40)	100.0(452)

สำหรับในกลุ่มผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท พบว่า ในกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก มีผู้จบวิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศร้อยละ 48.8 ส่วนในกลุ่มผู้สอนที่สอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ มีผู้จบวิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศโดยตรงถึงร้อยละ 81.8 ดังในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษาวิชาเอก ปริญญาโทของผู้สอนภาษาอังกฤษ

ปริญญาโทวิชาเอก	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอื่นๆ	รวม
วิชาเอกด้านภาษาต่างประเทศ	48.8	81.8	52.7
วิชาด้านการศึกษา	31.7	9.1	29.0
วิชาเอกด้านมนุษยศาสตร์ฯ	12.2	9.1	11.8
วิชาเอกอื่นๆ	7.3	-	6.5
รวม	100.0(82)	100.0(11)	100.0(93)

4.3.3 ประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศ

ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ มีประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศอยู่ระหว่าง 1- 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.1 ประสบการณ์ 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.5 เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละระดับสถานศึกษาพบว่า ผู้สอนระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.4, 29.2, และ 36.7 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จำนวนถึงร้อยละ 13.3 มีประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศต่ำกว่า 1 ปี ดังในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศ

ประสบการณ์การสอน ภาษา ต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ต่ำกว่า 1 ปี	6.7	3.7	16.9	13.3	7.4
1-5 ปี	22.1	20.4	29.2	36.7	24.1
6-10 ปี	24.0	20.0	21.5	23.3	21.5
11-15 ปี	13.5	8.2	4.6	1.7	8.0
16-15 ปี	13.5	12.7	6.2	3.3	10.8
21-25 ปี	8.7	16.3	9.2	11.7	13.1
26-30 ปี	6.7	14.7	10.8	3.3	11.0
31-35 ปี	1.9	4.1	1.5	6.7	3.6
36 ปีขึ้นไป	2.9	-	-	-	0.6
รวม	100.0(104)	100.0(245)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(474)

4.3.4 ทักษะและเนื้อหาที่ผู้สอนถนัด

ในภาพรวม ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีความถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคือทักษะการพูด คิดเป็นร้อยละ 20.7 มีเพียงร้อยละ 16.8 ตอบว่าตนเองถนัดในด้านไวยากรณ์มากที่สุด

เมื่อพิจารณาแยกตามระดับสถานศึกษา พบว่าผู้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ ถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.2 และ 44.4 ตามลำดับ รองลงมาคือด้านไวยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 15.4 และ 19.7 ตามลำดับ สำหรับผู้สอนระดับอาชีวศึกษา พบว่าถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด รองลงมาคือทักษะด้านการพูด คิดเป็นร้อยละ 37.5 และ 28.1 ตามลำดับ ส่วนผู้สอนระดับอุดมศึกษา พบว่าถนัดทักษะการพูดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมา ถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.1 ดังตารางที่ 36

สำหรับทักษะที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศถนัดน้อยที่สุด ในภาพรวม พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ มีความถนัดน้อยที่สุดในการเป็นล่าม คิดเป็นร้อยละ 23.4 รองลงมาคือทักษะการเขียน พิจารณาในระดับสถานศึกษา พบว่าผู้สอนระดับประถมศึกษาถนัดการเป็นล่าม และทักษะการพูดน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ 22.1 ตามลำดับ ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 26.4 ถนัดทักษะการฟังน้อยที่สุด รองลงมาคือการเป็นล่าม สำหรับผู้สอนระดับอาชีวศึกษา มีลักษณะคล้ายกับผู้สอนระดับประถม คือมีความถนัดน้อยที่สุดในด้านการเป็นล่ามและทักษะการเขียน ส่วนผู้สอนระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ถนัดน้อยที่สุดในด้านการเขียนและการเป็นล่าม คิดเป็นร้อยละ 28.1 และ 24.6 ตามลำดับ ดังในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และทักษะ /เนื้อหาที่ถนัดมากที่สุด

ทักษะ/เนื้อหา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ทักษะ/เนื้อหาที่ถนัดมากที่สุด					
ฟัง	10.6	5.9	12.5	1.8	7.3
พูด	13.5	18.8	28.1	33.9	20.7
อ่าน	46.2	44.4	37.5	32.1	42.3
เขียน	8.7	6.3	6.3	7.1	6.9
ไวยากรณ์	15.4	19.7	9.4	16.1	16.8
ศัพท์	3.8	2.1	-	3.6	2.4
ล่าม	1.0	.8	-	1.8	.9
แปล	1.0	2.1	6.3	3.6	2.6
รวม	100.0(104)	100.0(239)	100.0(64)	100.0(56)	100.0(463)
ทักษะ/เนื้อหาที่ถนัดน้อยที่สุด					
ฟัง	19.2	26.4	12.5	10.5	21.0
พูด	22.1	15.9	9.4	5.3	15.1
อ่าน	1.9	1.2	3.1	3.5	1.9
เขียน	14.4	17.5	23.4	28.1	18.9
ไวยากรณ์	9.6	5.7	14.1	7.0	7.9

ตารางที่ 36 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และทักษะ /เนื้อหาที่ถนัดมากที่สุด (ต่อ)

ทักษะ/เนื้อหา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ศัพท์	1.0	1.2	-	3.5	1.3
ล่าม	23.1	22.8	25.0	24.6	23.4
แปล	8.7	9.3	12.5	17.5	10.6
รวม	100.0(104)	100.0(246)	100.0(64)	100.0(57)	100.0(471)

การวิเคราะห์ทักษะของผู้สอน โดยแยกกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษและผู้สอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ พบว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ร้อยละ 44.4 มีความถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด และร้อยละ 20.0 ถนัดทักษะการพูดมากที่สุด ผู้สอนภาษาอังกฤษร้อยละ 22.6 ถนัดน้อยที่สุดในด้านการเป็นล่าม และร้อยละ 22.4 ถนัดน้อยที่สุดในด้านการฟัง สำหรับผู้สอนภาษาอื่นๆ ร้อยละ 28.6 ถนัดทักษะการพูดมากที่สุด ร้อยละ 16.7 ถนัดทักษะการฟังและไวยากรณ์ สำหรับทักษะที่ผู้สอนภาษาอื่นถนัดน้อยที่สุด คือ การเป็นล่าม รองลงมาคือทักษะด้านการเขียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 36 ก.

ตารางที่ 36 ก. ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามทักษะ/เนื้อหาที่ถนัดมากที่สุดและน้อยที่สุดกับภาษาต่างประเทศที่สอน

ทักษะ/เนื้อหาที่ถนัด	ภาษาต่างประเทศที่สอน		
	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอื่น*	รวม
ทักษะ/เนื้อหาที่ถนัดมากที่สุด			
ฟัง	6.4	16.7	7.3
พูด	20.0	28.6	20.7
อ่าน	44.4	21.4	42.3
เขียน	6.7	9.5	6.9
ไวยากรณ์	16.9	16.7	16.8
ศัพท์	2.4	2.4	2.4
ล่าม	0.7	2.4	0.9
แปล	2.6	2.4	2.6
รวม	100.0(421)	100.0(42)	100.0(463)
ทักษะ/เนื้อหาที่ถนัดน้อยที่สุด			
ฟัง	22.4	7.1	21.0
พูด	15.4	11.9	15.1
อ่าน	2.1	-	1.9
เขียน	18.6	21.4	18.9
ไวยากรณ์	7.5	11.9	7.9
ศัพท์	1.4	-	1.3
ล่าม	22.6	31.0	23.4
แปล	10.0	16.7	10.6
รวม	100.0(429)	100.0(42)	100.0(471)

*ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เยอรมัน จีน เกาหลี สเปน เวียดนาม ลาว เขมร

4.3.5 การผลิตผลงานทางวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผู้สอนภาษาต่างประเทศร้อยละ 37.4 ผลิตตำรา หรือเอกสารคำสอน ร้อยละ 33.4 มีผลงานวิจัย สำหรับผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา พบว่ามีการผลิตผลงานวิจัยมากที่สุด รองลงมาคือ การผลิตตำรา หรือเอกสารคำสอน คิดเป็นร้อยละ 41.7 และ 36.0 ตามลำดับ สำหรับระดับอุดมศึกษา ผู้สอนส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 58.3 เขียนตำรา หรือเอกสารคำสอน ร้อยละ 28.3 ผลิตงานวิจัย และเขียนบทความ ดังในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการผลิตผลงานวิชาการ

การผลิตผลงานวิชาการ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ตำราหรือเอกสารคำสอน	34.3(36)	36.0(89)	28.1(18)	58.3(35)	37.4(178)
งานแปล	8.6(9)	11.3(28)	20.3(13)	25.0(15)	13.7(65)
งานวิจัย	24.8(26)	41.7(103)	20.3(13)	28.3(17)	33.4(159)
กรณีศึกษา	13.3(14)	25.5(63)	12.5(8)	8.3(5)	18.9(90)
เขียนบทความ	4.8(5)	9.7(24)	10.9(7)	28.3(17)	11.1(53)
นำเสนอผลงานวิชาการ	16.2(17)	23.9(59)	1.6(1)	15.0(9)	18.1(86)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อจัดลำดับประเภทการผลิตผลงานวิชาการ ดังในตารางที่ 30 ก. จะเห็นว่าในภาพรวม ผู้สอนผลิตตำราหรือเอกสารคำสอนมากที่สุด รองลงมา คืองานวิจัย กิจกรรมที่ทำน้อยที่สุด คือการเขียนบทความ ในระดับมัธยมศึกษา ผู้สอนเขียนบทความและงานแปลน้อยมาก ส่วนกิจกรรมที่ทำน้อยที่สุดในระดับอาชีวศึกษา คือการนำเสนอผลงานวิชาการ ดังในตารางที่ 37 ก

ตารางที่ 37 ก. ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการผลิตผลงานวิชาการ

การผลิตผลงานวิชาการ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ตำราหรือเอกสารคำสอน	33.6	24.3	30.0	35.7	28.2
งานแปล	8.4	7.7	21.7	15.3	10.3
งานวิจัย	24.3	28.1	21.7	17.3	25.2
กรณีศึกษา	13.1	17.2	13.3	5.1	14.3
เขียนบทความ	4.7	6.6	11.7	17.3	8.4
นำเสนอผลงานวิชาการ	15.9	16.1	1.7	9.2	13.6
รวม	100.0(107)	100.0(366)	100.0(60)	100.0(98)	100.0(631)

4.3.6 ประสพการณ์การทดสอบภาษาต่างประเทศ

ผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 49.9 ของกลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศไม่เคยรับการทดสอบภาษาต่างประเทศเลย ในจำนวนผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทดสอบนี้ พบว่าระดับประถมศึกษา และระดับอาชีวศึกษา มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 63.5 และร้อยละ 70.8 ของกลุ่มตัวอย่างในระดับดังกล่าว

ในกลุ่มผู้สอนที่เคยได้รับการทดสอบทางภาษาต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่เคยรับการทดสอบเพียง 1 ครั้ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 38

ตารางที่ 38 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการมีประสบการณ์
การทดสอบเพื่อประเมินความสามารถทางภาษา

ประสบการณ์ทดสอบ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ไม่เคย	63.5	38.4	70.8	50.8	49.9
เคย 1 ครั้ง	34.6	57.1	24.6	45.8	46.3
เคยมากกว่า 1 ครั้ง	1.9	4.5	4.6	3.4	3.8
รวม	100.0(104)	100.0(245)	100.0(65)	100.0(59)	100.0(473)

สำหรับประเภทของการทดสอบของผู้เคยมีประสบการณ์การทดสอบทางภาษา พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 เคยรับการทดสอบทางภาษาของกระทรวงศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 68.8) และระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 73.4) ส่วนในระดับอาชีวศึกษา และระดับ อุดมศึกษา พบว่าร้อยละ 58.8 และ 60.7 ของผู้เคยรับการทดสอบที่สอนในระดับดังกล่าว เคยทดสอบมาตรฐาน ซึ่งได้แก่แบบทดสอบ TOEFL และ TOEIC แบบทดสอบทางภาษาอื่นๆที่ผู้สอนเคยทดสอบ ได้แก่ แบบทดสอบภาษาเฉพาะทาง และแบบทดสอบทักษะทางภาษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และประสบการณ์การทดสอบ
ทางภาษา

ชื่อแบบทดสอบทางภาษา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	รวม
แบบทดสอบทักษะภาษาของม.รามคำแหง	-	4.2	11.8	14.3	5.5
แบบทดสอบทักษะภาษาของกระทรวงฯ	68.8	73.4	17.6	7.1	60.0
แบบทดสอบทักษะภาษาอังกฤษของม.เคมบริดจ์	-	3.5	-	3.6	2.7

ตารางที่ 39 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และประสบการณ์การทดสอบ
ทางภาษา (ต่อ)

ชื่อแบบทดสอบทางภาษา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	รวม
แบบทดสอบทักษะภาษาของ มสธ.	3.1	.7	-	-	.9
แบบทดสอบทักษะภาษารับทุนไปต่างประเทศ	-	.7	11.8	-	1.4
แบบทดสอบทักษะภาษาเฉพาะทาง	18.8	5.6	-	14.3	8.2
แบบทดสอบมาตรฐาน (TOEFL, TOEIC)	9.4	11.9	58.8	60.7	21.4
รวม	100.0(32)	100.0(143)	100.0(17)	100.0(28)	100.0(220)

4.3.7 วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

4.3.7.1 การวางแผนการสอนและการมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร

ผู้สอนภาษาต่างประเทศทุกระดับส่วนใหญ่มีการศึกษารายละเอียดกระบวนการวนวิชา ก่อนสอนในระดับมากถึงมากที่สุด รวมเป็นร้อยละ 92.6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 94.0 มีการวางแผนก่อนสอนในระดับมากถึงมากที่สุด ในด้านการมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร ร้อยละ 76.7 มีส่วนร่วมในระดับมากถึงมากที่สุด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอนระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 15.4 ไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเลย ซึ่งอาจเป็นเพราะสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาภาคเอกชน จึงให้ผู้สอนมีส่วนร่วมน้อย

ในด้านการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนการสอน ผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 64.6 มีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนการสอนในระดับมาก และร้อยละ 22.5 มีการทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนการสอนในระดับมากถึงที่สุด ดังในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการวางแผนการสอน

กิจกรรม	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ศึกษารายละเอียดกระบวนการวนวิชา					
ก่อนสอน					
ไม่เลย	-	-	1.5	-	0.2
น้อยที่สุด	1.9	.4	-	-	0.6
น้อย	10.5	6.1	3.1	5.0	6.5
มาก	65.7	64.0	67.7	55.0	63.7
มากที่สุด	21.9	29.6	27.7	40.0	28.9
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)

ตารางที่ 40 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการวางแผนการสอน (ต่อ)

กิจกรรม	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
วางแผนก่อนสอน					
ไม่เลย	1.0	.4	-	-	0.4
น้อยที่สุด	1.9	-	-	-	0.4
น้อย	10.5	3.2	3.1	6.7	5.2
มาก	65.7	64.0	60.0	51.7	62.3
มากที่สุด	21.0	32.4	36.9	41.7	31.7
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)
มีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตร					
ไม่เลย	4.8	2.0	15.4	3.3	4.6
น้อยที่สุด	5.7	1.6	10.8	1.7	3.8
น้อย	20.0	9.8	20.0	21.7	14.9
มาก	41.0	61.8	32.3	48.3	51.5
มากที่สุด	28.6	24.8	21.5	25.0	25.2
รวม	100.0(105)	100.0(246)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(476)
ทบทวนและปรับเปลี่ยนแผนการสอน					
ไม่เลย	1.9	0.4	3.1	3.3	1.5
น้อยที่สุด	1.9	0.4	3.1	1.7	1.3
น้อย	16.3	10.2	6.2	3.3	10.1
มาก	59.6	69.5	63.1	55.0	64.6
มากที่สุด	20.2	19.5	24.6	36.7	22.5
รวม	100.0(104)	100.0(246)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(475)

4.3.7.2 รูปแบบการสอน

ในด้านรูปแบบการสอน ในภาพรวมผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 50.1 ใช้วิธีการบรรยายในระดับมาก รองลงมาร้อยละ 31.4 ใช้การบรรยายในระดับน้อย

เมื่อวิเคราะห์กิจกรรมการสอนที่ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ในระบับมากถึงมากที่สุด พบว่าผู้สอนร้อยละ 59.4 ใช้การบรรยาย ร้อยละ 91.0 ใช้วิธีให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ร้อยละ 57.2 ใช้วิธีอภิปรายไวยากรณ์ ร้อยละ 57.8 ใช้วิธีแปลบทเรียน ร้อยละ 77.5 ให้นักเรียนฝึกพูดหน้าชั้น ร้อยละ 69.0 ให้นักเรียนฝึกฟังในชั้นเรียน ร้อยละ 68.8 ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม ร้อยละ 50.1 ให้นักเรียนทำบทบาทสมมุติ ร้อยละ 25.0 ให้นักเรียนทำโครงการ ร้อยละ 63.8 ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง และร้อยละ 9.9 ใช้วิธีศึกษานอกสถานที่ พบว่าผู้สอนร้อยละ 39.8 ไม่เคยใช้วิธีการศึกษานอกสถานที่เลย

เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอนเพียงร้อยละ 25.0 ใช้วิธีให้นักเรียนทำโครงการ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้สอนคิดว่าการทำโครงการไม่สามารถวัดทักษะทางภาษาได้อย่างแท้จริง ดังในตารางที่ 41

ตารางที่ 41 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการสอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>การบรรยาย</u>					
น้อยที่สุด	11.4	6.9	10.8	3.4	8.0
น้อย	30.5	34.6	26.2	25.4	31.4
มาก	47.6	51.6	49.2	49.2	50.1
มากที่สุด	9.5	6.1	9.2	22.0	9.3
รวม	100.0(105)	100.0(246)	100.0(65)	100.0(59)	100.0(475)
<u>ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด</u>					
ไม่เลย	-	-	-	-	-
น้อยที่สุด	2.9	.8	3.1	-	1.5
น้อย	8.6	7.7	7.7	5.1	7.6
มาก	69.5	73.6	61.5	61.0	69.5
มากที่สุด	19.0	17.9	27.7	33.9	21.5
รวม	100.0(105)	100.0(246)	100.0(65)	100.0(59)	100.0(475)
<u>อภิปรายไวยากรณ์</u>					
ไม่เลย	1.9	1.2	1.5	1.7	1.5
น้อยที่สุด	7.6	3.2	9.2	5.2	5.3
น้อย	46.7	33.2	35.4	29.3	36.0
มาก	37.1	53.4	44.6	53.4	48.6
มากที่สุด	6.7	8.9	9.2	10.3	8.6
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(58)	100.0(475)
<u>แปลบทเรียน</u>					
ไม่เลย	5.7	3.2	3.1	6.8	4.2
น้อยที่สุด	5.7	5.3	12.3	13.6	7.4
น้อย	28.6	34.4	24.6	25.4	30.7
มาก	49.5	48.6	43.1	42.4	47.3
มากที่สุด	10.5	8.5	16.9	11.9	10.5
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(58)	100.0(475)
<u>นักเรียนฝึกพูดหน้าชั้น</u>					
ไม่เลย	-	-	1.5	1.7	.4
น้อยที่สุด	2.9	2.4	1.5	1.7	2.3
น้อย	19.0	21.1	16.9	18.3	19.7
มาก	62.9	60.7	52.3	56.7	59.5
มากที่สุด	15.2	15.8	27.7	21.7	18.0
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(58)	100.0(475)
<u>นักเรียนฝึกฟังในชั้นเรียน</u>					
ไม่เลย	1.0	-	1.5	1.7	.6
น้อยที่สุด	6.7	4.5	3.1	1.7	4.4
น้อย	23.8	29.7	20.0	21.7	26.1
มาก	58.1	55.3	55.4	66.7	57.4

ตารางที่ 41 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

รูปแบบการสอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
มากที่สุด	10.5	10.6	20.0	8.3	11.6
รวม	100.0(105)	100.0(246)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(476)
<u>ให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม</u>					
ไม่เลย	-	.8	-	5.0	1.0
น้อยที่สุด	5.7	1.6	4.6	3.3	3.1
น้อย	36.2	23.9	23.1	28.3	27.0
มาก	44.8	53.8	52.3	41.7	50.1
มากที่สุด	13.3	19.8	20.0	21.7	18.7
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(58)	100.0(475)
<u>ให้นักเรียนทำบทบาท</u>					
ไม่เลย	5.7	2.8	4.6	8.3	4.4
น้อยที่สุด	3.8	4.0	3.1	8.3	4.4
น้อย	42.9	44.1	35.4	31.7	41.1
มาก	41.0	40.5	47.7	41.7	41.7
มากที่สุด	6.7	8.5	9.2	10.0	8.4
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(58)	100.0(475)
<u>ให้นักเรียนทำโครงงาน</u>					
ไม่เลย	19.2	10.9	29.2	11.7	15.3
น้อยที่สุด	13.5	12.6	15.4	18.3	13.9
น้อย	38.5	49.4	43.1	46.7	45.8
มาก	24.0	22.7	7.7	21.7	20.8
มากที่สุด	4.8	4.5	4.6	1.7	4.2
รวม	100.0(104)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(476)
<u>ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง</u>					
ไม่เลย	6.7	1.2	3.1	3.3	2.9
น้อยที่สุด	13.3	8.1	1.5	1.7	7.5
น้อย	28.6	26.7	24.6	18.3	25.8
มาก	42.9	55.9	58.5	58.3	53.7
มากที่สุด	8.6	8.1	12.3	18.3	10.1
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(58)	100.0(475)
<u>ศึกษานอกสถานที่</u>					
ไม่เลย	35.0	40.5	43.1	41.7	39.8
น้อยที่สุด	12.6	17.4	18.5	25.0	17.5
น้อย	35.9	32.8	32.3	28.3	32.8
มาก	15.5	8.9	6.2	5.0	9.5
มากที่สุด	1.0	.4	-	-	.4
รวม	100.0(103)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(475)

4.3.7.3 การใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน

ในด้านการใช้สื่อ-และอุปกรณ์การสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ผู้สอนใช้ในระบับมากที่สุดมากที่สุด ได้แก่ ใช้ภาพประกอบ รวมเป็นร้อยละ 68.3 ใช้แถบเสียง ร้อยละ 59.3 ใช้วัสดุจริง ร้อยละ 58.2 ใช้สื่อวีดิทัศน์/ภาพยนตร์ ร้อยละ 34.6 ใช้คอมพิวเตอร์ ร้อยละ 25.2 และใช้สื่อแผ่นใส รวมเพียงร้อยละ 9.0 ดังในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้สื่ออุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน

สื่อ/อุปกรณ์	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>ภาพประกอบ</u>					
ไม่เลย	1.0	2.8	6.2	8.3	3.6
น้อยที่สุด	6.7	4.5	4.6	13.3	6.1
น้อย	14.3	23.1	21.5	31.7	22.0
มาก	56.2	59.9	63.1	40.0	57.0
มากที่สุด	21.9	9.7	4.6	6.7	11.3
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)
<u>สื่อแผ่นใส</u>					
ไม่เลย	73.3	63.6	51.6	21.7	58.8
น้อยที่สุด	10.5	12.1	12.5	10.0	11.6
น้อย	13.3	20.6	23.4	30.0	20.6
มาก	2.9	3.2	10.9	26.7	7.1
มากที่สุด	-	.4	1.6	11.7	1.9
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)
<u>สื่อวีดิทัศน์/ภาพยนตร์</u>					
ไม่เลย	20.0	15.8	23.1	11.9	17.2
น้อยที่สุด	12.4	9.7	13.8	15.3	11.6
น้อย	36.2	40.1	27.7	32.2	36.6
มาก	26.7	29.6	29.2	37.3	29.8
มากที่สุด	4.8	4.9	6.2	3.4	4.8
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)
<u>แถบเสียง</u>					
ไม่เลย	13.3	7.3	7.7	11.7	9.2
น้อยที่สุด	5.7	4.5	7.7	10.0	5.9
น้อย	29.5	25.2	26.2	20.0	25.6
มาก	46.7	51.6	53.8	41.7	49.6
มากที่สุด	4.8	11.4	4.6	16.7	9.7
รวม	100.0(105)	100.0(246)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(476)
<u>วัสดุจริง</u>					
ไม่เลย	6.7	4.9	9.2	15.0	7.1
น้อยที่สุด	1.9	4.9	6.2	15.0	5.7

ตารางที่ 42 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการใช้สื่ออุปกรณ์การจัดการเรียนการสอน (ต่อ)

สื่อ/อุปกรณ์	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
น้อย	21.2	28.3	33.8	40.0	29.0
มาก	51.9	53.0	44.6	26.7	48.3
มากที่สุด	18.3	8.9	6.2	3.3	9.9
รวม	100.0(104)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(476)
<u>คอมพิวเตอร์</u>					
ไม่เลย	29.5	32.8	35.4	25.4	31.5
น้อยที่สุด	13.3	12.6	9.2	10.2	12.0
น้อย	31.4	30.8	36.9	27.1	31.3
มาก	22.9	19.8	16.9	23.7	20.6
มากที่สุด	2.9	4.0	1.5	13.6	4.6
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)

4.3.7.4 การเลือกใช้เอกสารประกอบการสอน

ในด้านเอกสารประกอบการสอน ผู้สอนภาษาต่างประเทศทุกระดับสามารถเลือกสื่อการเรียน และตำราประกอบการเรียนด้วยตนเอง ผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 81.9 ใช้เอกสารการสอนที่ผู้สอนรวบรวมจากแหล่งต่างๆ ร้อยละ 80.7 ใช้ตำราที่ผลิตภายในประเทศ ผู้สอนเพียงร้อยละ 49.6 ใช้เอกสารที่ผู้สอนเรียบเรียงเอง อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มผู้สอนในระดับอุดมศึกษา พบว่าจำนวนผู้สอนที่ใช้เอกสารที่ผู้สอนเรียบเรียงเอง มีจำนวนสูงถึงร้อยละ 66.7 เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าผู้สอนในระดับอื่นๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ 43

ตารางที่ 43 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการเลือกใช้เอกสารการสอน

เอกสารประกอบการเรียน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>ตำราในประเทศ</u>					
ใช่	94.3	83.8	76.6	48.3	80.7
ไม่ใช่	5.7	16.2	23.4	51.7	19.3
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(64)	100.0(60)	100.0(476)
<u>ตำราต่างประเทศ</u>					
ใช่	13.3	38.5	45.3	68.3	37.6
ไม่ใช่	86.7	61.5	54.7	31.7	62.4
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(64)	100.0(60)	100.0(476)
<u>เอกสารที่ผู้สอนเรียบเรียงเอง</u>					
ใช่	33.3	53.8	43.8	66.7	49.6
ไม่ใช่	66.7	46.2	56.3	33.3	50.4
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(64)	100.0(60)	100.0(476)

ตารางที่ 43 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการเลือกใช้เอกสารการสอน (ต่อ)

เอกสารประกอบการเรียน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ผู้สอนรวบรวมจากแหล่งต่างๆ					
ใช่	67.6	87.0	84.4	83.3	81.9
ไม่ใช่	32.4	13.0	15.6	16.7	18.1
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(64)	100.0(60)	100.0(476)
เอกสารที่มีผู้รวบรวมไว้					
ใช่	41.0	57.9	35.9	40.0	48.9
ไม่ใช่	59.0	42.1	64.1	60.0	51.1
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(64)	100.0(60)	100.0(476)

4.3.7.5 การจัดกิจกรรมเสริมทักษะ

ในด้านกิจกรรมเสริมทักษะ ในภาพรวมกิจกรรมเสริมทักษะที่ผู้สอนในทุกระดับใช้ในการเรียนการสอนในระดับมากถึงมากที่สุด ลำดับแรก คือการให้ผู้เรียนพูดหน้าชั้น หรือในที่ประชุม คิดเป็นร้อยละ 63.2 การแปลให้ผู้เรียนฟัง คิดเป็นร้อยละ 62.3 และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 60.8 ดังในตารางที่ 44 ในระดับประถมศึกษาพบว่ากิจกรรมเสริมทักษะที่ผู้สอนใช้มากถึงมากที่สุดได้แก่ กิจกรรมร้องเพลง การเล่นเกมสัทภาษา การให้พูดหน้าชั้น และการแปลให้ผู้เรียนฟัง คิดเป็นร้อยละ 73.3 61.9 61.9 และ 60.9 ตามลำดับ

ในระดับมัธยมศึกษา กิจกรรมเสริมทักษะที่ผู้สอนใช้มากถึงมากที่สุด ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแปลให้ผู้เรียนฟัง และการให้พูดหน้าชั้น คิดเป็นร้อยละ 66.9 63.9 และ 63.1 ตามลำดับ สำหรับในระดับอาชีวศึกษา กิจกรรมเสริมทักษะที่ผู้สอนใช้มากถึงมากที่สุดได้แก่ การให้พูดหน้าชั้น การแปลให้ผู้เรียนฟัง และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 63.0 61.5 และ 53.8 ส่วนในระดับอุดมศึกษา กิจกรรมเสริมทักษะที่ผู้สอนใช้มากถึงมากที่สุดได้แก่ การให้พูดหน้าชั้น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแปลให้ผู้เรียนฟัง และ การเล่าเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 66.7 66.7 58.4 และ 58.3 ดังรายละเอียดในตารางที่ 44

ตารางที่ 44 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ

กิจกรรมเสริมทักษะ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ร้องเพลง					
ไม่เลย	-	5.7	13.8	22.0	7.6
น้อยที่สุด	2.9	9.7	18.5	20.3	10.7
น้อย	23.8	39.3	36.9	42.4	35.9
มาก	59.0	37.7	27.7	13.6	38.0
มากที่สุด	14.3	7.7	3.1	1.7	7.8
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(59)	100.0(476)

ตารางที่ 44 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ (ต่อ)

กิจกรรมเสริมทักษะ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>เล่นเกมสันทนาการ</u>					
ไม่เลย	3.8	2.8	3.1	11.9	4.2
น้อยที่สุด	3.8	6.9	15.4	10.2	7.8
น้อย	30.5	33.6	32.3	52.5	35.1
มาก	52.4	50.2	46.2	25.4	47.1
มากที่สุด	9.5	6.5	3.1	-	5.9
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(59)	100.0(476)
<u>เล่นละคร</u>					
ไม่เลย	22.9	12.1	24.6	30.5	18.5
น้อยที่สุด	17.1	16.2	13.8	18.6	16.4
น้อย	40.0	52.6	36.9	39.0	46.0
มาก	19.0	17.0	21.5	10.2	17.2
มากที่สุด	1.0	2.0	3.1	1.7	1.9
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(59)	100.0(476)
<u>เล่าเรื่อง</u>					
ไม่เลย	15.4	6.5	13.8	8.3	9.7
น้อยที่สุด	10.6	13.4	12.3	10.0	12.2
น้อย	43.3	40.9	41.5	23.3	39.3
มาก	29.8	34.0	32.3	58.3	35.9
มากที่สุด	1.0	5.3	-	-	2.9
รวม	100.0(104)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(476)
<u>พูดหน้าชั้น/ในที่ประชุม</u>					
ไม่เลย	3.8	1.2	4.6	3.3	2.5
น้อยที่สุด	7.6	6.1	1.5	6.7	5.9
น้อย	26.7	29.6	30.8	23.3	28.3
มาก	54.3	53.0	53.8	55.0	53.7
มากที่สุด	7.6	10.1	9.2	11.7	9.6
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)
<u>แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม</u>					
ไม่เลย	6.7	3.6	4.6	3.3	4.4
น้อยที่สุด	8.6	4.0	7.7	1.7	5.2
น้อย	37.1	25.5	33.8	28.3	29.6
มาก	44.8	54.3	49.2	51.7	51.2
มากที่สุด	2.9	12.6	4.6	15.0	9.6
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)

ตารางที่ 44 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ (ต่อ)

กิจกรรมเสริมทักษะ	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>เขียนบันทึกประจำวัน</u>					
ไม่เลย	26.7	14.6	36.9	31.7	22.4
น้อยที่สุด	12.4	16.2	6.2	8.3	13.0
น้อย	35.2	42.1	32.3	28.3	37.5
มาก	21.0	24.7	18.5	28.3	23.5
มากที่สุด	4.8	2.4	6.2	3.3	3.6
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)
<u>โปรแกรมคอมพิวเตอร์/ อินเทอร์เน็ต</u>					
ไม่เลย	44.8	34.4	24.6	20.3	33.6
น้อยที่สุด	13.3	12.1	16.9	11.9	13.0
น้อย	24.8	28.7	36.9	25.4	28.6
มาก	15.2	20.2	18.5	27.1	19.7
มากที่สุด	1.9	4.5	3.1	15.3	5.0
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(59)	100.0(476)
<u>การแปลให้ผู้เรียนฟัง</u>					
ไม่เลย	4.8	4.0	7.7	5.0	4.8
น้อยที่สุด	10.5	10.1	9.2	20.0	11.3
น้อย	23.8	21.9	21.5	16.7	21.6
มาก	49.5	51.8	41.5	36.7	48.0
มากที่สุด	11.4	12.1	20.0	21.7	14.3
รวม	100.0(105)	100.0(247)	100.0(65)	100.0(60)	100.0(477)

4.3.7.6 กิจกรรมที่คิดว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษา

ในภาพรวม ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการเรียนภาษามากที่สุด คือ การพูดหน้าชั้นเรียนหรือในที่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 83.4 การเล่นเกมทางภาษา คิดเป็นร้อยละ 81.1 และการร้องเพลง ร้อยละ 73.8

ในระดับประถมศึกษา พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ในการเรียนภาษามากที่สุด คือ การเล่นเกมทางภาษา และการร้องเพลง คิดเป็นร้อยละ 91.4 และ 90.5 ในระดับมัธยมศึกษา ผู้สอนส่วนใหญ่คิดว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์ คือ การพูดหน้าชั้นเรียน การเล่นเกมทางภาษา และการร้องเพลง คิดเป็นร้อยละ 85.8, 83.8 และ 81.0 ผู้สอนระดับอาชีวศึกษา คิดว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์มากที่สุด คือ การพูดหน้าชั้นเรียน และการเล่นเกมทางภาษา คิดเป็นร้อยละ 76.9 และ 69.2 เช่นเดียวกับในระดับอุดมศึกษา ผู้สอนคิดว่ากิจกรรมที่เป็นประโยชน์มากที่สุด คือ การพูดหน้าชั้นเรียน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 88.3 และ 75.0 ตามลำดับ ดังในตารางที่ 45

ตารางที่ 45 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมที่คิดว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษาการจัดกิจกรรมเสริมทักษะ

กิจกรรมที่คิดว่าเป็นประโยชน์ในการเรียนภาษา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
1.ร้องเพลง	90.5(95)	81.0(200)	49.2(32)	41.7(25)	73.8(352)
2.เล่นเกมทางภาษา	91.4(96)	83.8(207)	69.2(45)	65.0(39)	81.1(387)
3.เล่นละคร	67.6(71)	67.2(166)	56.9(37)	46.7(28)	63.3(302)
4.เล่าเรื่อง	57.1(60)	66.8(165)	44.6(29)	61.7(37)	61.0(291)
5.พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	79.0(83)	85.8(212)	76.9(50)	88.3(53)	83.4(398)
6.แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม	52.4(55)	68.0(168)	58.5(38)	75.0(45)	64.2(306)
7.เขียนบันทึกประจำวัน	54.3(57)	66.8(165)	52.3(34)	55.0(33)	60.6(289)
8.โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	57.1(60)	59.9(14)	50.8(33)	63.3(38)	58.5(279)
9.หัดพูดกับชาวต่างชาติ	6.7(7)	8.1(20)	6.2(4)	5.0(3)	7.1(34)
10.การทำโครงการ	1.0(1)	2.8(7)	-	1.7(1)	1.9(9)
11.เข้าค่ายภาษา/ทัศนศึกษา	1.0(1)	2.4(6)	-	3.3(2)	1.9(9)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3.7.7 การใช้เครื่องมือวัดผล

ในด้านการใช้เครื่องมือวัดผล ผู้สอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาใช้ข้อสอบแบบปรนัยมากที่สุด แต่ผู้สอนระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ใช้ข้อสอบอัตนัยในการวัดผล เครื่องมือวัดผลที่ใช้น้อยที่สุดในทุกระดับการศึกษา คือการประเมินจากชิ้นงาน หรือแฟ้มสะสมงาน ดังในตารางที่ 46

ตารางที่ 46 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และลำดับความสำคัญของการใช้เครื่องมือวัดผล

ลำดับความสำคัญเครื่องมือวัดผล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>ใช้ข้อสอบปรนัย</u>					
ลำดับที่ 1	36.4	42.1	38.7	41.5	40.3
ลำดับที่ 2	22.2	18.3	29.0	26.8	21.5
ลำดับที่ 3	23.2	18.8	21.0	12.2	19.5
ลำดับที่ 4	11.1	15.4	8.1	17.1	13.6
ลำดับที่ 5	7.1	5.4	3.2	2.4	5.2
ลำดับที่ 6	-				
รวม	100.0(99)	100.0(240)	100.0(62)	100.0(41)	100.0(442)

ตารางที่ 46 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และลำดับความสำคัญของการใช้เครื่องมือวัดผล
(ต่อ)

ลำดับความสำคัญ เครื่องมือวัดผล	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>ใช้ข้อสอบอัตนัย</u>					
ลำดับที่ 1	26.6	24.7	32.2	49.2	29.3
ลำดับที่ 2	25.5	36.8	23.7	20.3	30.6
ลำดับที่ 3	19.1	14.6	27.1	15.3	17.3
ลำดับที่ 4	23.4	19.7	13.6	13.6	18.8
ลำดับที่ 5	5.3	4.2	3.4	1.7	4.0
ลำดับที่ 6	-	-	-	-	-
รวม	100.0(94)	100.0(239)	100.0(59)	100.0(59)	100.0(451)
<u>ใช้การสอบปฏิบัติจริง</u>					
ลำดับที่ 1	23.7	23.0	22.2	21.4	22.9
ลำดับที่ 2	36.1	26.8	33.3	42.9	31.6
ลำดับที่ 3	27.8	34.3	30.2	25.0	31.2
ลำดับที่ 4	10.3	13.4	14.3	8.9	12.3
ลำดับที่ 5	2.1	2.5	-	1.8	2.0
ลำดับที่ 6	-	-	-	-	-
รวม	100.0(97)	100.0(239)	100.0(63)	100.0(56)	100.0(455)
<u>ใช้ชิ้นงาน/แฟ้มสะสมงาน</u>					
ลำดับที่ 1	18.1	13.8	7.3	9.8	13.9
ลำดับที่ 2	13.8	20.5	27.3	23.5	19.6
ลำดับที่ 3	29.7	25.1	18.2	37.3	27.1
ลำดับที่ 4	37.7	35.9	45.5	29.4	36.9
ลำดับที่ 5	.7	4.6	1.8	-	2.5
ลำดับที่ 6	-	-	-	-	-
รวม	100.0(138)	100.0(195)	100.0(55)	100.0(51)	100.0(439)
<u>ใช้โครงงาน</u>					
ลำดับที่ 1	-	.6	-	-	.3
ลำดับที่ 2	4.5	-	3.1	-	1.3
ลำดับที่ 3	7.6	5.2	-	10.0	5.6
ลำดับที่ 4	10.6	8.6	6.3	23.3	10.3
ลำดับที่ 5	4.5	14.4	12.5	13.3	11.9
ลำดับที่ 6	72.7	71.3	78.1	53.3	70.5
รวม	100.0(66)	100.0(174)	100.0(32)	100.0(30)	100.0(302)

4.3.7.8 การนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนการสอน

ผู้สอนทุกระดับส่วนใหญ่ได้นำประสบการณ์จากการพัฒนาศักยภาพผู้สอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม พบว่าในระดับอุดมศึกษา มีสัดส่วนของผู้สอนที่ไม่ได้นำประสบการณ์จากการพัฒนาศักยภาพผู้สอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ถึงร้อยละ 16.3 ดังในตารางที่ 47

ตารางที่ 47 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนการสอน

การนำประสบการณ์มาใช้ในการเรียนการสอน	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษ	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ผู้สอนนำประสบการณ์จากการพัฒนาศักยภาพผู้สอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
ใช้	94.7	98.7	91.7	83.7	95.2
ไม่ใช้	5.3	1.3	8.3	16.3	4.8
รวม	100.0(95)	100.01(224)	100.0(48)	(49)	(416)

เมื่อวิเคราะห์การนำรูปแบบการนำประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของผู้สอนในระดับต่างๆ พบว่าในภาพรวม ผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.3 นำประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการสอนให้ทันสมัย รองลงมาผู้สอนร้อยละ 34.4 นำประสบการณ์มาใช้ในการปรับเทคนิคในการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 48

ตารางที่ 48 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และการนำประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

รูปแบบการนำประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษ	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
พัฒนารูปแบบการสอนให้ทันสมัย	57.1(52)	63.2(139)	58.1(25)	73.2(30)	62.3 (246)
พัฒนาเอกสารการสอน และสื่อการสอน	13.2(2)	13.6(30)	9.3(4)	4.9(2)	12.2(8)
การปรับเทคนิคในการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	37.4(34)	36.4(60)	27.9(12)	24.4(10)	34.4(136)
พัฒนาการทำวิจัยชั้นเรียน	1.1(1)	3.2(7)	2.3(1)	0(0)	2.3(9)
พัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนการสอน	4.4(4)	5.0(11)	2.3(1)	4.9(2)	4.6(18)

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.3.7.9 ทักษะ/เนื้อหาภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการพัฒนา

ในการวิเคราะห์ทักษะและเนื้อหาที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศต้องการพัฒนามากที่สุด ในภาพรวมภาษาต่างประเทศทุกภาษา พบว่าผู้สอนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ต้องการการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด รองลงมาคือทักษะการฟัง ในขณะที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศในระดับอุดมศึกษา

ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาด้านเนื้อหามากที่สุด เช่น ด้านการผลิตตำราและสื่อการสอน และด้านวิธีการสอน รองลงมาต้องการพัฒนาทักษะการแปล และการเขียน สำหรับการพัฒนาด้านทักษะด้านการพูดและการฟังนั้น ผู้สอนระดับอุดมศึกษามีความต้องการน้อยกว่าด้านเนื้อหาดังกล่าวแล้ว รายละเอียดดังในตารางที่ 49

ตารางที่ 49 ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามทักษะ/เนื้อหาภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการพัฒนามากที่สุด (รวมทุกภาษา)

ทักษะที่ต้องการพัฒนา	ระดับสถานศึกษา				
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ฟัง	15.6	23.2	13.0	7.1	18.3
พูด	47.4	35.3	30.6	8.9	34.0
อ่าน	0.0	1.2	1.6	8.9	2.0
เขียน	2.1	9.5	16.1	12.5	9.2
ไวยากรณ์	8.2	2.9	8.1	5.4	5.0
ศัพท์	1.0	0.0	1.6	0.0	0.4
ล่าม	3.1	4.1	4.8	5.4	4.2
แปล	1.0	3.0	4.8	10.7	3.7
หลักสูตร	3.1	3.0	3.2	0.0	2.6
วิธีการสอน	10.3	9.1	9.7	17.8	10.5
การผลิตตำราและสื่อการสอน	6.2	7.9	6.5	17.9	8.6
การวัดและประเมินผล	1.0	0.8	0.0	5.4	1.3
อื่นๆ	1.0	0.0	0.0	0.0	0.2
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ในการวิเคราะห์โดยแยกกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษ และกลุ่มผู้สอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ รวมกัน โดยไม่แยกระดับสถานศึกษา พบว่าความต้องการการพัฒนามีแบบแผนคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ผู้สอนทั้งสองกลุ่มต้องการพัฒนาทักษะการฟังมากที่สุด รองลงมาต้องการพัฒนาทักษะการฟัง แม้ว่าผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนหนึ่งต้องการพัฒนาทักษะการเขียน แต่ก็ยังมีสัดส่วนน้อยกว่าผู้ที่ต้องการการพัฒนาด้านวิธีการสอน อนึ่ง สัดส่วนของผู้สอนที่ต้องการการพัฒนาด้านการเขียนนั้น มีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ที่ต้องการการพัฒนาเนื้อหาด้านการผลิตตำราและสื่อการสอน สำหรับความต้องการพัฒนาด้านการอ่านนั้นพบว่าอยู่ในระดับต่ำ ดังในตารางที่ 49 ก

ตารางที่ 49 ก. ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามทักษะ/เนื้อหาภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการพัฒนามากที่สุด (แยกภาษา)

ทักษะที่ต้องการพัฒนา	ภาษาเป้าหมาย	
	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอื่นๆ
ฟัง	19.2	18.2
พูด	35.0	34.0
อ่าน	2.0	2.0
เขียน	8.6	9.2
ไวยากรณ์	4.8	5.0
ศัพท์	0.5	0.4

ตารางที่ 49 ก. ร้อยละของผู้สอนจำแนกตามทักษะ/เนื้อหาภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนต้องการพัฒนามากที่สุด (แยกภาษา) (ต่อ)

ทักษะที่ต้องการพัฒนา	ภาษาเป้าหมาย	
	ภาษาอังกฤษ	ภาษาอื่นๆ
ล่าม	3.8	4.2
แปล	3.6	3.8
หลักสูตร	2.4	2.7
วิธีการสอน	10.6	10.5
การผลิตตำราและสื่อการสอน	7.9	8.7
การวัดและประเมินผล	1.4	1.3
อื่นๆ	0.2	0.0
รวม	100.0	100.0

4.4 พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน

4.4.1 ข้อมูลเพศ อายุ ระดับการศึกษา ของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อยู่ในช่วงอายุ 15 – 19 ปี ดังในตารางที่ 50 แยกเป็นผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ดังในตารางที่ 51

ตารางที่ 50 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และ เพศ อายุ

คุณลักษณะ	ระดับสถานศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
เพศ				
ชาย	24.5	35.2	47.4	31.0
หญิง	75.5	64.8	52.6	69.0
รวม	100.0(245)	100.0(71)	100.0(78)	100.0(394)
ช่วงอายุ				
ต่ำกว่า 15 ปี	23.0	1.4	-	14.5
15-19 ปี	77.0	80.3	44.9	71.2
20-24 ปี	-	12.7	44.9	11.2
25 ปีขึ้นไป	-	5.6	10.3	3.1
รวม	100.0(244)	100.0(71)	100.0(78)	100.0(393)

ตารางที่ 51 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และ ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ร้อยละ	จำนวน
มัธยมศึกษาตอนต้น	28.8	113
มัธยมศึกษาตอนปลาย	33.6	132
อาชีวศึกษา ปวช.	8.4	33
อาชีวศึกษา ปวส.	9.4	37
ปริญญาตรี	19.1	75
ปริญญาโท	.3	1
ปริญญาเอก	.5	2
รวม	100.0	394

4.4.2 ข้อมูลอาชีพ และรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง

ผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 35.0 มีบิดาประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 20.5 ประกอบอาชีพรับจ้าง และรับราชการในสัดส่วนที่เท่ากัน ดังในตารางที่ 52

ตารางที่ 52 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และอาชีพของบิดา หรือผู้ปกครอง

อาชีพบิดา	ระดับสถานศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
รับจ้าง	23.8	26.2	5.3	20.5
เกษตรกร	32.5	41.5	37.3	35.0
ค้าขาย	11.3	7.7	16.0	11.6
ธุรกิจส่วนตัว	6.1	6.2	2.7	5.4
รับราชการ	18.6	10.8	34.7	20.5

พนักงานรัฐวิสาหกิจ	2.2	6.2	-	2.4
พนักงานบริษัท	2.6	1.5	1.3	2.2
ไม่ได้ทำงาน	2.2	-	2.7	1.9
อื่น ๆ (วิศวกร พยาบาล ลูกจ้าง ผู้ช่วยพยาบาล)	0.9	-	-	0.5
รวม	100.0(231)	100.0(65)	100.0(75)	100.0(371)

สำหรับอาชีพของมารดา หรือผู้ปกครอง ผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 36.5 มีมารดา หรือผู้ปกครอง ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 17.4 ประกอบอาชีพรับจ้าง สำหรับในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนส่วนใหญ่มี มารดา หรือผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด รองลงมาคือรับราชการ และค้าขาย รายละเอียดดังใน ตารางที่ 53

ตารางที่ 53 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับสถานศึกษา และอาชีพของมารดา หรือผู้ปกครอง

อาชีพมารดา	ระดับสถานศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
รับจ้าง	21.4	18.6	3.9	17.4
เกษตรกร	31.9	51.4	36.8	36.5
ค้าขาย	15.5	10.0	19.7	15.4
ธุรกิจส่วนตัว	5.9	8.6	7.9	6.8
รับราชการ	12.6	1.4	19.7	12.0
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0.4	-	-	0.3
พนักงานบริษัท	2.1	-	1.3	1.6
ไม่ได้ทำงาน	8.4	10.0	9.2	8.9
อื่น ๆ (วิศวกร พยาบาล ลูกจ้าง ผู้ช่วยพยาบาล)	1.7	-	1.3	1.3
รวม	100.0(238)	100.0(70)	100.0(76)	100.0(384)

ในด้านรายได้ต่อเดือนโดยรวมของบิดามารดา/ผู้ปกครอง พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 53.7 ระบุ รายได้ต่อเดือนของบิดามารดา และผู้ปกครอง ต่ำกว่า 10.000 บาท ดังในตารางที่ 54

ตารางที่ 54 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามรายได้ต่อเดือนโดยรวมของบิดามารดา/ผู้ปกครอง กับระดับชั้นที่กำลังศึกษา

รายได้ต่อเดือนโดยรวมของ บิดามารดา/ผู้ปกครอง	ระดับชั้นที่กำลังศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ต่ำกว่า 10,000 บาท	54.7	66.2	39.0	53.7
10,001-20,000 บาท	18.9	22.5	24.7	20.7
20,001-30,000 บาท	10.3	8.5	15.6	11.0
30,001 บาทขึ้นไป	16.0	2.8	20.8	14.6
รวม	100.0 (243)	100.0 (71)	100.0 (77)	100.0 (391)

4.4.3 ระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้เรียน

ทักษะที่ผู้เรียนภาษาต่างประเทศทุกระดับคิดว่าตนเองมีความสามารถมากที่สุด คือ ทักษะการอ่าน รองลงมา คือ ทักษะการเขียน และส่วนใหญ่ทุกระดับ คิดว่าตนเองถนัดทักษะการฟังและพูดน้อยที่สุด ดังตารางที่ 55

ตารางที่ 55 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ กับระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ระดับความสามารถ ในการใช้ภาษาต่าง ประเทศ	ระดับชั้นที่กำลังศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>ทักษะการฟัง</u>				
มีน้อยที่สุด	5.3	7.0	5.1	5.6
มีน้อย	48.2	52.1	52.6	49.7
มีมาก	42.9	38.0	38.5	41.1
มีมากที่สุด	3.7	2.8	3.8	3.6
รวม	100.0 (245)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (394)
<u>ทักษะการพูด</u>				
มีน้อยที่สุด	4.9	8.4	6.4	5.9
มีน้อย	51.4	50.7	50.0	51.0
มีมาก	38.8	38.0	39.7	38.8
มีมากที่สุด	4.9	2.8	3.8	4.3
รวม	100.0 (245)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (394)
<u>ทักษะการอ่าน</u>				
ไม่มีเลย	0.4	1.4	1.3	0.8
มีน้อยที่สุด	2.0	1.4	3.8	2.3
มีน้อย	18.4	26.8	29.5	22.1
มีมาก	68.6	62.0	59.0	65.5
มีมากที่สุด	10.6	8.5	6.4	9.4

รวม	100.0 (245)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (394)
<u>ทักษะการเขียน</u>				
มีน้อยที่สุด	1.2	7.0	6.4	3.3
มีน้อย	31.8	40.8	47.4	36.5
มีมาก	56.3	45.1	41.0	51.3
มีมากที่สุด	10.6	7.0	5.1	8.9
รวม	100.0 (245)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (394)

4.4.4 ความต้องการปรับปรุงทักษะการใช้ภาษา

ในภาพรวมผู้เรียนส่วนใหญ่ในทุกระดับ (เกินกว่าร้อยละ 80) ต้องการการพัฒนาทักษะทุกด้าน โดยผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 89.7 ต้องการพัฒนาทักษะการฟังมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 88.9 ต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด ในขณะที่ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 91.6 ต้องการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด รองลงมาร้อยละ 88.8 ต้องการพัฒนาทักษะการเขียน ส่วนผู้เรียนระดับอุดมศึกษาร้อยละ 91.1 ต้องการพัฒนาทักษะการฟังและร้อยละ 84.0 ต้องการพัฒนาทักษะการเขียนมากที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 56

ตารางที่ 56 ร้อยละของผู้เรียนจำแนกตามความต้องการปรับปรุงทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

ความต้องการปรับปรุง ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	ระดับชั้นที่กำลังศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>ทักษะการฟัง</u>				
ไม่มีเลย	1.2	1.4	-	1.0
มีน้อยที่สุด	0.4	2.8	1.3	1.0
มีน้อย	8.6	8.5	7.7	8.4
มีมาก	49.0	38.0	44.9	46.2
มีมากที่สุด	40.7	49.3	46.2	43.4
รวม	100.0 (243)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (392)
<u>ทักษะการพูด</u>				
ไม่มีเลย	0.8	1.4	-	0.8
มีน้อยที่สุด	1.2	1.4	1.3	1.3
มีน้อย	9.0	5.6	6.4	7.9
มีมาก	45.9	32.4	46.2	43.5
มีมากที่สุด	43.0	59.2	46.2	46.6
รวม	100.0 (244)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (393)
<u>ทักษะการอ่าน</u>				
ไม่มีเลย	0.8	1.4	1.3	1.0
มีน้อยที่สุด	4.9	2.8	-	3.6
มีน้อย	13.1	9.9	11.5	12.2
มีมาก	49.6	50.7	60.3	51.9
มีมากที่สุด	31.6	35.2	26.9	31.3

รวม	100.0 (244)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (393)
<u>ทักษะการเขียน</u>				
ไม่มีเลย	2.9	1.4	-	2.0
มีน้อยที่สุด	2.0	4.2	-	2.0
มีน้อย	14.3	5.6	10.3	11.9
มีมาก	44.5	42.3	44.9	44.2
มีมากที่สุด	36.3	46.5	44.9	39.8
รวม	100.0 (245)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (394)

4.4.5 กิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะการใช้ภาษา

4.4.5.1 กิจกรรมในชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น

ในด้านกิจกรรมที่ผู้เรียนส่วนใหญ่คิดว่าทำให้มีทักษะในการใช้ภาษาดีขึ้นในระดับมากถึงมากที่สุด พบว่าในภาพรวม ได้แก่ การทำแบบฝึกหัด การฝึกพูด และการฝึกฟังในชั้นเรียน โดยคิดเป็นร้อยละ 89.6, 89.1 และ 88.8 เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้เรียนร้อยละ 15.8 เห็นว่าการไปศึกษานอกสถานที่ และร้อยละ 11.3 เห็นว่าการทำโครงการไม่ช่วยทำให้มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 57

ตารางที่ 57 ร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด และกิจกรรมในชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น

กิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	ระดับกิจกรรมที่ช่วยให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น					รวม
	ไม่ช่วยเลย	ช่วยน้อยที่สุด	ช่วยน้อย	ช่วยมาก	ช่วยมากที่สุด	
กิจกรรมในชั้นเรียน						
รวมทั้งหมด						
1.การฟังผู้สอนบรรยาย	.3	1.3	14.7	69.0	14.7	100.0 (394)
2.การทำแบบฝึกหัด	.3	1.0	9.1	64.5	25.1	100.0 (394)
3.การอภิปรายไวยากรณ์	.3	2.8	18.1	58.3	20.6	100.0 (393)
4.ผู้สอนแปลบทเรียนให้ฟัง	.8	4.3	18.8	53.0	23.1	100.0 (394)
5.การฝึกพูดในชั้นเรียน	.3	1.0	9.6	51.8	37.3	100.0 (394)
6.การฝึกฟังในชั้นเรียน	.3	1.3	9.6	57.6	31.2	100.0 (394)
7.การทำกิจกรรมกลุ่ม	1.3	4.6	23.9	53.6	16.8	100.0 (394)
8.การทำบทบาทสมมติ	4.1	3.6	21.6	50.5	20.3	100.0 (394)
9.การทำโครงการ	11.3	5.9	29.7	39.9	13.3	100.0 (391)
10.การศึกษาด้วยตนเอง	1.3	4.1	19.0	51.8	23.9	100.0 (394)
11.การไปศึกษานอกสถานที่	15.8	6.4	23.9	35.6	18.3	100.0 (393)
12.การฝึกทำข้อสอบเก่าในชั้นเรียน	7.4	5.6	22.4	50.8	13.8	100.0 (392)
13.การฝึกโดยใช้สถานการณ์จำลอง	4.4	4.7	19.3	49.8	21.8	100.0 (321)

เมื่อวิเคราะห์ตามระดับสถานศึกษา พบว่าในระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป คิดว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะในระดับมากถึงมากที่สุดได้แก่ การทำแบบฝึกหัด ร้อยละ 92.2 การฝึกพูดในชั้นเรียน ร้อยละ 89.0 การฝึกฟังในชั้นเรียน ร้อยละ 88.6 การฟังผู้สอนบรรยาย ร้อยละ 84.5 และการอภิปราย

ไวยากรณ์ ร้อยละ 84.1 โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 37.6 เห็นว่าการฝึกพูดในชั้นเรียนช่วยทำให้มีทักษะดีขึ้นได้มากที่สุด ในขณะที่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 15.6 เห็นว่าการไปศึกษานอกสถานที่ไม่มีส่วนช่วยทำให้ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้นเลย

ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษา มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา กล่าวคือ ร้อยละ 33.8 เห็นว่าการฝึกพูดในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้นมากที่สุด และร้อยละ 12.7 คิดว่าการทำโครงการไม่ช่วยทำให้มีทักษะดีขึ้นเลย เมื่อดูกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด พบว่าผู้เรียนร้อยละ 91.5 เห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะมากถึงมากที่สุดได้แก่ การฟังผู้สอนบรรยาย และการฝึกพูดในชั้นเรียน ร้อยละ 90.2 เห็นว่าได้แก่การฝึกฟังในชั้นเรียน นอกจากนี้ ร้อยละ 81.7 และ 81.6 เห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะ ได้แก่การทำแบบฝึกหัด และการที่ผู้สอนแปลบทเรียนให้ฟัง

สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 39.7 เห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะได้มากที่สุด คือการฝึกพูดและฝึกฟังในชั้นเรียน ร้อยละ 33.3 คิดว่าการศึกษาดด้วยตนเองช่วยได้มากที่สุด ในขณะที่ร้อยละ 21.8 คิดว่าการไปศึกษานอกสถานที่ไม่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาดีขึ้น สำหรับกิจกรรมที่ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาคิดว่าช่วยพัฒนาทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่การทำแบบฝึกหัด การฝึกฟังในชั้นเรียน และการฝึกพูดในชั้นเรียน โดยมีผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 88.5, 88.4 และ 87.1 ตามลำดับ ดังรายละเอียดในตารางที่ 58

ตารางที่ 58 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา และกิจกรรมในชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น

กิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	ระดับกิจกรรมที่ช่วยให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น					
	ไม่ช่วยเลย	ช่วยน้อยที่สุด	ช่วยน้อย	ช่วยมาก	ช่วยมากที่สุด	รวม
ระดับมัธยมศึกษา						
1.การฟังผู้สอนบรรยาย	-	1.2	14.3	71.4	13.1	100.0 (245)
2.การทำแบบฝึกหัด	0.4	0.8	6.5	65.7	26.5	100.0 (245)
3.การอภิปรายไวยากรณ์	-	2.4	13.5	60.0	24.1	100.0 (245)
4.ผู้สอนแปลบทเรียนให้ฟัง	1.2	3.3	17.6	53.1	24.9	100.0 (245)
5.การฝึกพูดในชั้นเรียน	-	1.2	9.8	51.4	37.6	100.0 (245)
6.การฝึกฟังในชั้นเรียน	0.4	1.2	9.8	58.4	30.2	100.0 (245)
7.การทำกิจกรรมกลุ่ม	1.2	1.6	19.2	56.3	21.6	100.0 (245)
8.การทำบทบาทสมมติ	3.7	2.9	18.8	50.6	24.1	100.0 (245)
9.การทำโครงการ	8.6	5.8	29.2	0.3	16.0	100.0 (243)
10.การศึกษาดด้วยตนเอง	-	2.4	22.4	51.0	24.1	100.0 (245)
11.การไปศึกษานอกสถานที่	15.6	6.6	21.7	37.7	18.4	100.0 (244)
12.การฝึกทำข้อสอบเก่าในชั้นเรียน	5.3	4.9	19.8	50.6	19.3	100.0 (243)
13.การฝึกโดยใช้สถานการณ์จำลอง	4.0	4.5	20.5	45.5	25.5	100.0 (200)
ระดับอาชีวศึกษา						
1.การฟังผู้สอนบรรยาย	-	-	8.5	74.6	16.9	100.0 (71)
2.การทำแบบฝึกหัด	-	1.4	16.9	60.6	21.1	100.0 (71)

3.การอภิปรายไวยากรณ์	1.4	5.7	31.4	48.6	12.9	100.0 (70)
4.ผู้สอนแปลบทเรียนให้ฟัง	-	5.6	12.7	57.7	23.9	100.0 (71)
5.การฝึกพูดในชั้นเรียน	-	-	8.5	57.7	33.8	100.0 (71)
6.การฝึกฟังในชั้นเรียน	-	1.4	8.5	64.8	25.4	100.0 (71)
7.การทำกิจกรรมกลุ่ม	1.4	8.5	31.0	49.3	9.9	100.0 (71)
8.การทำบทบาทสมมติ	2.8	7.0	25.4	54.9	9.9	100.0 (71)
9.การทำโครงการ	12.7	7.0	29.6	42.3	8.5	100.0 (71)
10.การศึกษาด้วยตนเอง	2.8	9.9	12.7	62.0	12.7	100.0 (71)
11.การไปศึกษานอกสถานที่	9.9	8.5	32.4	36.6	12.7	100.0 (71)
12.การฝึกทำข้อสอบเก่าในชั้นเรียน	5.6	7.0	28.2	53.5	5.6	100.0 (71)
13.การฝึกโดยใช้สถานการณ์จำลอง	3.5	8.8	14.0	63.2	10.5	100.0 (57)

ตารางที่ 58 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา และกิจกรรมในชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น (ต่อ)

กิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	ระดับกิจกรรมที่ช่วยให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น					
	ไม่ช่วย เลย	ช่วยน้อย ที่สุด	ช่วยน้อย	ช่วยมาก	ช่วยมากที่สุด	รวม
ระดับอุดมศึกษา						
1.การฟังผู้สอนบรรยาย	1.3	2.6	21.8	56.4	17.9	100.0 (78)
2.การทำแบบฝึกหัด	-	1.3	10.3	64.1	24.4	100.0 (78)
3.การอภิปรายไวยากรณ์	-	1.3	20.5	61.5	16.7	100.0 (78)
4.ผู้สอนแปลบทเรียนให้ฟัง	-	6.4	28.2	48.7	16.7	100.0 (78)
5.การฝึกพูดในชั้นเรียน	1.3	1.3	10.3	47.4	39.7	100.0 (78)
6.การฝึกฟังในชั้นเรียน	-	1.3	10.3	48.7	39.7	100.0 (78)
7.การทำกิจกรรมกลุ่ม	1.3	10.3	32.1	48.7	7.7	100.0 (78)
8.การทำบทบาทสมมุติ	6.4	2.6	26.9	46.2	17.9	100.0 (78)
9.การทำโครงการ	18.2	5.2	31.2	36.4	9.1	100.0 (77)
10.การศึกษาด้วยตนเอง	3.8	3.8	14.1	44.9	33.3	100.0 (78)
11.การไปศึกษานอกสถานที่	21.8	3.8	23.1	28.2	23.1	100.0 (78)
12.การฝึกทำข้อสอบเก่าในชั้นเรียน	15.4	6.4	25.6	48.7	3.8	100.0 (78)
13.การฝึกโดยใช้สถานการณ์จำลอง	6.3	1.6	20.3	51.6	20.3	100.0 (64)

4.4.5.2 กิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น

ในด้านกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ผู้เรียนส่วนใหญ่คิดว่าทำให้มีทักษะในการใช้ภาษาดีขึ้นมากที่สุด คือการสนทนากับชาวต่างชาติ ร้อยละ 36.4 ผู้เรียนร้อยละ 24.7 คิดว่าการเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศไม่ช่วยทำให้มีทักษะดีขึ้นเลย และร้อยละ 19.1 คิดว่ากิจกรรมเข้าค่ายอบรมไม่ช่วยทำให้ทักษะทางภาษาดีขึ้น สำหรับกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด พบว่าในภาพรวม ได้แก่ การอ่านตำราเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 59

ตารางที่ 59 ร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด และกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น

กิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	ระดับกิจกรรมที่ช่วยให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น					
	ไม่ช่วยเลย	ช่วยน้อยที่สุด	ช่วยน้อย	ช่วยมาก	ช่วยมากที่สุด	รวม
กิจกรรมนอกชั้นเรียนรวมทั้งหมด						
1.กิจกรรมเข้าค่ายอบรม	19.1	2.3	15.1	45.2	18.4	100.0 (392)
2.การอ่านตำราเรียน	-	2.8	13.2	62.8	21.1	100.0 (393)
3.การอ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	6.9	6.1	20.7	50.0	16.3	100.0 (392)

ตารางที่ 59 ร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด และกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น (ต่อ)

กิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	ระดับกิจกรรมที่ช่วยให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น					
	ไม่ช่วยเลย	ช่วยน้อยที่สุด	ช่วยน้อย	ช่วยมาก	ช่วยมากที่สุด	รวม
4.การฟังเพลงภาษาต่างประเทศ	2.5	4.1	19.5	48.7	25.1	100.0 (394)
5.การฟังข่าว/รายการวิทยุภาษาต่างประเทศ	8.4	7.4	26.7	42.0	15.5	100.0 (393)
6.การดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม	6.4	5.1	22.1	45.5	20.9	100.0 (393)
7.การดูรายการโทรทัศน์	3.1	5.6	21.6	50.9	18.8	100.0 (393)
8.การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	3.8	5.3	13.2	49.7	27.9	100.0 (394)
9.การสนทนากับชาวต่างประเทศ	9.2	4.6	14.8	35.1	36.4	100.0 (393)
10.การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ	24.7	4.1	19.1	36.1	16.0	100.0 (393)
11.การเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น การฟังเทป	8.4	4.3	22.4	46.3	18.6	100.0 (393)

การวิเคราะห์ความเห็นของผู้เรียนแยกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 33.2 เห็นว่าการสนทนากับชาวต่างประเทศช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้มากที่สุด ในขณะที่ร้อยละ 29.1 เห็นว่าการเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศไม่ช่วยพัฒนาทักษะเลย ผู้เรียนร้อยละ 85.7 เห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้ในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ การอ่านตำราเรียน และร้อยละ 78.0 เห็นว่าการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้ในระดับมากถึงมากที่สุด

ในระดับอาชีวศึกษา ผู้เรียนเห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้มากที่สุด คือ การสนทนากับชาวต่างประเทศ รองลงมา คือการใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต ผู้เรียนร้อยละ 18.3 คิดว่ากิจกรรมการเข้าค่ายอบรมไม่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาเลย สำหรับกิจกรรมที่ผู้เรียนคิดว่าช่วยพัฒนาทักษะทาง

ภาษาได้ในระดับมากที่สุดสองอันดับแรก คือ การสนทนากับชาวต่างประเทศ และ การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต

ในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนร้อยละ 46.2 เห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้มากที่สุด คือ การสนทนากับชาวต่างประเทศ ในขณะที่ผู้เรียนร้อยละ 23.1 เห็นว่ากิจกรรมเข้าค่ายอบรมไม่ช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาเลย สำหรับกิจกรรมที่ผู้เรียนคิดว่าช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาได้ในระดับมากที่สุดสองอันดับแรก คือ การอ่านตำราเรียน และการฟังเพลงภาษาต่างประเทศ รายละเอียดดังในตารางที่ 59 ก.

ตารางที่ 59 ก. ร้อยละของผู้เรียนแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา กับกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น

กิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	ระดับกิจกรรมที่ช่วยให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น					
	ไม่ช่วยเลย	ช่วยน้อยที่สุด	ช่วยน้อย	ช่วยมาก	ช่วยมากที่สุด	รวม
ระดับมัธยมศึกษา						
1.กิจกรรมเข้าค่ายอบรม	18.1	1.6	14.0	45.7	20.6	100.0 (243)
2.การอ่านตำราเรียน	-	2.5	11.9	61.9	23.8	100.0 (244)
3.การอ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	9.1	5.3	18.5	49.8	17.3	100.0 (243)
4.การฟังเพลงภาษาต่างประเทศ	2.0	2.0	20.0	49.8	26.1	100.0 (245)
5.การฟังข่าว/รายการวิทยุภาษาต่างประเทศ	10.2	6.6	27.9	38.1	17.2	100.0 (244)
6.การดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม	5.7	4.9	23.8	46.3	19.3	100.0 (244)
7.การดูรายการโทรทัศน์	1.2	4.1	21.7	52.9	20.1	100.0 (244)
8.การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	3.3	6.1	12.7	48.2	29.8	100.0 (245)
9.การสนทนากับชาวต่างประเทศ	11.9	4.5	14.8	35.7	33.2	100.0 (244)
10.การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ	29.1	3.7	18.9	31.6	16.8	100.0 (244)
11.การเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น การฟังเทป	11.5	2.9	23.4	45.1	17.2	100.0 (244)
ระดับอาชีวศึกษา						
1.กิจกรรมเข้าค่ายอบรม	18.3	1.4	15.5	49.3	15.5	100.0 (71)
2.การอ่านตำราเรียน	-	5.6	18.3	62.0	14.1	100.0 (71)
3.การอ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	1.4	9.9	26.8	50.7	11.3	100.0 (71)
4.การฟังเพลงภาษาต่างประเทศ	1.4	11.3	22.5	43.7	21.1	100.0 (71)
5.การฟังข่าว/รายการวิทยุภาษาต่างประเทศ	1.4	14.1	29.6	46.5	8.5	100.0 (71)
6.การดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม	5.6	7.0	18.3	54.9	14.1	100.0 (71)
7.การดูรายการโทรทัศน์	-	15.5	18.3	56.3	9.9	100.0 (71)
8.การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	-	5.6	11.3	56.3	26.8	100.0 (71)

9.การสนทนากับชาวต่างประเทศ	4.2	5.6	9.9	43.7	36.6	100.0 (71)
10.การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ	12.7	5.6	21.1	47.9	12.7	100.0 (71)
11.การเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น การฟังเทป	2.8	11.3	19.7	50.7	15.5	100.0 (71)

ตารางที่ 59 ก. ร้อยละของผู้เรียนแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา กับกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น (ต่อ)

กิจกรรมที่ช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น	ระดับกิจกรรมที่ช่วยให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น					รวม
	ไม่ช่วยเหลือ	ช่วยน้อยที่สุด	ช่วยน้อย	ช่วยมาก	ช่วยมากที่สุด	
ระดับอุดมศึกษา						
1.กิจกรรมเข้าค่ายอบรม	23.1	5.1	17.9	39.7	14.1	100.0 (78)
2.การอ่านตำราเรียน	-	1.3	12.8	66.7	19.2	100.0 (78)
3.การอ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ	5.1	5.1	21.8	50.0	17.9	100.0 (78)
4.การฟังเพลงภาษาต่างประเทศ	5.1	3.8	15.4	50.0	25.6	100.0 (78)
5.การฟังข่าว/รายการวิทยุภาษาต่างประเทศ	9.0	3.8	20.5	50.0	16.7	100.0 (78)
6.การดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม	9.0	3.8	20.5	34.6	32.1	100.0 (78)
7.การดูรายการโทรทัศน์	11.5	1.3	24.4	39.7	23.1	100.0 (78)
8.การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต	9.0	2.6	16.7	48.7	23.1	100.0 (78)
9.การสนทนากับชาวต่างประเทศ	5.1	3.8	19.2	25.6	46.2	100.0 (78)
10.การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ	21.8	3.8	17.9	39.7	16.7	100.0 (78)
11.การเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น การฟังเทป	3.8	2.6	21.8	46.2	25.6	100.0 (78)

4.4.6 การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาต่างประเทศ

ในภาพรวม ผู้เรียนร้อยละ 84.3 เคยเข้าร่วมกิจกรรมภาษาต่างประเทศที่สถานศึกษาจัดขึ้น โดยแยกตามระดับการศึกษาเป็น ระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 90.2 ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 74.6 และระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 74.4 ดังในตารางที่ 60 และ 61 ในจำนวนนี้ ร้อยละ 99.7 เข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นภายในประเทศ

ตารางที่ 60 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามการเคยเข้าร่วมกิจกรรมภาษาต่างประเทศกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา

การเคยเข้าร่วมกิจกรรม ภาษาต่างประเทศ	ระดับชั้นที่กำลังศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
เคย	90.2	74.6	74.4	84.3
ไม่เคย	9.8	25.4	25.6	15.7
รวม	100.0 (245)	100.0 (71)	100.0 (78)	100.0 (394)

ตารางที่ 61 ร้อยละของผู้เรียนจำแนกตามสถานที่ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา

การเคยเข้าร่วมกิจกรรม ที่จัดขึ้นที่	ระดับชั้นที่กำลังศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>ในประเทศ</u>				
เคยเข้าร่วม	100.0	100.0	98.3	99.7
ไม่เคยเข้าร่วม	-	-	1.7	0.3
รวม	100.0 (221)	100.0 (53)	100.0 (58)	100.0 (332)
<u>ต่างประเทศ</u>				
เคยเข้าร่วม	3.2	3.8	8.8	4.2
ไม่เคยเข้าร่วม	96.8	96.2	91.2	95.8
รวม	100.0 (221)	100.0 (53)	100.0 (57)	100.0 (331)

หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ลักษณะของกิจกรรมที่เข้าร่วม ร้อยละ 69.5 เข้าร่วมกิจกรรมวันคริสต์มาส ร้อยละ 56.2 ร่วมกิจกรรมการแข่งขันเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ และร้อยละ 52.3 เข้าร่วมกิจกรรมนิทรรศการภาษาต่างประเทศ เป็นที่สังเกตว่ากิจกรรมวันคริสต์มาส เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนทุกระดับมีโอกาสเข้าร่วมมากที่สุด ดังตารางที่ 62

ตารางที่ 62 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามกิจกรรมที่เข้าร่วมในประเทศและต่างประเทศกับระดับชั้นที่กำลังศึกษา

กิจกรรมที่เข้าร่วม	ระดับชั้นที่กำลังศึกษา			
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
<u>กิจกรรมที่เข้าร่วมในประเทศ</u>				
วันคริสต์มาส	77.4(171)	67.9(36)	40.4(23)	69.5(230)
การเข้าค่ายภาษาต่างประเทศ	46.6(103)	49.1(26)	47.4(27)	47.1(156)
การอบรมภาษาต่างประเทศ	21.3(47)	35.8(19)	28.1(16)	24.8(82)
นิทรรศการเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ	55.2(122)	37.7(20)	54.4(31)	52.3(173)
การแข่งขันเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ	62.9(139)	54.7(29)	31.6(18)	56.2(186)
การสอบวัดความรู้ภาษาต่างประเทศ	47.5(105)	34.0(18)	31.6(18)	42.6(141)

สมาชิกชุมชนภาษาต่างประเทศ	1.4(3)	-	1.8(1)	1.2(4)
การเป็นล่ามในงานต่างๆ	-	-	1.8(1)	0.3(1)
กิจกรรมที่เข้าร่วมต่างประเทศ				
ทัศนศึกษา	71.4(5)	100.0(2)	40.0(2)	64.3(9)
การอบรมภาษาต่างประเทศ	42.9(3)	-	25.0(1)	30.8(4)
การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม/นักเรียนแลกเปลี่ยน	-	-	50.0(2)	15.4(2)

หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

4.4.7 การใช้สื่อต้นแบบภาษาต่างประเทศ

ในด้านแหล่งต้นแบบภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 33.9 ยึดผู้สอนชาวต่างประเทศเป็นแหล่งต้นแบบในการใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมา คือผู้สอนชาวไทย ร้อยละ 22.9 และเพลง ร้อยละ 22.3 เมื่อรวมความถี่ในระดับมากถึงมากที่สุด พบว่าแหล่งต้นแบบภาษาที่นักศึกษาใช้ในระดับมากถึงมากที่สุดสองอันดับแรก ได้แก่ ผู้สอนชาวไทย และผู้สอนชาวต่างประเทศ ดังตารางที่ 63

ตารางที่ 63 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามแหล่งที่ใช้เป็นแบบอย่างการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับการใช้เป็นแบบอย่างและระดับชั้นที่กำลังศึกษา

แหล่งที่ใช้เป็นแบบอย่างการใช้ภาษาต่างประเทศ	ระดับการใช้					รวม
	ไม่ใช้	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	
รวมทั้งหมด						
1.ผู้สอนชาวไทย	1.0	1.5	16.3	58.3	22.9	100.0 (393)
2.ผู้สอนชาวต่างประเทศ	15.2	3.6	12.7	34.6	33.9	100.0 (387)
3.ที่โรงเรียน/สถาบัน	3.1	3.6	27.0	55.5	10.9	100.0 (393)
4.รายการวิทยุ	15.6	8.4	40.1	30.4	5.6	100.0 (392)
5.รายการโทรทัศน์	6.1	5.6	26.8	47.2	14.3	100.0 (392)
6.ภาพยนตร์	6.6	7.1	28.2	43.0	15.0	100.0 (393)
7.เพลง	2.3	4.1	21.6	49.7	22.3	100.0 (394)
8.โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	15.2	6.6	26.4	38.3	13.5	100.0 (394)
9.เว็บไซต์	13.5	5.3	26.4	39.3	15.5	100.0 (394)

การวิเคราะห์ผู้เรียนแยกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 31.4 ยึดผู้สอนชาวต่างประเทศเป็นแหล่งต้นแบบภาษา รองลงมาร้อยละ 25.3 ใช้ผู้สอนชาวไทย ผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 38.6 และ 23.9 ถือผู้สอนชาวต่างประเทศ และเพลงเป็นแหล่งต้นแบบภาษา และร้อยละ 22.5 ใช้ผู้สอนชาวไทยเป็นแหล่งต้นแบบมากที่สุด

สำหรับผู้เรียนระดับอุดมศึกษาร้อยละ 37.2 ยึดผู้สอนชาวต่างประเทศเป็นแหล่งต้นแบบภาษาร้อยละ 19.2 ถือเพลงเป็นแหล่งต้นแบบภาษา และร้อยละ 15.6 ถือผู้สอนชาวไทย เป็นแหล่งต้นแบบภาษามากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้เรียนร้อยละ 24.4 ไม่เคยใช้รายการวิทยุ และผู้เรียนร้อยละ 20.5 ไม่เคยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นแบบอย่างการใช้ภาษาต่างประเทศเลย ดังรายละเอียดในตารางที่ 63 ก.

ตารางที่ 63 ก. ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามแหล่งที่ใช้เป็นแบบอย่างการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับการใช้
เป็นแบบอย่างและระดับชั้นที่กำลังศึกษา (ต่อ)

แหล่งที่ใช้เป็นแบบอย่างการใช้ภาษา ต่างประเทศ	ระดับการใช้					รวม
	ไม่ใช้	ใช้น้อยที่ สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	
ระดับมัธยมศึกษา						
1.ผู้สอนชาวไทย	0.4	1.2	12.2	60.8	25.3	100.0 (245)
2.ผู้สอนชาวต่างประเทศ	18.8	3.8	15.1	31.0	31.4	100.0 (239)
3.ที่โรงเรียน/สถาบัน	2.4	2.4	21.2	60.8	13.1	100.0 (245)
4.รายการวิทยุ	15.2	6.1	39.8	32.0	7.0	100.0 (245)
5.รายการโทรทัศน์	2.9	3.7	28.4	49.0	16.0	100.0 (243)
6.ภาพยนตร์	5.7	6.1	28.7	42.6	16.8	100.0 (245)
7.เพลง	2.0	2.0	22.4	50.6	22.9	100.0 (245)
8.โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	15.5	6.1	24.1	39.6	14.9	100.0 (245)
9.เว็บไซต์	13.5	5.7	27.3	38.4	15.1	100.0 (245)
ระดับอาชีวศึกษา						
1.ผู้สอนชาวไทย	-	-	21.1	56.3	22.5	100.0 (71)
2.ผู้สอนชาวต่างประเทศ	10.0	4.3	7.1	40.0	38.6	100.0 (70)
3.ที่โรงเรียน/สถาบัน	-	5.7	27.1	61.4	5.7	100.0 (70)
4.รายการวิทยุ	7.1	5.7	47.1	35.7	4.3	100.0 (70)
5.รายการโทรทัศน์	2.8	5.6	32.4	46.5	12.7	100.0 (71)
6.ภาพยนตร์	4.2	8.5	35.2	42.3	9.9	100.0 (71)
7.เพลง	1.4	9.9	15.5	49.3	23.9	100.0 (71)
8.โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	8.5	7.0	29.6	42.3	12.7	100.0 (71)
9.เว็บไซต์	7.0	4.2	31.0	40.8	16.9	100.0 (71)
ระดับอุดมศึกษา						
1.ผู้สอนชาวไทย	3.9	3.9	24.7	51.9	15.6	100.0 (77)
2.ผู้สอนชาวต่างประเทศ	9.0	2.6	10.3	41.0	37.2	100.0 (78)
3.ที่โรงเรียน/สถาบัน	7.7	5.1	44.9	33.3	9.0	100.0 (78)
4.รายการวิทยุ	24.4	17.9	34.6	20.5	2.6	100.0 (78)
5.รายการโทรทัศน์	19.2	11.5	16.7	42.3	10.3	100.0 (78)
6.ภาพยนตร์	11.5	9.0	20.5	44.9	14.1	100.0 (78)
7.เพลง	3.8	5.1	24.4	47.4	19.2	100.0 (78)
8.โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	20.5	7.7	30.8	30.8	10.3	100.0 (78)
9.เว็บไซต์	19.2	5.1	19.2	41.0	15.4	100.0 (78)

4.4.8 พฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนของผู้เรียนภาษาต่างประเทศ

ในภาพรวม ผู้เรียนภาษาต่างประเทศร้อยละ 98.7 อ้างว่าตนเองเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอมากที่สุด และร้อยละ 90.4 บอกว่าส่งงานและการบ้านตรงเวลา

เป็นที่น่าสังเกตว่าในด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนั้น ผู้เรียนส่วนมากยังปฏิบัติในระดับน้อย วิเคราะห์กิจกรรมการค้นคว้าของผู้เรียนพบว่าร้อยละ 53.8 มีการค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุดในระดับมากที่สุด ร้อยละ 52.7 มีการค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ตในระดับมากที่สุด และร้อยละ 61.8 ค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆมากที่สุดถึงมากที่สุด

ในด้านการปรึกษากับผู้อื่นเกี่ยวกับการเรียน พบว่าน้ำหนักระหว่างอาจารย์และเพื่อนเกือบเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ผู้เรียนร้อยละ 76.4 ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน และร้อยละ 64.7 จะปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 64

ตารางที่ 64 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามพฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียนกับระดับพฤติกรรม

พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศ	ระดับพฤติกรรม					
	ไม่ทำ	ทำน้อยที่สุด	ทำน้อย	ทำมาก	ทำมากที่สุด	รวม
1.เข้าเรียนสม่ำเสมอ	-	0.5	0.8	25.9	72.8	100.0 (394)
2.ทบทวนก่อน/หลังเข้าเรียน	1.5	3.8	31.5	53.3	9.9	100.0 (394)
3.ส่งงาน/การบ้านตรงเวลา	-	1.5	8.1	47.5	42.9	100.0 (394)
4.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด	3.8	4.8	37.6	42.9	10.9	100.0 (394)
5.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต	9.9	7.1	30.3	35.1	17.6	100.0 (393)
6.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆ	4.1	5.9	28.2	47.3	14.5	100.0 (393)
7.ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน	1.3	2.5	19.8	53.6	22.8	100.0 (394)
8.ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน	3.3	6.3	25.6	46.7	18.0	100.0 (394)
9.ฝึกฝนกับเพื่อนนอกชั้นเรียน	6.6	8.1	34.5	39.3	11.4	100.0 (394)
10.ฟังเพลงสากล/สนทนากับเพื่อนต่างชาติ	58.6	3.3	17.0	17.3	3.8	100.0 (394)

เมื่อแยกวิเคราะห์ตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา ไม่พบรูปแบบที่แตกต่างกันมากนัก ทุกระดับคิดว่าตนเองเข้าเรียนสม่ำเสมอ และส่งการบ้านตรงเวลา เป็นที่น่าสังเกตว่านักศึกษาชั้นปริญญาตรีค้นคว้าในห้องสมุดไม่มากเท่าที่ควร กล่าวคือ มีนักศึกษาเพียงร้อยละ 57.5 ในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 39.4 ในระดับอาชีวศึกษา และร้อยละ 55.1 ในระดับอุดมศึกษาระบุว่าได้ค้นคว้าในห้องสมุดในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด

ในทำนองเดียวกัน นักศึกษายังค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตน้อยมาก กล่าวคือร้อยละ 50.0 ในระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 57.7 ในระดับอาชีวศึกษา และร้อยละ 53.8 ในระดับอุดมศึกษาเท่านั้นที่รายงานว่าตนเองค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 64 ก.

ตารางที่ 64 ก. ร้อยละของผู้เรียนแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา จำแนกตามพฤติกรรมการเรียน
ภาษาต่างประเทศของผู้เรียนกับระดับพฤติกรรม (ต่อ)

พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศ	ระดับพฤติกรรม					
	ไม่ทำ	ทำน้อยที่สุด	ทำน้อย	ทำมาก	ทำมากที่สุด	รวม
ระดับมัธยมศึกษา						
1.เข้าเรียนสม่ำเสมอ	-	.4	-	24.9	74.7	100.0 (245)
2.ทบทวนก่อน/หลังเข้าเรียน	1.2	3.3	28.6	55.9	11.0	100.0 (245)
3.ส่งงาน/การบ้านตรงเวลา	-	1.2	10.6	43.7	44.5	100.0 (245)
4.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด	2.0	2.4	38.0	46.1	11.4	100.0 (245)
5.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต	11.9	6.1	31.1	32.8	18.0	100.0 (244)
6.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆ	4.1	3.7	25.4	49.6	17.2	100.0 (244)
7.ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน	0.8	1.6	18.0	55.1	24.5	100.0 (245)
8.ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน	4.1	6.5	26.1	48.6	14.7	100.0 (245)
9.ฝึกฝนกับเพื่อนนอกชั้นเรียน	5.7	9.0	31.8	41.2	12.2	100.0 (245)
10.ฟังเพลงสากล/สนทนากับเพื่อนต่างชาติ	57.1	2.9	18.4	17.1	4.5	100.0 (245)
ระดับอาชีวศึกษา						
1.เข้าเรียนสม่ำเสมอ	-	-	1.4	25.4	73.2	100.0 (71)
2.ทบทวนก่อน/หลังเข้าเรียน	-	7.0	29.6	54.9	8.5	100.0 (71)
3.ส่งงาน/การบ้านตรงเวลา	-	2.8	1.4	54.9	40.8	100.0 (71)
4.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด	1.4	12.7	46.5	33.8	5.6	100.0 (71)
5.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต	2.8	7.0	32.4	35.2	22.5	100.0 (71)
6.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆ	-	11.3	32.4	46.5	9.9	100.0 (71)
7.ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน	-	2.8	18.3	56.3	22.5	100.0 (71)
8.ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน	2.8	8.5	26.8	39.4	22.5	100.0 (71)
9.ฝึกฝนกับเพื่อนนอกชั้นเรียน	7.0	7.0	40.8	32.4	12.7	100.0 (71)
10.ฟังเพลงสากล/สนทนากับเพื่อนต่างชาติ	56.3	4.2	21.1	18.3	-	100.0 (71)
ระดับอุดมศึกษา						
1.เข้าเรียนสม่ำเสมอ	-	1.3	2.6	29.5	66.7	100.0 (78)
2.ทบทวนก่อน/หลังเข้าเรียน	3.8	2.6	42.3	43.6	7.7	100.0 (78)
3.ส่งงาน/การบ้านตรงเวลา	-	1.3	6.4	52.6	39.7	100.0 (78)
4.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด	11.5	5.1	28.2	41.0	14.1	100.0 (78)
5.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต	10.3	10.3	25.6	42.3	11.5	100.0 (78)
6.ค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออื่นๆ	7.7	7.7	33.3	41.0	10.3	100.0 (78)
7.ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน	3.8	5.1	26.9	46.2	17.9	100.0 (78)
8.ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับการเรียน	1.3	3.8	23.1	47.4	24.4	100.0 (78)
9.ฝึกฝนกับเพื่อนนอกชั้นเรียน	9.0	6.4	37.2	39.7	7.7	100.0 (78)
10.ฟังเพลงสากล/สนทนากับเพื่อนต่างชาติ	65.4	3.8	9.0	16.7	5.1	100.0 (78)

4.4.9 โอกาสในการใช้ภาษาต่างประเทศ

สำหรับโอกาสในการใช้ภาษาต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมของผู้เรียนทุกระดับส่วนใหญ่มีโอกาสในการใช้ภาษาต่างประเทศในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนน้อยมาก โอกาสที่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศมากคือเทศกาลปีใหม่สากล ดังรายละเอียดในตารางที่ 65

ตารางที่ 65 ร้อยละของผู้เรียนทั้งหมด จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศในกิจกรรมของชุมชน กับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ

โอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ	ระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ					รวม
	ไม่ใช้	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	
กิจกรรมของชุมชน						
1.เทศกาลสงกรานต์	56.5	9.0	22.8	9.0	2.8	100.0 (391)
2.เทศกาลลอยกระทง	60.8	8.9	22.6	5.9	1.8	100.0 (393)
3.เทศกาลปีใหม่สากล	28.6	10.5	28.6	26.5	5.9	100.0 (392)
4.เทศกาลประจำปี	45.5	11.3	25.1	14.8	3.3	100.0 (391)

เมื่อวิเคราะห์ตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา พบว่าผู้เรียนทุกระดับมีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในกิจกรรมของชุมชนน้อยมาก ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเพียงร้อยละ 37.7 มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในเทศกาลปีใหม่สากลในระดับมากถึงมากที่สุด ในระดับอาชีวศึกษา ผู้เรียนร้อยละ 23.9 มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในเทศกาลปีใหม่สากล และเทศกาลประจำปีในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนเพียงร้อยละ 23.4 มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในเทศกาลปีใหม่สากลในระดับมาก รายละเอียดดังในตารางที่ 65 ก.

ตารางที่ 65 ก. ร้อยละของผู้เรียนในระดับชั้นที่กำลังศึกษา จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ กับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ

โอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ	ระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ					รวม
	ไม่ใช้	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	
<u>ระดับมัธยมศึกษา</u>						
1.เทศกาลสงกรานต์	54.1	9.1	24.0	9.5	3.3	100.0 (242)
2.เทศกาลลอยกระทง	59.0	9.0	24.2	6.6	1.2	100.0 (244)
3.เทศกาลปีใหม่สากล	27.5	7.8	27.0	29.5	8.2	100.0 (244)
4.เทศกาลประจำปี	45.5	11.2	25.2	14.9	3.3	100.0 (242)

ตารางที่ 65 ก. ร้อยละของผู้เรียนในระดับชั้นที่กำลังศึกษา จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ
กับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ (ต่อ)

โอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ	ระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ					รวม
	ไม่ใช้	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	
ระดับอาชีวศึกษา						
1.เทศกาลสงกรานต์	69.0	1.4	21.1	7.0	1.4	100.0 (71)
2.เทศกาลลอยกระทง	69.0	5.5	15.5	4.2	5.6	100.0 (71)
3.เทศกาลปีใหม่สากล	32.4	16.9	26.8	19.7	4.2	100.0 (71)
4.เทศกาลประจำปี	49.3	8.5	18.3	16.9	7.0	100.0 (71)
ระดับอุดมศึกษา						
1.เทศกาลสงกรานต์	52.6	15.4	20.5	9.0	2.6	100.0 (78)
2.เทศกาลลอยกระทง	59.0	11.5	24.4	5.1	0.0	100.0 (78)
3.เทศกาลปีใหม่สากล	28.6	13.0	35.1	23.4	0.0	100.0 (77)
4.เทศกาลประจำปี	42.3	14.1	30.8	12.8	0.0	100.0 (78)

การวิเคราะห์ผู้เรียนแยกตามภาษาต่างประเทศที่เรียน ไม่พบความแตกต่างกันมากนัก กล่าวคือ ผู้เรียนภาษาอังกฤษร้อยละ 33.3 มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในเทศกาลปีใหม่สากลในระดับมากถึงมากที่สุด เช่นเดียวกับกลุ่มผู้เรียนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ร้อยละ 26.9 มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในเทศกาลปีใหม่สากลในระดับมากถึงมากที่สุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 65 ข.

ตารางที่ 65 ข. ร้อยละของผู้เรียนตามกลุ่มภาษาต่างประเทศ จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ
กับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ

โอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ	ระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ					รวม
	ไม่ใช้	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	
ภาษาอังกฤษ						
1.เทศกาลสงกรานต์	54.1	8.9	24.9	9.2	3.0	100.0 (338)
2.เทศกาลลอยกระทง	58.5	9.7	24.4	5.3	2.1	100.0 (340)
3.เทศกาลปีใหม่สากล	25.9	11.2	29.7	26.8	6.5	100.0 (340)
4.เทศกาลประจำปี	44.2	10.9	25.4	15.9	3.5	100.0 (339)
ภาษาอื่นๆ (ฝรั่งเศส จีน ญี่ปุ่น เขมร)						
1.เทศกาลสงกรานต์	71.7	9.4	9.4	7.5	1.9	100.0 (53)
2.เทศกาลลอยกระทง	75.5	3.8	11.3	9.4	-	100.0 (53)
3.เทศกาลปีใหม่สากล	46.2	5.8	21.2	25.0	1.9	100.0 (52)
4.เทศกาลประจำปี	53.8	13.5	23.1	7.7	1.9	100.0 (52)

4.4.10 กิจกรรมการใช้ภาษาต่างประเทศ

สำหรับกิจกรรมการใช้ภาษาต่างประเทศ ในภาพรวม ผู้เรียนได้ใช้โอกาสในการสนทนาทักทาย เท่านั้น มีเพียงส่วนน้อยมากที่จะมีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในการทำกิจกรรมเสริม เช่นการเป็นมัคคุเทศก์หรือการทำงานตามร้านอาหาร

ตารางที่ 66 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามโอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ

โอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศ	ระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ					รวม
	ไม่ใช้	ใช้น้อยที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด	
รวมทั้งหมด						
1.สนทนาทักทาย	9.2	8.4	31.6	36.6	14.2	100.0 (393)
2.บอกทาง	36.4	11.7	34.6	14.5	2.8	100.0 (393)
3.เป็นมัคคุเทศก์	62.8	9.7	17.3	6.9	3.3	100.0 (393)
4.เป็นเด็กเสิร์ฟตามร้านอาหาร	99.7	-	0.3	-	-	100.0 (393)
แยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา						
ระดับมัธยมศึกษา						
1.สนทนาทักทาย	11.1	6.6	32.8	34.0	15.6	100.0 (244)
2.บอกทาง	39.8	9.0	32.8	15.6	2.9	100.0 (244)
3.เป็นมัคคุเทศก์	66.0	9.4	16.0	4.9	3.7	100.0 (244)
4.เป็นเด็กเสิร์ฟตามร้านอาหาร	100.0	-	-	-	-	100.0 (244)
ระดับอาชีวศึกษา						
1.สนทนาทักทาย	7.0	8.5	35.2	42.3	7.0	100.0 (71)
2.บอกทาง	31.0	14.1	38.0	14.1	2.8	100.0 (71)
3.เป็นมัคคุเทศก์	67.6	7.0	16.9	7.0	1.4	100.0 (71)
4.เป็นเด็กเสิร์ฟตามร้านอาหาร	100.0	-	-	-	-	100.0 (71)
ระดับอุดมศึกษา						
1.สนทนาทักทาย	5.1	14.1	24.4	39.7	16.7	100.0 (78)
2.บอกทาง	30.8	17.9	37.2	11.5	2.6	100.0 (78)
3.เป็นมัคคุเทศก์	48.7	12.8	21.8	12.8	3.8	100.0 (78)
4.เป็นเด็กเสิร์ฟตามร้านอาหาร	98.7	-	1.3	-	-	100.0 (78)

บทที่ 5

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียน

ในบทนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยศึกษาจากทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้องสามกลุ่ม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ผู้สอนภาษาต่างประเทศทุกระดับ และผู้เรียนภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

5.1 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา

ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 85.1 เห็นว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอน คือการที่ผู้เรียนขาดการฝึกฝนนอกชั้นเรียน ร้อยละ 67.7 ระบุปัญหาผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก ร้อยละ 66.0 ระบุปัญหาการขาดแหล่งการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียน ร้อยละ 60.8 ระบุปัญหาผู้สอนไม่เพียงพอ และร้อยละ 59.4 ระบุว่างบประมาณมีไม่เพียงพอ

สำหรับในระดับประถมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 83.3 ระบุว่าปัญหาลำคัญ คือการที่ผู้สอนสอนไม่ตรงกับวิชาที่สำเร็จการศึกษา และร้อยละ 74.6 ระบุปัญหาลำคัญคือการขาดแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียน สำหรับสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาร้อยละ 76.9 และ 73.5 ระบุปัญหาลำคัญ คือผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก สำหรับปัญหาผู้สอนมีไม่พอนั้น พบว่าเป็นปัญหาของสถานศึกษาทุกระดับเช่นเดียวกัน โดยมีสถานศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 70.6 ระดับมัธยมร้อยละ 49.0 ระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 58.8 และระดับอุดมศึกษาร้อยละ 62.5 ระบุปัญหาดังกล่าว

ตารางที่ 67 ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามระดับสถานศึกษาและทัศนะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบัน

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ผู้สอนไม่เพียงพอ	67.0	56.4	60.0	60.9	60.8
ผู้สอนสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา	83.5	36.8	11.4	30.4	49.0
จำนวนผู้เรียนต่อห้องมากเกินไป	48.5	46.6	28.6	47.8	45.1
ขาดแหล่งการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศ	75.3	70.7	45.7	30.3	66.0
ผู้เรียนขาดการฝึกฝนนอกชั้นเรียน	83.5	87.2	82.9	82.6	85.1
ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก	53.6	76.7	74.3	65.2	67.7
งบประมาณมีไม่เพียงพอ	66.0	63.2	31.4	52.2	59.4
ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียน	2.1	3.0	2.9	4.3	2.8

ตารางที่ 67 ร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามระดับสถานศึกษาและทักษะเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอน
ภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบัน (ต่อ)

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ขาดสื่อหนังสือ เอกสาร	4.1	1.5	-	8.7	2.8
ขาดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เช่น CD VCD	5.2	2.3	-	4.3	3.1
อาคารเรียนไม่พอ ห้องเรียนไม่พอ	1.0	0.8	2.9	-	1.0
กระบวนการเรียนการสอนไม่น่าสนใจ	-	1.5	-	-	0.7
วิธีการสอนขัดกับข้อสอบส่วนกลาง	-	0.8	-	-	0.3
ผู้สอนขาดทักษะความเชื่อมั่น	4.1	4.5	8.6	4.3	4.9
จำนวน	97	133	35	23	288

5.2 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้สอน

จากตารางที่ 67 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ผู้สอนเห็นว่าสำคัญในระดับมากถึงมากที่สุด เรียงตามลำดับความถี่ที่พบมากที่สุด คือ ร้อยละ 69.1 เห็นว่าความพร้อมของผู้เรียนเป็นปัญหามากถึงมากที่สุด ร้อยละ 48.9 เห็นว่าเป็นปัญหาภาระงานโดยรวมของผู้สอน ร้อยละ 42.6 ระบุสื่อ/อุปกรณ์การสอนเป็นปัญหามากถึงมากที่สุด เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่ผู้สอนจำนวนมากคิดว่าไม่เป็นปัญหาเลย ได้แก่ เวลาสำหรับการเรียนการสอน (จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์) การสนับสนุนจากสถาบัน ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน และความเหมาะสมของสภาพห้อง โดยมีผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 48.1 44.8 44.5 และ 44.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 68 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศและระดับปัญหา

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน ภาษาต่างประเทศ	ระดับปัญหา					
	ไม่เลย	น้อย ที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม
1.เวลาสำหรับการเรียนการสอน (จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์)	48.1	7.0	18.1	21.1	5.7	100.0 (474)
2.ภาระงานโดยรวมของผู้สอน	25.5	6.3	19.2	37.1	11.8	100.0 (474)
3.ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน	44.5	13.9	22.7	15.3	3.6	100.0 (476)
4.ความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับวิธีการสอน	40.4	15.8	24.2	17.7	1.9	100.0 (475)
5.การสนับสนุนจากสถาบัน	44.8	9.9	20.0	20.2	5.1	100.0 (475)
6.สื่อ/อุปกรณ์การสอน	28.5	7.2	21.7	34.6	8.0	100.0 (474)
7.จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียน	38.6	9.5	17.9	25.5	8.4	100.0 (474)
8.ความพร้อมของผู้เรียน	6.3	4.2	20.4	49.5	19.6	100.0 (475)
9.ความเหมาะสมสภาพห้อง	44.2	11.6	24.9	16.3	3.0	100.0 (473)

เมื่อวิเคราะห์แต่ละระดับสถานศึกษา พบว่าในระดับประถมศึกษา ประเด็นที่ผู้สอนจำนวนมากไม่คิดว่าเป็นปัญหาเลย ได้แก่ เรื่องการสนับสนุนจากสถาบัน และความเหมาะสมของสภาพห้อง โดยมีผู้ตอบว่าไม่ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 54.8 และ 50.5 ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่ผู้สอนระดับประถมเห็นว่าเป็นปัญหาระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ประเด็นความพร้อมของผู้เรียน และภาระงานโดยรวมของผู้สอน โดยมีผู้ตอบร้อยละ 61.6 และ 49.5 ตามลำดับ

สำหรับในระดับมัธยมศึกษา ประเด็นที่ผู้สอนจำนวนมากไม่คิดว่าเป็นปัญหาเลย ได้แก่ เรื่องเวลาสำหรับการเรียนการสอน(จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์) และความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน โดยมีผู้ตอบว่าไม่ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 49.6 และ 46.2 ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่ผู้สอนระดับประถมเห็นว่าเป็นปัญหาระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ประเด็นความพร้อมของผู้เรียน และภาระงานโดยรวมของผู้สอน โดยมีผู้ตอบร้อยละ 70.9 และ 56.7 ตามลำดับ

ในระดับอาชีวศึกษา ประเด็นที่ผู้สอนจำนวนมากไม่คิดว่าเป็นปัญหาเลย ได้แก่ เรื่องการสนับสนุนจากสถาบัน เวลาสำหรับการเรียนการสอน(จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์) โดยมีผู้ตอบว่าไม่ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 46.9 ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่ผู้สอนระดับอาชีวศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ประเด็นความพร้อมของผู้เรียน และภาระงานโดยรวมของผู้สอน โดยมีผู้ตอบร้อยละ 75.1 และ 35.9 ตามลำดับ

ในระดับอุดมศึกษา ประเด็นที่ผู้สอนจำนวนมากไม่คิดว่าเป็นปัญหาเลย ได้แก่ เรื่องความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน มีผู้ตอบร้อยละ 55.0 และ เวลาสำหรับการเรียนการสอน (จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์) มีผู้ตอบว่าไม่ปัญหาคิดเป็นร้อยละ 52.5 สำหรับประเด็นที่ผู้สอนระดับอุดมศึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ประเด็นความพร้อมของผู้เรียน และสื่อ/อุปกรณ์การสอน โดยมีผู้ตอบร้อยละ 68.3 และ 38.4 ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์เฉพาะกลุ่มผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก ไม่พบความแตกต่างจากภาพแรกมากนัก กล่าวคือสิ่งที่ผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวนมากไม่คิดว่าเป็นปัญหาเลย คือเวลาสำหรับการเรียนการสอน(จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์) การสนับสนุนจากสถาบัน และ ความเหมาะสมสภาพห้อง โดยมีผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 47.8 44.7 และ 43.2 ตามลำดับ ส่วนประเด็นที่ผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่คิดว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ประเด็นความพร้อมของผู้เรียน และภาระงานสอน โดยมีผู้ตอบร้อยละ 71.0 และ 51.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 68 ก. ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศ ระดับปัญหาที่ระดับสถานศึกษา

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน ภาษาต่างประเทศ	ประถมศึกษา					รวม	มัธยมศึกษา					
	ไม่เลย	น้อย ที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด		ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม
1.เวลาสำหรับการเรียนการสอน (จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์)	42.9	3.8	16.2	25.7	11.4	100.0 (105)	49.6	7.3	18.3	21.5	3.3	100.0 (246)
2.ภาระงานโดยรวมของผู้สอน	20.0	10.5	20.0	35.2	14.3	100.0 (105)	22.4	4.9	15.9	44.9	11.8	100.0 (245)
3.ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน	29.5	14.3	19.0	28.6	8.6	100.0 (105)	46.2	13.0	23.1	15.4	2.4	100.0 (247)
4.ความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับวิธีการสอน	36.2	14.3	22.9	22.9	3.8	100.0 (105)	42.3	14.2	22.4	19.9	1.2	100.0 (246)
5.การสนับสนุนจากสถาบัน	54.8	7.7	19.2	10.6	7.7	100.0 (104)	42.1	11.3	20.6	21.9	4.0	100.0 (247)
6.สื่อ/อุปกรณ์การสอน	27.9	3.8	25.0	37.5	5.8	100.0 (104)	26.8	8.9	18.7	37.0	8.5	100.0 (246)
7.จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียน	41.0	8.6	18.1	23.8	8.6	100.0 (105)	37.1	9.4	15.9	29.0	8.6	100.0 (245)
8.ความพร้อมของผู้เรียน	12.5	8.7	17.3	51.0	10.6	100.0 (104)	2.8	2.8	23.5	48.6	22.3	100.0 (247)
9.ความเหมาะสมสภาพห้อง	50.5	7.8	19.4	19.4	2.9	100.0 (103)	41.9	12.6	26.4	16.7	2.4	100.0 (246)

ตารางที่ 68 ก. ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศ ระดับปัญหาที่ระดับสถานศึกษา (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน ภาษาต่างประเทศ	อาชีวศึกษา					อุดมศึกษา						
	ไม่เลย	น้อย ที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม
1.เวลาสำหรับการเรียนการสอน(จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์)	46.9	7.3	18.8	18.8	6.3	100.0 (64)	52.5	8.5	20.3	13.6	5.1	100.0 (59)
2.ภาระงานโดยรวมของผู้สอน	31.3	7.8	25.0	23.4	12.5	100.0 (64)	41.7	3.3	25.0	23.3	6.7	100.0 (60)
3.ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน	53.1	12.5	26.6	4.7	3.1	100.0 (64)	55.0	18.3	23.3	3.3	-	100.0 (60)
4.ความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับวิธีการสอน	42.2	21.9	28.1	7.8	-	100.0 (64)	38.3	18.3	30.3	10.0	3.3	100.0 (60)

ตารางที่ 68 ก. ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศ ระดับปัญหาที่ระดับสถานศึกษา (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน ภาษาต่างประเทศ	อาชีวศึกษา					อุดมศึกษา						
	ไม่เลย	น้อย ที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม
5.การสนับสนุนจากสถาบัน	50.0	9.4	12.5	23.4	4.7	100.0 (64)	33.3	8.3	26.7	26.7	5.0	100.0 (60)
6.สื่ออุปกรณ์การสอน	37.5	4.7	23.4	28.1	6.3	100.0 (64)	26.7	8.3	26.7	26.7	11.7	100.0 (60)
7.จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียน	40.6	15.6	21.9	17.2	4.7	100.0 (64)	38.3	5.0	21.7	23.3	11.7	100.0 (60)
8.ความพร้อมของผู้เรียน	6.3	3.1	15.6	56.3	18.8	100.0 (64)	10.0	3.3	18.3	43.3	25.0	100.0 (60)
9.ความเหมาะสมสภาพห้อง	46.9	14.1	29.7	6.3	3.1	100.0 (64)	40.0	11.7	23.3	20.0	5.0	100.0 (60)

ตารางที่ 68 ข. ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาต่างประเทศ ระดับปัญหาที่ภาษาต่างประเทศที่สอน

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน ภาษาต่างประเทศ	ภาษาอังกฤษ					ภาษาอื่น (ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น จีน เยอรม)						
	ไม่เลย	น้อย ที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม
1.เวลาสำหรับการเรียนการสอน (จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์)	47.8	7.4	18.1	20.9	5.8	100.0 (431)	51.2	2.3	18.6	23.3	4.7	100.0 (43)
2.ภาระงานโดยรวมของผู้สอน	23.9	6.5	18.1	39.0	12.5	100.0 (433)	41.9	4.7	30.2	18.6	4.7	100.0 (43)
3.ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน	42.5	14.5	22.6	16.4	3.9	100.0 (433)	65.1	7.0	23.3	4.7	-	100.0 (43)
4.ความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับวิธีการสอน	38.8	16.4	24.2	18.7	1.8	100.0 (433)	57.1	9.5	23.8	7.1	2.4	100.0 (43)
5.การสนับสนุนจากสถาบัน	44.7	10.2	19.9	20.1	5.1	100.0 (432)	46.5	7.0	20.9	20.9	4.7	100.0 (43)
6.สื่อ/อุปกรณ์การสอน	28.3	7.2	21.1	35.5	7.9	100.0 (431)	30.2	7.0	27.9	25.6	9.3	100.0 (43)
7.จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียน	38.2	10.2	16.9	25.7	9.0	100.0 (432)	42.9	2.4	28.6	23.8	2.4	100.0 (43)
8.ความพร้อมของผู้เรียน	5.8	3.9	19.2	50.9	20.1	100.0 (432)	11.6	7.0	32.6	34.9	14.0	100.0 (43)
9.ความเหมาะสมสภาพห้อง	43.2	12.1	25.5	16.5	2.8	100.0 (431)	54.8	7.1	19.0	14.3	4.8	100.0 (43)

การวิเคราะห์รายละเอียดของปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับสถานศึกษา พบว่าในภาพรวม ในด้านภาระงาน ปัญหาที่ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบ คือการที่อาจารย์มีวิชาสอนมาก รองลงมาคือการได้รับมอบหมายงานอื่นนอกจากงานสอน ในระดับมัธยมศึกษา พบว่าผู้สอนถึงร้อยละ 73.7 ตอบว่ามีปัญหาภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนมาก สำหรับในระดับการศึกษาอื่นๆ ก็มีสภาพปัญหาไม่แตกต่างกัน

ในด้านหลักสูตร ในภาพรวมทุกระดับ ผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 78.2 เห็นว่าเป็นปัญหาในด้านเนื้อหาของหลักสูตร ดังในตารางที่ 69 และเมื่อพิจารณาแยกระดับสถานศึกษา พบว่าผู้สอนระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 83.5 เห็นว่าเป็นปัญหาด้านเนื้อหาของหลักสูตร แต่ในระดับอาชีวศึกษาและระดับประถมศึกษา มีผู้สอนเพียงร้อยละ 66.7 และ 68.6 เท่านั้นที่เห็นว่าเป็นปัญหาในด้านเนื้อหาของหลักสูตร แสดงให้เห็นว่า ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา ต้องวิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อหาหลักสูตร และหาแนวทางปรับปรุงต่อไป

ในด้านผู้เรียน ผู้สอนรวมทุกระดับร้อยละ 70.8 คิดว่าผู้เรียนมีพื้นฐานอ่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้สอนในระดับอาชีวศึกษาร้อยละ 81.6 เห็นว่าผู้เรียนมีปัญหาด้านพื้นฐานภาษาต่างประเทศที่เรียน นอกจากนี้ ผู้สอนทุกระดับส่วนใหญ่ร้อยละ 91.1 เห็นว่าจำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป หรือ ชั้นเรียนมีขนาดใหญ่เกินไป เมื่อวิเคราะห์แยกระดับการศึกษา จะเห็นว่าผู้สอนทุกระดับมีความเห็นสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน ว่าจำนวนผู้เรียนต่อห้องมากเกินไป โดยผู้สอนระดับมัศึกษามีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 95.8

ในด้านแหล่งการเรียนรู้ในชั้นเรียน ผู้สอนรวมทุกระดับร้อยละ 66.7 เห็นว่าอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่เหมาะสม ร้อยละ 36.8 คิดว่าห้องเรียนแออัด และร้อยละ 44.1 คิดว่าห้องเรียนเสียงดัง เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอนส่วนใหญ่ในระดับอุดมศึกษาถึงร้อยละ 83.3 เห็นพ้องกันว่าห้องเรียนเสียงดังมาก เป็นปัญหาในการเรียนการสอน สำหรับระดับอาชีวศึกษาผู้สอนเพียงร้อยละ 25.0 เท่านั้นที่คิดว่ามีปัญหาห้องแออัดและเสียงดัง

ในเรื่องระยะเวลาการฝึกหัดทักษะ ในภาพรวมทุกระดับ ผู้สอนร้อยละ 89.2 คิดว่าปัญหาการเรียนการสอน คือมีเวลาในการฝึกหัดน้อยไป และร้อยละ 84.8 เห็นว่าเวลาเรียนไม่เหมาะสม กล่าวคือตารางสอนอยู่ในเวลาเช้าเกินไป หรือ ค่าเกินไป เมื่อแยกระดับสถานศึกษา จะเห็นว่าผู้สอนระดับประถมศึกษาถึงร้อยละ 97.8 คิดว่ามีระยะเวลาในการฝึกหัดน้อยไป และร้อยละ 90.9 เห็นว่าช่วงเวลาเรียนไม่เหมาะสม

ในด้านสื่อการสอน ผู้สอนทุกระดับร้อยละ 91.1 เห็นว่าปัญหา คือการขาดสื่อการเรียนการสอน แยกเป็น ผู้สอนระดับประถมศึกษาร้อยละ 93.0 ระดับมัธยมศึกษาร้อยละ 91.7 ระดับอาชีวศึกษา ร้อยละ 84.0 และระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 90.9 ผู้สอนเพียงส่วนน้อยร้อยละ 2.2 เท่านั้นที่คิดว่าการขาดทักษะการใช้สื่อการสอนเป็นปัญหาในการเรียนการสอน

ตารางที่ 69 ร้อยละของผู้สอน จำแนกตามประเด็นปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/
สถาบันกับระดับสถานศึกษา

ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	ระดับสถานศึกษา				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	อาชีว ศึกษา	อุดม ศึกษา	รวม
1.ภาระงาน					
-อาจารย์มีวิชาสอนมาก	50.0	43.3	42.9	52.9	45.6
-มีการประชุมมากสอนไม่เต็มที่	21.7	6.7	3.6	11.8	10.5
-งานอื่นนอกจากงานสอน	66.1	73.7	67.9	52.9	69.6
จำนวนผู้ตอบ	59	133	28	17	237
2.หลักสูตร					
-โครงสร้าง	8.6	3.1	13.3	11.1	5.8
-เนื้อหาหลักสูตร	68.6	83.5	66.7	77.8	78.2
จำนวนผู้ตอบ	35	97	15	9	156
3.ผู้เรียน					
-พื้นฐานผู้เรียน	68.4	69.0	81.6	70.7	70.8
-ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน	42.1	38.1	32.7	39.0	38.3
จำนวนผู้ตอบ	76	197	49	41	363
4.จำนวนผู้เรียน					
-จำนวนผู้เรียนต่อห้องมากเกินไป	92.1	95.8	84.2	77.8	91.1
จำนวนผู้ตอบ	38	95	19	27	179
5.แหล่งการเรียนรู้ในชั้นเรียน					
-อุปกรณ์	76.0	64.7	54.5	70.0	66.7
-สภาพห้องเรียน	-	2.9	-	33.3	4.4
-จำนวนห้องเรียน	28.0	23.5	27.3	-	23.0
จำนวนผู้ตอบ	25	68	11	9	113
6.บรรยากาศในชั้นเรียน					
-ห้องแออัด	50.0	36.4	25.0	16.7	36.8
-ห้องเสียงดัง	42.9	40.9	25.0	83.3	44.1
จำนวนผู้ตอบ	14	44	4	6	68
7.ระยะเวลาการฝึกหัด (จำนวนชั่วโมง)					
-ระยะเวลาฝึกหัดมากเกินไป	-	1.5	10.5	21.1	4.7
-ระยะเวลาในการฝึกหัดน้อยไป	97.8	90.8	78.9	73.7	89.2
จำนวนผู้ตอบ	45	65	19	19	148
8.ช่วงเวลาในการเรียน(เช้า-บ่าย)					
-ช่วงเวลาเช้า-ค่ำเกินไป	90.9	87.7	83.3	64.3	84.8
-เวลาทำคาบเด็กจะง่วงเสียงดัง	-	1.5	12.5	7.1	4.0
จำนวนผู้ตอบ	22	65	24	14	125
9.สื่อประกอบการสอน					
-ขาดสื่อการเรียนการสอน	93.0	91.7	84.0	90.9	91.1
-ขาดทักษะการใช้สื่อ	5.3	1.8	-	-	2.2
จำนวนผู้ตอบ	57	111	25	33	226

หมายเหตุ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

5.3 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้เรียน

ในภาพรวมผู้เรียนภาษาต่างประเทศเห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนภาษาต่างประเทศเรียงตามลำดับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ คือปัญหาเกี่ยวกับสื่อการสอน ร้อยละ 36.6 ปัญหาจากผู้เรียน ร้อยละ 22.4 และปัญหาจากเวลาเรียน ร้อยละ 16.6 อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 42.0 คิดว่าปัญหาจากสื่อเป็นเรื่องสำคัญ รองลงมาร้อยละ 21.8 คิดว่าเป็นปัญหาจากวิธีการสอนของผู้สอน และร้อยละ 18.2 คิดว่าเป็นปัญหาจากเวลาเรียน เห็นได้ชัดเจนในทุกระดับการศึกษาว่า ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาสื่อเป็นปัญหาสำคัญ รายละเอียดดังในตารางที่ 70

ตารางที่ 70 ปัญหาที่สำคัญในการเรียนภาษาต่างประเทศ ในทัศนะของผู้เรียน

ปัญหาที่สำคัญในการเรียน ภาษาต่างประเทศ	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา	รวม
ปัญหาจากผู้เรียน	22.7	16.4	28.0	22.4
ปัญหาจากผู้สอน	9.7	9.1	14.0	10.3
ปัญหาจากวิธีการสอน	11.9	21.8	12.0	13.8
ปัญหาจากสื่อ	35.7	34.5	42.0	36.6
ปัญหาจากเวลาเรียน	19.5	18.2	4.0	16.6
ปัญหาจากหลักสูตร	.5	-	-	.3
รวม	100.0(185)	100.0(55)	100.0(50)	100.0(290)

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของประเด็นปัญหา พบว่าผู้เรียนร้อยละ 99.0 ไม่คิดว่าตนเองเป็นปัญหาในการเรียน แม้ปัญหาอื่นๆผู้เรียนก็คิดว่าเป็นปัญหาเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนประเด็นที่คิดว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน ปัญหาช่วงเวลาในการฝึกทักษะ และ ปัญหาบรรยากาศในชั้นเรียน โดยมีผู้เรียนระบุปัญหาเหล่านี้ ร้อยละ 24.0 22.9 และ 22.9 ตามลำดับ

ในระดับมัธยมศึกษา ผู้เรียนมีความเห็นไม่แตกต่างจากภาพรวม กล่าวคือประเด็นที่ผู้เรียนคิดว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน ปัญหาช่วงเวลาในการฝึกทักษะ และ ปัญหาบรรยากาศในชั้นเรียน โดยมีผู้เรียนระบุปัญหาเหล่านี้ ร้อยละ 20.0 18.7 และ 17.1 ตามลำดับ

ในระดับอาชีวศึกษา ประเด็นที่ผู้เรียนคิดว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาช่วงเวลาในการฝึกทักษะ และ ปัญหาสื่อการสอน ปัญหาตำราประกอบการสอน และปัญหาแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน โดยมีผู้เรียนระบุปัญหาเหล่านี้ ร้อยละ 29.5 22.5 18.8 และ 18.3 ตามลำดับ

ในระดับอุดมศึกษา ประเด็นที่ผู้เรียนคิดว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาสื่อการสอน ปัญหาตำราประกอบการสอน ปัญหาช่วงเวลาในการฝึกทักษะ และปัญหาการจัดคาบเรียน โดยมีผู้เรียนระบุปัญหาเหล่านี้ ร้อยละ 34.6 30.7 29.9 และ 28.2 ตามลำดับ รายละเอียดดังในตารางที่ 71

ตารางที่ 71 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศกับระดับของปัญหาและระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศ	ระดับของปัญหา					รวม
	ไม่เป็น	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
รวมทั้งหมด						
1.วิธีการสอนของผู้สอน	34.0	17.3	32.7	14.5	1.5	100.0 (394)
2.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	37.8	14.7	34.3	11.4	1.8	100.0 (394)
3.บุคลิกภาพของผู้สอน	59.6	15.0	18.8	5.8	0.8	100.0 (394)
4.พฤติกรรมการสอนของผู้สอน	53.6	17.0	17.8	9.9	1.8	100.0 (394)
5.บรรยากาศในชั้นเรียน	40.4	16.2	24.6	16.0	2.8	100.0 (394)
6.ช่วงเวลาในการฝึกทักษะ	34.4	15.5	27.2	19.8	3.1	100.0 (393)
7.การจัดคาบเรียน	50.0	13.7	20.3	12.7	3.3	100.0 (394)
8.สื่อการสอน	40.1	14.5	24.5	16.6	4.3	100.0 (392)
9.หนังสือ/ ตำราประกอบการสอน	39.9	19.1	21.9	16.5	2.5	100.0 (393)
10.แหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน	35.7	14.0	26.3	17.9	6.1	100.0 (392)
11.ปัญหาจากตนเอง	99.0		0.3	0.3	0.5	100.0 (394)

ตารางที่ 71 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศกับระดับของปัญหาและระดับชั้นที่กำลังศึกษา (ต่อ)

ปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศ	ระดับของปัญหา					รวม
	ไม่เป็น	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	
ระดับมัธยมศึกษา						
1.วิธีการสอนของผู้สอน	39.6	17.6	30.6	11.4	0.8	100.0 (245)
2.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	42.4	14.7	32.7	9.8	0.4	100.0 (245)
3.บุคลิกภาพของผู้สอน	65.7	14.7	15.5	3.7	0.4	100.0 (245)
4.พฤติกรรมการสอนของผู้สอน	58.0	18.0	15.5	7.8	0.8	100.0 (245)
5.บรรยากาศในชั้นเรียน	43.3	16.7	22.9	15.1	2.0	100.0 (245)
6.ช่วงเวลาในการฝึกทักษะ	38.0	14.7	28.6	16.3	2.4	100.0 (245)
7.การจัดคาบเรียน	53.9	11.8	21.2	10.6	2.4	100.0 (245)
8.สื่อการสอน	45.7	16.0	22.2	11.5	4.5	100.0 (243)
9.หนังสือ/ ตำราประกอบการสอน	45.5	20.1	18.9	13.5	2.0	100.0 (244)
10.แหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน	40.0	13.5	26.5	15.1	4.9	100.0 (245)
11.ปัญหาจากตนเอง	99.6	-	-	0.4	-	100.0 (245)

ตารางที่ 71 ร้อยละของผู้เรียน จำแนกตามปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศกับระดับของปัญหาและระดับชั้นที่กำลังศึกษา (ต่อ)

ปัญหาการเรียนภาษาต่างประเทศ	ระดับของปัญหา					
	ไม่เป็น	น้อย ที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด	รวม
ระดับอาชีวศึกษา						
1.วิธีการสอนของผู้สอน	29.6	16.9	38.0	15.5	-	100.0 (71)
2.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	39.4	19.7	28.2	9.9	2.8	100.0 (71)
3.บุคลิกภาพของผู้สอน	60.6	15.5	12.7	11.3	-	100.0 (71)
4.พฤติกรรมการสอนของผู้สอน	53.5	18.3	12.7	14.1	1.4	100.0 (71)
5.บรรยากาศในชั้นเรียน	43.7	15.5	25.4	11.3	4.2	100.0 (71)
6.ช่วงเวลาในการฝึกทักษะ	33.8	14.1	22.5	22.5	7.0	100.0 (71)
7.การจัดคาบเรียน	52.1	18.3	16.9	9.9	2.8	100.0 (71)
8.สื่อการสอน	38.0	14.1	25.4	19.7	2.8	100.0 (71)
9.หนังสือ/ ตำราประกอบการสอน	42.3	16.9	22.5	15.5	2.8	100.0 (71)
10.แหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน	40.6	14.5	26.1	15.9	2.9	100.0 (69)
11.ปัญหาจากตนเอง	97.2	-	1.4	-	1.4	100.0 (71)
ระดับอุดมศึกษา						
1.วิธีการสอนของผู้สอน	20.5	16.7	34.6	23.1	5.1	100.0 (78)
2.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	21.8	10.3	44.9	17.9	5.1	100.0 (78)
3.บุคลิกภาพของผู้สอน	39.7	15.4	34.6	7.7	2.6	100.0 (78)
4.พฤติกรรมการสอนของผู้สอน	39.7	12.8	29.5	12.8	5.1	100.0 (78)
5.บรรยากาศในชั้นเรียน	28.2	15.4	29.5	23.1	3.8	100.0 (78)
6.ช่วงเวลาในการฝึกทักษะ	23.4	19.5	27.3	28.6	1.3	100.0 (77)
7.การจัดคาบเรียน	35.9	15.4	20.5	21.8	6.4	100.0 (78)
8.สื่อการสอน	24.4	10.3	30.8	29.5	5.1	100.0 (78)
9.หนังสือ/ ตำราประกอบการสอน	20.5	17.9	30.8	26.9	3.8	100.0 (78)
10.แหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน	17.9	15.4	25.6	28.2	12.8	100.0 (78)
11.ปัญหาจากตนเอง	98.7	-	-	-	1.3	100.0 (78)

สรุป

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียน มีประเด็นที่น่าสนใจคือ ทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้เรียนมีความไม่พร้อม พื้นฐานการเรียนอ่อน เป็นปัญหาในการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม ในกลุ่มผู้เรียนไม่เห็นว่าเป็นปัญหาการเรียนการสอนเกิดจากตนเอง ส่วนใหญ่คิดว่าเป็นปัญหาจากสื่อการสอน และแหล่งเรียนรู้นอกชั้นเรียน ปัญหานี้พบมากที่สุดจากผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา จึงน่าจะเป็นประเด็นที่นำไปสู่ข้อเสนอแนะในระดับนโยบายที่จะต้องให้ความสำคัญกับการผลิตสื่อการสอน หรือพัฒนาทักษะของผู้สอนในการจัดทำสื่อ และต้องพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้แก่ผู้เรียนทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอุดมศึกษา

บทที่ 6

ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

การศึกษาในส่วนความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งศึกษาจากแหล่งงาน ผ่านทัศนะของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร และศึกษาจากกลุ่มอาชีพ ผลการศึกษานำเสนอเป็น 2 ส่วนได้แก่

1. ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงาน
2. ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงาน

ผลการวิจัยนำเสนอในบทนี้เป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย 1) การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการ/องค์กร 2) ความพึงพอใจในความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน 3) สภาพปัญหาและการพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน และ 4) ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

6.1.1 การใช้ภาษาต่างประเทศในองค์กร/หน่วยงาน

6.1.1.1 ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในองค์กร/หน่วยงาน

ผลการศึกษาพบว่าสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานคิดเป็นร้อยละ 93.2 โดยภาษาต่างประเทศที่ใช้มากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษโดยใช้มากถึงร้อยละ 96.4 รองลงมา ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน ตามลำดับ ดังตารางที่ 72

ตารางที่ 72 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงาน

การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ		
	ใช้	ไม่ได้ใช้	รวม
การใช้ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงาน	93.2	6.8	100.0 (118)
<u>ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงาน</u>			
ภาษาอังกฤษ	96.4	3.6	100.0 (110)
ภาษาฝรั่งเศส	2.7	97.3	100.0 (110)
ภาษาจีน	17.3	82.7	100.0 (110)
ภาษาญี่ปุ่น	18.2	81.8	100.0 (110)
ภาษาเกาหลี	1.8	98.2	100.0 (110)
ภาษาอิตาลี	-	100.0	100.0 (110)
ภาษาเยอรมัน	2.7	97.3	100.0 (110)
ภาษาเวียดนาม	4.5	95.5	100.0 (110)

ตารางที่ 72 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงาน
(ต่อ)

การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ		
	ใช้	ไม่ได้ใช้	รวม
ภาษาพม่า	-	100.0	100.0 (110)
ภาษาลาว(เวียงจันทน์)	10.9	89.1	100.0 (110)
ภาษาเขมร	7.3	92.7	100.0 (110)
ภาษาส่วย	0.9	99.1	100.0 (110)

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

สำหรับการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานแต่ละประเภทนั้น ผลการศึกษาพบว่า องค์กรเอกชนและสถานประกอบการโรงแรมทั้งหมดใช้ภาษาต่างประเทศในองค์กรรัฐ สถานประกอบการบริการ และสถานประกอบการอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาต่างประเทศร้อยละ 96.7 94.1 และ 88.4 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานประกอบการอุตสาหกรรมไม่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน เพียงร้อยละ 11.6

องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน สถานประกอบการบริการและสถานประกอบการโรงแรมทั้งหมดใช้ภาษาอังกฤษ โดยที่องค์กรเอกชน สถานประกอบการโรงแรม สถานประกอบการอุตสาหกรรมและสถานประกอบการบริการ ใช้ภาษาญี่ปุ่นรองลงมา ร้อยละ 60.0 50.0 21.1 และ 15.6 ตามลำดับ สถานประกอบการอุตสาหกรรมมีการใช้ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละ 21.1 เท่ากัน เป็นที่น่าสังเกตว่าเฉพาะสถานประกอบการโรงแรมเท่านั้นที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส ดังตารางที่ 73

ตารางที่ 73 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
<u>การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน</u>					
ใช้	96.7	100.0	88.4	94.1	100.0
ไม่ได้ใช้	3.3	-	11.6	5.9	-
รวม	100.0 (30)	100.0(5)	100.0 (43)	100.0 (34)	100.0(6)
<u>ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงาน</u>					
<u>ภาษาอังกฤษ</u>					
ใช้	100.0	100.0	89.5	100.0	100.0
ไม่ใช้	-	-	10.5	-	-
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0(32)	100.0 (6)

ตารางที่ 73 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
<u>ภาษาจีน</u>					
ใช้	10.3	40.0	21.1	12.5	33.3
ไม่ใช้	89.7	60.0	78.9	87.5	66.7
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0(32)	100.0 (6)
<u>ภาษาญี่ปุ่น</u>					
ใช้	3.4	60.0	21.1	15.6	50.0
ไม่ใช้	96.6	40.0	78.9	84.4	50.0
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0(32)	100.0 (6)
<u>ภาษาเยอรมัน</u>					
ใช้	-	-	2.6	3.1	16.7
ไม่ใช้	100.0	100.0	97.4	96.9	83.3
รวม	100.0 (29)	100.0(5)	100.0 (38)	100.0(32)	100.0 (6)
<u>ภาษาใกล้เคียงกับท้องถิ่น (ลาว-เวียงจันทน์, เขมร ส่วย, เวียดนาม)</u>					
ใช้	27.6	20.0	21.1	9.4	16.7
ไม่ใช้	72.4	80.0	78.9	90.6	83.3
รวม	100.0(29)	100.0(5)	100.0(38)	100.0(32)	100.0(6)
<u>ภาษาอื่นๆ (ฝรั่งเศส, อิตาลี, อาหรับ, อีรัก, เยอรมัน)</u>					
ใช้	-	20.0	2.6	-	50.0
ไม่ใช้	100.0	80.0	97.4	100.0	50.0
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0(32)	100.0(6)

6.1.1.2 สำหรับประเภทและระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน/องค์กรแต่ละประเภท

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีการใช้ความสามารถและทักษะภาษาอังกฤษในหน่วยงานในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 57.3 รองลงมาคือใช้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 40.0 ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสเลย คิดเป็นร้อยละ 97.3 มีส่วนน้อยที่ใช้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 2.7 ส่วนภาษาจีนนั้น พบว่า บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 84.0 ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาจีน มีส่วนน้อยเพียงร้อยละ 9.1 ที่ใช้ในระดับน้อย ขณะเดียวกันบุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่นในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 85.5 และมีเพียงร้อยละ 6.4 ที่ใช้ในระดับมาก ด้านภาษา

เกาหลี ภาษาเยอรมัน และภาษาเวียดนาม พบว่า บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรร้อยละ 95.0 ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะการใช้ดังกล่าว

ด้านภาษาลาว (เวียงจันทน์) ภาษาเขมร และภาษาส่วย พบว่า บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 89.0 92.0 และ 99.0 ตามลำดับ ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาดังกล่าว ดังตารางที่ 74

ตารางที่ 74 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงานกับระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในหน่วยงาน	ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	ไม่ได้ใช้	ใช้น้อย	ใช้มาก	รวม
ภาษาอังกฤษ	2.7	40.0	57.3	100.0 (110)
ภาษาฝรั่งเศส	97.3	-	2.7	100.0 (110)
ภาษาจีน	84.5	9.1	6.4	100.0 (110)
ภาษาญี่ปุ่น	85.5	8.2	6.4	100.0 (110)
ภาษาเกาหลี	99.1	0.9	-	100.0 (110)
ภาษาเยอรมัน	98.2	0.9	0.9	100.0 (110)
ภาษาเวียดนาม	95.5	3.6	0.9	100.0 (110)
ภาษาลาว (เวียงจันทน์)	89.9	7.3	2.8	100.0 (110)
ภาษาเขมร	92.7	5.5	1.8	100.0 (110)
ภาษาส่วย	99.1	-	0.9	100.0 (110)

ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการโรงแรมทั้งหมดมีระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในหน่วยงานในระดับมาก องค์กรเอกชน สถานประกอบการอุตสาหกรรมและองค์กรรัฐส่วนใหญ่ใช้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 80.0 60.5 และ 55.2 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าเฉพาะสถานประกอบการอุตสาหกรรมเท่านั้นที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และยังพบว่า องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน สถานประกอบการอุตสาหกรรมและสถานประกอบการบริการทั้งหมด ไม่ได้ใช้ภาษาฝรั่งเศสในหน่วยงาน เฉพาะสถานประกอบการโรงแรมใช้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 50.0

หนึ่งองค์กรรัฐและสถานประกอบการบริการส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 96.6 และ 87.6 ตามลำดับไม่ได้ใช้ภาษาจีนในหน่วยงาน องค์กรเอกชนและสถานประกอบการโรงแรมมีการใช้ภาษาจีนในหน่วยงานระดับมากเพียงร้อยละ 40.0 และ 16.7 ตามลำดับ ขณะที่สถานประกอบการอุตสาหกรรมใช้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 15.8

นอกจากนี้ยัง พบว่า องค์กรรัฐทั้งหมดไม่ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นในหน่วยงาน สถานประกอบการ โรงแรมและองค์กรเอกชนใช้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 20.0 ตามลำดับ สถานประกอบการอุตสาหกรรมใช้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 13.2 และพบว่า องค์กรรัฐ สถานประกอบการอุตสาหกรรม

สถานประกอบการบริการและสถานประกอบการโรงแรมทั้งหมด ไม่ได้ใช้ภาษาเกาหลีและภาษาเยอรมันในหน่วยงาน เฉพาะองค์กรเอกชนที่ใช้ภาษาเกาหลีในระดับน้อย เพียงร้อยละ 20.0 ขณะที่สถานประกอบการบริการใช้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 3.1 และสถานประกอบการอุตสาหกรรมใช้ภาษาเยอรมันในระดับมาก เพียงร้อยละ 2.6

อนึ่งพบว่า องค์กรเอกชน และสถานประกอบการโรงแรมทั้งหมดไม่ได้ใช้ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว (เวียงจันทน์) ในหน่วยงาน ดังตารางที่ 75

ตารางที่ 75 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ภาษาอังกฤษ					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	-	-	7.9	-	-
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	44.8	20.0	31.6	56.3	-
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	55.2	80.0	60.5	43.8	100.0
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาฝรั่งเศส					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	100.0	100.0	100.0	100.0	50.0
ใช้มาก (5-7 คะแนน)	-	-	-	-	50.0
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาจีน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	96.6	60.0	78.9	87.6	66.6
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	3.4	-	15.8	6.3	16.7
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	-	40.0	5.3	6.3	16.7
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาญี่ปุ่น					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	100.0	80.0	78.9	87.4	50.0
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	-	20.0	7.9	6.3	50.0
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	-	-	13.2	6.3	-
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาเกาหลี					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	100.0	80.0	100.0	100.0	100.0
ใช้น้อย (1 คะแนน)	-	20.0	-	-	-
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาเยอรมัน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	100.0	100.0	97.4	96.9	100.0
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	-	-	-	3.1	-
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	-	-	2.6	-	-
รวม	100.0 (29)	100.0(5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)

ตารางที่ 75 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้
ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กร เอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การ โรงแรม
ภาษาเวียดนาม					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	93.1	100.0	97.4	93.8	100.0
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	6.9	-	-	6.3	-
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	-	-	2.6	-	-
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาลาว (เวียงจันทน์)					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	82.1	100.0	89.4	96.9	83.3
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	14.3	-	5.3	3.1	16.7
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	3.6	-	5.3	-	-
รวม	100.0 (28)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาเขมร					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	93.2	80.0	89.5	100.0	83.3
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	3.4	20.0	7.9	-	16.7
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	3.4	-	2.6	-	-
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ภาษาส่วย					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	100.0	100.0	97.4	100.0	100.0
ใช้น้อย (1-3 คะแนน)	-	-	2.6	-	-
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)

เมื่อพิจารณาระดับการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศแต่ละทักษะกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการพบว่า บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ใช้ทักษะการพูด ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 77.1 75.2 77.1 และ 78.9 ตามลำดับ ดังตารางที่ 76

ตารางที่ 76 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้
ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ทักษะภาษาต่างประเทศที่ใช้ ในหน่วยงาน	ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	ไม่ได้ใช้	ใช้น้อย	ใช้มาก	รวม
ทักษะการพูด	-	77.1	22.9	100.0 (109)
ทักษะการฟัง	-	75.2	24.8	100.0 (109)
ทักษะการอ่าน	10.1	77.1	12.8	100.0 (109)
ทักษะการเขียน	11.0	78.9	10.1	100.0 (109)

เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์กรพบว่า บุคลากรในองค์กรรัฐ สถานประกอบการบริการ องค์กรเอกชน และสถานประกอบการอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ใช้ทักษะการพูดภาษาต่างประเทศในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 89.3 84.4 80.0 และ 71.1 ตามลำดับ เฉพาะสถานประกอบการโรงแรมเท่านั้นที่ใช้ทักษะการพูดภาษาต่างประเทศในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 83.3

ด้านความสามารถและทักษะการฟังภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน พบว่า บุคลากรใน องค์กรรัฐ สถานประกอบการบริการ สถานประกอบการอุตสาหกรรม และองค์กรเอกชน ส่วนใหญ่อ้อยละ 60.0 - 92.9 ใช้ทักษะการฟังภาษาต่างประเทศระดับน้อย เฉพาะสถานประกอบการโรงแรมเท่านั้นที่ใช้ทักษะการฟังภาษาต่างประเทศในระดับมาก ถึงร้อยละ 83.3

และยังพบว่าบุคลากรในองค์กรรัฐ สถานประกอบการบริการ สถานประกอบการอุตสาหกรรม สถานประกอบการโรงแรมและองค์กรเอกชน ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0-90.0 ใช้ทักษะการอ่าน ภาษาต่างประเทศระดับน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคลากรในองค์กรเอกชน สถานประกอบการโรงแรมและสถานประกอบการอุตสาหกรรมใช้ทักษะการอ่านภาษาต่างประเทศในหน่วยงานในระดับมากถึงร้อยละ 40.0, 33.3 และ 21.1 ตามลำดับ

ส่วนความสามารถและทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน พบว่า บุคลากร ในองค์กรรัฐ สถานประกอบการโรงแรม องค์กรเอกชน สถานประกอบการบริการ และสถานประกอบการ อุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.0-92.9 ใช้ทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศระดับน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเพียงส่วนน้อยของบุคลากรในองค์กรเอกชน และสถานประกอบการอุตสาหกรรมใช้ทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศในหน่วยงานในระดับมากเพียงร้อยละ 20.0 และ 18.4 ตามลำดับ ดังตารางที่ 77

ตารางที่ 77 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ทักษะการพูด					
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	89.3	80.0	71.1	84.4	16.7
ใช้มาก (6-11 คะแนน)	10.7	20.0	28.9	15.6	83.3
รวม	100.0 (28)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ทักษะการฟัง					
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	92.9	60.0	68.4	81.3	16.7
ใช้มาก (6-11 คะแนน)	7.1	40.0	31.6	18.8	83.3
รวม	100.0 (28)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)
ทักษะการอ่าน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	3.6	-	10.5	18.8	-
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	92.9	60.0	68.4	78.1	66.7
ใช้มาก (6-11 คะแนน)	3.6	40.0	21.1	3.1	33.3
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)

ตารางที่ 77 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ทักษะการเขียน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	3.6	-	10.5	21.9	-
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	92.9	80.0	71.1	75.0	83.3
ใช้มาก (6-11 คะแนน)	3.6	20.0	18.4	3.1	16.7
รวม	100.0 (29)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (6)

6.1.1.3 ลักษณะงานที่ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ผลการวิเคราะห์ด้านลักษณะงานที่ใช้นุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในองค์กร/สถานประกอบการแต่ละประเภทพบว่า นุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศด้านการประชาสัมพันธ์ถึงร้อยละ 48.6 มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 8.5 ที่ใช้ในระดับมาก ซึ่งการใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศพบในด้านการติดต่อทางโทรศัพท์ในระดับน้อย เพียงร้อยละ 53.3 ส่วนการใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศด้านการต้อนรับยังพบว่ามีการใช้ในน้อยอยู่ ส่วนที่ใช้ในระดับมากมีเพียงร้อยละ 11.4 ส่วนงานด้านเลขานุการ พบว่า สถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศด้านเลขานุการ คิดเป็นร้อยละ 67.9 มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้ในระดับมาก(ร้อยละ 2.9) นุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในงานการตลาด

นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศด้านการผลิตถึงร้อยละ 66.7 มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 6.7 ด้านการให้บริการ พบว่า นุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศด้านการให้บริการระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 61.9 ส่วนด้านการท่องเที่ยว พบว่า นุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศด้านการท่องเที่ยว ถึงร้อยละ 84.9 มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 2.8 และบุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 89.8 ไม่ได้ใช้ความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศด้านมัคคุเทศก์ ดังตารางที่ 78

ตารางที่ 78 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามลักษณะงานด้านต่างๆ กับระดับความสามารถ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

ลักษณะงานต่างๆ	ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	ไม่ได้ใช้	ใช้น้อย	ใช้มาก	รวม
งานด้านการประชาสัมพันธ์	48.6	42.9	8.5	100.0 (105)
งานด้านการติดต่อทางโทรศัพท์	35.2	53.3	11.5	100.0 (105)
งานด้านการต้อนรับ	34.3	54.3	11.4	100.0 (105)
งานด้านเลขานุการ	67.9	29.2	2.9	100.0 (106)
งานด้านการตลาด	47.2	45.3	7.5	100.0 (106)
งานด้านการผลิต	66.6	26.7	6.7	100.0 (105)
งานด้านการให้บริการ	31.4	61.9	6.7	100.0 (105)
งานด้านการท่องเที่ยว	84.9	12.3	2.8	100.0 (106)
งานด้านมัคคุเทศก์	89.8	8.3	1.9	100.0 (108)

ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในงานการประชาสัมพันธ์ของบุคลากร พบว่า องค์กรเอกชนทั้งหมดและองค์กรรัฐส่วนใหญ่มีการใช้ในระดับน้อย สถานประกอบการโรงแรม ส่วนใหญ่มีการใช้ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 60.0 ส่วนในการติดต่อทางโทรศัพท์ของบุคลากร พบว่า องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน สถานประกอบการโรงแรม และสถานประกอบการบริการ ส่วนใหญ่ใช้ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 76.9 60.0 60.0 และ 46.9 ตามลำดับ ในงานด้านการต้อนรับ พบว่า องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน สถานประกอบการบริการ และสถานประกอบการอุตสาหกรรม ส่วนใหญ่ใช้ในระดับน้อยมีเพียงสถานประกอบการโรงแรมที่ส่วนใหญ่ใช้ในระดับมากถึงร้อยละ 60.0

ในงานเลขานุการของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า องค์กรเอกชน และสถานประกอบการบริการโรงแรมส่วนใหญ่ใช้ในระดับน้อย สถานประกอบการอุตสาหกรรม สถานประกอบการบริการและองค์กรรัฐ ส่วนใหญ่จวร้อยละ 70.0 ไม่ได้ใช้ ในงานการตลาดของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ สถานประกอบการบริการโรงแรม และสถานประกอบการอุตสาหกรรมจวร้อยละ 60.0 ใช้ในระดับน้อย องค์กรรัฐและสถานประกอบการบริการส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการตลาด คิดเป็นร้อยละ 70.4 และ 56.3 ตามลำดับ

อนึ่ง พบว่าองค์กรเอกชนทั้งหมดไม่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศด้านการผลิต ส่วนสถานประกอบการอุตสาหกรรมใช้ในระดับมากเพียงร้อยละ 18.9 สำหรับในด้านความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศด้านการให้บริการของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า สถานประกอบการโรงแรม ใช้ในระดับมากเพียงร้อยละ 40.0 ด้านความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศด้านการท่องเที่ยวพบว่า สถานประกอบการโรงแรมใช้ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 40.0

ด้านความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศด้านมัคคุเทศก์ พบว่า บุคลากรในองค์กรเอกชนทั้งหมดไม่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศด้านมัคคุเทศก์ สถานประกอบการบริการ สถานประกอบการ

อุตสาหกรรม และองค์กรรัฐ ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศ มีเพียงสถานประกอบการการโรงแรมใช้ในระดับมาก เพียงร้อยละ 33.3 ดังตารางที่ 79

ตารางที่ 79 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานด้านต่างๆของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในงานด้านต่างๆ	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ด้านการประชาสัมพันธ์					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	23.1	-	62.2	65.6	20.0
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	73.1	100.0	27.0	31.3	20.0
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	3.8	-	10.8	3.1	60.0
รวม	100.0 (26)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)
ด้านการติดต่อทางโทรศัพท์					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	23.1	20.0	43.2	43.8	-
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	76.9	60.0	40.5	46.9	60.0
ใช้มาก (5-9 คะแนน)	-	20.0	16.2	9.4	40.0
รวม	100.0 (26)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)
ด้านการต้อนรับ					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	34.6	20.0	43.2	31.3	-
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	65.4	60.0	45.9	56.3	40.0
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	-	20.0	10.8	12.5	60.0
รวม	100.0 (26)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)
ด้านเลขานุการ					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	70.4	40.0	73.0	71.9	20.0
ใช้น้อย (1-6 คะแนน)	29.6	60.0	24.3	25.0	60.0
ใช้มาก (7-12 คะแนน)	-	-	2.7	3.1	20.0
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)
ด้านการตลาด					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	70.4	40.0	27.0	56.3	20.0
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	29.6	60.0	59.5	37.5	60.0
ใช้มาก (6-10 คะแนน)	-	-	13.5	6.3	20.0
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)
ด้านการผลิต					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	73.1	100.0	45.9	78.1	80.0
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	26.9	-	35.1	21.9	20.0
ใช้มาก (6-10 คะแนน)	-	-	18.9	-	-
รวม	100.0 (26)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)

ตารางที่ 79 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานด้านต่างๆของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในงานด้านต่างๆ	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ด้านการให้บริการ					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	26.9	20.0	54.1	12.5	20.0
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	69.2	80.0	40.5	81.3	40.0
ใช้มาก (6-11 คะแนน)	3.8	-	5.4	6.3	40.0
รวม	100.0 (26)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)
ด้านการท่องเที่ยว					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	81.5	80.0	86.5	90.6	60.0
ใช้น้อย (1-7 คะแนน)	18.5	20.0	10.8	9.4	-
ใช้มาก (8-15 คะแนน)	-	-	2.7	-	40.0
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (32)	100.0 (5)
ด้านมัคคุเทศก์					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	88.9	100.0	89.5	96.9	50.0
ใช้น้อย (1-7 คะแนน)	11.1	-	10.5	3.1	16.7
ใช้มาก (8-15 คะแนน)	-	-	-	-	33.3
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (38)	100.0 (32)	100.0 (5)

6.1.2 ความพึงพอใจในความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ผลจากการวิเคราะห์ด้านระดับความพึงพอใจต่อสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ พบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่พอใจในระดับน้อยต่อความสามารถและการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในงานการผลิต คิดเป็นร้อยละ 75.6 รองลงมา ได้แก่ งานมัคคุเทศก์ การให้บริการ และการติดต่อทางโทรศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 72.7 82.7 และ 88.6 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดในการติดต่อทางโทรศัพท์ และการให้บริการ เพียงร้อยละ 10 และ 12 ตามลำดับ สำหรับภาษาต่างประเทศอื่น คือ ภาษาจีน ภาษาเยอรมัน ส่วนใหญ่พอใจการใช้ภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ ในระดับน้อย ดังตารางที่ 80

ตารางที่ 80 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ

การใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ	ระดับความพึงพอใจ			
	ไม่พอใจ	พอใจน้อย	พอใจมาก	รวม
งานด้านการประชาสัมพันธ์	-	87.5	12.5	100.0 (56)
งานด้านการติดต่อทางโทรศัพท์	1.4	88.6	10.0	100.0 (70)
งานด้านการต้อนรับ	7.0	87.4	5.6	100.0 (71)
งานด้านเลขานุการ	5.7	82.9	11.4	100.0 (35)

ตารางที่ 80 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อการ
ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ (ต่อ)

การใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ ในงานลักษณะต่างๆ	ระดับความพึงพอใจ			
	ไม่พอใจ	พอใจน้อย	พอใจมาก	รวม
งานด้านการตลาด	1.7	79.3	19.0	100.0 (58)
งานด้านการผลิต	4.9	75.6	19.5	100.0 (41)
งานด้านการให้บริการ	5.3	82.7	12.0	100.0 (75)
งานด้านการท่องเที่ยว	5.3	78.9	15.8	100.0 (19)
งานด้านมัคคุเทศก์	9.1	72.7	18.2	100.0 (11)

ด้านความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรใน
หน่วยงานในทัศนะของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร พบว่า ในสถานประกอบการโรงแรม ผู้
บริหาร-เจ้าของพอใจมากกับงานด้านการประชาสัมพันธ์และด้านเลขานุการ คิดเป็นร้อยละ 40.0 ส่วนในสถาน
ประกอบการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ยังพึงพอใจน้อยกับงานทุกประเภทแต่มีระดับพึงพอใจมากในงานด้านการ
ประชาสัมพันธ์ และด้านการตลาด คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 22.2 ตามลำดับ สำหรับสถานประกอบการ
บริการ องค์กรเอกชน และองค์กรรัฐส่วนใหญ่พึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของ
บุคลากรในระดับน้อยในงานทุกประเภท โดยเฉพาะงานด้านการประชาสัมพันธ์ งานด้านเลขานุการ และงาน
การต้อนรับ ดังตารางที่ 81

ตารางที่ 81 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อ
ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานต่างๆ ของบุคลากรใน
หน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

ความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานต่างๆ ของบุคลากรในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
<u>ด้านการประชาสัมพันธ์</u>					
พอใจน้อย (1-6 คะแนน)	100.0	100.0	75.0	90.9	60.0
พอใจมาก (7-12 คะแนน)	-	-	25.0	9.1	40.0
รวม	100.0 (19)	100.0 (5)	100.0(16)	100.0(11)	100.0 (5)

ตารางที่ 81 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อ
ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานต่างๆ ของบุคลากรใน
หน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

ความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการ ใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานต่างๆ ของ บุคลากรในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
<u>ด้านการติดต่อทางโทรศัพท์</u>					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	-	-	4.5	-	-
พอใจน้อย (1-6 คะแนน)	100.0	100.0	81.8	88.9	60.0
พอใจมาก (7-12 คะแนน)	-	-	13.6	11.1	40.0
รวม	100.0 (21)	100.0 (4)	100.0(22)	100.0 (18)	100.0 (5)
<u>ด้านการต้อนรับ</u>					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	5.9	25.0	9.1	4.5	-
พอใจน้อย (1-6 คะแนน)	94.1	75.0	77.3	95.5	83.3
พอใจมาก (7-12 คะแนน)	-	-	13.6	-	16.7
รวม	100.0 (17)	100.0 (4)	100.0(22)	100.0(22)	100.0 (6)
<u>ด้านเลขานุการ</u>					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	-	-	-	25.0	-
พอใจน้อย (1-6 คะแนน)	100.0	100.0	81.8	75.0	60.0
พอใจมาก (7-12 คะแนน)	-	-	18.2	-	40.0
รวม	100.0 (8)	100.0 (3)	100.0(11)	100.0 (8)	100.0 (5)
<u>ด้านการตลาด</u>					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	-	-	-	6.7	-
พอใจน้อย (1-4 คะแนน)	100.0	66.7	77.8	80.0	60.0
พอใจมาก (5-9 คะแนน)	-	33.3	22.2	13.3	40.0
รวม	100.0 (8)	100.0 (3)	100.0(27)	100.0(15)	100.0 (5)
<u>การผลิต</u>					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	-	4.5	12.5	-	-
พอใจน้อย (1-4 คะแนน)	100.0	72.7	75.0	33.3	-
พอใจมาก (5-9 คะแนน)	-	22.7	12.5	66.7	-
รวม	100.0 (8)	100.0(22)	100.0(8)	100.0 (3)	-
<u>การให้บริการ</u>					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	-	25.0	5.9	7.1	-
พอใจน้อย (1-4 คะแนน)	95.2	25.0	76.5	89.3	60.0
พอใจมาก (5-9 คะแนน)	4.8	50.0	17.6	3.6	40.0
รวม	100.0(21)	100.0 (4)	100.0 (17)	100.0(28)	100.0 (5)
<u>ด้านการท่องเที่ยว</u>					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	-	-	-	25.0	-
พอใจน้อย (1-6 คะแนน)	100.0	100.0	83.3	75.0	33.3
พอใจมาก (7-12 คะแนน)	-	-	16.7	-	66.7
รวม	100.0 (5)	100.0 (1)	100.0 (6)	100.0 (4)	100.0 (3)

ตารางที่ 81 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานต่างๆ ของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

ความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในลักษณะงานต่างๆ ของบุคลากรในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ด้านมัลติเทสต์					
ไม่พอใจ (0 คะแนน)	-	-	50.0	-	-
พอใจน้อย (1-6 คะแนน)	100.0	100.0	50.0	33.3	-
พอใจมาก (7-12 คะแนน)	-	-	-	66.7	-
รวม	100.0 (3)	100.0 (3)	100.0 (2)	100.0 (3)	-

6.1.3 สภาพปัญหาและการพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน

6.1.3.1 สภาพปัญหาของบุคลากรที่ใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ผลการวิเคราะห์ด้านการมีปัญหการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรมีปัญหาด้านการพูด มากที่สุดร้อยละ 74.3 รองลงมาคือ มีปัญหาด้านการฟัง การเขียน และการอ่าน ดังตารางที่ 82

ตารางที่ 82 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการมีปัญหการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน

การมีปัญหการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน	ร้อยละ		
	มี	ไม่มี	รวม
1. มีปัญหาด้านการฟัง	72.5	27.5	100.0 (109)
2. มีปัญหาด้านการพูด	74.3	25.7	100.0 (109)
3. มีปัญหาด้านการอ่าน	54.1	48.6	100.0 (109)
4. มีปัญหาด้านการเขียน	65.1	34.9	100.0 (109)

ผลการวิเคราะห์ พบว่าบุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กรที่มีปัญหาด้านการฟัง ถึงร้อยละ 59.5 มีปัญหาในเรื่องไม่สามารถตอบโต้ประเด็นได้ รองลงมาได้แก่ ฟังการสั่งงานไม่เข้าใจ และทั้งการฟังการสั่งงานไม่เข้าใจ และไม่สามารถตอบโต้ประเด็นได้ ส่วนสภาพปัญหาด้านการพูดคือการไม่กล้าพูด และพูดสื่อสารเบื้องต้นไม่ได้ สำหรับสภาพปัญหาด้านการอ่าน คือการไม่เข้าใจคำศัพท์ แปลไม่ได้ รองลงมาคือการไม่สามารถอ่านจับใจความได้อ่าน และสภาพปัญหาด้านการเขียนพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องไม่สามารถเขียนในเชิงวิชาการได้ถูกต้อง รองลงมา ได้แก่ เขียนคำศัพท์ไม่ถูกต้อง สะกดผิด ดังตารางที่ 83

ตารางที่ 83 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามสภาพปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ
ของบุคลากรในหน่วยงาน

สภาพปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน	ร้อยละ
1.สภาพปัญหาทักษะการฟัง	
1.1)ฟังการสั่งงานไม่เข้าใจ	32.9
1.2) ไม่สามารถตอบโต้ประเด็นได้	59.5
1.3) ทั้งการฟังการสั่งงานไม่เข้าใจและไม่สามารถตอบโต้ประเด็นได้	7.6
รวม	100.0 (79)
2.สภาพปัญหาทักษะการพูด	
2.1) พูดสื่อสารเบื้องต้นไม่ได้	24.0
2.2) ไม่กล้าพูด	60.8
2.3) ออกเสียงคำศัพท์ไม่ชัด	8.9
2.4) ทั้งพูดสื่อสารเบื้องต้นไม่ได้และไม่กล้าพูด	5.0
2.5) พูดไม่ชัดเจน	1.3
รวม	100.0 (79)
3.สภาพปัญหาทักษะการอ่าน	
3.1) ไม่สามารถอ่านจับใจความได้อ่าน	40.0
3.2) ไม่เข้าใจคำศัพท์ แปลไม่ได้	49.1
3.3) ไม่สามารถอ่านจับใจความได้อ่านและไม่เข้าใจคำศัพท์ แปลไม่ได้	10.9
รวม	100.0 (55)
4.สภาพปัญหาทักษะการเขียน	
4.1) ไม่สามารถเขียนในเชิงวิชาการได้ถูกต้อง	54.3
4.2) เขียนคำศัพท์ไม่ถูกต้อง สะกดผิด	27.1
4.3) ไม่สามารถเขียนในเชิงวิชาการได้ถูกต้องและเขียนคำศัพท์ไม่ถูกต้อง สะกดผิด	17.2
4.4) เขียนไม่คล่องแคล่ว	1.4
รวม	100.0 (70)

สภาพปัญหาการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานสามารถแยกอธิบายในแต่ละประเภทของสถานประกอบการ/องค์กร ได้ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า สถานประกอบการบริการ องค์กรเอกชน สถานประกอบการอุตสาหกรรม การโรงแรม และองค์กรรัฐ กว่าร้อยละ 60.0-84.4 มีปัญหาด้านการพูด ส่วนสถานประกอบการบริการ การโรงแรม การอุตสาหกรรม องค์กรรัฐและองค์กรเอกชน ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 62.1-84.4 มีปัญหาด้านการฟังภาษาต่างประเทศ องค์กรเอกชนและสถานประกอบการบริการส่วนใหญ่มีปัญหาด้านการอ่านภาษาต่างประเทศ โดยที่สถานประกอบการโรงแรมมีปัญหาด้านการอ่านภาษาต่างประเทศเท่ากับไม่มี คิดเป็นร้อยละ 50.0 สถานประกอบการโรงแรม การอุตสาหกรรม องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน กว่าร้อยละ 66.7-80.0 มีปัญหาด้านการเขียนภาษาต่างประเทศ ดังตารางที่ 84

ตารางที่ 84 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำนวนตามการมีปัญหการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบ
การ

การมีปัญหการใช้ทักษะ ภาษาต่างประเทศ ของบุคลากรในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ											
	องค์กรรัฐ			องค์กรเอกชน			อุตสาหกรรม			บริการ		
	ใช่	ไม่ใช่	รวม	ใช่	ไม่ใช่	รวม	ใช่	ไม่ใช่	รวม	ใช่	ไม่ใช่	รวม
1. มีปัญหาด้านการฟัง	62.1	37.9	100.0(29)	80.0	20.0	100.0(5)	70.3	29.7	100.0(37)	84.4	15.6	100.0(32)
2. มีปัญหาด้านการพูด	69.0	31.0	100.0(29)	60.0	40.0	100.0(5)	70.3	29.7	100.0(37)	84.4	15.6	100.0(32)
3. มีปัญหาด้านการอ่าน	48.3	51.7	100.0(29)	80.0	20.0	100.0(5)	45.9	54.1	100.0(37)	56.3	43.8	100.0(32)
4. มีปัญหาด้านการเขียน	69.0	31.0	100.0(29)	80.0	20.0	100.0(5)	67.6	32.4	100.0(37)	56.3	43.8	100.0(32)

*หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

นอกจากนี้ยังพบว่า องค์กรเอกชน สถานประกอบการอุตสาหกรรมและองค์กรรัฐ ส่วนใหญ่ปัญหาการฟังคือไม่สามารถตอบโต้ประเด็นได้ คิดเป็นร้อยละ 75.0 65.4 และ 61.1 ตามลำดับ

ด้านปัญหาการใช้ทักษะการพูดภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า สถานประกอบการโรงแรมและองค์กรรัฐ ถึงร้อยละ 65.0-80.0 มีปัญหาคือ ไม่กล้าพูด สถานประกอบการบริการ กว่าร้อยละ 59.3 มีปัญหาไม่กล้าพูด รองลงมาคือปัญหาพูดสื่อสารเบื้องต้นไม่ได้ ด้านปัญหาการใช้ทักษะการอ่านภาษาต่างประเทศพบว่า องค์กรเอกชนทั้งหมดมีปัญหาการอ่านคือไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ขณะที่สถานประกอบการบริการและการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่มีปัญหาการอ่าน คือไม่เข้าใจคำศัพท์ แปลไม่ได้ ด้านปัญหาการใช้ทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า องค์กรเอกชน สถานประกอบการโรงแรม และองค์กรรัฐ มีปัญหาคือไม่สามารถเขียนในเชิงวิชาการได้ถูกต้องเป็นร้อยละมากที่สุด ดังตารางที่ 85

ตารางที่ 85 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามสภาพปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

สภาพปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
1.สภาพปัญหาทักษะการฟัง					
- ฟังการสั่งงานไม่เข้าใจ	27.8	25.0	23.1	44.4	50.0
- ไม่สามารถตอบโต้ประเด็นได้	61.1	75.0	65.4	51.9	50.0
- ทั้งการฟังการสั่งงานไม่เข้าใจและไม่สามารถตอบโต้ประเด็นได้	11.1	-	11.5	3.7	-
รวม	100.0 (18)	100.0 (4)	100.0 (26)	100.0 (27)	100.0 (4)
2.สภาพปัญหาทักษะการพูด					
- พูดสื่อสารเบื้องต้นไม่ได้	25.0	50.0	16.0	29.6	20.0
- ไม่กล้าพูด	65.0	50.0	56.0	59.3	80.0
- ออกเสียงคำศัพท์ไม่ชัด	-	-	20.0	7.4	-
- ทั้งพูดสื่อสารเบื้องต้นไม่ได้และไม่กล้าพูด	5.0	-	8.0	3.7	-
- พูดไม่ชัดเจน	5.0	-	-	-	-
รวม	100.0 (20)	100.0 (2)	100.0 (25)	100.0 (27)	100.0 (5)
3.สภาพปัญหาทักษะการอ่าน					
- ไม่สามารถอ่านจับใจความได้	50.0	100.0	37.5	22.2	33.3
- ไม่เข้าใจคำศัพท์ แปลไม่ได้	35.7	-	50.0	72.2	33.3
- ทั้งไม่สามารถอ่านจับใจความได้และไม่เข้าใจคำศัพท์ แปลไม่ได้	14.3	-	12.5	5.6	33.3
รวม	100.0 (14)	100.0 (4)	100.0 (16)	100.0 (18)	100.0 (3)

ตารางที่ 85 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามสภาพปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

สภาพปัญหาการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
<u>4.สภาพปัญหาทักษะการเขียน</u>					
-ไม่สามารถเขียนในเชิงวิชาการได้ถูกต้อง	65.0	75.0	45.8	44.4	75.0
-เขียนคำศัพท์ไม่ถูกต้อง สะกดผิด	20.0	25.0	25.0	38.9	25.0
-ไม่สามารถเขียนเชิงวิชาการได้ถูกต้อง และเขียนคำศัพท์ไม่ถูกต้อง สะกดผิด	10.0	-	29.2	16.7	-
-เขียนไม่คล่องแคล่ว	5.0	-	-	-	-
รวม	100.0 (20)	100.0 (4)	100.0 (24)	100.0 (18)	100.0 (4)

6.1.3.2 การพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับ

บุคลากร

ผลการวิเคราะห์ด้านการเคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า สถานประกอบการ/องค์กรเคยและไม่เคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่ากัน โดยสถานประกอบการ/องค์กรที่ไม่เคยมีการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่ายังไม่จำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 67.6 ดังตารางที่ 86 โดยหน่วยงานที่เคยมีการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน มีรูปแบบการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน คือการจัดอบรมในสถานที่ทำงานมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา และการให้การสนับสนุนดูงานต่างประเทศ ดังตารางที่ 87

ตารางที่ 86 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ
การเคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน	
เคย	50.0
ไม่เคย	50.0
รวม	100.0 (118)

ตารางที่ 86 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศใน
หน่วยงาน (ต่อ)

การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ
<u>เหตุผลที่ไม่เคยมีการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน</u>	
1. เพราะนโยบายยังไม่ชัดเจน	5.4
2. ยังไม่มีเวลา	10.8
3. รับบุคลากรที่มีประสบการณ์และมีทักษะพอเพียง	2.7
4. ยังไม่จำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	67.6
5. ยังไม่มีงบประมาณ	5.4
6. อบรมด้านอื่น ๆ มากกว่า เช่น การให้บริการ	8.1
รวม	100.0 (37)

ตารางที่ 87 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพทาง
ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ		
	ใช่	ไม่ใช่	รวม
<u>รูปแบบการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน</u>			
1. จัดอบรมในสถานที่ทำงาน	54.2	45.8	100.0 (59)
2. ส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา	44.1	55.9	100.0 (59)
3. ให้การสนับสนุนดูงานต่างประเทศ	27.1	72.9	100.0 (59)
4. ให้การสนับสนุนอบรมต่างประเทศ	13.6	86.4	100.0 (59)
5. ให้การสนับสนุนการประชุม สัมมนาในต่างประเทศ	8.5	91.5	100.0 (59)
6. ให้เรียนเป็นกลุ่มกับผู้สอนภาษาโดยตรง	23.7	76.3	100.0 (59)
7. การเรียนรู้จากการทำงาน/พนักงานเก่งมาสอน	10.2	89.8	100.0 (59)

*หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

6.1.3.3 การมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน

ผลการวิเคราะห์การมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายด้านพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เป็นที่น่าสังเกตว่า สถานประกอบการ/องค์กรที่มีนโยบายด้านพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน มีเพียงร้อยละ 36.8 เท่านั้น ดังตารางที่ 88 โดยสถานประกอบการ/องค์กรที่มีนโยบายด้านพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานนั้น มีแนวทางปฏิบัติเพื่อตอบสนอง

นโยบาย คือ การจัดอบรมให้ในสถานที่ทำงานมากที่สุด รองลงมาคือการส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา และให้การสนับสนุนดูงานต่างประเทศดังตารางที่ 89

ตารางที่ 88 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

การส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ
การมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน	
มีนโยบาย	36.8
ไม่มีนโยบาย	63.2
รวม	100.0 (117)

ตารางที่ 89 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามรูปแบบการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

รูปแบบการส่งเสริมศักยภาพทางภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ		
	ใช่	ไม่ใช่	รวม
<u>แนวทางปฏิบัติเพื่อตอบสนองนโยบายการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร</u>			
1. จัดอบรมให้ในสถานที่ทำงาน	65.3	34.7	100.0 (75)
2. ส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา	41.3	58.7	100.0 (75)
3. ให้การสนับสนุนดูงานต่างประเทศ	37.3	62.7	100.0 (75)
4. ให้การสนับสนุนอบรมต่างประเทศ	12.0	88.0	100.0 (75)
5. ให้การสนับสนุนการประชุม สัมมนาในต่างประเทศ	18.7	81.3	100.0 (75)
6. การฝึกะหว่างการทำงานจากพนักงานที่เก่งสู่พนักงานที่ไม่เก่ง	36.0	64.0	100.0 (75)
7. การอบรมที่ส่วนกลาง	1.3	98.7	100.0 (75)

**หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

การพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรสามารถแยกอธิบายในแต่ละประเภทของสถานประกอบการ/องค์กร ได้ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า สถานประกอบการโรงแรมและองค์กรรัฐ ส่วนใหญ่เคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 83.3 และ 56.7 ตามลำดับ ดังตารางที่ 90 องค์กรเอกชนและสถานประกอบการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ไม่เคย โดยหน่วยงานที่ไม่เคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานให้เหตุผล ดังนี้

องค์กรเอกชนทั้งหมดให้เหตุผลว่ายังไม่จำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน สถานประกอบการบริการและสถานประกอบการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่ายังไม่จำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน โดยที่องค์กรรัฐกว่าร้อยละ 33.0 ให้เหตุผลว่าไม่มีงบประมาณเท่าที่เหตุผลว่ายังไม่จำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน และพบว่าสถานประกอบการโรงแรมทั้งหมดมีนโยบาย องค์กรเอกชน องค์กรรัฐและสถานประกอบการบริการ ส่วนใหญ่มีนโยบาย และยังพบว่า สถานประกอบการอุตสาหกรรมไม่มีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานเลย ถึงร้อยละ 53.5 ดังตารางที่ 90

ตารางที่ 90 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามการพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

การพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของบุคลากร ในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กร เอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
<u>การเคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน</u>					
เคย	56.7	40.0	41.9	50.0	83.3
ไม่เคย	43.3	60.0	58.1	50.0	16.7
รวม	100.0(30)	100.0 (5)	100.0 (43)	100.0 (34)	100.0 (6)
<u>เหตุผลที่ไม่เคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน</u>					
-เพราะนโยบายยังไม่ชัดเจน	16.7	-	-	8.3	-
-ยังไม่มีเวลา	-	-	17.6	8.3	-
-รับบุคลากรที่มีประสบการณ์และมีทักษะพอเพียง	16.7	-	-	-	-
-ไม่จำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	33.3	100.0	70.6	75.0	-
-ไม่มีงบประมาณ	33.3	-	-	-	-
-อบรมด้านอื่น ๆ มากกว่า เช่น การให้บริการ	-	-	11.8	8.3	-
รวม	100.0(6)	100.0(2)	100.0(17)	100.0 (12)	-
<u>การมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน</u>					
มีนโยบาย	75.9	80.0	46.5	64.7	100.0
ไม่มีนโยบาย	24.1	20.0	53.5	35.3	-
รวม	100.0(29)	100.0 (5)	100.0 (43)	100.0 (34)	100.0 (6)

6.1.4 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ต้องการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถ และทักษะทางภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 91.5 ดังตารางที่ 91

ตารางที่ 91 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามความต้องการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน

ความต้องการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน	ร้อยละ
ต้องการ	91.5
ไม่ต้องการ	8.5
รวม	100.0 (118)

6.1.4.1 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานเป็นอันดับหนึ่ง และอันดับสอง

ผลการวิเคราะห์ด้านความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสองพบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเป็นอันดับหนึ่ง และสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาจีนเป็นอันดับสอง ดังตารางที่ 92

ตารางที่ 92 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสอง

ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ร้อยละ	
	อันดับหนึ่ง	อันดับสอง
ภาษาอังกฤษ	93.5	7.1
ภาษาฝรั่งเศส	-	3.0
ภาษาจีน	2.8	40.4
ภาษาญี่ปุ่น	2.8	28.3
ภาษาเกาหลี	-	1.0
ภาษาอิตาเลียน	-	1.0
ภาษาเยอรมัน	-	4.0
ภาษาพม่า	-	1.0
ภาษาลาว (เวียงจันทน์)	-	6.1
ภาษาเขมร	0.9	1.0
รวม	100.0 (108)	100.0 (99)

6.1.4.2 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

ประเทศ

ผลการศึกษาพบว่าผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูดและการฟังในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ต้องการทักษะด้านอ่านและการเขียนในระดับมาก ในภาพรวมแล้ว ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาที่ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรต้องการให้บุคลากรในหน่วยงานมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเหล่านี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าภาษาต่างประเทศอื่นที่ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรมีความต้องการในระดับมากและมากที่สุดรองลงมา คือ ภาษาเวียดนาม ซึ่งอาจจะเป็นเพราะต้องการค้าขายกับชายแดนมากขึ้น ดังตารางที่ 93

ตารางที่ 93 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
ภาษาอังกฤษ				
ไม่มีความต้องการเลย	0.9	0.9	6.6	6.6
ต้องการน้อยที่สุด	-	0.9	3.8	3.8
ต้องการน้อย	4.7	3.8	7.5	7.5
ต้องการมาก	38.7	39.6	49.1	49.1
ต้องการมากที่สุด	55.7	54.7	33.0	33.0
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
ภาษาฝรั่งเศส				
ไม่มีความต้องการเลย	95.3	96.2	95.3	95.3
ต้องการน้อยที่สุด	-	-	0.9	0.9
ต้องการน้อย	1.9	1.9	0.9	0.9
ต้องการมาก	-	-	0.9	0.9
ต้องการมากที่สุด	2.8	1.9	1.9	1.9
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
ภาษาจีน				
ไม่มีความต้องการเลย	54.7	54.7	56.6	56.6
ต้องการน้อยที่สุด	1.9	1.9	2.8	3.8
ต้องการน้อย	6.6	5.7	10.4	10.4
ต้องการมาก	20.8	22.6	22.6	21.7
ต้องการมากที่สุด	16.0	15.1	7.5	7.5
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
ภาษาญี่ปุ่น				
ไม่มีความต้องการเลย	69.8	69.8	73.6	73.6
ต้องการน้อยที่สุด	-	-	-	0.9
ต้องการน้อย	1.9	1.9	3.8	2.8
ต้องการมาก	9.4	9.4	10.4	10.4
ต้องการมากที่สุด	18.9	18.9	12.3	12.3
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)

ตารางที่ 93 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการบุคลากร
ที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน (ต่อ)

ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถ และทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
<u>ภาษาเกาหลี</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	98.1	98.1	98.1	98.1
ต้องการน้อยที่สุด	-	-	0.9	0.9
ต้องการน้อย	0.9	0.9	.9	0.9
ต้องการมาก	0.9	0.9	-	-
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
<u>ภาษาอิตาเลียน</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	99.1	99.1	99.1	99.1
ต้องการมาก	0.9	0.9	0.9	0.9
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
<u>ภาษาเยอรมัน</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	98.1	98.1	98.1	98.1
ต้องการน้อยที่สุด	-	-	0.9	0.9
ต้องการน้อย	0.9	0.9	0.9	0.9
ต้องการมาก	0.9	0.9	-	-
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
<u>ภาษาเวียดนาม</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	88.7	88.7	89.6	89.6
ต้องการน้อยที่สุด	-	-	2.8	2.8
ต้องการน้อย	0.9	0.9	1.9	1.9
ต้องการมาก	3.8	3.8	4.7	4.7
ต้องการมากที่สุด	6.6	6.6	0.9	0.9
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
<u>ภาษาพม่า</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	99.1	99.1	99.1	99.1
ต้องการน้อย	0.9	0.9	0.9	0.9
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)
<u>ภาษาลาว (เวียงจันทน์)</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	92.5	92.5	93.4	93.4
ต้องการน้อยที่สุด	2.8	2.8	2.8	2.8
ต้องการน้อย	0.9	0.9	1.9	1.9
ต้องการมาก	1.9	1.9	0.9	0.9
ต้องการมากที่สุด	1.9	1.9	0.9	0.9
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)

ตารางที่ 93 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน (ต่อ)

ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
<u>ภาษาเขมร</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	97.2	97.2	99.1	99.1
ต้องการน้อย	-	-	0.9	0.9
ต้องการมาก	2.8	2.8	-	-
รวม	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)	100.0 (106)

6.1.4.3 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศในหน่วยงานเป็นอันดับหนึ่งและอันดับสอง

ผลการวิเคราะห์ พบว่า องค์กรทุกประเภทที่ศึกษามีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานถึงร้อยละ 86.0 ขึ้นไป ในภาษาต่างประเทศที่มีความต้องการอันดับหนึ่ง คือภาษาอังกฤษ ภาษาที่ต้องการเป็นอันดับสองที่เป็นสัดส่วนสูงสุดคือ ภาษาจีน โดยเฉพาะสถานประกอบการอุตสาหกรรมและองค์กรรัฐ เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาษาอังกฤษเป็นความต้องการอันดับหนึ่งในองค์กรประเภทอุตสาหกรรม และอันดับสองคือภาษาจีน ดังตารางที่ 94

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการในแต่ละทักษะภาษาต่างประเทศ พบว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สถานประกอบการ/องค์กร ต้องการมากถึงร้อยละ 84.9 รองลงมา คือ ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเวียดนาม คิดเป็นร้อยละ 34.9 24.5 และ 16.0 ตามลำดับ ดังตารางที่ 95

ตารางที่ 94 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร / สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ต้องการ	96.7	100.0	86.0	91.2	100.0
ไม่ต้องการ	3.3	-	14.0	8.8	-
รวม	100(30)	100(5)	100(43)	100(34)	100(6)
<u>ความต้องการอันดับหนึ่ง</u>					
ภาษาอังกฤษ	100.0	80.0	91.9	90.3	100.0
ภาษาจีน	-	20.0	2.7	3.2	-
ภาษาญี่ปุ่น	-	-	2.7	6.5	-
ภาษาเขมร	-	-	2.7	-	-
รวม	100(29)	100(5)	100(37)	100(31)	100(6)

ตารางที่ 94 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร / สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ความต้องการอันดับสอง					
ภาษาอังกฤษ	-	20.0	8.3	12.0	-
ภาษาฝรั่งเศส	-	-	5.6	-	20.0
ภาษาจีน	46.4	80.0	41.7	28.0	20.0
ภาษาญี่ปุ่น	17.9	-	27.8	40.0	60.0
ภาษาเกาหลี	3.6	-	-	-	-
ภาษาอิตาลี	-	-	2.8	-	-
ภาษาเยอรมัน	-	-	2.8	12.0	-
ภาษาเวียดนาม	10.7	-	8.3	4.0	-
ภาษาพม่า	3.6	-	-	-	-
ภาษาลาว (เวียงจันทน์)	14.3	-	2.8	4.0	-
ภาษาเขมร	3.6	-	-	-	-
รวม	100(28)	100(5)	100(36)	100(25)	100(5)

ตารางที่ 95 ร้อยละของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการกับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการ	ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน			
	ไม่ต้องการ	ต้องการน้อย	ต้องการมาก	รวม
ภาษาอังกฤษ	-	15.1	84.9	100.0 (106)
ภาษาจีน	54.7	10.4	34.9	100.0 (106)
ภาษาญี่ปุ่น	69.8	5.7	24.5	100.0 (106)
ภาษาเยอรมัน	98.1	-	1.9	100.0 (106)
ภาษาใกล้เคียงกับท้องถิ่น (ลาว-เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)	79.2	4.7	16.0	100.0(106)
ภาษาอื่น ๆ	92.5	2.8	4.7	100.0(106)

6.1.4.4 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในหน่วยงานในแต่ละประเภทองค์กร/สถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการอุตสาหกรรม องค์กรรัฐ สถานประกอบการโรงแรม องค์กรเอกชน และสถานประกอบการบริการ ส่วนใหญ่ต้องการบุคลากรที่

มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก และ พบว่า องค์การเอกชนและสถานประกอบการบริการทั้งหมดไม่ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศส สำหรับภาษาจีน พบว่าองค์การเอกชน สถานประกอบการโรงแรม และสถานประกอบการอุตสาหกรรมต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาจีนในระดับมากถึงร้อยละ 80.0 50.0 และ 43.2 ตามลำดับ ส่วนภาษาญี่ปุ่นพบว่า องค์การเอกชน องค์การรัฐ สถานประกอบการอุตสาหกรรม โรงแรมและสถานประกอบการบริการส่วนใหญ่ไม่ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่น โดยที่สถานประกอบการบริการและสถานประกอบการอุตสาหกรรมต้องการในระดับมาก เพียงร้อยละ 29.0 และ 27.0 ตามลำดับ ดังตารางที่ 96

ตารางที่ 96 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน กับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ภาษาอังกฤษ					
ต้องการน้อย (5-10 คะแนน)	11.1	20.0	8.1	25.8	16.7
ต้องการมาก (11-16 คะแนน)	88.9	80.0	91.9	74.2	83.3
รวม	100.0 (27)	100.0(5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0(6)
ภาษาจีน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	55.6	-	51.4	67.7	50.0
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	14.8	20.0	5.4	12.9	-
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	29.6	80.0	43.2	19.4	50.0
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)
ภาษาญี่ปุ่น					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	74.1	80.0	73.0	61.3	66.7
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	7.4	-	-	9.7	16.7
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	18.5	20.0	27.0	29.0	16.7
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)
ภาษาเยอรมัน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	100.0	100.0	97.3	96.8	100.0
ต้องการมาก (5-8 คะแนน)	-	-	2.7	3.2	-
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)
ภาษาใกล้เคียง (ลาว-เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)					
ไม่ต้องการ	51.9	100.0	83.8	90.3	100.0
ต้องการน้อย	14.8	-	-	3.2	-
ต้องการมาก	33.3	-	16.2	6.5	-
รวม	100.0(27)	100.0(5)	100.0(37)	100.0(31)	100.0

ตารางที่ 96 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน กับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ (ต่อ)

ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กรเอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ภาษาอื่น ๆ (ฝรั่งเศส เกาหลี อิตาลี เยอรมัน ฯลฯ)					
ไม่ต้องการ	92.6	100.0	91.9	96.8	-
ต้องการน้อย	-	-	2.7	-	-
ต้องการมาก	7.4	-	5.4	3.2	-
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)

6.2 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ

ผลการวิจัยในบทนี้เป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ ซึ่งนำเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ส่วนได้แก่ 1) การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานของกลุ่มอาชีพ 2) ระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน 3) การพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ และ 4) ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

6.2.1 การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานของกลุ่มอาชีพ

6.2.1.1 ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ตอบว่ามีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 73.1 โดยภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 97.7 รองลงมา ได้แก่ ภาษาลาว (เวียงจันทน์) เขมร และญี่ปุ่น ทั้งนี้ภาษาต่างประเทศอื่นมีการใช้ในระดับน้อย ดังตารางที่ 97 ทั้งนี้จำนวนการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ใช้ภาษาต่างประเทศเพียง 1 ภาษา คิดเป็นร้อยละ 73.5 ดังตารางที่ 98

ตารางที่ 97 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	ร้อยละ		
	ใช้	ไม่ใช้	รวม
การใช้ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน	73.1	26.9	100.0 (294)
ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน			
ภาษาอังกฤษ	97.7	2.3	100.0 (215)
ภาษาจีน	6.0	94.0	100.0 (215)
ภาษาญี่ปุ่น	6.5	93.5	100.0 (215)
ภาษาใกล้เคียง (ลาว-เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)	19.1	80.9	100.0(215)
ภาษาอื่น ๆ (ฝรั่งเศส เกาหลี อิตาลี เยอรมัน อิรัก)	3.3	96.7	100.0(215)

ตารางที่ 98 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามจำนวนการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

จำนวนการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	ร้อยละ
ใช้เพียง 1 ภาษา	73.5
ใช้ 2 ภาษา	18.6
ใช้มากกว่า 2 ภาษา	7.9
รวม	100.0(215)

6.2.1.2 ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่มีการใช้ความสามารถและทักษะการพูดมีทักษะการฟังและทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับใช้น้อย เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน โดยส่วนใหญ่อาชีพค้าขาย/พนักงานขายได้ใช้ภาษา ต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 88.2 รองลงมาคืออาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท ผู้ใช้แรงงาน และไกด์/ล่ำม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงาน ทั้งนี้จำนวนการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน พบว่า อาชีพไกด์/ล่ำม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานทั้งหมดใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานเพียง 1 ภาษา มีเพียงอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่า 2 ภาษาเป็นสัดส่วนมากกว่าทุกอาชีพ ดังตารางที่ 99

ตารางที่ 99 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ

การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	ไกด์/ล่ำม/ ลูกจ้างฯ
ไม่ได้ใช้	38.3	15.7	22.8	11.8	40.0
ได้ใช้	61.7	84.3	77.2	88.2	60.0
รวม	100.0(107)	100.0(51)	100.0(114)	100.0(17)	100.0 (5)
<u>จำนวนการใช้ภาษาต่างประเทศ</u> <u>ในการทำงาน</u>					
ใช้เพียง 1 ภาษา	71.2	65.1	81.8	53.3	100.0
ใช้ 2 ภาษา	19.7	25.6	11.4	40.0	-
ใช้มากกว่า 2 ภาษา	9.1	9.3	6.8	6.7	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)

เมื่อพิจารณาการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานของกลุ่มอาชีพ พบว่า อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท ค้าขาย/พนักงานขาย และไกด์/ล่ำม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานทั้งหมดมีการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นที่น่าสังเกตว่าอาชีพผู้ใช้แรงงานมีใช้ภาษาอังกฤษในการทำสูงถึงร้อยละ 92.4 ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นคือ ภาษาจีน มีกลุ่มข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจเพียงร้อยละ 9.3 ที่มีการใช้ ขณะที่

กลุ่มอาชีพค้าขาย/พนักงานขายใช้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาใกล้เคียง (ลาว (เวียงจันทน์) เขมร เวียดนาม ร้อยละ 13.3 และ 26.7 ตามลำดับ ดังตารางที่ 100

ตารางที่ 100 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ

การใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ ในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้ แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	โกดัง/ล้ง/ ลูกจ้างฯ
ภาษาอังกฤษ					
ใช้ภาษาอังกฤษ	92.4	100.0	100.0	100.0	100.0
ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษ	7.6	-	-	-	-
รวม	100.0 (66)	100.0 (43)	100.0 (88)	100.0 (15)	100.0(3)
ภาษาจีน					
ใช้ภาษาจีน	4.5	9.3	5.7	6.7	-
ไม่ได้ใช้ภาษาจีน	95.5	90.7	94.3	93.3	100.0
รวม	100.0 (66)	100.0 (43)	100.0 (88)	100.0 (15)	100.0(3)
ภาษาญี่ปุ่น					
ใช้ภาษาญี่ปุ่น	4.5	4.7	8.0	13.3	-
ไม่ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่น	95.5	95.3	92.0	86.7	100.0
รวม	100.0 (66)	100.0 (43)	100.0 (88)	100.0 (15)	100.0 (3)
ภาษาใกล้เคียง (ลาว-เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)					
ใช้ภาษาใกล้เคียง	28.8	25.6	8.0	26.7	-
ไม่ได้ใช้ภาษาใกล้เคียง	71.	74.4	92.0	73.3	100.0
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0(3)
ภาษาอื่นๆ (ฝรั่งเศส เกาหลี อิรัก อาหรับ อิตาเลียน เยอรมัน)					
ใช้ภาษาอื่น ๆ	4.5	-	4.5	-	-
ไม่ได้ใช้ภาษาอื่น ๆ	95.5	100.0	95.5	100.0	100.0
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0(3)

ในด้านระดับการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงาน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มอาชีพมีการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานระดับมาก เพียงร้อยละ 34.4 ส่วนใหญ่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานในระดับใช้น้อย นอกจากนี้ภาษาต่างประเทศอื่นที่มีการใช้ในการทำงานในระดับน้อย คือภาษาลาว(เวียงจันทน์) ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเวียดนาม และภาษาเขมร คิดเป็นร้อยละ 7.9 4.6 3.7 และ 3.7 ตามลำดับ ดังตารางที่ 101

ตารางที่ 101 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงานกับ
ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน

ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการ ทำงาน	ระดับการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	ไม่ได้ใช้	ใช้น้อย	ใช้มาก	รวม
ภาษาอังกฤษ	3.3	62.3	34.4	100.0 (215)
ภาษาฝรั่งเศส	98.6	0.5	0.9	100.0 (215)
ภาษาจีน	94.0	3.2	2.8	100.0 (215)
ภาษาญี่ปุ่น	93.5	4.6	1.9	100.0 (215)
ภาษาเกาหลี	99.5	0.5	-	100.0 (215)
ภาษาอิตาลี	99.5	0.5	-	100.0 (215)
ภาษาเยอรมัน	97.7	1.4	0.9	100.0 (215)
ภาษาเวียดนาม	94.4	3.7	1.9	100.0 (215)
ภาษาลาว(เวียงจันทน์)	90.2	7.9	1.9	100.0 (215)
ภาษาเขมร	92.1	3.7	4.2	100.0 (215)
ภาษาอาหรับ	99.5	0.5	-	100.0 (215)
ภาษาอิรัก	99.5	0.5	-	100.0 (215)

ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานกับ
กลุ่มอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่อาชีพค้าขาย/พนักงานขายมีการใช้ทักษะภาษาอังกฤษระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ
80.0 รองลงมาคืออาชีพผู้ใช้แรงงานใช้ภาษาอังกฤษ และอาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงาน โดยที่
อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีการใช้ภาษาอังกฤษในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 44.2 นอกจากนี้ยังพบ
ว่า อาชีพพนักงานบริษัทใช้ภาษาฝรั่งเศสในการทำงานในระดับมาก เพียงร้อยละ 2.3 นอกจากนี้ พบว่า กลุ่ม
อาชีพส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาจีนในการทำงาน อนึ่งอาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานทั้งหมดไม่ได้ใช้
ภาษาจีนในการทำงาน อาชีพพนักงานบริษัทใช้ภาษาจีนในระดับมากเพียงร้อยละ 3.4

สำหรับระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเกาหลีในการทำงาน
กับกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเกาหลีในการทำงาน มีเพียงอาชีพผู้
ใช้แรงงานมีการใช้ภาษาญี่ปุ่นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 3.0 การวิจัยยังพบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้
ภาษาเยอรมันในการทำงาน โดยมีอาชีพพนักงานบริษัท ใช้ภาษาเยอรมันในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 2.3
สำหรับการใช้ภาษาเวียดนามในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า มีอาชีพค้าขาย/พนักงานขาย ใช้ภาษาเวียด
นามในระดับมากที่สุดถึงร้อยละ 13.3

ส่วนความสามารถและทักษะการใช้ภาษาลาว(เวียงจันทน์)ในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ
พบว่า อาชีพผู้ใช้แรงงาน และอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจใช้ภาษาลาว(เวียงจันทน์)ในระดับน้อย
คิดเป็นร้อยละ 13.6 และ 11.6 ตามลำดับ โดยมีอาชีพค้าขาย/พนักงานขายใช้ภาษาลาว(เวียงจันทน์)ในระดับ
มาก คิดเป็นร้อยละ 6.7 และ พบว่า อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพผู้ใช้แรงงาน และอาชีพ
พนักงานบริษัทมีการใช้ภาษาเขมรในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 4.7 4.5 และ 4.5 ตามลำดับ ดังตารางที่

ตารางที่ 102 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศใน
การทำงานกับกลุ่มอาชีพ

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษา ต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรง งาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	โกดัง/ล้ง /ลูกจ้างฯ
ภาษาอังกฤษ					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	9.1	-	1.1	-	-
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	69.7	55.8	56.8	80.0	66.7
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	21.2	44.2	42.0	20.0	33.3
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
ภาษาฝรั่งเศส					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	98.5	100.0	97.7	100.0	100.0
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	1.5	-	-	-	-
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	-	-	2.3	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
ภาษาจีน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	95.5	90.7	94.3	93.3	100.0
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	1.5	7.0	2.3	6.7	-
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	3.0	2.3	3.4	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
ภาษาญี่ปุ่น					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	95.5	95.3	92.0	86.7	100.0
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	1.5	2.3	6.8	13.3	-
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	3.0	2.3	1.1	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
ภาษาเกาหลี					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	98.5	100.0	100.0	100.0	100.0
ใช้น้อย (1 คะแนน)	1.5	-	-	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
ภาษาอิตาเลียน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	98.5	100.0	100.0	100.0	100.0
ใช้น้อย (2 คะแนน)	1.5	-	-	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
ภาษาเยอรมัน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	97.0	100.0	96.6	100.0	100.0
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	1.5	-	2.3	-	-
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	1.5	-	1.1	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)

ตารางที่ 102 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศใน
การทำงานกับกลุ่มอาชีพ (ต่อ)

ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษา ต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงาน ขาย	โกดัง/ล้ง /ลูกจ้างฯ
<u>ภาษาเวียดนาม</u>					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	90.9	95.3	98.9	80.0	100.0
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	7.6	2.3	1.1	6.7	-
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	1.5	2.3	-	13.3	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
<u>ภาษาลาว (เวียงจันทน์)</u>					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	84.8	83.7	97.7	86.7	100.0
ใช้น้อย (1-8 คะแนน)	13.6	11.6	2.3	6.7	-
ใช้มาก (9-16 คะแนน)	1.5	4.7	-	6.7	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
<u>ภาษาเขมร</u>					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	89.4	88.4	94.3	100.0	100.0
ใช้น้อย (1-4 คะแนน)	6.1	7.0	1.1	-	-
ใช้มาก (5-8 คะแนน)	4.5	4.7	4.5	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
<u>ภาษาอาหรับ</u>					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	98.5	100.0	100.0	100.0	100.0
ใช้น้อย (2 คะแนน)	1.5	-	-	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
<u>ภาษาอริก</u>					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	98.5	100.0	100.0	100.0	100.0
ใช้น้อย (2 คะแนน)	1.5	-	-	-	-
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)

ผลการวิเคราะห์การใช้ทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาต่างประเทศ
ในการทำงาน พบว่า กลุ่มอาชีพใช้ทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียนภาษาต่างประเทศในระดับ
น้อย โดยใช้ทักษะการฟังในระดับมากเป็นสัดส่วนมากที่สุด คือร้อยละ 13.5 และไม่ได้ใช้ทักษะการเขียนเป็น
สัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.7 ดังตารางที่ 103

เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจใช้
ทักษะการฟังในระดับมากเป็นสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.6 และอาชีพค้าขาย/พนักงานขายใช้ทักษะ
การพูดในระดับมากเป็นสัดส่วนมากที่สุดในทุกกลุ่มอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 6.7 เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มอาชีพ
โกดัง/ล้ง/ลูกจ้างที่ต้องใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานก็ยังมีการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศในระดับน้อย
ดังตารางที่ 104

ตารางที่ 103 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ทักษะภาษาต่างประเทศ ที่ใช้ในการทำงาน	ระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	ไม่ได้ใช้	ใช้น้อย	ใช้มาก	รวม
ทักษะการพูด	3.3	93.0	3.7	100.0 (215)
ทักษะการฟัง	3.3	83.3	13.5	100.0 (215)
ทักษะการอ่าน	19.1	79.1	1.9	100.0 (215)
ทักษะการเขียน	30.7	67.4	1.9	100.0 (215)

ตารางที่ 104 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ

ระดับความสามารถและทักษะการ ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	ไกด์/ล่าม/ลูก จ้างฯ
ทักษะการพูด					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	3.0	4.7	2.3	-	33.3
ใช้น้อย (1-7 คะแนน)	93.9	90.7	94.3	93.3	66.7
ใช้มาก (8-15 คะแนน)	3.0	4.7	3.4	6.7	-
รวม	100.0 (66)	100.0 (43)	100.0 (88)	100.0 (15)	100.0 (3)
ทักษะการฟัง					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	3.0	4.7	2.3	-	33.3
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	86.4	69.8	88.6	80.0	66.7
ใช้มาก (6-11 คะแนน)	10.6	25.6	9.1	20.0	-
รวม	100.0 (66)	100.0 (43)	100.0 (88)	100.0 (15)	100.0 (3)
ทักษะการอ่าน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	36.4	4.7	9.1	46.7	-
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	60.6	93.0	89.8	53.3	100.0
ใช้มาก (6-10 คะแนน)	3.0	2.3	1.1	-	-
รวม	100.0 (66)	100.0 (43)	100.0 (88)	100.0 (15)	100.0 (3)
ทักษะการเขียน					
ไม่ได้ใช้ (0 คะแนน)	50.0	16.3	18.2	66.7	-
ใช้น้อย (1-5 คะแนน)	47.0	81.4	80.7	33.3	100.0
ใช้มาก (6-10 คะแนน)	3.0	2.3	1.1	-	-
รวม	100.0 (66)	100.0 (43)	100.0 (88)	100.0 (15)	100.0 (3)

6.2.2 ระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอาชีพกว่าร้อยละ 40.0 เห็นว่าตนเองมีทักษะการพูด ฟัง อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับค่อนข้างดี ส่วนภาษาญี่ปุ่นและจีน มีสัดส่วนที่กลุ่มอาชีพประเมินว่าตนเองมีทักษะทั้งพูด ฟัง อ่าน และเขียนอยู่ในระดับไม่ค่อยดี กว่าร้อยละ 46.0 ส่วนภาพรวมภาษาต่างประเทศอื่นๆกลุ่มอาชีพเห็นว่าทักษะการพูดไม่ค่อยดีมีเป็นสัดส่วนมากในกลุ่มภาษาเยอรมัน ภาษาเวียดนาม ภาษาจีน และภาษาเขมร ดังตารางที่ 105

ตารางที่ 105 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ระดับความคิดเห็น ต่อความสามารถและทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
ภาษาอังกฤษ				
ไม่ดีเลย	2.0	1.5	7.0	8.0
ไม่ค่อยดี	39.7	36.5	22.8	32.7
ค่อนข้างดี	40.2	39.5	46.8	39.3
ดี	15.1	19.5	19.3	16.0
ดีมาก	3.0	3.0	4.1	4.0
รวม	100.0 (199)	100.0 (200)	100.0 (171)	100.0 (150)
ภาษาฝรั่งเศส				
ไม่ค่อยดี	50.0	50.0	50.0	-
ค่อนข้างดี	-	-	50.0	100.0
ดี	50.0	50.0	-	-
รวม	100.0 (3)	100.0 (3)	100.0 (2)	100.0 (1)
ภาษาจีน				
ไม่ดีเลย	-	-	16.7	-
ไม่ค่อยดี	58.3	50.0	66.7	100.0
ค่อนข้างดี	33.3	33.3	16.7	-
ดี	-	16.7	-	-
ดีมาก	8.3	-	-	-
รวม	100.0(12)	100.0(12)	100.0 (6)	100.0 (4)
ภาษาญี่ปุ่น				
ไม่ดีเลย	7.7	7.7	14.3	-
ไม่ค่อยดี	46.2	53.8	42.9	66.7
ค่อนข้างดี	38.5	30.8	28.6	16.7
ดี	7.7	7.7	14.3	16.7
รวม	100.0 (13)	100.0 (13)	100.0 (7)	100.0 (6)
ภาษาเกาหลี				
ไม่ค่อยดี	100.0	-	-	-
รวม	100.0 (1)	-	-	-

ตารางที่ 105 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้
ภาษาต่างประเทศในการทำงาน (ต่อ)

ระดับความคิดเห็นต่อความ สามารถและทักษะการใช้ภาษาต่าง ประเทศในการทำงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
<u>ภาษาอิตาเลียน</u>				
ไม่ค่อยดี	100.0	100.0	-	-
รวม	100.0 (1)	100.0 (1)	-	-
<u>ภาษาเยอรมัน</u>				
ไม่ดีเลย	20.0	40.0	100.0	100.0
ไม่ค่อยดี	40.0	20.0	-	-
ค่อนข้างดี	40.0	40.0	-	-
รวม	100.0 (5)	100.0 (5)	100.0 (1)	100.0 (1)
<u>ภาษาเวียดนาม</u>				
ไม่ค่อยดี	40.0	33.3	-	-
ค่อนข้างดี	30.0	33.3	100.0	-
ดี	20.0	25.0	-	-
ดีมาก	10.0	8.3	-	-
รวม	100.0(10)	100.0(12)	100.0 (1)	-
<u>ภาษาลาว (เวียงจันทน์)</u>				
ไม่ดีเลย	5.0	5.0	8.3	25.0
ไม่ค่อยดี	5.0	5.0	41.7	25.0
ค่อนข้างดี	25.0	25.0	16.7	25.0
ดี	25.0	20.0	16.7	-
ดีมาก	40.0	45.0	16.7	25.0
รวม	100.0 (20)	100.0 (20)	100.0 (12)	100.0 (4)
<u>ภาษาเขมร</u>				
ไม่ดีเลย	-	13.3	-	-
ไม่ค่อยดี	33.3	33.3	-	-
ค่อนข้างดี	8.3	6.7	-	-
ดี	25.0	20.0	-	-
ดีมาก	33.3	26.7	-	-
รวม	100.0 (12)	100.0 (15)	-	-
<u>ภาษาอาหรับ</u>				
ค่อนข้างดี	100.0	100.0	-	-
รวม	100.0 (1)	100.0 (1)	-	-
<u>ภาษาอิรัก</u>				
ค่อนข้างดี	100.0	100.0	-	-
รวม	100.0 (1)	100.0 (1)	-	-

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มอาชีพต่างๆมีความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานคือ ส่วนใหญ่เห็นว่ามียาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม ค่อนข้างดี ส่วนทักษะภาษาที่กลุ่มอาชีพเห็นว่าตนเองมีความสามารถและทักษะในการใช้ได้ดีในการทำงาน คือ ภาษาลาว(เวียงจันทน์) ภาษาเขมร ที่เป็นภาษาที่ใกล้เคียงกับท้องถิ่น ขณะที่มีย่อยละ 7.0 โดยประมาณที่เห็นว่าตนเองมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาจีนและญี่ปุ่นในการทำงานในระดับดี ดังตารางที่ 106

ตารางที่ 106 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	ระดับความคิดเห็น					
	ไม่ดีเลย	ไม่ค่อยดี	ค่อนข้างดี	ดี	ดีมาก	รวม
ภาษาอังกฤษ	5.3	37.7	44.4	10.2	2.4	100.0 (207)
ภาษาจีน	-	61.5	30.8	7.7	-	100.0 (13)
ภาษาญี่ปุ่น	7.1	78.6	7.1	7.1	-	100.0 (14)
ภาษาใกล้เคียง (ลาว- เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)	2.6	21.1	21.1	34.2	21.1	100.0 (38)
ภาษาอื่นๆ (ฝรั่งเศส เกาหลี อิตาลี เยอรมัน อาหรับ อิรัก)	14.3	14.3	57.1	14.3	-	100.0 (7)

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า อาชีพค้าขาย/พนักงานขายและผู้ใช้แรงงาน ถึงร้อยละ 73.3 และ 41.7 ตามลำดับ คิดว่าระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอยู่ในระดับไม่ค่อยดี โดยที่อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจและอาชีพพนักงานบริษัท ส่วนใหญ่คิดว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดี คิดเป็นร้อยละ 60.5 และ 45.3 ตามลำดับ และพบว่า อาชีพผู้ใช้แรงงานทั้งหมดคิดว่าระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสอยู่ในระดับไม่ค่อยดี เป็นที่น่าสังเกตว่าอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพค้าขาย/พนักงานขาย และอาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงาน ไม่มีการใช้ภาษาฝรั่งเศสในการทำงานเลย

นอกจากนี้กลุ่มอาชีพค้าขาย/พนักงานขายทั้งหมดคิดว่าระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาจีนในการทำงานอยู่ในระดับไม่ค่อยดี รองลงมาคืออาชีพพนักงานบริษัทคิดว่าอยู่ในระดับไม่ค่อยดีถึงร้อยละ 80.0 ขณะที่กลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจและอาชีพค้าขาย/พนักงานขายทั้งหมดคิดว่าระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับไม่ค่อยดี และอาชีพพนักงานบริษัทคิดว่าอยู่ในระดับไม่ค่อยดีถึงร้อยละ 85.7 เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเพียงอาชีพพนักงานบริษัทเท่านั้นที่คิดว่าอยู่ในระดับไม่ดีเลย คิดเป็นร้อยละ 14.3

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเกาหลี ภาษาอิตาลี ภาษาอาหรับและภาษาอิรักในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า มีเฉพาะอาชีพผู้ใช้แรงงานที่ใช้ภาษาดังกล่าวในการทำงาน ซึ่งทั้งหมดคิดว่าระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาดังกล่าวอยู่ในระดับไม่ค่อยดี

สำหรับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเยอรมันในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่าอาชีพผู้ใช้แรงงานคิดวาระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเยอรมันอยู่ในระดับไม่ค่อยดี คิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่ากับคิดว่าค่อนข้างดี คิดเป็นร้อยละ 50.0 และอาชีพพนักงานบริษัทคิดว่าอยู่ในระดับไม่ดีเลย ไม่ค่อยดี และค่อนข้างดี คิดเป็นร้อยละ 33.3 เท่ากัน ส่วนความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเวียดนามในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจทั้งหมดคิดวาระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเวียดนามอยู่ในระดับไม่ค่อยดี และอาชีพพนักงานบริษัททั้งหมดคิดว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดี และอาชีพค้าขาย/พนักงานขายส่วนใหญ่คิดว่าอยู่ในระดับไม่ค่อยดี คิดเป็นร้อยละ 66.7 เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีกลุ่มอาชีพใดที่คิดว่าอยู่ในระดับไม่ดีเลย

ด้านระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาลาว(เวียงจันทน์)ในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า พนักงานบริษัทและอาชีพค้าขาย/พนักงานขายทั้งหมดคิดวาระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาลาว(เวียงจันทน์)อยู่ในระดับดีมาก และอาชีพผู้ใช้แรงงานส่วนใหญ่ คิดว่าอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 66.7 และความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเขมรในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า พนักงานบริษัทส่วนใหญ่คิดวาระดับความสามารถและทักษะการใช้ภาษาเขมรอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 50.0 และอาชีพผู้ใช้แรงงานและข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่ คิดว่าอยู่ในระดับไม่ค่อยดี คิดเป็นร้อยละ 40.0 เท่ากัน โดยที่มีเพียงอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจเท่านั้นที่คิดว่าอยู่ในระดับไม่ดีเลย คิดเป็นร้อยละ 20.0 ดังตารางที่ 107

ตารางที่ 107 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ

ระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐฯ	พนักงานบริษัท	ค้าขาย/พนักงานขาย	ไกด์/ล่ำม/ลูกจ้างฯ
ภาษาอังกฤษ					
ไม่ดีเลย (0-0.5 คะแนน)	13.3	4.7	1.2	-	-
ไม่ค่อยดี (0.6-1.5 คะแนน)	41.7	27.9	33.7	73.3	33.3
ค่อนข้างดี (1.6-2.5 คะแนน)	38.3	60.5	45.3	20.0	33.3
ดี (2.6-3.5 คะแนน)	6.7	7.0	15.1	6.7	-
ดีมาก (3.6-4.0 คะแนน)	-	-	4.7	-	33.3
รวม	100.0 (60)	100.0 (43)	100.0 (86)	100.0 (15)	100.0 (3)
ภาษาจีน					
ไม่ค่อยดี (0.6-1.5 คะแนน)	33.3	50.0	80.0	100.0	-
ค่อนข้างดี (1.6-2.5 คะแนน)	33.3	50.0	20.0	-	-
ดี (2.6-3.5 คะแนน)	33.3	-	-	-	-
รวม	100.0(3)	100.0 (4)	100.0(5)	100.0 (1)	-

ตารางที่ 107 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ (ต่อ)

ระดับความคิดเห็นต่อความสามารถ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	ไกด์/ล่าม /ลูกจ้างฯ
ภาษาญี่ปุ่น					
ไม่ดีเลย (0-0.5 คะแนน)	-	-	14.3	-	-
ไม่ค่อยดี (0.6-1.5 คะแนน)	33.3	100.0	85.7	100.0	-
ค่อนข้างดี (1.6-2.5 คะแนน)	33.3	-	-	-	-
ดี (2.6-3.5 คะแนน)	33.3	-	-	-	-
รวม	100.0(3)	100.0 (2)	100.0(7)	100.0 (2)	-
ภาษาใกล้เคียงกับท้องถิ่น (ลาว-เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)					
ไม่ดีเลย	-	9.1	-	-	-
ไม่ค่อยดี	11.8	36.4	16.7	25.0	-
ค่อนข้างดี	23.5	18.2	16.7	25.0	-
ดี	47.1	27.3	16.7	25.0	-
ดีมาก	17.6	9.1	50.0	25.0	-
รวม	100.0(17)	100.0(11)	100.0(6)	100.0(4)	-
ภาษาอื่น ๆ (ฝรั่งเศส เกาหลี อิตาลี เยอรมัน อาหรับ อิรัก)					
ไม่ดีเลย	-	-	25.0	-	-
ไม่ค่อยดี	100.0	-	25.0	-	-
ค่อนข้างดี	-	-	25.0	-	-
ดี	-	-	25.0	-	-
ดีมาก	-	-	-	-	-
รวม	100.0(3)	-	100.0(4)	-	-

6.2.3 การพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศในการทำงาน และพบว่า กลุ่มอาชีพที่ไม่เคยได้รับการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศในการทำงานส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเป็นเพราะไม่มีโอกาสเพราะทำงานตลอด/ไม่มีเวลาไป ไม่มีความจำเป็นต่อการทำงานในอาชีพตน และไม่มีหน่วยงานหรือบุคคลมาอบรมให้ ในขณะที่กลุ่มอาชีพส่วนหนึ่งที่ทำงานในสถานประกอบการ/องค์กรตอบว่า หน่วยงานของตนมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร ถึงร้อยละ 52.4 ดังตารางที่ 108

ตารางที่ 108 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ

การพัฒนาศักยภาพทางภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ	ร้อยละ
<u>การเคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะ</u>	
<u>ด้านภาษาต่างประเทศในการทำงาน</u>	
เคย	41.4
ไม่เคย	58.6
รวม	100.0 (215)
<u>เหตุผลที่ไม่เคยมีการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะ</u>	
<u>ด้านภาษาต่างประเทศ</u>	
1. ไม่มีโอกาสเพราะทำงานตลอด ไม่มีเวลาไป	57.6
2. ขาดแคลนทุนทรัพย์ งบประมาณ	4.7
3. ไม่มีความจำเป็นต่อการทำงานในอาชีพตน	23.5
4. ทักษะทางภาษาต่างประเทศใช้ได้ดีแล้ว	1.2
5. ไม่มีหน่วยงานหรือบุคคลมาอบรมให้	9.4
6. ไม่มีงบประมาณและเวลา	2.4
7. ไม่กล้าไปเรียนเพราะไม่กล้าแสดงออก	1.2
รวม	100.0 (85)
<u>การมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะ</u>	
<u>ด้านภาษาต่างประเทศของหน่วยงานที่กลุ่มอาชีพทำงานอยู่</u>	
มีนโยบาย	52.4
ไม่มีนโยบาย	47.6
รวม	100.0 (212)

ผลการวิเคราะห์ด้านรูปแบบการเคยพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่พัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเข้าร่วมการอบรมในสถานที่ทำงาน รองลงมา ได้แก่ การไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา และการเรียนเป็นกลุ่มกับผู้สอนภาษาโดยตรง ในขณะที่เดียวกันหน่วยงานที่กลุ่มอาชีพทำงานอยู่ก็มีนโยบายที่สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศที่กลุ่มอาชีพเคยทำ คือการจัดอบรมในสถานที่ทำงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมา ได้แก่ การส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.8 ดังตารางที่ 109

ตารางที่ 109 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามรูปแบบและนโยบายการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

รูปแบบและนโยบายการพัฒนาความสามารถ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ	ร้อยละ	จำนวน
<u>รูปแบบการเคยพัฒนาความสามารถ และทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ</u>		
1.อบรมในสถานที่ทำงาน	30.50	39
2.ไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา	21.1	27
3.ได้รับการสนับสนุนดูงานต่างประเทศ	2.3	3
4.ได้รับการสนับสนุนไปอบรมต่างประเทศ	1.6	2
5.เรียนเป็นกลุ่มกับผู้สอนภาษาโดยตรง	16.4	21
6. การอบรมกับบริษัทใหญ่ โดยวิทยากรชาวต่างประเทศ	1.6	2
7. การสนับสนุนในการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการทำงานจริง	7.8	10
8. การซื้อหนังสือมาเรียนเอง/ค้นคว้าเพิ่มเติม	18.8	24
<u>นโยบายการพัฒนาความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน</u>		
1.จัดอบรมให้ในสถานที่ทำงาน	34.1	57
2. ส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา	22.8	38
3.ให้การสนับสนุนดูงานต่างประเทศ	12.0	20
4.ให้การสนับสนุนอบรมต่างประเทศ	5.4	9
5.ให้การสนับสนุนในการฝึกะหว่างการทำงานจากพนักงานที่เก่ง สุพนักงานที่ไม่เก่ง	19.8	33
6.การอบรมที่ส่วนกลาง	4.2	7
7.ให้การสนับสนุนในการฝึกอบรมทางอินเทอร์เน็ต/ค้นคว้าเพิ่มเติม	1.8	3

6.2.4 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของกลุ่มอาชีพสามารถ
แยกในแต่ละกลุ่มอาชีพ ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่อาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานและอาชีพข้าราชการ/
พนักงานรัฐวิสาหกิจเคยได้รับการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 65.1 ตามลำดับ โดยที่อาชีพค้าขาย/พนักงานขายส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการพัฒนา/ส่งเสริม
ความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 80.0 รองลงมาคืออาชีพผู้ใช้แรงงาน และ
พนักงานบริษัท ในส่วนของการมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับ
บุคลากรในหน่วยงานที่แรงงานทำงานอยู่ พบว่า กลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพไกด์/ล่าม/
ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงาน และอาชีพพนักงานบริษัท ส่วนใหญ่หน่วยงานที่ทำงานอยู่มีนโยบายการพัฒนา/ส่งเสริม
ความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 69.8 66.7
และ 61.4 ตามลำดับ โดยที่อาชีพผู้ใช้แรงงาน และอาชีพค้าขาย/พนักงานขาย กว่าร้อยละ 70.0 ที่ทำงานไม่มี
นโยบายการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงาน
ดังตารางที่ 110

ตารางที่ 110 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามการเคยและการมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศกับกลุ่มอาชีพ

การเคยและการมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐฯ	พนักงานบริษัท	ค้าขาย/พนักงานขาย	โกดัง/ล้ง/ลูกจ้างฯ
<u>การเคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ</u>					
เคย	31.8	65.1	39.8	20.0	66.7
ไม่เคย	68.2	34.9	60.2	80.0	33.3
รวม	100.0(66)	100.0(43)	100.0(88)	100.0(15)	100.0 (3)
<u>การมีนโยบายพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ</u>					
ไม่มีนโยบาย	82.8	30.2	38.6	71.4	33.3
มีนโยบาย	17.2	69.8	61.4	28.6	66.7
รวม	100.0 (64)	100.0(43)	100.0 (88)	100.0 (14)	100.0 (3)

6.2.4.1 ระดับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์ด้านความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถและทักษะทางภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 93.9 ดังตารางที่ 111

ตารางที่ 111 ร้อยละของกลุ่มอาชีพจำแนกตามความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศ

ความต้องการที่จะพัฒนาความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศ	ร้อยละ
ใช่	93.9
ไม่ใช่	6.1
รวม	100.0 (294)

ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มอาชีพมีความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานในด้านทักษะการฟังและพูดมากที่สุด ถึงร้อยละ 48.9 และ 43.8 ส่วนทักษะการอ่านและการเขียน กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ต้องการในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 38.4 และ 35.9 ตามลำดับ ส่วนทักษะภาษาจีนและญี่ปุ่น มีเพียงร้อยละ 15.0 - 17.0 ที่ต้องการทักษะการพูดและการฟังในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนทักษะการอ่านและการเขียน ต้องการระดับมากถึงมากที่สุดเพียงร้อยละ 7.0 - 11.0 เท่านั้น ขณะที่ทักษะภาษาอื่นๆ มีความต้องการน้อยและไม่ต้องการเลย ดังตารางที่ 112

ตารางที่ 112 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้
ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ระดับความต้องการความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
ภาษาอังกฤษ				
ไม่มีความต้องการเลย	2.2	2.2	7.6	9.4
ต้องการน้อยที่สุด	2.9	2.9	5.8	3.6
ต้องการน้อย	6.2	8.3	19.6	21.7
ต้องการมาก	39.9	42.8	38.4	35.9
ต้องการมากที่สุด	48.9	43.8	28.6	29.3
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
ภาษาฝรั่งเศส				
ไม่มีความต้องการเลย	93.1	93.1	93.5	93.8
ต้องการน้อยที่สุด	0.4	-	0.4	0.7
ต้องการน้อย	2.5	3.6	2.9	3.3
ต้องการมาก	1.4	1.4	1.8	1.1
ต้องการมากที่สุด	2.5	1.8	1.4	1.1
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
ภาษาจีน				
ไม่มีความต้องการเลย	80.8	80.8	84.4	84.8
ต้องการน้อยที่สุด	0.4	0.7	1.4	2.2
ต้องการน้อย	4.0	3.3	6.5	5.4
ต้องการมาก	10.1	10.5	4.7	4.7
ต้องการมากที่สุด	4.7	4.7	2.9	2.9
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
ภาษาญี่ปุ่น				
ไม่มีความต้องการเลย	79.0	79.0	81.9	82.2
ต้องการน้อยที่สุด	1.1	0.7	1.1	1.4
ต้องการน้อย	2.9	3.3	5.8	5.4
ต้องการมาก	9.4	9.4	6.5	6.5
ต้องการมากที่สุด	7.6	7.6	4.7	4.3
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
ภาษาเกาหลี				
ไม่มีความต้องการเลย	97.8	97.5	97.8	98.2
ต้องการน้อยที่สุด	1.1	0.7	0.7	1.1
ต้องการน้อย	0.4	0.7	1.1	0.4
ต้องการมาก	0.4	0.7	0.4	0.4
ต้องการมากที่สุด	0.4	0.4	-	-
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)

ตารางที่ 112 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้
ภาษาต่างประเทศในการทำงาน (ต่อ)

ระดับความต้องการความสามารถและทักษะ การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
<u>ภาษาอิตาเลียน</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	97.5	97.1	97.1	97.5
ต้องการน้อยที่สุด	0.7	0.4	0.4	1.1
ต้องการน้อย	1.1	1.4	2.2	1.1
ต้องการมาก	0.4	0.7	-	-
ต้องการมากที่สุด	0.4	0.4	0.4	0.4
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
<u>ภาษาเยอรมัน</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	91.3	91.3	92.4	93.1
ต้องการน้อยที่สุด	1.1	0.7	0.7	0.7
ต้องการน้อย	1.1	1.8	2.2	1.8
ต้องการมาก	4.3	5.1	3.6	3.3
ต้องการมากที่สุด	2.2	1.1	1.1	1.1
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
<u>ภาษาเวียดนาม</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	93.5	93.1	94.9	95.3
ต้องการน้อยที่สุด	1.8	1.4	1.8	1.8
ต้องการน้อย	0.4	1.1	2.2	1.8
ต้องการมาก	3.3	3.3	1.1	1.1
ต้องการมากที่สุด	1.1	1.1	-	-
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
<u>ภาษาพม่า</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	98.9	98.6	98.6	98.9
ต้องการน้อยที่สุด	0.7	0.4	0.4	1.1
ต้องการน้อย	0.4	0.4	0.7	-
ต้องการมาก	-	0.7	0.4	-
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
<u>ภาษาลาว (เวียงจันทน์)</u>				
ไม่มีความต้องการเลย	96.0	96.0	96.4	96.7
ต้องการน้อยที่สุด	0.7	0.4	0.4	-
ต้องการน้อย	1.4	1.8	1.4	1.1
ต้องการมาก	1.1	1.1	1.1	1.1
ต้องการมากที่สุด	0.7	0.7	0.7	1.1
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)

ตารางที่ 112 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน (ต่อ)

ระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	ทักษะความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
ภาษาเขมร				
ไม่มีความต้องการเลย	96.4	96.4	96.4	96.7
ต้องการน้อยที่สุด	0.7	0.7	0.4	0.7
ต้องการน้อย	1.4	1.4	1.8	1.1
ต้องการมาก	0.7	0.7	0.7	0.7
ต้องการมากที่สุด	0.7	0.7	0.7	0.7
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
ภาษาสเปน				
ไม่มีความต้องการเลย	99.6	99.6	99.6	99.6
ต้องการมากที่สุด	0.4	0.4	0.4	0.4
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)	100.0 (276)
ภาษาอาหรับ				
ไม่มีความต้องการเลย	99.6	99.6	-	-
ต้องการมาก	0.4	0.4	-	-
รวม	100.0 (276)	100.0 (276)	-	-

นอกจากนี้ยังพบว่า อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพพนักงานบริษัท อาชีพค้าขาย/พนักงานขาย อาชีพผู้ใช้แรงงาน และอาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 96.1 94.7 94.1 92.5 และ 80.0 ตามลำดับ ดังตารางที่ 113

ตารางที่ 113 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ

ระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัท	ค้าขาย/พนักงานขาย	ไกด์/ล่าม/ลูกจ้างฯ
ต้องการ	92.5	96.1	94.7	94.1	80.0
ไม่ต้องการ	7.5	3.9	5.3	5.9	20.0
รวม	100.0(107)	100.0 (51)	100.0 (114)	100.0 (17)	100.0 (5)

เมื่อวิเคราะห์ระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานของกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพที่มีความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีระดับความต้องการมาก ถึงร้อยละ 85.2 รองลงมาคือ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน และภาษาอื่น คิดเป็นร้อยละ 14.9 11.6 และ 7.6 ตามลำดับ ดังตารางที่ 114

ตารางที่ 114 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้
ภาษาต่างประเทศในการทำงานและภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน

ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการทำงาน	ระดับความต้องการ			
	ไม่ต้องการ	ต้องการน้อย	ต้องการมาก	รวม
ภาษาอังกฤษ	1.8	13.0	85.2	100.0 (276)
ภาษาจีน	80.8	7.6	11.6	100.0 (276)
ภาษาญี่ปุ่น	79.0	6.1	14.9	100.0 (276)
ภาษาใกล้เคียงท้องถิ่น (ลาว-เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)	89.9	4.0	6.2	100.0 (276)
ภาษาอื่น ๆ (ฝรั่งเศส เกาหลี อิตาลี เยอรมัน พม่า สเปน อาหรับ)	89.1	3.3	7.6	100.0 (276)

เมื่อวิเคราะห์ระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานในแต่ละภาษาและกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มองค์กรทุกกลุ่มส่วนใหญ่ต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงาน มีเพียงกลุ่มผู้ใช้แรงงานรายร้อยละ 20.0 ที่มีความต้องการใช้ทักษะภาษาอังกฤษในระดับน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท ค้าขาย/พนักงานขาย มีความต้องการมากในความสามารถและทักษะการใช้ภาษาจีนและญี่ปุ่น คิดเป็นร้อยละระหว่าง 12.0-22.4 ดังตารางที่ 115

ตารางที่ 115 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้
ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ

ระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงานบริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	ไกด์/ล่าม/ ลูกจ้างฯ
ภาษาอังกฤษ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	3.0	-	1.9	-	-
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	20.2	2.0	11.1	18.7	-
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	76.8	98.0	87.0	81.3	100.0
รวม	100.0 (99)	100.0(49)	100.0 (108)	100.0(16)	100.0 (4)
ภาษาจีน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	87.9	77.6	77.8	62.5	100.0
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	4.0	4.0	12.0	12.5	-
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	8.1	18.4	10.2	25.0	-
รวม	100.0 (99)	100.0(49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)
ภาษาญี่ปุ่น					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	84.8	71.4	75.9	81.3	100.0
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	7.1	6.2	5.6	6.2	-
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	8.1	22.4	18.5	12.5	-
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)

ตารางที่ 115 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ (ต่อ)

ระดับความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐฯ	พนักงานบริษัท	ค้าขาย/พนักงานขาย	ไกด์/ล่าม/ลูกจ้างฯ
ภาษาใกล้เคียงท้องถิ่น (ลาว-เวียงจันทน์ เขมร เวียดนาม)					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	92.9	81.6	91.7	87.5	75.0
ต้องการน้อย (1-6 คะแนน)	4.0	8.2	2.8	-	-
ต้องการมาก (7-12 คะแนน)	3.0	10.2	5.6	12.5	25.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)
ภาษาอื่น ๆ (ฝรั่งเศส เกาหลี อิตาลี เยอรมัน พม่า สเปน อาหรับ)					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	92.6	89.8	85.2	87.5	100.0
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	1.0	6.1	4.6	-	-
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	6.1	4.1	10.2	12.5	-
รวม	100.0 (99)	100.0(49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)

ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศกับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานพบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่ต้องการทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน และทักษะการพูดในระดับน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรทั้งหมดต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการพูดและทักษะการฟังภาษาต่างประเทศ ดังตารางที่ 116

ตารางที่ 116 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการกับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน

ทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการ	ระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน			
	ไม่ต้องการ	ต้องการน้อย	ต้องการมาก	รวม
ทักษะการพูด	-	81.1	18.9	100.0 (106)
ทักษะการฟัง	-	83.0	17.0	100.0 (106)
ทักษะการอ่าน	6.6	82.1	11.3	100.0 (106)
ทักษะการเขียน	6.6	82.1	11.3	100.0 (106)

ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการบริการ การโรงแรม อุตสาหกรรม องค์กรเอกชนส่วนใหญ่ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการพูดภาษาต่างประเทศในระดับน้อย ขณะที่องค์กรรัฐต้องการในระดับมากเป็นสัดส่วนมากที่สุดในทุกกลุ่มสถานประกอบการ/องค์กร และพบว่า ผู้

บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการบริการ อุตสาหกรรม การโรงแรม องค์การเอกชน และองค์กรรัฐส่วนใหญ่ ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการฟังภาษาต่างประเทศในระดับน้อย ส่วนผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการอุตสาหกรรม การโรงแรม องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน และสถานประกอบการบริการ ส่วนใหญ่ ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการอ่านภาษาต่างประเทศในระดับน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่าองค์กรเอกชนต้องการในระดับมากเป็นสัดส่วนมากที่สุดในทุกกลุ่มสถานประกอบการ/องค์กร และยังพบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการอุตสาหกรรม การโรงแรม องค์กรรัฐ องค์กรเอกชน และสถานประกอบการบริการ ส่วนใหญ่ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะการเขียนภาษาต่างประเทศในระดับน้อย อนึ่งองค์กรเอกชนต้องการในระดับมากเป็นสัดส่วนมากที่สุดในทุกกลุ่มสถานประกอบการ/องค์กร ดังตารางที่ 117

ตารางที่ 117 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ

ระดับความต้องการบุคลากรที่มี ความสามารถและทักษะภาษาต่าง ประเทศในหน่วยงาน	ประเภทองค์กร/สถานประกอบการ				
	องค์กรรัฐ	องค์กร เอกชน	อุตสาหกรรม	การบริการ	การโรงแรม
ทักษะการพูด					
ต้องการน้อย (2-8 คะแนน)	74.1	80.0	81.1	87.1	83.3
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	25.9	20.0	18.9	12.9	16.7
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)
ทักษะการฟัง					
ต้องการน้อย (2-8 คะแนน)	74.1	80.0	86.5	87.1	83.3
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	25.9	20.0	13.5	12.9	16.7
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)
ทักษะการอ่าน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	3.7	-	2.7	16.1	-
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	81.5	80.0	89.2	74.2	83.3
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	14.8	20.0	8.1	9.7	16.7
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)
ทักษะการเขียน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	3.7	-	2.7	16.1	-
ต้องการน้อย (1-8 คะแนน)	81.5	80.0	89.2	74.2	83.3
ต้องการมาก (9-16 คะแนน)	14.8	20.0	8.1	9.7	16.7
รวม	100.0 (27)	100.0 (5)	100.0 (37)	100.0 (31)	100.0 (6)

6.2.4.2 ทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการในการทำงาน

เมื่อวิเคราะห์ทักษะภาษาต่างประเทศที่กลุ่มอาชีพต้องการในการทำงาน พบว่า กลุ่มอาชีพต้องการทักษะการพูด การฟัง การอ่านและการเขียนในระดับน้อย โดยที่ทักษะการพูดเท่านั้นที่ต้องการมากเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าทักษะอื่น ดังตารางที่ 118 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบในแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า เฉพาะกลุ่ม

อาชีพผู้ใช้แรงงานเท่านั้นที่ไม่ต้องการทักษะการอ่านและการเขียนและกลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
ต้องการทุกทักษะในระดับมากเป็นสัดส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับกลุ่มอาชีพอื่น ดังตารางที่ 119

ตารางที่ 118 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามทักษะภาษาต่างประเทศที่ต้องการกับระดับความต้องการ
ความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ทักษะภาษาต่างประเทศ ที่ต้องการ	ระดับความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน			
	ไม่ต้องการ	ต้องการน้อย	ต้องการมาก	รวม
ทักษะการพูด	0.7	94.6	4.7	100.0 (276)
ทักษะการฟัง	0.7	96.7	2.5	100.0 (276)
ทักษะการอ่าน	6.5	89.5	4.0	100.0 (276)
ทักษะการเขียน	8.3	87.3	4.3	100.0 (276)

ตารางที่ 119 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกระดับความต้องการความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศใน
การทำงานกับกลุ่มอาชีพ

ระดับความต้องการความสามารถ และทักษะภาษาต่างประเทศ ในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	โกดัง/ล้ง/ลูก จ้างฯ
ทักษะการพูด					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	2.0	-	-	-	-
ต้องการน้อย (1-13 คะแนน)	97.0	89.8	93.5	100.0	100.0
ต้องการมาก (14-26 คะแนน)	1.0	10.2	6.5	-	-
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)
ทักษะการฟัง					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	2.0	-	-	-	-
ต้องการน้อย (1-17 คะแนน)	96.0	93.9	98.1	100.0	100.0
ต้องการมาก (18-34 คะแนน)	2.0	6.1	1.9	-	-
รวม	100.0(99)	100.0 (49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)
ทักษะการอ่าน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	12.1	-	4.6	6.3	-
ต้องการน้อย (1-14 คะแนน)	85.9	91.8	90.7	93.8	100.0
ต้องการมาก (15-29 คะแนน)	2.0	8.2	4.6	-	-
รวม	100.0(99)	100.0 (49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)

ตารางที่ 119 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกระดับความต้องการความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ (ต่อ)

ระดับความต้องการความสามารถ และทักษะภาษาต่างประเทศ ในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	โกดัง/ล้ง/ ลูกจ้างฯ
ทักษะการเขียน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	16.2	-	4.6	12.5	-
ต้องการน้อย (1-12 คะแนน)	82.8	91.8	89.8	81.3	100.0
ต้องการมาก (13-24 คะแนน)	1.0	8.2	5.6	6.3	-
รวม	100.0(99)	100.0 (49)	100.0 (108)	100.0 (16)	100.0 (4)

6.2.4.3 ความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ของบุคลากรในหน่วยงาน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานในระดับมากและมากที่สุด คือด้านการฝึกอบรมในประเทศ การศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันการศึกษา การใช้อินเทอร์เน็ต การฝึกจากรายการโทรทัศน์และการติดต่อกับชาวต่างชาติดังตารางที่ 120

ผลการวิเคราะห์ด้านความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในการทำงาน พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ต้องการการฝึกจากรายการโทรทัศน์ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละรวม 50.7 ทั้งนี้สะท้อนว่ากลุ่มอาชีพอาจใช้การดูโทรทัศน์เป็นสื่อเพื่อพักผ่อนจากการทำงาน ดังนั้นการใช้โทรทัศน์จึงน่าจะสอดคล้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มอาชีพ รองลงมาคือต้องการการฝึกจากสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับมากถึงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละรวม 48.5 ซึ่งจากการสัมภาษณ์กลุ่มอาชีพที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมเห็นว่าในสถานประกอบการจะมีป้ายโฆษณาที่สถานประกอบการใช้ประกาศ และสื่อสารกับพนักงานอยู่แล้ว หากมีบทเรียนภาษาต่างประเทศอยู่ในป้ายโฆษณานั้น จะทำให้สามารถเรียนรู้ในสถานประกอบการได้ นอกจากนี้กลุ่มอาชีพยังต้องการวิธีการฝึกจากการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการใช้อินเตอร์เน็ตเว็บไซต์ภาษาต่างประเทศ ซึ่งจะเห็นว่าวิธีการที่กลุ่มอาชีพต้องการมากนั้นเป็นวิธีการพัฒนาที่เน้นการฝึกฝนด้วยตนเอง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถมีบทบาทสนับสนุนได้โดยการสร้างสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อใช้ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในกลุ่มอาชีพ ดังตารางที่ 121

ผลการวิเคราะห์ความต้องการวิธีการที่จะช่วยให้พัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานของกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพทุกกลุ่มต้องการมากในวิธีการศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันภาษาในประเทศ และการฝึกอบรมในประเทศ คิดเป็นร้อยละระหว่าง 37.0-75.0 นอกจากนี้ทุกกลุ่มอาชีพยังมีความต้องการจะใช้วิธีการฝึกจากสื่อสิ่งพิมพ์ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.4-56.3 สำหรับทุกกลุ่มอาชีพที่เป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เห็นว่าวิธีที่ใช้พัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับต้องการมาก คือ ใช้การติดต่อกับชาวต่างประเทศโดยใช้ E-mail ถึงร้อยละ 43.8 และยังต้องการใช้วิธีการฝึกจากรายการโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ กว่า 50.0 ซึ่งจะเห็นว่าวิธีที่กลุ่มอาชีพต้องการใช้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศนั้นเป็นวิธีที่เรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ผ่านทางสื่อที่อยู่ในระบบสารสนเทศ ยกเว้นกลุ่มผู้ใช้แรงงานและไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงาน ที่ตอบในประเด็นดังกล่าวเป็นสัดส่วนน้อย ดังตารางที่ 122

ตารางที่ 122 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ

ระดับความต้องการวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐฯ	พนักงานบริษัท	ค้าขาย/พนักงานขาย	ไกด์/ล่าม/ลูกจ้างฯ
วิธีการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาในประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	58.6	55.1	51.9	75.0	75.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	10.1	14.3	6.5	6.3	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	31.3	30.6	41.7	18.8	25.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่างประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	93.9	77.6	81.5	75.0	50.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	4.0	2.0	1.9	6.3	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	2.0	20.4	16.7	18.8	50.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันภาษาในประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	42.4	40.8	35.2	50.0	25.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	10.1	6.1	10.2	6.3	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	47.5	53.1	54.6	43.8	75.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการฝึกอบรมต่างประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	85.9	73.5	73.1	93.8	50.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	5.1	8.2	5.6	-	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	9.1	18.4	21.3	6.3	50.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)

ตารางที่ 122 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ (ต่อ)

ระดับความต้องการวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะ พัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้ แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงานขาย	โกดัง/ล้ง/ ลูกจ้างฯ
วิธีการศึกษาดูงานในประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	62.6	44.9	51.9	75.0	100.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	9.1	18.4	14.8	18.8	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	28.3	36.7	33.3	6.3	-
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
ศึกษาดูงานต่างประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	81.8	57.1	59.3	81.3	50.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	9.1	12.2	13.0	-	25.0
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	9.1	30.6	27.8	18.8	25.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการติดต่อกับชาวต่างประเทศทาง E-mail					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	66.7	29.2	44.4	62.5	25.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	16.2	27.1	19.4	6.3	25.0
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	17.2	43.8	36.1	31.3	50.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการฝึกจากสื่อสิ่งพิมพ์					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	28.3	18.4	25.9	18.7	50.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	28.3	26.5	25.0	25.0	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	43.4	55.1	49.1	56.3	50.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการฝึกจากรายการวิทยุ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	39.4	26.5	33.4	31.2	75.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	32.3	40.8	37.0	18.8	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	28.3	32.7	29.6	50.0	25.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการฝึกจากรายการโทรทัศน์					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	32.3	18.4	21.3	31.3	50.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	22.2	22.4	26.9	12.5	25.0
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	45.5	59.2	51.9	56.3	25.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการฝึกจากการใช้โปรแกรมสอนภาษา					
จากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	58.6	24.5	32.4	25.0	-
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	14.1	16.3	13.9	18.8	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	27.3	59.2	53.7	56.3	100.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)

ตารางที่ 122 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามระดับความต้องการวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานกับกลุ่มอาชีพ (ต่อ)

ระดับความต้องการวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้แรงงาน	ข้าราชการ/พนักงานรัฐฯ	พนักงานบริษัท	ค้าขาย/พนักงานขาย	โกดัง/ล้ง/ลูกจ้างฯ
วิธีการฝึกจากการใช้อินเตอร์เน็ต					
เว็บไซต์ภาษาต่างประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	63.6	24.5	27.8	50.0	25.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	17.2	24.5	16.7	6.3	25.0
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	19.2	51.0	55.6	43.8	50.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการฝึกจากการเขียนจดหมาย					
ติดต่อกับชาวต่างประเทศ					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	68.7	36.7	44.4	50.0	50.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	23.2	44.9	30.6	6.3	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	8.1	18.4	25.0	43.8	50.0
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)
วิธีการฝึกจากพนักงานที่เก่งแล้ว/เจ้าของภาษา					
ไม่ต้องการ (0 คะแนน)	94.9	89.8	88.0	87.5	100.0
ต้องการน้อย (1-2 คะแนน)	1.0	-	3.7	-	-
ต้องการมาก (3-4 คะแนน)	4.0	10.2	8.3	12.5	-
รวม	100.0 (99)	100.0 (49)	100.0(108)	100.0 (16)	100.0 (4)

6.2.4.4 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน พบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรเสนอว่าควรการจัดอบรมระยะสั้นที่ใช้ในชีวิตจริงการทำงานได้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ วิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตั้งแต่เด็ก การประชาสัมพันธ์ด้านการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศสู่ภาคประชาชน/นโยบายส่งเสริม ชัดเจน ส่วนข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาคเอกชนพบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรเสนอให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรมากที่สุด ดังตารางที่ 123

ตารางที่ 123 ร้อยละของผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อ
หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ดูแลการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและ
ทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ดูแลการพัฒนาแรงงานต่อ การพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรใน หน่วยงาน	ร้อยละ		
	ใช่	ไม่ใช่	รวม
ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ			
1. การฝึกพูดจากคนที่เป็นเจ้าของภาษาโดยตรง	15.6	84.4	100.0 (109)
2. การจัดอบรมระยะสั้นที่ใช้ในชีวิตจริงการทำงานได้	42.2	57.8	100.0 (109)
3. การมีหนังสือ สื่อ อุปกรณ์การเรียน โปสเตอร์ การ์ตูน ภาษาต่างประเทศแนะนำให้ประชาชนดู	14.7	85.3	100.0 (109)
4. การมีครูสอนภาษามาสอนในสถานประกอบการ	7.3	92.7	100.0 (109)
5. การจัดตั้งศูนย์ภาษา แหล่งการเรียนรู้	3.7	96.3	100.0 (109)
6. การมีรายการวิทยุ โทรทัศน์สอนภาษาต่างประเทศ	2.8	97.2	100.0 (109)
7. การผลิตบุคลากรที่ใช้ภาษาต่างประเทศได้มากขึ้น	5.5	94.5	100.0 (109)
8. การส่งเสริมการเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่เด็ก	18.3	81.7	100.0 (109)
9. การประชาสัมพันธ์ด้านการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศสู่ภาคประชาชน/ นโยบายส่งเสริม ชัดเจน	17.4	82.6	100.0 (109)
10. การจัดการเรียนการสอนภาษาในราคาถูกหรือฟรี	3.7	96.3	100.0 (109)
11. การมีงบประมาณสนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศ	3.7	96.3	100.0 (109)
12. การสนับสนุนให้มีการดูงานต่างประเทศ	1.8	98.2	100.0 (109)
13.การพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศให้คนที่จบออกมา สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานได้มากขึ้น	13.8	86.2	100.0 (109)
ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาคเอกชน			
1. มีการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร	26.6	73.4	100.0 (109)
2.การที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานควรมีบทบาทในการจัดอบรมได้	8.3	91.7	100.0 (109)
3. มีการลดค่าเล่าเรียนหรือให้บุคลากรได้เรียนฟรี	4.6	95.4	100.0 (109)
4. มีการส่งเสริมการเรียน โดยการสนับสนุน สื่อ เอกสาร CD คู่มือ การเรียนภาษาต่างประเทศ	6.4	93.6	100.0 (109)
5.มีการส่งบุคลากรดูงานต่างประเทศ	2.8	97.2	100.0 (109)
6.มีการส่งบุคลากรไปฝึกอบรม	13.8	86.2	100.0 (109)

*หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่ดูแลการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานกับประเภทองค์กร/สถานประกอบการ พบว่า องค์กรรัฐส่วนใหญ่เสนอให้หน่วยงานภาครัฐจัดอบรมระยะสั้น รองลงมาคือเสนอให้ประชาสัมพันธ์ด้านการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ มีส่วนน้อยเพียงร้อยละ 3.4 ที่เสนอให้มีครูสอนภาษาในองค์กร/สถานประกอบการ องค์กรเอกชนเสนอให้จัดอบรมระยะสั้น มีครูสอนภาษาในองค์กร/สถานประกอบการ ส่งเสริมการเรียนภาษาต่างประเทศตั้งแต่เด็ก ประชาสัมพันธ์ด้านการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ มีงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ และพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ สถานประกอบ

การอุตสาหกรรมร้อยละ 39.5 เสนอให้มีการจัดอบรมระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาคือเสนอให้ประชาสัมพันธ์ด้านการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 26.3 ส่วนสถานประกอบการบริการส่วนใหญ่เสนอให้มีการจัดอบรมระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาคือส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตั้งแต่เด็ก คิดเป็นร้อยละ 29.0 และเสนอให้ภาครัฐสนับสนุนการฝึกพูดจากคนที่เป็เจ้าของภาษาโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 16.1 สำหรับสถานประกอบการโรงแรมส่วนใหญ่เสนอให้มีการจัดอบรมระยะสั้น คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือเสนอให้ภาครัฐสนับสนุนหนังสือ อุปกรณ์การเรียน ไปสเตอร์ การ์ตูน คิดเป็นร้อยละ 33.3

ส่วนผลการวิเคราะห์ด้านข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน พบว่า กลุ่มอาชีพเสนอว่าควรเปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้นนอกเวลาทำงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมา ได้แก่ การเปิดสอนภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับอนุบาล และให้ภาครัฐสนับสนุนเงินทุน งบประมาณในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 12.1 และ 11.2 ตามลำดับ

สำหรับข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาคเอกชน พบว่า กลุ่มอาชีพ เสนอว่าควรร่วมมือกับภาครัฐสนับสนุนงบประมาณพัฒนาบุคลากรทางภาษาจัดอบรมให้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมา ได้แก่ เอกชนที่เป็นสถาบันทางภาษาลดค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนและให้สนับสนุนทางด้านอุปกรณ์ การศึกษา สื่อ กิจกรรมทางภาษา คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ 15.4 ตามลำดับ และสำหรับข้อเสนอแนะต่อเจ้าของสถานประกอบการ พบว่า กลุ่มอาชีพเสนอว่าควรมีการอบรมในสถานประกอบการด้านภาษาต่างประเทศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา ได้แก่ มีการส่งไปอบรมนอกสถานที่โดยส่งเสริมงบประมาณด้านการอบรม และสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 22.9 และ 12.7 ตามลำดับ ดังตารางที่ 124

ตารางที่ 124 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลด้านการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน*	ร้อยละ	จำนวน
ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ		
1. เปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้นนอกเวลาทำงาน	36.2	128
2. ให้ภาครัฐสนับสนุนเงินทุน งบประมาณในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	11.2	39
3. ให้ภาครัฐมีการจ้างชาวต่างประเทศมาสอนโดยตรงหรือเปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้	7.2	25
4. ให้ภาครัฐจัดอบรมระยะยาว/ต่อเนื่อง นอกเวลาทำงาน	8.3	29
5. สนับสนุน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น VCD CD	5.7	20
6. สนับสนุนสื่อ สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสารต่างประเทศ	6.6	23
7. สนับสนุนการทำสื่อ ป้ายภาษาต่างประเทศในการแนะนำสิ่งต่างๆ	1.7	6
8. การเปิดสอนภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับอนุบาล	12.1	42
9. หลักสูตรเน้นการใช้จริงในชีวิตประจำวัน ปรับปรุงหลักสูตร	10.3	36

ตารางที่ 124 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

พัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน (ต่อ)

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลด้านการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน*	ร้อยละ	จำนวน
ข้อเสนอแนะต่อภาคเอกชน		
1. ให้สนับสนุนทางด้านอุปกรณ์ การศึกษา สื่อ กิจกรรมทางภาษา	15.4	24
2. เอกชนที่เป็นสถาบันทางภาษาลดค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียน	23.1	36
3. เอกชนที่เป็นสถาบันภาษาเน้นการเรียนการสอนที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในการทำงาน	9.6	15
4. ร่วมมือกับภาครัฐสนับสนุนงบประมาณพัฒนาบุคลากรทางภาษา/จัดอบรม	46.8	73
5. เอกชนที่เป็นสถาบันภาษาจัดกลุ่มผู้เรียนให้เหมาะสม มีอาจารย์ที่เหมาะสม	3.2	5
6. การพาไปดูงาน	1.9	3
ข้อเสนอแนะต่อเจ้าของสถานประกอบการ		
1. มีการส่งไปอบรมนอกสถานที่โดยส่งเสริมงบประมาณด้านการอบรม	22.9	47
2. มีการอบรมในสถานประกอบการด้านภาษาต่างประเทศ	46.3	95
3. สนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ	12.7	26
4. ลดเวลาในการทำงาน เปิดโอกาสให้พนักงานได้ไปฝึกอบรม	9.3	19
5. ส่งไปดูงานต่างประเทศหรือในประเทศ	8.8	18

*หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อวิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษา ต่างประเทศในการทำงานในแต่ละกลุ่มอาชีพ พบว่า ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ คือ กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ เสนอให้เปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้นนอกเวลาทำงาน และส่วนน้อยที่เสนอให้สนับสนุนการทำสื่อป้ายภาษาต่างประเทศ โดยที่อาชีพผู้ใช้แรงงาน อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพพนักงานบริษัท อาชีพค้าขาย/พนักงานขายและอาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานส่วนใหญ่เสนอแนะให้ภาครัฐเปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้นนอกเวลาทำงาน คิดเป็นร้อยละ 37.4 33.8 38.1 36.4 และ 42.9 ตามลำดับ

ด้านข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาคเอกชนที่ดูแลการพัฒนาแรงงานเพื่อการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่เสนอให้ภาคเอกชนร่วมมือกับภาครัฐจัดอบรมโดยสนับสนุนงบประมาณ และมีเพียงส่วนน้อยที่เสนอให้มีการสนับสนุนการศึกษาดูงาน โดยที่อาชีพผู้ใช้แรงงาน อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพพนักงานบริษัท ส่วนใหญ่เสนอให้ภาคเอกชนร่วมมือกับภาครัฐจัดอบรมโดยสนับสนุนงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 42.2 55.3 48.4 อาชีพค้าขาย/พนักงานขายส่วนใหญ่เสนอให้เอกชนที่เป็นสถาบันภาษาลดค่าใช้จ่ายในการเรียนการสอน และเสนอให้เอกชนที่เป็นสถาบันภาษาเน้นการสอนที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน/การทำงาน คิดเป็นร้อยละ 28.6 เท่ากัน อาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานเสนอให้สนับสนุนทางด้านอุปกรณ์การศึกษา/สื่อ/กิจกรรมทางภาษาต่างประเทศ และเสนอให้เอกชนร่วมมือกับภาครัฐจัดอบรมโดยสนับสนุนงบประมาณคิดเป็นร้อยละ 50.0 เท่ากัน

สำหรับข้อเสนอแนะต่อเจ้าของสถานประกอบการเพื่อการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานกับกลุ่มอาชีพ พบว่า อาชีพผู้ใช้แรงงาน อาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ อาชีพพนักงานบริษัท ส่วนใหญ่เสนอให้เจ้าของสถานประกอบการจัดอบรม ภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 41.5 51.2 49.0 อาชีพค้าขาย/พนักงานขายส่วนใหญ่ เสนอให้เจ้าของสถานประกอบการสนับสนุนงบประมาณด้านการอบรมนอกสถานที่ให้บุคลากร คิดเป็นร้อยละ 60.0 และอาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานส่วนใหญ่เสนอให้เจ้าของสถานประกอบการสนับสนุน งบประมาณด้านการอบรมนอกสถานที่ให้บุคลากร คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมา คือ เสนอให้จัดอบรมภาษา ต่างประเทศในสถานประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 40.0 ดังตารางที่ 125

ตารางที่ 125 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนาแรงงานเพื่อการ พัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานกับ กลุ่มอาชีพ

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนา แรงงานเพื่อการพัฒนา/ส่งเสริมความ สามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน*	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้ แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงาน ขาย	ไกด์/ล่าม/ ลูกจ้างฯ
ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ					
-เปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้นนอกเวลา ทำงาน	37.0	33.8	38.1	36.4	42.9
-สนับสนุนเงินงบประมาณในการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศ	10.2	9.1	11.9	13.6	28.6
-เปิดศูนย์การเรียนรู้มีครูชาวต่างประเทศ สอน	5.6	6.5	9.0	9.1	-
-เปิดหลักสูตรอบรมระยะยาว/ต่อเนื่อง	7.4	10.4	7.5	13.6	-
-สนับสนุนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น VCD /CD	6.5	5.2	3.7	13.6	14.3
-สนับสนุนสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร	8.3	10.4	2.2	9.1	14.3
-สนับสนุนการทำสื่อป้ายภาษาต่างประเทศ	0.9	3.9	1.5	-	-
-เปิดสูตรภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับ อนุบาล	13.0	13.0	12.7	4.5	-
-ปรับปรุงหลักสูตรเน้นการใช้จริงได้ในชีวิต ประจำวัน	11.1	7.8	13.4	-	-
รวม	100.0(108)	100.0(77)	100.0(134)	100.0(22)	100.0(7)

*หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตารางที่ 125 ร้อยละของกลุ่มอาชีพ จำแนกตามข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนาแรงงานเพื่อการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรในหน่วยงานกับกลุ่มอาชีพ (ต่อ)

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่ดูแลการพัฒนา แรงงานเพื่อการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถ และทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับ บุคลากรในหน่วยงาน*	กลุ่มอาชีพ				
	ผู้ใช้ แรงงาน	ข้าราชการ/ พนักงานรัฐฯ	พนักงาน บริษัท	ค้าขาย/ พนักงาน ขาย	ไกด์/ล่าม/ ลูกจ้างฯ
ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาคเอกชน					
-สนับสนุนทางด้านอุปกรณ์การศึกษา / สื่อ /กิจกรรมทางภาษาต่างประเทศ	15.6	7.9	18.8	14.3	50.0
-เอกชนที่เป็นสถาบันภาษาลดค่าใช้จ่าย ในการเรียนการสอน	31.1	23.7	17.2	28.6	-
-เอกชนที่เป็นสถาบันภาษาเน้นการสอน ที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน/การทำงาน	6.7	5.3	12.5	28.6	-
-ร่วมมือกับภาครัฐจัดอบรม/มีงบประมาณ	42.2	55.3	48.4	14.3	50.0
-เอกชนที่เป็นสถาบันภาษาจัดกลุ่มผู้ เรียนให้เหมาะสม/ อาจารย์เหมาะสม	-	7.9	1.6	14.3	-
-การสนับสนุนการศึกษาดูงาน	4.4	-	1.6	-	-
รวม	100.0(45)	100.0(38)	100.0(64)	100.0(7)	100.0(2)
ข้อเสนอแนะต่อเจ้าของสถานประกอบการ					
-สนับสนุนงบประมาณด้านการอบรม นอกสถานที่	15.1	26.8	19.8	60.0	60.0
-จัดอบรมในสถานประกอบการ	41.5	51.2	49.0	30.0	40.0
-สนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการเรียน การสอนภาษาต่างประเทศ	17.0	9.8	12.5	10.0	-
-ลดเวลาในการทำงาน เปิดโอกาสให้ พนักงานได้ไปฝึกอบรม	11.3	2.4	12.5	-	-
-สนับสนุนการศึกษาดูงาน	15.1	9.8	6.3	-	-
รวม	100.0(53)	100.0(41)	100.0(96)	100.0(10)	100.0(5)

*หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

บทที่ 7

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุป และ อภิปรายผลการวิจัย

7.1.1 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

7.1.1.1 ภาษาต่างประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในภาพรวมแล้วภาษาต่างประเทศที่มีการเรียนการสอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ได้แก่ ภาษาอังกฤษ เป็นที่สังเกตว่า ภาษาฝรั่งเศสซึ่งเคยได้รับความนิยมในอดีตนั้น ในปัจจุบันได้รับความสนใจน้อยมาก เมื่อเทียบกับภาษาจีนและญี่ปุ่น ซึ่งมีแนวโน้มผู้เรียนให้ความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะภาษาจีนซึ่งเปิดสอนในสถานศึกษาทุกระดับ ทั้งนี้เป็นเพราะความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องการบุคลากรที่มีทักษะภาษาจีนและญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น ในทำนองเดียวกันภาษาเกาหลี ก็มีแนวโน้มผู้เรียนให้ความสนใจมากขึ้น ซึ่งอาจเนื่องจากความต้องการของตลาดแรงงานและอิทธิพลของสื่อ

7.1.1.2 การบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ในส่วนของการรับผู้สอน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้การรับเข้าจากบัญชีรายชื่อจากส่วนกลางเป็นหลัก ทำให้สถานศึกษาไม่มีโอกาสเลือกบุคคลเข้าสอนด้วยการทดสอบอื่น ๆ ที่จะวัดความสามารถด้านทักษะภาษาโดยตรง แต่ในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ใช้วิธีคัดเลือกโดยการสอบและการสัมภาษณ์มากกว่า ซึ่งเป็นข้อแตกต่างที่เด่นชัดกับสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

กิจกรรมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับเน้นที่การจัดนิทรรศการภาษามากที่สุด การสนับสนุนกิจกรรมการเข้าค่ายภาษายังอยู่ในระดับน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่ากิจกรรมสนับสนุนของสถานศึกษาที่เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมทางภาษาต่างประเทศที่ไม่ใช่กิจกรรมระยะสั้นยังมีน้อยในทุกระดับ เช่น โครงการละครภาษาต่างประเทศ กิจกรรมอื่น ๆ ในชมรมภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมโครงการ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ถูกกำหนดจากแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตรโดยมีกิจกรรมอบรมหลักสูตร และกิจกรรมสัมมนาเป็นกิจกรรมหลักในการหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอนในทุกระดับ

7.1.1.3 ระดับความสามารถ และความถนัดทางทักษะเนื้อหาของผู้สอน

อายุของผู้สอนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 30-49 ปี ประสบการณ์ในการสอนจึงอยู่ในช่วงประมาณ 10 ปี ผู้สอนระดับประถมศึกษามักไม่ได้จบสาขาวิชาเอกในภาษาต่างประเทศที่สอนนั้น ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพเสริมในเรื่องความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศจึงเป็นสิ่งเร่งด่วนที่กระทรวงศึกษาควรนำมาพิจารณาเพื่อเป็นนโยบายในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้สอน ทักษะภาษาของผู้สอนที่ต้องได้รับการพัฒนาคือ การฟัง การเขียน และการพูด เพราะเป็นทักษะที่ผู้สอนระบุว่าถนัดน้อยที่สุด ซึ่งเป็นทักษะการใช้ภาษา (การพูดและการเขียน) มากกว่าทักษะการรับรู้ภาษา (การฟัง)

ผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่เห็นว่าตนเองถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด รองลงมาคือทักษะการพูดและความรู้ด้านไวยากรณ์ ส่วนผู้สอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ คิดว่าตนเองถนัดทักษะการพูดมากที่สุด รองลงมา คือทักษะการอ่านและไวยากรณ์ตามลำดับ ส่วนทักษะที่ผู้สอนภาษาต่างประเทศทั่วไปถนัดน้อยที่สุด คือการเป็นล่าม รองลงมาคือทักษะการฟัง การเขียน และการพูดตามลำดับ ผู้สอนในทุกระดับต้องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดมากที่สุด รองลงมาเป็นทักษะการเขียน และวิธีการสอน เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้สอนมีความมั่นใจในทักษะภาษาของตนเองมากที่สุดเพียงทักษะเดียวคือ การอ่าน ในขณะที่ในการเรียนการสอนนั้น ทักษะการอ่านเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอสำหรับการสอนภาษา จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องพัฒนาทักษะภาษาของผู้สอนในทุกระดับให้เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สอนที่มีได้ศึกษาทางภาษามาโดยตรง เนื่องจากผู้เรียนยังมีพฤติกรรมการเรียนแบบพึ่งพาและยึดผู้สอนเป็นแบบอย่าง

ในส่วนของผู้สอนเองจะต้องเปลี่ยนวิธีคิดจากการให้ผู้เรียนรับฟังจากผู้สอนแต่เพียงอย่างเดียว เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากขึ้น และพยายามสร้างสิ่งแวดล้อมให้ตนได้ใช้ภาษาต่างประเทศ รัฐบาลและสถานศึกษาต้องมีนโยบายในการจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างพอเพียง และให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงและการใช้แหล่งการเรียนรู้แก่ผู้สอน เพื่อผู้สอนจะสามารถพัฒนาทักษะภาษาของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรมีกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเพื่อวัดความสามารถทางภาษาต่างประเทศของผู้สอนและมีแรงจูงใจ (Incentive) ให้แก่ผู้สอน ซึ่งจะผลักดันให้ผู้สอนพัฒนาศักยภาพทางภาษาของตน ให้ได้ตามเกณฑ์การประเมิน

ในด้านทักษะการสอนนั้น เป็นที่น่าสังเกตว่าสถานศึกษาต่างๆทุกระดับจัดการอบรมและสนับสนุนให้ผู้สอนได้รับการอบรมด้านภาษาต่างประเทศมาก แต่ไม่ได้มีการประเมินติดตามผลการนำทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่อบรมมาใช้อย่างต่อเนื่อง และการจัดการอบรมควรจัดในพื้นที่หรือเป็นไปในลักษณะการนำความรู้ไปสู่พื้นที่มากกว่าการนำผู้สอนออกนอกพื้นที่เพื่อรับการอบรม เนื่องจากจะเห็นบริบทของผู้สอนและกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถอบรมผู้สอนในจำนวนที่มากขึ้นในงบประมาณที่จำกัด

การพัฒนาทักษะทางภาษา ถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน โดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับนโยบาย สถานศึกษา และผู้สอนเอง และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

7.1.1.4 รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่ถูกกำหนดจากแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร ในภาพรวมของการวางแผนการสอน ผู้สอนส่วนใหญ่มีการศึกษารายละเอียดกระบวนการและวางแผนก่อนสอนในระดับมากถึงมากที่สุด โดยผู้สอนส่วนใหญ่ ศึกษารายละเอียดกระบวนการรายวิชาและวางแผนก่อนสอนในระดับมากที่สุด ในด้านการร่วมพัฒนาหลักสูตร ผู้สอนทุกระดับมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรในระดับน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับอาชีวศึกษา ผู้สอนในระดับมัธยมมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรในระดับมากกว่าผู้สอนอีกสามระดับ ประเด็นที่ผู้สอนระดับประถมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา มีส่วนร่วมน้อยถึงน้อยที่สุดในการพัฒนาหลักสูตร สะท้อนให้เห็นปัญหาของการไม่ได้นำเอาหลักสูตรจากส่วนกลางเข้าไปประยุกต์ใช้ในระดับท้องถิ่น

ในส่วนของกิจกรรมในชั้นเรียน ผู้สอนทุกระดับโดยรวมมีการใช้รูปแบบการสอนแบบต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกันกล่าวคือ ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดในระดับมากถึงมากที่สุด ผู้สอนทุกระดับใช้

การบรรยาย การอภิปราย ไวยากรณ์และการแปลบทเรียนในระดับปานกลาง ในภาพรวมของการสอนให้ฝึกฟังอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีหนึ่งในสี่ของผู้สอนทั้งหมดอยู่ในระดับน้อย ในส่วนของการฝึกพูดหน้าชั้นเรียน ผู้สอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใช้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาถึงรูปแบบการสอนที่กระตุ้นทักษะการใช้ภาษาหลาย ๆ ทักษะพร้อมกันจะเห็นว่าผู้สอนทุกระดับใช้บทบาทสมมติ และการให้ผู้เรียนทำโครงการน้อย โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา ประเด็นการใช้รูปแบบการสอนแม้ว่าจะมีการใช้รูปแบบหลากหลาย แต่รูปแบบการสอนที่กระตุ้นการใช้ทักษะแบบผสมผสานยังมีน้อย หรือแม้แต่การใช้รูปแบบการสอนที่ต้องให้ผู้เรียนค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ก็ยังมีอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ประเด็นปัญหาในส่วนนี้ทำให้สรุปได้ว่ารูปแบบการสอนที่ใช้ยังขาดการสร้างการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนไม่ได้เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนแบบ active creator และสร้างความสามารถเร่งบูรณาการทักษะภาษาต่างๆ เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ได้

ในด้านการใช้สื่ออุปกรณ์ ผู้สอนทุกระดับใช้แถบเสียงภาพประกอบและวัสดุจริง ค่อนข้างมาก เป็นที่น่าสังเกตว่าสื่อวิดิทัศน์และภาพยนตร์มีการใช้ในระดับน้อยโดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ในส่วนของสื่อคอมพิวเตอร์ ประมาณร้อยละ 30 ของผู้สอนทุกระดับไม่ใช้เลย

สำหรับการเลือกใช้เอกสารประกอบการสอน ผู้สอนภาษาต่างประเทศทุกระดับสามารถเลือกสื่อการเรียนและตำราประกอบการเรียนด้วยตนเอง ผู้สอนในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้ตำราที่ผลิตในประเทศ ขณะที่ผู้สอนระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาส่วนใหญ่ใช้เอกสารที่ผู้สอนรวบรวมจากแหล่งต่างๆ และผู้สอนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ใช้เอกสารที่เรียบเรียงขึ้นเอง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นไปได้ว่า เนื่องจากผู้สอนในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษายังขาดทักษะในการเรียบเรียง หรือแต่งตำรา/เอกสารประกอบการสอนภาษาต่างประเทศ หรืออาจเกิดจากการขาดนโยบายที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนกระตือรือร้นในการเรียบเรียงหรือเขียนเอกสารประกอบการสอนด้วยตนเอง ทำให้เนื้อหาที่นำมาใช้ประกอบการสอนทักษะทางภาษาอาจเป็นเรื่องที่ห่างไกลผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจที่จะติดตาม

สิ่งที่สัมพันธ์กับรูปแบบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ คือ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน และกิจกรรมเสริมทักษะ ผู้สอนส่วนใหญ่ในทุกระดับนิยมใช้กิจกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน การเล่นเกมสัทภาษา และการร้องเพลง ในระดับประถมศึกษากิจกรรมที่ใช้มากที่สุดคือ การร้องเพลง และเล่นเกมสัทภาษา เช่นเดียวกับระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นกิจกรรมเพิ่มในระดับมากขึ้น ในระดับอาชีวศึกษาใช้กิจกรรมการพูดหน้าชั้นเรียน และการเล่นเกมสัทภาษาเป็น ส่วนใหญ่ ส่วนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้กิจกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม

กล่าวสรุปได้ว่า รูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศคือ ผู้สอนนิยมใช้รูปแบบการสอนที่ไม่เน้นให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ทางภาษา (Language interaction) ในระดับสองทาง (Two-way communication) ส่วนรูปแบบการสอนที่ต้องใช้ทักษะทางภาษาหลายทักษะ และใช้การค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้และสื่อคอมพิวเตอร์ มีใช้ค่อนข้างน้อยทุกระดับ ส่วนสื่อที่เป็นแม่แบบทางภาษาต่างประเทศได้ เช่น สื่อวิดิทัศน์ และภาพยนตร์ก็มีการใช้น้อยในทุกระดับเช่นกัน ทั้งนี้ เนื่องจากการขาดแคลนสื่อสำหรับใช้ในการสอนทักษะภาษาต่างประเทศ

7.1.1.5 พฤติกรรมการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้เรียน

ผู้เรียนในทุกระดับการศึกษา ส่วนใหญ่โดยภาพรวมแล้วเป็นเพศหญิง ซึ่งทั้งบิดา-มารดา มีอาชีพเป็นเกษตรกรเป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามาจากครอบครัวที่ทั้งบิดา-มารดามีอาชีพเป็นเกษตรกร และมีอาชีพรับราชการ ในขณะที่ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษามาจากครอบครัวที่ทั้งบิดา-มารดามีอาชีพเป็นเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งให้เห็นว่า ครอบครัวที่บิดา-มารดา มีอาชีพเป็นเกษตรกรเชื่อว่าการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นเครื่องมือให้บุตรของตนมีงานทำเป็นหลักให้ครอบครัวเร็วขึ้น แต่เมื่อพิจารณาสังกัดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาส่วนใหญ่สังกัดเอกชน ซึ่งให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายสำหรับครอบครัวผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษาสูง รายได้ครอบครัวซึ่งต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จึงอาจไม่พอเพียง มีผลทำให้เกิดการเป็นหนี้สินดังสภาพที่เป็นที่เข้าใจอยู่แล้ว

ภาษาต่างประเทศซึ่งผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนมีภาษาอังกฤษซึ่งทุกคนต้องเรียนตามหลักสูตรภาษาของกระทรวงศึกษาธิการส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นวิชาเลือกได้แก่ ภาษาจีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เกาหลี สเปน เวียดนาม เขมร และลาว เป็นที่น่าสนใจว่า ภาษาจีน และญี่ปุ่น เป็นภาษาที่กำลังได้รับความนิยมสูง

เมื่อพิจารณาความสามารถด้านทักษะภาษาต่างประเทศของผู้เรียน ผู้เรียนให้ความเห็นว่า ตนถนัดทักษะการอ่านมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะการเขียน ส่วนทักษะที่ตนถนัดน้อยที่สุดคือ ทักษะฟัง และพูด อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนต้องการปรับปรุง ผู้เรียนกลับมองเห็นว่าตนต้องการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด ทักษะพูดเป็นอันดับสูงสุด รองลงมาคือทักษะฟัง ทักษะเขียน และทักษะอ่าน การที่ผู้เรียนไม่มีความมั่นใจในความสามารถทางภาษาต่างประเทศ ซึ่งให้เห็นว่า น่าจะมีปัญหาเกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งอาจเกิดได้จากผู้เรียนและผู้สอน วิธีการจัดการเรียนการสอน เวลาเรียน และสื่อ แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเข้าชั้นเรียนของผู้เรียน ผู้เรียนได้ให้ข้อมูลว่า ตนเองมีพฤติกรรมการเข้าเรียนสม่ำเสมอ ส่งงาน/การบ้านตรงเวลา ปรีกษาอาจารย์เกี่ยวกับการเรียน (76.4%) ปรีกษาเพื่อน (64.7%) ทบทวนก่อน/หลังเข้าเรียน(63.2%) ค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่อ (61.8%) จากห้องสมุด (53.8%) จากอินเทอร์เน็ต (52.7%) ฝึกฝนกับเพื่อนนอกชั้นเรียน (50.7%) ข้อมูลเหล่านี้ ซึ่งให้เห็นว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาจากสื่อ ห้องสมุด หรืออินเทอร์เน็ตก็ตาม และเมื่อพิจารณาปัญหาที่อาจเกิดจากผู้สอน วิธีสอน เวลาเรียนผู้เรียนให้ความเห็นว่าไม่เป็นปัญหาเท่าไรนัก เพียงร้อยละไม่เกิน 23 ของผู้เรียนที่ระบุว่าเป็นปัญหา ส่วนปัญหาที่มาจากสื่อที่ผู้เรียนร้อยละ 35.7 เท่านั้นที่ให้ความเห็นว่าสื่อเป็นปัญหา

ประเด็นที่ควรพิจารณาต่อไป คือ เหตุใดผู้เรียนจึงยังไม่ประสบผลสำเร็จในการใช้ภาษา ต่างประเทศทั้ง ๆ ที่สภาพการเรียนการสอนตั้งแต่ตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนจนไปถึงสื่อ ไม่เป็นปัญหารุนแรงนัก จึงควรที่จะหันมาพิจารณาสภาพการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ตามความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้เรียนให้ความเห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนซึ่งช่วยทำให้มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศดีขึ้น คือ การทำแบบฝึกหัด (89%) การฝึกพูดในชั้นเรียน (89%) การฝึกฟังในชั้นเรียน (89%) การฟังผู้สอนบรรยาย (83%) การอภิปรายไวยากรณ์ (78%) การศึกษาด้วยตนเอง (76%) ผู้สอนแปลบทเรียนให้ฟัง (73%) การฝึกโดยใช้สถานการณ์จำลอง(72%) การทำแบบทดสอบ (71%) การทำกิจกรรมกลุ่ม (70.4%) และการทำโครงการซึ่งผู้เรียนเพียงร้อยละ 53 ให้ความเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เกิดทักษะในการใช้ภาษา กิจกรรมที่กล่าวมาแสดงให้เห็นความหลากหลายในกิจกรรมที่มีใช้อยู่ในการ

เรียนการสอนในภาษาต่างประเทศในชั้นเรียนซึ่งน่าจะส่งผลดีต่อการใช้ทักษะของผู้เรียน แต่หากพิจารณาในรายละเอียดอาจเห็นได้ว่ากิจกรรมประเภททำแบบฝึกหัด ฟังผู้สอนบรรยาย อภิปรายไวยากรณ์ แปลบทเรียนให้ฟัง ล้วนแต่เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง และเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนจำนวนมากให้ความสำคัญและคุ้นชิน โอกาสที่ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะจึงไม่เป็นไปเท่าที่ควรจะเป็น ส่วนกิจกรรมการฝึกพูด ฝึกฟัง การใช้สถานการณ์จำลอง การทำบทบาทสมมติ การทำกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และน่าจะช่วยผู้เรียนฝึกทักษะต่างๆ ได้ดีนั้น คำถามอยู่ที่ว่าผู้เรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรมข้างต้นที่ระบุมาก่อนหน้านี้ ยังเป็นข้อสงสัยเมื่อพิจารณาช่วงเวลาเรียน (ประมาณ 50 นาทีต่อคาบเวลาเรียน) หรือจำนวนผู้เรียนต่อห้องในทุกระดับ ระหว่าง 30-40 คนต่อห้อง (ตารางที่ 8) กิจกรรมดังกล่าวต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมมาก เก่งกว่าจะให้โอกาสน้อย นอกจากนี้การศึกษด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการส่งเสริมอย่างยิ่ง ประเด็นอยู่ตรงที่ผู้เรียนใช้เวลาทำแบบฝึกหัดหรือไม่เมื่อศึกษาด้วยตนเอง หรือได้รับการแนะนำให้ใช้แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อศึกษาด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดหรือไม่

นอกจากนี้ประเด็นที่ควรพิจารณาอีกประเด็นหนึ่ง คือ ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ทักษะภาษาต่างประเทศนอกชั้นเรียนมากนักน้อยเพียงใด เหตุใดจึงไม่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาได้ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกชั้นเรียนมากนักน้อยเพียงไร สถานศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศในการใช้ภาษานอกห้องเรียนมากนักน้อยเพียงใด กิจกรรมนอกชั้นเรียนได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ เพราะการฝึกทักษะต้องอาศัยการใช้ภาษาอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพิจารณาการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมนอกชั้นเรียน พบว่า ผู้เรียนเพียงร้อยละ 50-70 มีส่วนร่วมในกิจกรรมวันคริสต์มาส การแข่งขันเกี่ยวกับภาษา การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับภาษา จะเห็นว่ากิจกรรมเหล่านี้สามารถใช้เป็นสถานการณ์ในการเสริมทักษะภาษาต่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง หากมีการจัดการเรียนการสอนที่ดี เช่น กิจกรรมฉลองวันคริสต์มาส สถานศึกษาสามารถใช้ฝึกทักษะการร้องเพลงคริสต์มาสด้วยการออกเสียงที่ถูกต้อง การใช้พจนานุกรมเพื่อเรียนรู้ความหมาย การแสดงละครพูดที่ได้เรียนรู้ประวัติความเป็นมา เป็นต้น กิจกรรมนอกชั้นเรียนซึ่งผู้เรียนเห็นว่าช่วยในการใช้ภาษายังมีอีก เช่น การอ่านตำราเรียน (84%) การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต (78%) การฟังเพลงภาษาต่างประเทศ (74%) การสนทนากับชาวต่างประเทศ (72%) การดูรายการโทรทัศน์ (70%) การดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม (66%) การอ่านหนังสือ/สื่อพิมพ์ภาษาต่างประเทศ (66%) และการเข้าค่ายอบรม ซึ่งจากการวิจัยนี้พบว่า ผู้เรียนให้ความเห็นว่าการเข้าค่ายอบรม เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการฝึกทักษะน้อย (63.6%) ที่แสดงความเห็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้เข้าค่ายอบรม จึงไม่สามารถให้ความเห็นว่ามีความประโยชน์ได้

7.1.2 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียน

สำหรับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอน คือการที่ผู้เรียนขาดการฝึกฝนนอกชั้นเรียน รองลงมา คือปัญหาผู้สอนไม่เพียงพอ และงบประมาณไม่เพียงพอ

สำหรับผู้สอน สิ่งที่เป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด คือ ความพร้อมของผู้เรียน และภาระงาน ผู้สอนภาษาต่างประเทศคิดว่าตนเองมีภาระงานมาก และมีงานอื่นนอกจากงานสอนมาก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่อง

สื่อและอุปกรณ์การสอนตลอดถึงความเหมาะสมของห้องเรียน เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเด็นที่ผู้สอนจำนวนมากคิดว่าไม่เป็นปัญหาเลย ได้แก่เวลาสำหรับการเรียนการสอน (จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์) การสนับสนุนจากสถาบันต้นสังกัด ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศของผู้สอน และความเหมาะสมของสภาพห้อง

การวิเคราะห์รายละเอียดของปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในระดับสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม ในด้านการะงาน ปัญหาที่ผู้สอนส่วนใหญ่ประสบ คือการที่อาจารย์มีวิชาสอนมาก รองลงมาคือการได้รับมอบหมายงานอื่นนอกจากงานสอน ในระดับมัธยมศึกษา พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ตอบว่ามีปัญหาภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนมาก สำหรับในระดับการศึกษาอื่นๆ ก็มีสภาพปัญหาไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผู้สอนส่วนใหญ่ทุกระดับ เห็นว่าเป็นปัญหาในด้านเนื้อหาของหลักสูตร และ ผู้เรียนซึ่งมีพื้นฐานอ่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในสายอาชีวศึกษา นอกจากนี้ ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป หรือ ชั้นเรียนมีขนาดใหญ่เกินไปนั่นเอง

ในด้านสถานที่เรียน ผู้สอนจำนวนมาก เห็นว่าอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่เหมาะสม ห้องเรียนแออัด ห้องเรียนเสียงดัง เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอนส่วนใหญ่ในระดับอุดมศึกษา เห็นพ้องกันว่าห้องเรียนเสียงดังมาก เป็นปัญหาในการเรียนการสอน ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากลักษณะการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป มีการเปลี่ยนห้องเรียนในคาบต่างๆ อาจทำให้มีเสียงรบกวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ในด้านเวลาสำหรับการสอน ผู้สอนส่วนใหญ่ คิดว่าปัญหาการเรียนการสอน คือมีเวลาในการฝึกหัดน้อยไป และ เห็นว่าเวลาเรียนไม่เหมาะสม กล่าวคือตารางสอนอยู่ในเวลาเช้าเกินไป หรือ ค่ำเกินไป นอกจากนี้ ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาการขาดสื่อการเรียนการสอนเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอนไม่คิดว่าการขาดทักษะการใช้สื่อการสอนเป็นปัญหาในการเรียนการสอน ทั้งนี้ อาจเป็นได้ว่า ผู้สอนมองปัญหาที่อยู่นอกตัวมากกว่าการมองจุดอ่อนของตนเอง คือมองว่าปัญหาเกิดจากการขาดแคลนสื่อการสอน แต่กลับไม่ทบทวนว่าตนเองมีทักษะเพียงพอในการใช้สื่อที่มีอยู่หรือไม่ หรือตนเองสามารถพัฒนาสื่อใหม่ๆขึ้นมาเพิ่มเติมหรือไม่

สำหรับผู้เรียน ส่วนใหญ่ไม่เห็นว่าเป็นประเด็นต่างๆเป็นปัญหาและอุปสรรคในการเรียนภาษาต่างประเทศมากนัก สิ่งที่ผู้เรียนเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด ได้แก่ปัญหาการขาดแหล่งเรียนรู้ในชั้นเรียน ช่วงเวลาฝึกทักษะไม่เพียงพอ สื่อการสอนและตำราไม่เพียงพอ และบรรยากาศในชั้นเรียนไม่เหมาะสม ตามลำดับ

7.1.3 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงาน

ผลการวิจัยความต้องการทักษะภาษาต่างประเทศของแหล่งงาน พบว่า สถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงาน โดยภาษาต่างประเทศที่ใช้มากที่สุดคือภาษาอังกฤษ รองลงมา คือ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีนตามลำดับ สำหรับทักษะภาษาที่ใช้มากในหน่วยงาน เรียงตามลำดับ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ลักษณะงานในสถานประกอบการ/องค์กร ที่ส่วนใหญ่บุคลากรใช้ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษ ในระดับมาก ถึงมากที่สุด คืองานการให้บริการ และการต้อนรับ รองลงมา คือใช้มากและมากที่สุดในงานการประชุมสัมมนาและการตลาด ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว (เวียงจันทน์) และภาษาเขมร มีการใช้มากและมากที่สุด เป็นสัดส่วนต่ำ ผลจากการวิเคราะห์ด้านระดับความพึงพอใจต่อความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในงานลักษณะต่างๆ

พบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่พอใจในระดับน้อยต่อความสามารถและการใช้ทักษะภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษของบุคลากร สำหรับภาษาจีนนั้น ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการในสาขาการท่องเที่ยวและการต้อนรับมีความพอใจต่อความสามารถและทักษะของบุคลากรในระดับมาก

สำหรับปัญหาการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรนั้น บุคลากรในสถานประกอบการ/องค์กร มีปัญหาการใช้ทักษะทุกด้าน เรียงตามลำดับ คือ ด้านการฟัง การพูด การเขียน และการอ่าน อย่างไรก็ตาม พบว่าสถานประกอบการกว่าครึ่งหนึ่ง ไม่เคยพัฒนาหรือส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรเลย

สำหรับระดับความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศของสถานประกอบการ/องค์กรนั้น ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สถานประกอบการ/องค์กรต้องการมากที่สุด รองลงมา คือ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น สำหรับทักษะที่ต้องการมากที่สุด คือ ทักษะด้านการพูดและการฟังในสัดส่วนที่เท่าๆกัน สำหรับทักษะด้านการอ่านและเขียนก็เป็นที่ต้องการมากเช่นกันในสัดส่วนที่รองลงมา

ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรส่วนใหญ่มีความต้องการการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากรในหน่วยงานมาก วิธีการพัฒนาที่ต้องการในระดับมากถึงมากที่สุด คือ การฝึกอบรมในประเทศ การใช้อินเทอร์เน็ต การฝึกจากคอมพิวเตอร์ การศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันภาษาในประเทศ เป็นต้น สำหรับข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลการพัฒนาแรงงาน ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรเสนอว่าควรการจัดอบรมระยะสั้นที่ใช้ในชีวิตจริงการทำงานได้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ วิธีการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตั้งแต่เด็ก การประชาสัมพันธ์ด้านการเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศสู่ภาคประชาชน และการมีนโยบายส่งเสริมที่ชัดเจน ส่วนข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาคเอกชนพบว่า ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กรเสนอให้มีการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรมากที่สุด

ผลการวิจัยการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานของกลุ่มอาชีพที่ใช้ภาษาต่างประเทศ พบว่า กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ได้ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน โดยส่วนใหญ่อาชีพค้าขาย/พนักงานขายได้ใช้ภาษาต่างประเทศมากที่สุด รองลงมาคือกลุ่มอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท ผู้ใช้แรงงาน และไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงาน ทั้งนี้จำนวนการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน พบว่า อาชีพไกด์/ล่าม/ลูกจ้าง/เจ้าของสำนักงานทั้งหมดใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานเพียงหนึ่งภาษา มีเพียงอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่าสองภาษาเป็นสัดส่วนมากกว่าทุกอาชีพ โดยภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ รองลงมา ได้แก่ ภาษาลาว(เวียงจันทน์) เขมร และญี่ปุ่น ทั้งนี้ภาษาต่างประเทศอื่นมีการใช้ในระดับน้อย กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่ประเมินว่าทักษะด้านภาษาต่างประเทศของตนเองอยู่ในระดับที่ไม่ค่อยดี และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศในการทำงาน เนื่องจากไม่มีโอกาสและไม่สามารถปลีกตัวจากงานประจำไปได้ อีกทั้งขาดแคลนทุนทรัพย์

กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในระดับสูง โดยต้องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษมากที่สุด สำหรับวิธีการพัฒนานั้น กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่

ต้องการฝึกอบรมในประเทศ ศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันภาษา และมีจากรายการโทรทัศน์ในระดับมากถึงมากที่สุด สำหรับการฝึกจากคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ก็เป็นวิธีการที่ผู้ประกอบการต้องการเช่นกัน

ผลการวิเคราะห์ด้านข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลการพัฒนาแรงงานด้านการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน พบว่า กลุ่มอาชีพเสนอว่าควรเปิดหลักสูตรอบรมระยะสั้นนอกเวลาทำงานมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเปิดสอนภาษาต่างประเทศตั้งแต่ระดับอนุบาล และให้ภาครัฐสนับสนุนเงินทุนงบประมาณในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ สำหรับข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาคเอกชน พบว่า กลุ่มอาชีพ เสนอว่าควรร่วมมือกับภาครัฐสนับสนุนงบประมาณพัฒนาบุคลากรทางภาษาจัดอบรมให้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมา ได้แก่ ให้เอกชนที่เป็นสถาบันทางภาษาลดค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนและให้สนับสนุนทางด้านอุปกรณ์ การศึกษา สื่อ กิจกรรมทางภาษา คิดเป็นร้อยละ 23.1 และ 15.4 ตามลำดับ และสำหรับข้อเสนอแนะต่อเจ้าของสถานประกอบการ พบว่า กลุ่มอาชีพเสนอว่าควรมีการอบรมด้านภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา ได้แก่ ให้มีการส่งไปอบรมนอกสถานที่โดยส่งเสริมงบประมาณด้านการอบรม และสนับสนุนงบประมาณด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

7.2 ข้อเสนอแนะ

7.2.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ภาษาเอเชียได้แก่ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่นกำลังได้รับความสนใจเพิ่มขึ้น ทั้งจากหน่วยงาน/สถานประกอบการและจากผู้เรียน (ภาษาอื่นๆที่มีแนวโน้มผู้เรียนเพิ่มขึ้นเช่นกัน คือภาษาเกาหลี และภาษาเวียดนาม) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรให้การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาดังกล่าวเพิ่มขึ้น เช่น การเปิดสอนในระดับต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีทางเลือกในการเรียนภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นการเปิดช่องทางการได้งานทำและสามารถแข่งขันในตลาดแรงงาน นอกจากนี้ ควรจัดทำสื่อการเรียนรู้ภาษา เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถพัฒนาทักษะภาษาด้วยตนเองได้

นอกจากนี้ รัฐควรมีนโยบายในการจัดทำสื่อสาธารณะที่จะช่วยพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศแก่บุคคลทั่วไป เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าผู้ที่จบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพ มีความจำเป็นต้องใช้ทักษะภาษาต่างประเทศ แต่ทักษะการใช้ภาษายังไม่เป็นที่พอใจของนายจ้าง บุคคลเหล่านี้ควรมีโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้เป็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และพัฒนางานในความรับผิดชอบของตนเอง อันจะเป็นการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของภูมิภาคตะวันออกเฉิยเหนือและประเทศชาติโดยรวม

ในด้านการพัฒนาหลักสูตร รัฐควรส่งเสริมและหาแนวทางสร้างหลักสูตรที่สนองต่อความต้องการของท้องถิ่นให้มากขึ้น ควรจัดการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการประยุกต์หลักสูตรจากส่วนกลางให้เป็นระดับท้องถิ่น ในหลายๆ ท้องถิ่นแล้วนำมาเปรียบเทียบกับหลักสูตรต้นแบบจากส่วนกลาง เพื่อสะท้อนให้เห็นช่องว่างของหลักสูตร เพื่อให้ผู้บริหารและผู้สอนตระหนักถึงการนำหลักสูตรลงไปใช้ในระดับสถานศึกษา นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้มีการใช้รูปแบบการสอนที่ผู้เรียนต้องใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ทางภาษาระหว่างผู้เรียนเอง หรือระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน หรือผู้เรียนกับแหล่งการเรียนรู้ จึงควรสนับสนุนให้มีการอบรมวิธีการสอนที่ต้องมีการสร้างสรรค์ภาษาและอบรมการ

ใช้โครงการและวิธีจัดแหล่งค้นคว้าเพื่อใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นผู้เรียนที่มีแนวคิดและมีประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Autonomous learners)

ประเด็นสำคัญที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้อีกประเด็นหนึ่ง คือการค้นพบว่าผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ได้รับการทดสอบทางภาษาอย่างต่อเนื่อง การที่ผู้สอนและผู้บริหารการศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาศักยภาพทางภาษาของผู้สอนนั้นก็เพราะกระทรวงศึกษาไม่มีนโยบายในการทดสอบศักยภาพของผู้สอนภาษาต่างประเทศเป็นระยะๆ เพื่อแก้ไขปัญหาี้ กระทรวงควรกำหนดให้ผู้สอนเข้ารับการทดสอบทางภาษาช่วงสองปีต่อครั้ง และควรรายงานผลการทดสอบให้สถานศึกษาทราบเพื่อประกอบการประเมินผลงานของผู้สอนในรอบปีนั้นๆ ส่วนในสถานศึกษาที่มีผู้สอนที่มีศักยภาพถึงเกณฑ์ กระทรวงควรมีรางวัลในรูปแบบประมาณเสริม หรือออกเกียรติบัตรให้แก่สถานศึกษานั้นๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้บริหารสถานศึกษาใส่ใจในการพัฒนาศักยภาพของผู้สอนภาษาต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ

ผลการวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าการสร้างเครือข่ายการเรียนการสอนภาษาเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องที่ต้องมีการร่วมมือใกล้ชิดทั้งในระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น ฉะนั้นเพื่อให้ผู้สอนได้พัฒนาศักยภาพทางภาษาร่วมไปกับการทำงานและการสอน จึงควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างกลุ่มโรงเรียน 3-4 โรงเรียน ในการร่วมลงขันงบประมาณในการจ้างชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสผู้สอนผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับต้นแบบเจ้าของภาษาได้เกือบตลอดเวลา การสร้างสภาพแวดล้อมทางภาษาต่างประเทศควรจะร่วมกันทำทั้งผู้บริหารและผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์ทางภาษาจากสภาพแวดล้อมดังกล่าวซึ่งจะเกิดขึ้นได้ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนด้านนโยบายจากกระทรวงด้วย นอกจากนี้กระทรวงศึกษาหรือกลุ่มโรงเรียนในเขตต่าง ๆ อาจสร้างเครือข่ายกับสถานศึกษาในต่างประเทศที่สามารถส่งผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษามาทำกิจกรรมค่ายได้หลาย ๆ ครั้งในหนึ่งปี

7.2.2 ข้อเสนอแนะต่อระดับสถานศึกษา

ในด้านการบริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าในระดับประถมและมัธยมศึกษา การรับผู้สอนภาษามักรับมาจากรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้ จึงอาจตั้งคำถามในการสอบคัดเลือกผู้สอนภาษาว่า ได้มีกระบวนการวัดความสามารถด้านทักษะการพูดและการฟังเพียงพอหรือไม่ ทั้งนี้ ทักษะทั้งสองอย่างเป็นทักษะที่ผู้สอนส่วนใหญ่ถนัดน้อยที่สุด ขณะเดียวกันก็เป็นทักษะที่ผู้เรียนอ่อนด้อยและต้องการพัฒนามากที่สุดเช่นกัน ดังนั้น สถานศึกษาควรหาวิธีและแนวทางในการทดสอบความสามารถด้านการพูดและฟังของผู้สมัครเข้าเป็นอาจารย์ผู้สอนด้วย

ในประเด็นปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้สอนมีทัศนะสอดคล้องกันว่า ปัญหาสำคัญที่สุด คือผู้เรียนขาดความพร้อม ขาดการฝึกฝนนอกชั้นเรียน การขาดความพร้อมของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่ทำให้การเรียนไม่ได้ผลเต็มที่ ผู้บริหารจึงควรให้ความสนใจในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น จัดการสอนเพิ่มเติม จัดหาสื่ออุปกรณ์ที่น่าสนใจเพื่อจูงใจให้ผู้เรียนสนใจใฝ่ศึกษาด้วยตนเองเพิ่มขึ้น หรือจัดห้องสมุดของสถานศึกษา ให้มีบรรยากาศผ่อนคลายและน่าสนใจ เพื่อจะได้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับผู้สอน โดยภาพรวมยังมีวุฒิการศึกษาเพียงระดับปริญญาตรี ประสบการณ์สอนน้อย ขาดความมั่นใจในทักษะและความสามารถทางภาษา ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการทดสอบความสามารถทางภาษาเพิ่มเติมหลังจบการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรมีนโยบายและวิธีการส่งเสริมศักยภาพผู้สอนภาษาต่างประเทศอย่างจริงจัง มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรอบรมต่างๆ ที่กระทรวงจัดขึ้น และส่งเสริมหรือขยายโอกาสให้ผู้สอนภาษาได้รับการทดสอบทางภาษาอย่างต่อเนื่อง และสถานศึกษาควรมีบทบาทในการกระตุ้นหรือผลักดันให้หน่วยงานระดับชาติ เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการทดสอบทักษะและความสามารถทางภาษาของผู้สอน ผลักดันให้มีนโยบาย และแนวปฏิบัติในการทดสอบภาษาของผู้สอนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

ในด้านกิจกรรมการสอนในและนอกชั้นเรียน แม้ผู้สอนภาษาจะได้รับการอบรมเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ แต่ในความเป็นจริงยังใช้วิธีการสอนแบบเดิมอยู่มาก เช่น การการบรรยายและอภิปรายไวยากรณ์ ใช้โปรแกรมช่วยสอนน้อย เมื่อผนวกกับการที่ผู้เรียนยังมีลักษณะที่เป็น passive learner จึงอาจทำให้การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไม่บรรลุผล อนึ่ง แม้สถานศึกษาหลายแห่งจัดกิจกรรมค่ายภาษา แต่ผู้เรียนก็ไม่เห็นว่าการกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้การพัฒนาทักษะทางภาษาดีขึ้น สถานศึกษาจึงควรวิเคราะห์รูปแบบของกิจกรรมเสริมทักษะทางภาษาที่ดำเนินการอยู่เพื่อหาแนวทางแก้ไขให้เป็นกลไกการฝึกทักษะทางภาษาอย่างแท้จริง

7.2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ก่อให้เกิดข้อถกเถียงเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ อันนำไปสู่ประเด็นที่สมควรศึกษาวิจัยในลำดับต่อไปหลายประเด็นด้วยกัน ดังนี้

1) แรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศ

จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้สอนภาษาต่างประเทศ การวิจัยครั้งนี้ยืนยันว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทยซึ่งใช้เวลาเรียนนานเกินกว่า 10 ปีขึ้นไปนั้น ยังไม่สามารถใช้ทักษะทางภาษาได้ดั่งนัก เมื่อเปรียบเทียบกับผลการนำภาษาจีน หรือญี่ปุ่นไปใช้ทั้งที่ผู้เรียนใช้เวลาเรียนเพียงไม่กี่ปี จึงเป็นประเด็นที่ควรการศึกษาอย่างยิ่งว่า การสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาต่างประเทศต่าง ๆ นั้น มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

2) ระดับความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศและระดับความต้องการปรับปรุงทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของผู้สอนและผู้เรียน

ผู้สอนและผู้เรียนภาษาต่างประเทศต่างมีความคิดเห็นของตนเองมีความสามารถและทักษะในการอ่านสูงกว่าทักษะอื่นๆ แต่ก็ยังแสดงความต้องการที่จะปรับปรุงทักษะดังกล่าว แม้ว่าจะเป็นความต้องการรองจากทักษะการพูดและการฟังก็ตาม ควรมีการวิจัยค้นคว้าต่อไปว่า เมื่อใช้วิธีการประเมินความสามารถด้วยวิธีการทดสอบแทนการแสดงความคิดเห็นในการประเมินทักษะต่างๆ ของผู้สอนและผู้เรียนแล้ว ทักษะการอ่านของผู้สอนและผู้เรียนจะแตกต่างไปจากทักษะอื่นๆ มากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนแสดงความคิดเห็นคล้ายกันว่า ตนขาดทักษะการพูดและฟังและต้องการจะปรับปรุงทักษะดังกล่าวเป็นลำดับแรก จึงควรอย่างยิ่งที่ประเด็นนี้จะได้รับความสำคัญในการวิจัยต่อไปว่า รูปแบบการเรียนการสอนใด จึงจะเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการพูด-ฟังในสถานศึกษาระดับใด ภายใต้สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้แบบใด ทั้งนี้การวิจัยดังกล่าวควรศึกษารูปแบบการพัฒนาทักษะที่มีความเป็นไปได้ในสภาพจริง มิใช่งาน

วิจัยที่จำลองสถานการณ์การเรียนรู้ที่ใช้อินเทอร์เน็ตหรืออุปกรณ์การเรียนรู้ที่มีเทคโนโลยีสูง ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ยากตามสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลความเจริญ

3) ปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

ความพร้อมของผู้เรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้การเรียนภาษามีประสิทธิภาพ ควรมีการศึกษาต่อไปเพื่อให้ทราบว่า การขาดความพร้อมด้านใดที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาษามากที่สุด และจะมีวิธีใดที่จะเตรียมความพร้อมนั้นเกิดขึ้นได้ อนึ่งการพิจารณาปัญหาแบบองค์รวมเช่น สถานภาพครอบครัวทางเศรษฐกิจ พฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ทักษะสติ แรงจูงใจในการเรียนภาษา วิธีการเรียนรู้ กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดให้ และแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาทักษะ ตลอดจนทั้งต้นแบบการเรียนการสอนภาษา เป็นเรื่องที่ควรมีการศึกษาค้นคว้าต่อไปด้วย

4) การพัฒนาศักยภาพทักษะภาษาของผู้สอน

การประเมินความสามารถทางการพูด ฟัง อ่าน เขียน ของคนไทย ได้รับความสนใจในแวดวงวิชาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอยู่เสมอก็จริง แต่งานวิจัยที่ศึกษาวิธีการวัดผล ทักษะการพูด ฟัง ยังได้รับความสนใจไม่มากนัก จึงควรที่นักวิชาการศึกษารูปแบบวิธีการวัดผล ที่ประเมินทักษะดังกล่าวอย่างจริงจัง เพื่อว่าวิธีการวัดผลดังกล่าวจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนภาษาได้

บรรณานุกรม

- จินตนา ศรีวงษ์ชัย. (2537). แบบฝึกพัฒนาทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสโดยใช้การ์ตูนเป็นสื่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชวน โปร่งจิตต์. (2532). การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่องการวิจัยทางการศึกษา ครั้งที่ 6 หน้า 65-88, กรุงเทพฯ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรีร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงคราญ ใจปัญญา. (2542). การพัฒนาสื่อประเภทฐานความรู้สำหรับวิชาภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยว 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เพลินจิต หิรัญคำ. (2544). การใช้สารนิเทศของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มานิชญ์ มนุสศิลป์. (2535). การประเมินความต้องการและความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเขตการศึกษา 9 จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เมตตา ดวงขาว. (2540). ปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยรรยง ปัญญา. (2537). ปัจจัยภายในโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อความรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลลิต จรพนา. (2543). การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรพงษ์ สุภูตะโยธิน. (2542). การศึกษาพฤติกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิชาการ, กรม. (2542). สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตร พ.ศ.2539. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.)
- วีรพล สารบรรณ. (2539). ปัญหา ความต้องการในการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีระพันธ์ สุনারักษ์. (2532). ความต้องการสร้างเสริมสมรรถภาพทางการสอนของครูภาษาอังกฤษ ใน

- โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัฒนาวรรณ จันทระกุล. (2536). ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริมา ปุรินทราภิบาล. (2535). ภาษาฝรั่งเศส 1 = Francais I. ปัตตานี : โรงพิมพ์ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- สมศีล ฉานวงศ์. (2547, 11-17 พฤศจิกายน). เมื่อไวยากรณ์ถูกใส่ร้าย (4). มติชนสุดสัปดาห์, 73.
- สาคร คมจันทร์. (2540). รายงานการวิจัยการศึกษาปัญหาและความต้องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. [อุดรธานี] : ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี.
- สุภาวดี นวมทอง. (2539). ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุภาณี วรรณการ. (2542). รายงานการวิจัยผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รายวิชาภาษาอังกฤษ 3 และ 4 สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร = The use of computer-assisted instruction as a teaching aid in English III and IV for second year students, Faculty of Arts, Silpakorn University. [นครปฐม] : คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุพัฒน์ สุกมลสันต์. (2535). รายงานผลการวิจัยเรื่องการอภิเคราะห์และการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระหว่างปี พ.ศ. 2515-2530. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สยาม นุตศรี. (2541). ความพร้อม ปัญหาและความต้องการในการสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เสาวลักษณ์ สุริยะวงศ์ไพศาล. (2542). สนทนาภาษาไทยประยุกต์ 2 = Practical Thai conversation 2. กรุงเทพฯ : โรงเรียนสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สิริวรรณ เป้นรินทร์. (2535). การศึกษาการจัดศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรพิน พจนานนท์. (2537). การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษา. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- อังคณา ดีศรี และ จอมรัฐ พัฒนศร. (2545). รายงานการวิจัยปัญหาและความต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยขอนแก่น = Problems and needs for English instruction of English major students at Khon Kaen University. [ขอนแก่น]: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อำนาจ สมด้ว. (2542). การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียวิชาภาษาฝรั่งเศสเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง นำเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ใน 1 วัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน สรินธร จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอกพงษ์ ตรีเนตร. (2532). พฤติกรรมการสอนและความรู้ความเข้าใจในวิชาภาษาอังกฤษของครูผู้สอนในชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Dualy, H., Burt, M., & Krashen, S. (1982). *Language two*. OUP: Oxford
- Gibbons, M. (1993). *Ideas, methods and materials for teaching SDL: The self-directed sourcebook*. Melbourne: Hawker Brownlow Education, EduServ Inc.
- Harris, M. & McCann, P. (1994). *Assessment: Handbook of the English Classroom*. Oxford: Heinemann.
- Vale, D., Scarino, A. & McKay, P. (2000). *Pocket ALL*. Carlton, Victoria: Curriculum Corporation.
- Mayer, Richard E. & Moreno, Roxana. (1998). Split-Attention Effect in Multimedia Learning: Evidence for Dual Processing System in Working Memory. *Journal of Education Psychology*, 90(3), 312-320.
- Widdowson, H.G. (1992). 'ELT and EL teachers: matter arising', *ELT Journal*, 46(4), 333-339.
- Katagiri, Junji. (2545). วารสารมูลนิธิญี่ปุ่นกรุงเทพฯ ฉบับที่ 5, Bangkok: DA Development. [In Thai]
- Saengthongsuk, Prapa. , Imaeda Aki. , & Maeda, Tsunaki. (2544). วารสารมูลนิธิญี่ปุ่นกรุงเทพฯ ฉบับที่ 4, Bangkok: DA Development. [In Thai]
- Shiratori, Fumiko. (2542). วารสารมูลนิธิญี่ปุ่นกรุงเทพฯ ฉบับที่ 2, Bangkok: DA Development. [In Thai]
- Suriyawongpaisarn, Saowalak. (2545). วารสารมูลนิธิญี่ปุ่นกรุงเทพฯ ฉบับที่ 5, Bangkok: DA Development. [In Thai]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศในตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับผู้สอน

แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับผู้เรียน

ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์.....
 เวลาเริ่ม.....สิ้นสุด.....

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 แบบสัมภาษณ์มีจำนวน 6 หน้า

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทุกระดับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีการระบุชื่อใดๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในระดับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือและระดับประเทศโดยรวม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโรงเรียน/สถาบัน.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....

2. สังกัด

รัฐบาล

เอกชน

3. ระดับที่เปิดสอนภาษาต่างประเทศ และจำนวนผู้เรียนภาษาในแต่ละระดับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ระดับ	จำนวนผู้เรียนภาษาต่อห้อง	จำนวนผู้เรียนภาษาทั้งหมด
อนุบาล	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
ประถมศึกษา	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
มัธยมศึกษา	คน	คน
มัธยมศึกษาตอนต้น	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษาฝรั่งเศส	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
มัธยมศึกษาตอนปลาย	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษาฝรั่งเศส	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน

ระดับ	จำนวนผู้เรียนภาษาต่อห้อง	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
-------	--------------------------	----------------------

อาชีวศึกษา	คน	คน
ปวช.	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษา.....	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
ปวส.	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษา.....	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
ปวส./ปวท.	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษา.....	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
อุดมศึกษา	คน	คน
ปริญญาตรี	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษา.....	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
ปริญญาโท	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษา.....	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
ปริญญาเอก	คน	คน
ภาษาอังกฤษ	คน	คน
ภาษา.....	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	คน	คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

1. โรงเรียน/สถาบันของท่านมีการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ภาษาอังกฤษ	จำนวนผู้สอน.....คน	2. ภาษาฝรั่งเศส	จำนวนผู้สอน.....คน
	จำนวนผู้เรียน.....คน		จำนวนผู้เรียน.....คน

3. ภาษาเยอรมัน	จำนวนผู้สอน.....คน	4. ภาษาญี่ปุ่น	จำนวนผู้สอน.....คน
	จำนวนผู้เรียน.....คน		จำนวนผู้เรียน.....คน
5. ภาษาจีน	จำนวนผู้สอน.....คน	6. ภาษา.....	จำนวนผู้สอน.....คน
	จำนวนผู้เรียน.....คน		จำนวนผู้เรียน.....คน
7. ภาษา.....	จำนวนผู้สอน.....คน	8. ภาษา.....	จำนวนผู้สอน.....คน
	จำนวนผู้เรียน.....คน		จำนวนผู้เรียน.....คน

2. แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน/สถาบัน ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ห้องสมุดของโรงเรียน/สถาบัน

ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่มีมุมหนังสือทางภาษา (โปรดระบุภาษา).....

คอมพิวเตอร์ที่ใช้อินเทอร์เน็ตได้

จำนวน.....เครื่อง

โปรแกรมการสอนภาษาต่างประเทศ

จำนวน.....โปรแกรม

ห้องปฏิบัติการทางภาษา

จำนวน.....ที่นั่ง

ศูนย์เรียนภาษาด้วยตนเอง

จำนวน.....ศูนย์

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. โรงเรียน/สถาบันของท่านกำหนดนโยบายการสอนภาษาต่างประเทศของโรงเรียน/สถาบัน
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตามแผนการศึกษาภาคบังคับของหลักสูตร

ตามความต้องการของผู้เรียน

ตามความต้องการของผู้ปกครอง

ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. โรงเรียน/สถาบัน มีกิจกรรมหาข้อมูลความต้องการเรียนภาษาต่างประเทศของผู้สอนหรือไม่
ไม่มี

มี.....ครั้ง / ปี ระบุกิจกรรม

1) กิจกรรมแบบสำรวจความต้องการจากกรมวิชาการ

2) กิจกรรมสัมมนา

3) กิจกรรมอบรมหลักสูตร / การสอน

4) จัดชมรมภาษาแล้วเสนอสิ่งที่ต้องการ

5) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. โรงเรียน/สถาบัน มีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพภาษาต่างประเทศของผู้สอนหรือไม่
ไม่มี

มี.....ครั้ง/ปี ระบุกิจกรรม

1) จัดส่งไปต่างประเทศ เช่น โครงการ AFS

2) ศึกษาเอกสาร

- 3) กิจกรรมประชุมสัมมนา/อบรม
- 4) กิจกรรมเข้าค่าย
- 5) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. โรงเรียน/สถาบัน มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ อย่างไร

- มี (โปรดระบุแนวทาง)
- 1) ซื้อหนังสือ
 - 2) อบรม
 - 3) บำรุงศูนย์การศึกษา
 - 4) ส่งนักเรียนแข่งขันทักษะทางภาษา
 - 5) ซื้อสื่อการสอน เช่น CD
 - 6) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ไม่มี

7. โรงเรียน/สถาบัน ได้มีแผนงาน/การจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหรือไม่ อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- มี (โปรดระบุแนวทาง)
1) เข้าค่าย	5) นิทรรศการเกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย
2) จัดนิทรรศการภาษา	6) สร้างเครือข่ายกับต่างประเทศของบุคลากร
3) วิจัยชั้นเรียน	7) งานปีใหม่
4) วางแผนการเรียนแบบบูรณาการ	8) แข่งขันภาษาต่างประเทศ
	9) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ไม่มี

8. โรงเรียน/สถาบัน ได้มีแผนการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศหรือไม่ อย่างไร

- มีโปรดระบุแนวทาง 1) แนวทางการกรอกแบบประเมิน
- 2) แนวทางสรุปผลจากผู้ปกครอง
 - 3) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ไม่มี

9. ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โรงเรียน/สถาบัน มีการปรับปรุงหลักสูตรและหรือเปลี่ยนแปลงรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละระดับหรือไม่

มี

ระดับอนุบาล	จำนวน.....ครั้ง	ระดับอาชีวศึกษา	จำนวน.....ครั้ง
ระดับประถมศึกษา	จำนวน.....ครั้ง	ระดับอุดมศึกษา	จำนวน.....ครั้ง
ระดับมัธยมศึกษา	จำนวน.....ครั้ง		
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....			

ไม่มี

10. ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โรงเรียน/สถาบัน ได้สนับสนุนผู้สอนภาษาต่างประเทศในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ฝึกอบรม	ประมาณ.....ครั้ง/ปี	จำนวนผู้สอนที่เข้าอบรม.....คน/ปี
2. เข้าร่วมประชุมสัมมนา	ประมาณ.....ครั้ง/ปี	จำนวนผู้สอนที่เข้าสัมมนา.....คน/ปี
3. ดูงานต่างประเทศ	ประมาณ.....ครั้ง/ปี	จำนวนผู้สอนที่ดูงานต่างประเทศ.....คน/ปี
4. ดูงานในประเทศ	ประมาณ.....ครั้ง/ปี	จำนวนผู้สอนที่ดูงานในประเทศ.....คน/ปี
5. สนับสนุนการศึกษาต่อ		
6. สนับสนุนการทำผลงานวิชาการ		7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. วิธีการรับอาจารย์ผู้สอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. จากบัญชีรายชื่อที่ส่วนกลางคัดเลือกไว้
2. สอบข้อเขียน
3. ทดสอบการสอน
4. สอบสัมภาษณ์
5. ผลการเรียน
6. ประวัติส่วนตัว
7. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียน/สถาบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ผู้สอนมีไม่เพียงพอ
2. ผู้สอนสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา
3. จำนวนผู้เรียนต่อห้องเรียนมากเกินไป
4. ขาดแหล่งการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนภาษาต่างประเทศ
5. ผู้เรียนขาดการฝึกฝนนอกชั้นเรียน
6. ผู้เรียนไม่กล้าแสดงออก
7. งบประมาณมีไม่เพียงพอ
8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

13. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ
คณะผู้วิจัย
โครงการวิจัยการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ผู้สัมภาษณ์.....
เวลาเริ่ม.....สิ้นสุด.....

ภาษาเป้าหมาย.....
วิชาเอก วิชาพื้นฐาน

182

แบบสัมภาษณ์ผู้สอน

เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แบบสัมภาษณ์มีจำนวน 9 หน้า

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทุกระดับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีการเผยแพร่ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในระดับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือและระดับประเทศโดยรวม

คำชี้แจง

1. ภาษาเป้าหมาย หมายถึง ภาษาต่างประเทศที่ท่านเป็นตัวแทนการให้ข้อมูล ดังระบุไว้ในหน้าแรกของแบบสัมภาษณ์นี้

2. โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโรงเรียน/สถาบัน.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

2. สังกัด

1. รัฐบาล

2. เอกชน

3. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

4. อายุ.....ปี

5. สถานภาพ

1. คนไทย

2. ชาวต่างชาติ

6. สถานะการทำงาน

1. ข้าราชการ/พนักงานประจำ

2. อัตราจ้างประจำ

3. อัตราจ้างชั่วคราว

7. วุฒิการศึกษา

ระดับ	สถาบัน	ประเทศ	วิชาเอก	วิชาโท
1.ปริญญาตรี				
2.ปริญญาโท				
3.ปริญญาเอก				
4.อื่นๆ (โปรดระบุ)				

8. ภาษาต่างประเทศที่สอนนอกเหนือจากภาษาเป้าหมาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ภาษาอังกฤษ	4. ภาษาญี่ปุ่น
2. ภาษาฝรั่งเศส	5. ภาษาจีน
3. ภาษาเยอรมัน	6. ภาษาอื่นๆคือ.....

9. ประสบการณ์การสอนภาษาต่างประเทศที่ท่านสอนเป็นภาษาเป้าหมาย คือ ภาษาเป็นเวลา.....ปี
(ไม่นับรวมระยะเวลาที่ลาศึกษาต่อ ลาเพิ่มพูนความรู้และอื่นๆ)

ตอนที่ 2 ประสบการณ์การใช้ภาษาเป้าหมาย

1. ท่านใช้ภาษาเป้าหมายในกิจกรรมต่อไปนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด (เลือกตอบเฉพาะระดับที่สอน)	ไม่ใช้เลย	ใช้น้อยที่สุด	ใช้บ้าง	ใช้มาก	ใช้มากที่สุด
1. ในการสอน					
1.1) ระดับประถมศึกษา					
1.2) ระดับมัธยมศึกษา					
วิชาบังคับเลือก					
วิชาเสริม					
วิชาเลือก					
1.3) ระดับอาชีวศึกษา					
วิชาบังคับภาษาอังกฤษ					
วิชาบังคับภาษาอื่น					
1.4) ระดับปริญญาตรี					
วิชาเอก/โท					
วิชาพื้นฐาน					
วิชาเลือกเสรี					
1.5) ระดับปริญญาโท					
สาขาเฉพาะทาง ด้านภาษาต่างประเทศ เช่น สาขาภาษาอังกฤษ สาขาภาษาจีน					
วิชาพื้นฐาน					
อื่นๆ เช่น สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์ (โปรดระบุ) _____					
1.6) ระดับปริญญาเอก					
สาขาเฉพาะทาง เช่น สาขาภาษาอังกฤษ					
อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____					

ท่านใช้ภาษาเป้าหมายในกิจกรรมต่อไปนี้หรือไม่ มาก น้อยเพียงใด (ต่อ)	ไม่เลย	ใช้น้อย ที่สุด	ใช้น้อย	ใช้มาก	ใช้มาก ที่สุด
2. ในงานอื่นๆ นอกเหนือการสอน เช่น					
งานแปล					
งานล่าม					
งานเขียน					
ผู้ประกาศ , ผู้ดำเนินรายการ (พิธีกร)					
3. ในกิจกรรมประจำวัน เช่น					
ฟังวิทยุ					
ดูภาพยนตร์					
อ่านหนังสือพิมพ์					

ตอนที่ 3 สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาเป้าหมาย					
ท่านทำกิจกรรมต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด	ไม่เลย	น้อย ที่สุด	น้อย	มาก	มาก ที่สุด
1. ในการวางแผนการสอนท่านได้ศึกษาหลักสูตร หรือ รายละเอียดกระบวนวิชา (course outline)					
2. ท่านวางแผนการสอนก่อน					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร/การเรียนการสอน					
4. ท่านได้มีการนำผลจากการสอน ในภาคการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงแผนการสอน ในภาคการศึกษาถัดไป					
5. ท่านได้ใช้รูปแบบการสอนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด					
5.1. การบรรยาย					
5.2. การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด					
5.3. การอภิปรายไวยากรณ์					
5.4. การแปลบทเรียน					
5.5. การให้นักเรียนฝึกพูดในชั้นเรียน					
5.6. การให้นักเรียนฝึกฟังในชั้นเรียน					
5.7. การให้นักเรียนทำกิจกรรมกลุ่ม					
5.8. การให้นักเรียนทำบทบาทสมมติ					
5.9. การให้นักเรียนทำโครงการ					
5.10. การให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง					
5.11. การพาไปศึกษานอกสถานที่					

6. ท่านใช้สื่ออุปกรณ์ต่อไปนี้ในห้องเรียนมากน้อยเพียงใด	ไม่เคย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ภาพประกอบ					
2. แผ่นใส					
3. วีดิทัศน์/ภาพยนตร์					
4. แถบเสียง					
5. วัสดุจริง					
6. คอมพิวเตอร์					
7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					
5.12 อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

7. ในการสอนภาษาเป้าหมายท่านใช้กิจกรรมเสริมทักษะต่อไปนี้เสริมการเรียนรู้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

กิจกรรมเสริมทักษะ	ไม่เคย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ร้องเพลง					
2. เล่นเกมทางภาษา					
3. เล่นละคร					
4. เล่าเรื่อง					
5. พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน					
6. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม					
7. เขียนบันทึกประจำวัน					
8. โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต					
9. การแปลให้ผู้เรียนฟัง					
10. อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

8. ท่านได้ประเมินผลการเรียนวิชาภาษาเป้าหมายจากคะแนนการสอบต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดระบุเป็นร้อยละ

- สอบกลางภาค ร้อยละ.....
- สอบปลายภาค ร้อยละ.....
- สอบย่อยระหว่างภาค ร้อยละ.....
- เก็บคะแนนจากงานระหว่างภาคเรียน ร้อยละ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....ร้อยละ.....

9. ท่านใช้เครื่องมือวัดผล ต่อไปนี้น้อยเพียงใด โปรดเรียงลำดับตามความมาน้อย

อันดับที่ 1 = มากที่สุด

ข้อสอบปรนัย

ข้อสอบอัตนัย

สอบปฏิบัติจริง

ชิ้นงาน/แฟ้มสะสมงาน

โครงการ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ท่านประสบปัญหาการเรียนการสอนเป้าหมายในประเด็นต่อไปนี้อะไรบ้าง

โปรดเลือกและบรรยายลักษณะปัญหา พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ภาระงาน

บรรยายภาคในชั้นเรียน

หลักสูตร

ระยะเวลาในการฝึกทักษะ (จำนวนชั่วโมง)

ผู้เขียน

ช่วงเวลาในการเรียน (เช้า-บ่าย)

จำนวนผู้เรียน

สื่อประกอบการสอน

แหล่ง/การเรียนรู้ในชั้นเรียน

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

[illegible]

11. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาเป้าหมายของท่านมาจากสาเหตุต่างๆ ต่อไปนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด	ไม่เป็นปัญหาเลย	เป็นปัญหาน้อยที่สุด	เป็นปัญหาน้อย	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหามากที่สุด
1. เวลาสำหรับการเรียนการสอน (จำนวนชั่วโมง / สัปดาห์)					
2. ภาระงานโดยรวมของผู้สอน					
3. ความรู้ด้านภาษาเป้าหมายของผู้สอน					
4. ความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับวิธีการสอน					
5. การสนับสนุนจากสถาบัน					
6. สื่อ/อุปกรณ์การสอน					
7. จำนวนผู้เรียนในชั้น					
8. ความพร้อมของผู้เรียน					
9. ความเหมาะสมสภาพห้องเรียน					
10. อื่นๆ (โปรดระบุ)_____					

12. ตำราและสื่อการเรียนที่ใช้ประกอบหลักสูตร/กระบวนวิชาที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1. โรงเรียน/สถาบันกำหนด 2. ผู้สอนเป็นคนเลือกเอง 3. ผู้สอนผลิตเอง 4. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกเนื้อหา 5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
13. ลักษณะของเอกสารประกอบการเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) 1. ตำราในประเทศ 2. ตำราต่างประเทศ 3. เอกสารที่ผู้สอนเรียบเรียงเอง 4. ผู้สอนรวบรวมจากแหล่งต่างๆ (เช่น หนังสือพิมพ์, วารสาร, อินเทอร์เน็ต ฯลฯ) 5. เอกสารที่มีผู้รวบรวมไว้ 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14. ท่านเคยผลิตผลงานวิชาการประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ตอนที่ 4 ความสามารถด้านภาษาเป้าหมาย

ตอนที่ 5 การพัฒนาศักยภาพภาษาเป้าหมาย และการสอนภาษาเป้าหมาย

ประสบการณ์ ด้านการประชุม/ สัมมนา	โปรดระบุประเด็นสำคัญ	ประเทศ
	1. การพัฒนาหลักสูตร	
	2. วิธีการจัดการเรียนการสอน	
	3. การผลิตสื่อการสอน/ตำรา.....	
	4. การพัฒนาทักษะทางภาษา.....	
	5. เทคนิคการวัดและประเมินผล.....	
	6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	
ประสบการณ์ ด้านการเสนอผล งานวิชาการ	โปรดระบุประเด็นสำคัญ	ประเทศ
	1. การพัฒนาหลักสูตร.....	
	2. วิธีการจัดการเรียนการสอน	
	3. การผลิตสื่อการสอน/ตำรา.....	
	4. การพัฒนาทักษะทางภาษา.....	
	5. เทคนิคการวัดและประเมินผล.....	
	6. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....	

2. ท่านได้นำความรู้จากประสบการณ์ดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านพัฒนาความรู้และทักษะภาษาเป้าหมายด้วยวิธีการต่อไปนี้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด	ไม่ทำเลย	ทำน้อยที่สุด	ทำน้อย	ทำมาก	ทำมากที่สุด
1. เรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป อ่าน ตำรา					
2. ฟังข่าวภาษาต่างประเทศ					
3. อ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ					
4. เขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ					
5. สนทนากับชาวต่างประเทศ					
6. ฟังเพลง/ดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม					
7. สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต					
8. อื่นๆ (โปรดระบุ)_____					

4. กรุณาระบุทักษะ/เนื้อหาภาษาเป้าหมายที่ท่านต้องการพัฒนามากที่สุด (เลือกตอบเพียง 1 ข้อ)

1. ฟัง	2. พูด	3. อ่าน
4. เขียน	5. ไวยากรณ์	6. ศัพท์
7. ล่าม	8. แปล	9. หลักสูตร
10. วิธีการสอน	11. การผลิตตำราและสื่อการสอน	12. การวัดและประเมินผล
13. อื่นๆ (โปรดระบุ) _____		

5. จากประสบการณ์การสอนของท่าน กิจกรรมเสริมทักษะใดต่อไปนี้น่าจะมีประโยชน์ในการส่งเสริมการเรียนรู้ ภาษาเป้าหมาย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ร้องเพลง	2. เล่นเกมทางภาษา
3. เล่นละคร	4. เล่าเรื่อง
5. พูดหน้าชั้นเรียน/ในที่ชุมชน	6. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม
7. เขียนบันทึกประจำวัน	8. โปรแกรมคอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต
9. อื่นๆ (โปรดระบุ) _____	

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

โครงการวิจัยการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ผู้สัมภาษณ์.....
เวลาเริ่ม.....สิ้นสุด.....

ภาษาเป้าหมาย.....
☐ วิชาเอก ☐ วิชาพื้นฐาน

แบบสัมภาษณ์ผู้เรียน
เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
แบบสัมภาษณ์มีจำนวน 6 หน้า

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาด้านการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศทุกระดับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในระดับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือและระดับประเทศโดยรวม

คำชี้แจง

1. ภาษาเป้าหมาย หมายถึง ภาษาต่างประเทศที่ท่านเป็นตัวแทนการให้ข้อมูล ดังระบุไว้ในหน้าแรกของแบบสัมภาษณ์นี้
2. โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อโรงเรียน/สถาบัน.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
2. สังกัด
☐ 1. รัฐบาล
☐ 2. เอกชน
3. เพศ
☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง
4. อายุ.....ปี
5. กำลังศึกษาอยู่ในระดับ
☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ อาชีวศึกษา
☐ ปวท./ปทส.
☐ ปวช.
☐ ปวส.
☐ปริญญาตรี
☐ปริญญาโท
☐ปริญญาเอก

6. สัญชาติ..... เชื้อชาติ.....

7. ภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไทย

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. อาชีพหลักของบิดา/ผู้ปกครอง

☐ 1. รับจ้าง

☐ 2. เกษตรกร

☐ 3. ค้าขาย

☐ 4. ธุรกิจส่วนตัว

☐ 5. รับราชการ

☐ 6. พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 7. พนักงานบริษัท

☐ 8. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

อาชีพหลักของมารดา/ผู้ปกครอง

☐ 1. รับจ้าง

☐ 2. เกษตรกร

☐ 3. ค้าขาย

☐ 4. ธุรกิจส่วนตัว

☐ 5. รับราชการ

☐ 6. พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ 7. พนักงานบริษัท

☐ 9. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. รายได้ต่อเดือนโดยรวม ของบิดามารดา/ผู้ปกครอง

☐ 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท

☐ 2. 10,001 บาท - 20,000 บาท

☐ 3. 20,001 บาท - 30,000 บาท

☐ 4. 30,001 บาทขึ้นไป

10. ภาษาต่างประเทศที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน/สถาบันแห่งนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ภาษาอังกฤษ

☐ 2. ภาษาฝรั่งเศส

☐ 3. ภาษาเยอรมัน

☐ 4. ภาษาญี่ปุ่น

☐ 5. ภาษาจีน

☐ 6. ภาษาอื่นๆคือ.....

11. ท่านเริ่มเรียนภาษาเป้าหมายเป็นครั้งแรก ในระดับใด

☐ อนุบาล

☐ ประถมศึกษา

☐ มัธยมศึกษา

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. ท่านเคยร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวกับภาษาเป้าหมายหรือไม่

☐ เคย

☐ ไม่เคย

13. ถ้าท่านเคย กิจกรรมจัดขึ้นที่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ในประเทศ

☐ วันคริสต์มาส

☐ การเข้าค่ายภาษาเป้าหมาย

☐ การอบรมภาษาเป้าหมาย

☐ นิทรรศการเกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย

☐ การแข่งขันเกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย

☐ การสอบวัดความรู้ภาษาเป้าหมาย

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

☐ ต่างประเทศ

☐ ทักษะศึกษา

☐ อบรมภาษาเป้าหมาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ท่านมีทักษะภาษาเป้าหมายมากน้อยเพียงใด					
1. การฟัง					
2. การพูด					
3. การอ่าน					
4. การเขียน					
2. ท่านมีความต้องการปรับปรุงทักษะภาษาเป้าหมายมากน้อยเพียงใด					
1. การฟัง					
2. การพูด					
3. การอ่าน					
4. การเขียน					
3. ท่านคิดว่าภาษาเป้าหมายที่เรียนอยู่มีความจำเป็นในชีวิตของท่านมากน้อยเพียงใด					
4. ท่านต้องการทำงานในสถานที่ที่มีการใช้ภาษาเป้าหมายมากน้อยเพียงใด					

5. กิจกรรมต่าง ๆ ต่อไปนี้ช่วยทำให้ท่านมีทักษะในการใช้ภาษาเป้าหมายให้ดีขึ้นมากน้อยเพียงใด	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
กิจกรรมในชั้นเรียน					
1. การฟังผู้สอนบรรยาย					
2. การทำแบบฝึกหัด					
3. การอภิปรายไวยากรณ์					
4. การที่ผู้สอนแปลบทเรียนให้ฟัง					
5. การฝึกพูดในชั้นเรียน					
6. การฝึกฟังในชั้นเรียน					
7. การทำกิจกรรมกลุ่ม					
8. การทำบทบาทสมมติ					
9. การทำโครงงาน					
10. การศึกษาด้วยตนเอง					
11. การไปศึกษานอกสถานที่					
12. การฝึกทำข้อสอบเก่าในชั้นเรียน					
13. การฝึกโดยใช้สถานการณ์จำลอง					
14. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
กิจกรรมนอกชั้นเรียน					
1. กิจกรรมเข้าค่ายอบรม					
2. การอ่านตำราเรียน					
3. การอ่านหนังสือ/สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศ					
4. การฟังเพลง					
5. การฟังข่าว/รายการวิทยุภาษาต่างประเทศ					
6. การดูภาพยนตร์เสียงในฟิล์ม					
7. การดูรายการโทรทัศน์					
8. การใช้คอมพิวเตอร์/อินเทอร์เน็ต					
9. การสนทนากับชาวต่างประเทศ					
10. การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ					
11. การเรียนเพิ่มเติมด้วยตนเอง เช่น ฟังเทป					
12. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย_____

6. ท่านใช้แหล่งต่อไปนี้แบบอย่างการใช้ภาษาเป้าหมายมากน้อยเพียงใด	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. ผู้สอนชาวไทย					
2. ผู้สอนชาวต่างประเทศ					
3. กิจกรรมภาษาเป้าหมายที่โรงเรียน/สถาบัน					
4. รายการวิทยุ					
5. รายการโทรทัศน์					
6. ภาพยนตร์					
7. เพลง					
8. โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน					
9. เว็บไซต์ภาษาเป้าหมาย					
10. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
7. พฤติกรรมการเรียนภาษาเป้าหมายของท่าน					
1. เข้าเรียนสม่ำเสมอ					
2. ทบทวนก่อน/หลังเรียน					
3. ส่งงาน/การบ้านตรงเวลา					
4. ค้นคว้าเพิ่มเติมจากห้องสมุด					
5. ค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต					
6. ค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออื่น ๆ					
7. ปรึกษาอาจารย์เกี่ยวกับบทเรียน					
8. ปรึกษาเพื่อนเกี่ยวกับบทเรียน					
9. ฝึกฝนกับเพื่อนนอกชั้นเรียน					
10. อื่น ๆ (โปรดระบุ) เช่น อ่านหนังสือพิมพ์.....					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาษาเป้าหมาย

8. ปัญหาการเรียนภาษาเป้าหมายของท่าน	ไม่เลย	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด
1. วิธีการสอนของผู้สอน					
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้สอน					
3. บุคลิกภาพของผู้สอน					
4. พฤติกรรมการสอนของผู้สอน					
5. บรรยากาศในชั้นเรียน					
6. ช่วงเวลาในการฝึกทักษะ					
7. การติดตามเรียนตามตารางสอน					
8. สื่อการสอน					
9. หนังสือ/ตำราประกอบการสอน					
10. แหล่งการเรียนรู้นอกชั้นเรียน					
11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
12. รายละเอียดของปัญหาที่ท่านเห็นว่าสำคัญที่สุด					
9. ท่านมีโอกาได้ใช้ภาษาเป้าหมายในการร่วมกิจกรรมของชุมชนต่อไปนี้น้อยเพียงใด					
1. เทศกาลสงกรานต์					
2. เทศกาลลอยกระทง					
3. เทศกาลปีใหม่สากล					
4. งานเทศกาลประจำปี					
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					
10. ท่านมีโอกาใช้ภาษาเป้าหมายกับชาวต่างประเทศในกิจกรรมต่อไปนี้น้อยเพียงใด					
1. สนทนา ทักทาย					
2. บอกทาง					
3. เป็นมัคคุเทศก์					
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....					

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

โครงการวิจัยการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของ แหล่งงาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ / องค์กร

แบบสัมภาษณ์ความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศและแหล่งงาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับกลุ่มอาชีพ

เลขที่.....

ผู้สัมภาษณ์.....

เวลาเริ่ม.....สิ้นสุด.....

แบบสัมภาษณ์

ความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ
ของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ชุดที่ 1 ผู้บริหาร-เจ้าของสถานประกอบการ/องค์กร)
แบบสัมภาษณ์มีจำนวน 6 หน้า

- แบบสัมภาษณ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีการเก็บใดๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในระดับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับประเทศโดยรวม
- แบบสอบถามนี้ใช้สัมภาษณ์ 1) เจ้าของ/ผู้จัดการสถานประกอบการ 2) ผู้บริหารองค์กรภาครัฐระดับจังหวัด รวมถึงสถาบันการศึกษาระดับสูงในจังหวัด ตลอดจน ผู้บริหารองค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัด

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง
พื้นที่วิจัยจังหวัด

- 1) ขอนแก่น
- 3) นครราชสีมา
- 5) อุบลราชธานี
- 2) เลย
- 4) บุรีรัมย์
- 6) มุกดาหาร
- 7) กาฬสินธุ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ
1. ชาย
2. หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ประสบการณ์การทำงานในสถานประกอบการ/ องค์กร.....ปี
4. การศึกษาสูงสุด (ระบุ).....
5. วิชาเอก () 1. การบริหารธุรกิจ () 2. ภาษาต่างประเทศ () 3.สังคมศาสตร์
- () 4. วิทยาศาสตร์ () 5. อื่น ๆ.....

() สถานประกอบการ	() องค์กรระดับจังหวัด
1. ประเภทสถานประกอบการ	1. ประเภทขององค์กร
() 1. เกษตร () 2. อุตสาหกรรม	() 1. ผู้บริหารองค์กรรัฐระดับจังหวัด
() 3. บริการ () 4. การท่องเที่ยว	() 2. องค์กรพัฒนาเอกชนในจังหวัด
() 5. การโรงแรม	() 3. ผู้บริหารสถานศึกษา (มหาวิทยาลัย/วิทยาลัย)
() 6. อื่นๆ (ระบุ).....	() 1. ของรัฐ () 2. เอกชน
2. ตำแหน่งของท่านในสถานประกอบการ.....	2.ตำแหน่งของท่านในองค์กร.....
3. จำนวนพนักงานในสถานประกอบการทั้งสิ้น.....คน	3.จำนวนบุคลากรในองค์กรทั้งสิ้น.....คน

() สถานประกอบการ	() องค์การระดับจังหวัด
4. การศึกษาของพนักงาน () 1.มัธยมศึกษาตอนต้นและต่ำกว่า.....คน () 2.มัธยมศึกษาตอนปลาย.....คน () 3.ปวช.....คน () 4.ปวส.....คน () 5.ปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยภาครัฐ.....คน () 6.วิชาเอกภาษาต่างประเทศ.....คน () 7.วิชาโทภาษาต่างประเทศ.....คน 5.ลักษณะของบริษัท ณ ที่สัมภาษณ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) () 1. บริษัทหลักผลิตเฉพาะในสถานประกอบการ ณ ที่สัมภาษณ์ () 2. .บริษัทหลักผลิตในระดับชุมชน () 3. บริษัทเครือข่ายกับบริษัทในประเทศ () 4. บริษัทเครือข่ายกับบริษัทต่างประเทศ () 5. อื่น ๆ	4. การศึกษาของบุคลากร () 1.มัธยมศึกษาตอนต้นและต่ำกว่า.....คน () 2.มัธยมศึกษาตอนปลาย.....คน () 3.ปวช.....คน () 4.ปวส.....คน () 5.ปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยภาครัฐ.....คน () 6.วิชาเอกภาษาต่างประเทศ.....คน () 7.วิชาโทภาษาต่างประเทศ.....คน

ตอนที่ 2 การใช้ภาษาต่างประเทศในองค์กร/หน่วยงานของท่าน

- ภาษาต่างประเทศที่ใช้มากในหน่วยงานของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1) ภาษาอังกฤษ	4) ภาษาญี่ปุ่น	7) ภาษาเยอรมัน	10) ภาษาลาว(เวียงจันทน์)
2) ภาษาฝรั่งเศส	5) ภาษาเกาหลี	8) ภาษาเวียดนาม	11) ภาษาเขมร
3) ภาษาจีน	6) ภาษาอิตาลี	9) ภาษาพม่า	12) อื่นๆ (ระบุ).....
- จำนวนบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานของท่าน

1) ภาษาอังกฤษ	จำนวน.....คน	2) ภาษาฝรั่งเศส	จำนวน.....คน
3) ภาษาจีน	จำนวน.....คน	4) ภาษาญี่ปุ่น	จำนวน.....คน
5) ภาษาเกาหลี	จำนวน.....คน	6) ภาษาอิตาลี	จำนวน.....คน
7) ภาษาเยอรมัน	จำนวน.....คน	8) ภาษาเวียดนาม	จำนวน.....คน
9) ภาษาพม่า	จำนวน.....คน	10) ภาษาลาว (เวียงจันทน์)	จำนวน.....คน
11) ภาษาเขมร	จำนวน.....คน	12) อื่น ๆ (ระบุ).....	จำนวน.....คน

5. ความพึงพอใจของท่านต่อความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคคลในหน่วยงาน
(ระบุตัวเลข 4 = มากที่สุด 3 = มาก 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด 0 = ไม่ได้ใช้)

ลักษณะงาน	ภาษาและระดับ											
	อังกฤษ	ฝรั่งเศส	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลี	อิตาลี	เยอรมัน	เวียดนาม	พม่า	ลาว	เขมร	ภาษาอื่น โปรดระบุ
1) การประชาสัมพันธ์												
2) การติดต่อทาง โทรศัพท์												
3) การต้อนรับ												
4) เลขานุการ												
5) การตลาด												
6) การผลิต												
7) การให้บริการ												
8) การท่องเที่ยว												
9) มัคคุเทศก์												
10) อื่น (ระบุ).....												

6. หน่วยงานของท่านเคยพัฒนา/ส่งเสริมความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรหรือไม่

1) ไม่เคย เพราะ.....

2) เคย

- 6.1) รูปแบบการพัฒนาความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศที่หน่วยงานของท่านใช้ ได้แก่

(ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) จัดอบรมไว้ในสถานที่ทำงาน
- 2) ส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา
- 3) ให้การสนับสนุนในการดูงานต่างประเทศ
- 4) ให้การสนับสนุนในการอบรมต่างประเทศ
- 5) ให้การสนับสนุนในการประชุม สัมมนาในต่างประเทศ
- 6) เรียนเป็นกลุ่มกับผู้สอนภาษาโดยตรง
- 7) อื่น ๆ (ระบุ).....

7. หน่วยงานของท่านมีนโยบาย ในการพัฒนาความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรหรือไม่

1) ไม่มีนโยบาย

2) มีนโยบาย

- 7.1) แนวทางปฏิบัติเพื่อตอบสนองนโยบาย มีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) จัดอบรมไว้ในสถานที่ทำงาน
- 2) ส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา
- 3) ให้การสนับสนุนในการดูงานต่างประเทศ
- 4) ให้การสนับสนุน ในการอบรมต่างประเทศ
- 5) ให้การสนับสนุนในการประชุม สัมมนาในต่างประเทศ
- 6) การฝึกระหว่างจากพนักงานในขณะทำงาน
- 7) อื่นๆ (ระบุ).....

8. สภาพปัญหาของบุคลากรที่ใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

1) ฟัง	1) ฟังการสั่งงานไม่เข้าใจ	2) ไม่สามารถโต้ตอบประเด็นได้
	3) อื่นๆ.....	
2) พูด	1) พูดสื่อสารเบื้องต้นไม่ได้	2) ไม่กล้าพูด
	3) อื่นๆ.....	
3) อ่าน	1) ไม่สามารถอ่านจับใจความได้	2) ไม่เข้าใจคำศัพท์ แปลไม่ได้
	3) อื่นๆ.....	
4) เขียน	1) ไม่สามารถเขียนในเชิงวิชาการได้ถูกต้อง	2) เขียนคำศัพท์ไม่ถูกต้อง สะกดผิด
	3) อื่นๆ.....	

ตอนที่ 3 ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในหน่วยงานของ

1. หน่วยงานของท่านต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศใดมากที่สุด 2 ลำดับแรก (กรุณาใส่หมายเลข 1 และ 2 กำกับ)

1) ภาษาอังกฤษ	4) ภาษาญี่ปุ่น	7) ภาษาเยอรมัน	10) ภาษาลาว(เวียงจันทน์)
2) ภาษาฝรั่งเศส	5) ภาษาเกาหลี	8) ภาษาเวียดนาม	11) ภาษาเขมร
3) ภาษาจีน	6) ภาษาอิตาลี	9) ภาษาพม่า	12) อื่นๆ(ระบุ).....

2. หน่วยงานของท่านต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอย่างไร (ระบุตัวเลข 4 = มากที่สุด 3 = มาก 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด 0 = ไม่ได้ใช้)

ภาษา	ระดับความสามารถในการใช้ภาษา			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
1) ภาษาอังกฤษ				
2) ภาษาฝรั่งเศส				
3) ภาษาจีน				
4) ภาษาญี่ปุ่น				
5) ภาษาเกาหลี				
6) ภาษาอิตาลี				
7) ภาษาเยอรมัน				
8) ภาษาเวียดนาม				
9) ภาษาพม่า				
10) ภาษาลาว(เวียงจันทน์)				
11) ภาษาเขมร				
12) อื่นๆ ระบุ.....				

3. หน่วยงานของท่านต้องการให้มีวิธีการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศของบุคลากร
ลักษณะใดบ้าง

วิธีการพัฒนา	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
1) การศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา () ใน () ต่างประเทศ					
2) การศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันภาษา () ใน () ต่างประเทศ					
3) การฝึกอบรม () ใน () ต่างประเทศ					
4) การศึกษาดูงาน () ใน () ต่างประเทศ					
5) การติดต่อกับชาวต่างชาติ (เช่น ใช้ E-mail)					
6) การฝึกจากสื่อสิ่งพิมพ์					
7) การฝึกจากรายการวิทยุ					
8) การฝึกจากรายการโทรทัศน์					
9) การฝึกจากคอมพิวเตอร์					
10) อินเทอร์เน็ต					
11) การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ					
12) อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

4. ท่านมีข้อเสนอแนะ ต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานอย่างไรบ้าง

4.1 ต่อหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลการพัฒนาแรงงาน

- 1).....
- 2)
- 3).....
- 4).....

4.2 ต่อองค์กรภาคเอกชน ที่ดูแลการพัฒนาแรงงาน

- 1).....
- 2).....
- 3).....
- 4).....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

โครงการวิจัยการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

เลขที่.....
ผู้สัมภาษณ์.....
เวลาเริ่ม.....สิ้นสุด.....

204

แบบสัมภาษณ์

ความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ ของแหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ชุดที่ 2 กลุ่มอาชีพ)

แบบสัมภาษณ์มีจำนวน 5 หน้า

- แบบสัมภาษณ์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศของ แหล่งงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อมูลที่ท่านให้ในแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีการเก็บใดๆ ต่อตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในระดับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และระดับประเทศโดยรวม
- แบบสอบถามนี้ใช้สัมภาษณ์ ผู้ประกอบอาชีพกลุ่มต่างๆ ในจังหวัดตัวอย่าง

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. พื้นที่วิจัยจังหวัด

1) ขอนแก่น	3) นครราชสีมา	5) อุบลราชธานี	
2) เลย	4) บุรีรัมย์	6) มุกดาหาร	7) กาฬสินธุ์

2. เพศ

1) ชาย	2) หญิง

3. อายุ.....ปี(เต็มปี)

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

1) ประถมศึกษา	
2) มัธยมศึกษาตอนต้น	3) มัธยมศึกษาตอนปลาย
4) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	5) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
6)ปริญญาตรี สาขา.....	วิชาเอก.....
7)ปริญญาโท สาขา.....	วิชาเอก.....
8)ปริญญาเอก สาขา.....	วิชาเอก.....

5. *ภูมิลำเนาเดิม ก่อนมาทำงานที่จังหวัดนี้ ระบุจังหวัด.....

6. อาชีพ (ถ้าตอบข้อ 1)- ข้อ 5) ให้ถามประสบการณ์เคยทำงานต่างประเทศ)

1) ผู้ใช้แรงงาน	2) ผู้ขับรถรับจ้าง	3) ไกด์/ล่าม
ไม่เคยไปทำงานต่างประเทศ	4) ค้าขาย	5) พนักงานบริษัท
เคยไปทำงานต่างประเทศ		
ระบุประเทศ.....ประเภทงานที่ทำในต่างประเทศ.....		
6) ข้าราชการ	7) พนักงานรัฐวิสาหกิจ	8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. ประสบการณ์การทำงานในอาชีพ (ข้อ 6).....ปี

ตอนที่ 2 การใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

1. ปัจจุบันท่านได้ใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานหรือไม่

- 1) ไม่ได้ใช้ (ข้ามไปตอบตอนที่ 3 หน้า 3) 2) ใช้

ถ้าใช้: ท่านได้ใช้ภาษาต่างประเทศใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ภาษา)

- 1) ภาษาอังกฤษ 4) ภาษาญี่ปุ่น 7) ภาษาเยอรมัน 10) ภาษาลาว (เวียงจันทน์)
 2) ภาษาฝรั่งเศส 5) ภาษาเกาหลี 8) ภาษาเวียดนาม 11) ภาษาเขมร
 3) ภาษาจีน 6) ภาษาอิตาลี 9) ภาษาพม่า 12) อื่นๆ (ระบุ).....

2. ท่านใช้ทักษะทางภาษาต่างประเทศในการทำงานมากน้อยเพียงใด

(ระบุตัวเลข 4 = มากที่สุด 3 = มาก 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด 0 = ไม่ได้ใช้)

ภาษา	ทักษะและระดับที่ใช้ในการทำงาน			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
1) ภาษาอังกฤษ				
2) ภาษาฝรั่งเศส				
3) ภาษาจีน				
4) ภาษาญี่ปุ่น				
5) ภาษาเกาหลี				
6) ภาษาอิตาลี				
7) ภาษาเยอรมัน				
8) ภาษาเวียดนาม				
9) ภาษาพม่า				
10) ภาษาลาว (เวียงจันทน์)				
11) ภาษาเขมร				
12) อื่นๆระบุ.....				

3. ท่านเคยพัฒนาความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศหรือไม่

- 1) ไม่เคย เพราะ.....
 2) เคย ถ้าเคย รูปแบบการพัฒนาความสามารถและทักษะภาษาต่างประเทศที่ใช้ ได้แก่
 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1) อบรมในสถานที่ทำงาน
 2) ไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา
 3) ได้รับการสนับสนุนในการไปดูงานต่างประเทศ
 4) ได้รับการสนับสนุนในการไปอบรมต่างประเทศ
 5) การเรียนเป็นกลุ่มกับผู้สอนภาษาโดยตรง
 6) อื่นๆ (ระบุ).....

4. หน่วยงานของท่านมีนโยบาย ในการพัฒนาความสามารถและทักษะด้านภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากรหรือไม่

1) ไม่มีนโยบาย

2) มีนโยบาย

4.1 ถ้ามี แนวทางปฏิบัติเพื่อตอบสนองนโยบาย มีลักษณะอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1) จัดอบรมให้ในสถานที่ทำงาน

2) ส่งไปฝึกอบรมกับสถาบันการศึกษา

3) ให้การสนับสนุนในการดูงานต่างประเทศ

4) ให้การสนับสนุนในการอบรมต่างประเทศ

5) การฝึกใช้ภาษาระหว่างพนักงานในขณะทำงาน

6) อื่น (ระบุ).....

6. ท่านคิดว่าทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานของท่านในแต่ละทักษะอยู่ในระดับใด

(ระบุตัวเลข 4 = ดีมาก 3 = ดี 2 = ค่อนข้างดี 1 = ไม่ค่อยดี 0 = ไม่ดีเลย)

ภาษา	ทักษะและระดับที่ใช้ในการทำงาน			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
1) ภาษาอังกฤษ				
2) ภาษาฝรั่งเศส				
3) ภาษาจีน				
4) ภาษาญี่ปุ่น				
5) ภาษาเกาหลี				
6) ภาษาอิตาเลียน				
7) ภาษาเยอรมัน				
8) ภาษาเวียดนาม				
9) ภาษาพม่า				
10) ภาษาลาว(เวียงจันทน์)				
11) ภาษาเขมร				
12) อื่นๆระบุ.....				

ตอนที่ 3 ความต้องการความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ

1. ท่านต้องการพัฒนาความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานต่อไปนี้ระดับใด
(ระบุตัวเลข 4 = มากที่สุด 3 = มาก 2 = น้อย 1 = น้อยที่สุด 0 = ไม่ต้องการเลย)

ภาษา	ทักษะและระดับที่ใช้ในการทำงาน			
	การพูด	การฟัง	การอ่าน	การเขียน
1) ภาษาอังกฤษ				
2) ภาษาฝรั่งเศส				
3) ภาษาจีน				
4) ภาษาญี่ปุ่น				
5) ภาษาเกาหลี				
6) ภาษาอิตาเลียน				
7) ภาษาเยอรมัน				
8) ภาษาเวียดนาม				
9) ภาษาพม่า				
10) ภาษาลาว(เวียงจันทน์)				
11) ภาษาเขมร				
12) อื่นๆระบุ.....				

2. ท่านคิดว่าวิธีการใดบ้างที่จะช่วยให้ท่านพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงาน

วิธีการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่ต้องการ
1) การศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา () ใน () ต่างประเทศ					
2) การศึกษาเพิ่มเติมในสถาบันภาษา () ใน () ต่างประเทศ					
3) การฝึกอบรม () ใน () ต่างประเทศ					
4) การศึกษาดูงาน () ใน () ต่างประเทศ					
5) การติดต่อกับชาวต่างประเทศ ทาง E-mail					
6) การฝึกจากสื่อสิ่งพิมพ์					
7) การฝึกจากรายการวิทยุ					
8) การฝึกจากรายการโทรทัศน์					
9) การใช้โปรแกรมสอนภาษาจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน					
10) การใช้อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ภาษาต่างประเทศ					
11) การเขียนจดหมายติดต่อกับชาวต่างประเทศ					
12) อื่นๆ (โปรดระบุ).....					

3. ท่านมีข้อเสนอแนะ ต่อการพัฒนาความสามารถและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานอย่างไรบ้าง

3.1 ต่อหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลการพัฒนาแรงงาน

- 1).....
- 2)
- 3).....

3.2 ต่อองค์กรภาคเอกชนที่ดูแลการพัฒนาแรงงาน

- 1).....
- 2).....
- 3).....

3.3 ต่อเจ้าของสถานประกอบการ

- 1).....
- 2)
- 3).....

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

โครงการวิจัยการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ภาคผนวก ค

รายชื่อคณะวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่น และนักวิจัยเครือข่าย

